A. A. R.

S.-II
Tom XI
1888-89
Deeb.

ANALELE

ACADEMIEI ROMANE

SERIA II. — TOMULŬ XI.

1888 — 1889

PARTEA ADMINISTRATIVĂ ȘI DESBATERILE

BUCURESCI

TIPOGRAFIA CAROL GÖBL, STRADA DÓMNEI No. 14

1889.

ANALELE
ACADEMIEI ROMANE

SERIA II. — TOMULŬ XI.

1888 — 1889

PARTEA ADMINISTRATIVĂ ȘI DESBATERILE

BUCURESCI
TIPOGRAFIA CAROL GÖBL, STRADA DÓMNEI No. 14
1889.

PARTEA I

PROCESELE VERBALE ALE ȘEDINȚELORŬ ORDINARE

DE LA

6 MAIŬ 1888 PÂNĂ LA 3 MARTIE 1889

ACADEMIA ROMANA

SUMARELE ŞEDINŢELORŬ ORDINARE DIN ANULŬ 1888-89.

ȘEDINȚA DIN 6 MAIŬ 1888.

Președința d-luĭ *I. Negruzzi*

D-lŭ *N. Ionescu* arată că în curêndŭ Universitatea din Bolonia va serba alŭ 8-lea centenarŭ alŭ fundăreĭ sale, și propune ca Academia să trimétă cu acéstă ocasiune publicațiunile eĭ pentru Biblioteca acelei Universităţĭ. — Propunerea se aprobă.

ȘEDINȚA DIN 13 MAIŬ 1888

Președința d-luĭ *I. Negruzzi.*

D-lŭ *D. A. Sturdza* dăruesce, în onórea ḑileĭ de 10 Maiŭ, unŭ volumŭ manuscrisŭ în care se cuprindŭ acte originale din 1857 privitóre la lupta pentru Unirea Principatelorŭ Românescĭ, precum și unŭ albumŭ de foto-

grafiĭ representândŭ Biserica Curțiĭ de Argeșŭ, carĭ s'aŭ făcutŭ la 1866 din ordinulŭ M. S. Regeluĭ.

D-lŭ Ioanŭ Calenderu, membru corespondentŭ, dă citire unorŭ părțĭ din memoriulŭ D-sale asupra Legeĭ celorŭ 12 Tabule.

ȘEDINȚA DIN 27 MAIŬ 1888.

Președința d-luĭ *I. Negruzzi.*

Ministeriulŭ Instrucțiuneĭ publice face cunoscutŭ că nu se póte îndeplini dorința exprimată de Academie de a se publica volumulŭ 2 alŭ Predicelorŭ Mitropolitului Antimŭ Ivireanulŭ, până când Corpurile Legiuitóre vorŭ acorda credite pentru acestŭ felŭ de lucrărĭ.

D-lŭ Al. Beldiman, agentŭ diplomaticŭ la Sofia, trimete câte-va publicațiunĭ ale d-luĭ Comite de Gerbaix Sonnaz, agentŭ diplomaticŭ alŭ Italieĭ, care a binevoitŭ a le dărui pentru Biblioteca Academieĭ.

D-lŭ D. Suruceanu, printr'o scrisóre, mulțămesce pentru alegerea sa de membru onorarŭ.

ȘEDINȚA DIN 10 IUNIE 1888.

Președința d-luĭ *P. S. Aurelianŭ.*

Direcțiunea Monetărieĭ Statuluĭ trămite pentru colecțiunea numismatică 20 bucățĭ din moneta de aramă poleită de 1 banŭ.

Societatea istorică polonă de la Paris mulţămesce pentru publicaţiunile trămise de Academie şi anunţă trămiterea altorŭ publicaţiunĭ în schimbŭ.

ŞEDINŢA DIN 17 IUNIE 1888

Preşedinţa d-luĭ *P. S. Aurelianŭ.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* aduce la cunoscinţa Academieĭ că procesulŭ pentru succesiunea Obedenaru s'a câştigatŭ de Academie şi la Inalta Curte de Casaţie, şi că d-lŭ avocatŭ Vasile Brătianu a binevoitŭ a susţiné în modŭ gratuitŭ drepturile Academieĭ.

Se decide a se mulţumi d-luĭ Brătianu şi a i se trămite în darŭ unŭ exemplarŭ din publicaţiunile istorice Hurmuzaki.

ŞEDINŢA DIN 1 IULIE 1888.

Preşedinţa d-luĭ *P. S. Aurelianŭ.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ presintă Academieĭ *Istoria Mitropolieĭ Moldoveĭ şi Suceveĭ* de Prof. C. Erbiceanu, pe care autorulŭ a trămis'o pe lângă o adresă specială. Se atrage atenţiunea Academieĭ maĭ alesŭ asupra bogăţieĭ de documente preţióse privitóre la evenimentele de la începutulŭ secoluluĭ presentŭ.

ȘEDINȚA DIN 19 AUGUSTŬ 1888.

Președința d-luĭ *P. S. Aurelianŭ.*

D-lŭ *I. Sbiera*, membru ordinarŭ, pune la dispozițiunea Academieĭ 62 esemplare din publicațiunea sa «Colinde, cântece de stea și urărĭ la nunțĭ» spre a se distribui membrilorŭ.—Se primescŭ cu mulțămită.

ȘEDINȚA DIN 9 SEPTEMBRE 1888

Președința d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

D-lŭ Președinte *M. Kogălniceanu*, comunică că la $^{14}/_{26}$ ale curentei se va face la Iașĭ desvălirea statuei luĭ Mironŭ Costinŭ, și propune ca Academia să trămită la acéstă festivitate unŭ delegatŭ alŭ sĕŭ. — Se decide a se da acéstă însărcinare d-luĭ *Nicolae Ionescu.*

D-lŭ Maiorŭ Tudoriu de la Bacăŭ a trămisŭ pentru colecțiunea de documente a Academieĭ următórele douĕ chrisóve pe pergamentŭ:

1. Radu VV. alŭ Valachieĭ, 1615 Agustŭ 26, Tîrgoviște, slavonesce;

2. Radu Leonŭ VV. alŭ Valachieĭ, 1666 Aprilie 3, Bucuresci, românesce.

D-lŭ I. Bianu, membru cerespondentŭ, face următórele comunicărĭ:

1. Presintă facsimile fotografice de pe unŭ documentŭ autografŭ scrisŭ românesce de Petru Vodă Schiopulŭ la 1586 Maiŭ 15. Documentulŭ este o mică însemnare de șépte rĕndurĭ despre o sumă de 50,000 aspri.

2. Aduce la cunoscință că în archivulŭ imperialŭ de statŭ din Viena se află patru documente din secolulŭ alŭ XV-lea de o însemnătate deosebită pentru istoria română; și anume, unŭ chrisovŭ de la 1447 Septembre 11, datŭ de Petru VV. Domnulŭ Moldoveĭ, cu privire la comerciulŭ Brașovenilorŭ în Moldova, confirmândŭ dispozițiunile luate în acéstă privință

în timpulŭ domnieĭ tatăluĭ sĕŭ Alexandru VV. și a frațilorŭ sĕĭ Ilіașŭ și Stefanŭ, dândŭ și o specificare de tarifŭ de vamă; douĕ chrisóve de la 11 Februarie și 5 Iulie 1450 adresate de Bogdanŭ Domnulŭ Moldoveĭ luĭ «Ianuș Voevod de Hunedia» guvernatorulŭ întregeĭ crăiĭ unguresci, arĕtându-ĭ credință în alianța făcută între dînșiĭ; unŭ chrisovŭ de la 17 Februarie 1453, de la Alexandru, Domnulŭ Moldoveĭ, totŭ către Ioanŭ Huniadi cu acelașĭ cuprinsŭ.

3. Face o scurtă descriere despre unŭ manuscriptŭ din biblioteca imperială de la Viena, care cuprinde faptele și epistolele Apostolilorŭ în textŭ slavonŭ, și este scrisŭ pe pergamentŭ într'unŭ volumŭ de 304 foĭ. Acestŭ volumŭ este una din lucrările meșteruluĭ și neobosituluĭ caligrafŭ și miniaturistŭ Anastasie Crimcovicĭ saŭ Crimca, Mitropolitulŭ Moldoveĭ, care l'a făcutŭ în anulŭ 1610. Volumulŭ cuprinde unŭ numĕrŭ considerabilŭ de miniaturĭ interesante și maĭ multe note istorice, carĭ tóte presintă unŭ interesŭ deosebitŭ.

ȘEDINȚA DIN 16 SEPTEMBRE 1888.

Președința d-luĭ *P. S. Aurelianŭ.*

Se dă citire scrisoriĭ primite de la d-lŭ Ioanŭ Buteanu, profesorŭ la Liceulŭ românŭ din Beiușŭ, pe lângă care trămite treĭ publicațiunĭ de ale sale. Se citesce asemenea o relațiune trămisă de acelașĭ despre o traducere a operelorŭ luĭ Virgiliŭ în versurĭ românescĭ, făcută de preotulŭ Moise Sora Noacŭ, scrisă cu litere latine și terminată în 1846. D-lŭ Buteanu face o descriere amănunțită a manuscrisuluĭ și reproduce maĭ multe bucățĭ din traducere. — Academia primesce cu mulțumire cărțile dăruite pentru Biblioteca sa, și decide a se procura pentru Bibliotecă manuscrisulŭ traduceriĭ operelorŭ luĭ Virgiliŭ în originalŭ saŭ în copie.

ȘEDINTA DIN 23 SEPTEMBRE 1888.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

Se dă citire scrisórcĭ d-neĭ Adelaide de Neuscholz, prin care înscĭințéză că reposatulŭ sĕŭ soțŭ, d-lŭ Iacobŭ de Neuschotz a legatŭ Academieĭ prin testamentulŭ sĕŭ suma de 20,000 leĭ, alŭ căreĭ venitŭ va fi afectatŭ pentru premiĭ autorilorŭ de opere, pe carĭ Academia le va socoti demne și folositóre.

D-lŭ *V. A. Urechiă* presintă din partea d-luĭ Vasiliu o condică de la 1829 cuprindêndŭ rețete pentru diferite medicamente și instrucțiunĭ pentru diferite trebuințe casnice.

D-lŭ *V. A. Urechiă* dice: «O durere mare a lovitŭ pe unulŭ din ceĭ maĭ aprigĭ colegĭ, pe d-lŭ *B. P. Hasdeŭ.* Să ne asociemŭ condoleanțele frățescĭ la ale sale.»

D-lŭ *V. A. Urechiă* aduce la cunoscință că s'aŭ desfăcutŭ mormintele de la Biserica St. Nicolae din Iașĭ, care se restauréză, și în ele s'aŭ găsitŭ haine vechĭ și monede românescĭ, carĭ arată că mormintele desfăcute sunt fórte vechĭ. D-sa propune să se întrebe Ministeriulŭ Instrucțiuniĭ publice, dacă a primitŭ raportŭ despre aceste descoperirĭ și să róge a-lŭ comunica; să se róge asemenea Ministeriulŭ ca la astfelŭ de descoperirĭ să se aviseze Academia spre a asista și unŭ membru alŭ sĕŭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* presintă apoĭ o fotografie a pergamentuluĭ care s'a pusŭ în fundamentulŭ statueĭ luĭ Mironŭ Costinŭ la Iașĭ.

ȘEDINȚA DIN 30 SEPTEMBRE 1888.

Președința d-luĭ *P. S. Aurelianŭ.*

Se dă citire adrescĭ Ministeriuluĭ Instrucțiuniĭ publice cu No. 12,245, pe lângă care trămite din partea d-luĭ *A. Odobescu* 10 caiete de câte 10

pagine, cuprindêndŭ copiĭ de documente istorice privitóre la Românĭ, culese din Archivele Ministeriuluĭ de externe din Paris; trimite asemenea 10 cóle tipărite din «Le Trésor de Pétrossa,» și maĭ multe volume tipărite primite de la Institutulŭ Franciеĭ.

ȘEDINȚA DIN 14 OCTOBRE 1888.

Președința d-luĭ *Em. Bacaloglu.*

D-lŭ Ioanŭ Ottescu presintă unŭ memoriŭ alŭ sĕŭ despre Postulatulŭ luĭ Euclide, pe care l'a presentatŭ și Academieĭ de sciințe din Paris.—Se recomandă spre cercetare Secțiuniĭ sciințifice.

ȘEDINȚA DIN 28 OCTOBRE 1888.

Președința d-luĭ *M Kogălniceanu.*

D-lŭ Președinte *M. Kogălniceanu* dăruesce pentru colecțiunea Academieĭ următórele documente scrise în limba slavonă pe pergamentŭ, cu pecețĭ atârnate:

1. Alexandru VV. Mold.-fragmentŭ fără dată,
2. Petru Rareșŭ, VV. Mold. 7054 (1546), Aprilie 8,
3. « « « « 7054 (1546), Maiŭ 19,
4. Eremie Moghilă VV. Mold 7108 (1600) Maiŭ 4,
5. Constantinŭ Moghilă VV. Mold. 7117 (1609) Aprilie 18, fragmentŭ. — Se exprimă d-luĭ *Kogălniceanu* mulțumirile Academieĭ.

D-lŭ *A. Odobescu* dăruesce opt-decĭ (80) copiĭ și traducțiunĭ după felurite acte atingătóre de vechile mănăstirĭ închinate; copiile sunt legalisate de Direcțiunea Archivelorŭ Statuluĭ în aniĭ 1862—63.

D-lŭ *V. A. Urechiă* dăruesce originalulŭ uneĭ telegrame adresate la 1878 Lordululĭ Grey de către maĭ mulțĭ românĭ, deputațĭ, senatorĭ, etc.

ȘEDINTA DIN 4 NOVEMBRE 1888.

Președința d-luĭ *G. Sion.*

D-lŭ *V. A. Urechiă* dă citire memoriuluĭ D-sale asupra «Archimandrituluĭ Vartolomeiŭ Măzăreanulŭ.»

D-lŭ *Al. Odobescu* dă cetire memoriuluĭ D-sale despre «Ornamentele «în formă de capŭ de boŭ și anume: despre Rhytonulŭ de argintŭ descoperitŭ la Poroina, și aflatŭ actualmente în Museulŭ de anticităţĭ din «Bucurescĭ.»

Se decide a se publica în Anale memoriile D-lorŭ *Urechiă* și *Al. Odobescu.*

ȘEDINȚA DE LA 11 NOVEMBRE 1888.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

Se dă citire adreseĭ Ministeriuluĭ Cultelorŭ și alŭ Instrucțiuneĭ publice, cu No. 15,217 de la 5 ale luneĭ curente, pe lângă care trămite în copie rapórtele d-luĭ architectŭ Lecomte și alŭ d-luĭ Prefectŭ de Iașĭ despre mormintele vechĭ descoperite la biserica Sf. Nicolae din Iașĭ, și face cunoscutŭ că a însărcinatŭ pe d-lŭ Gr. Tocilescu să ia în primire obiectele de valóre aflate în acele morminte spre a le depune în Museulŭ de anticităţĭ. Se ia actŭ spre sciință.

Pe lângă adresa cu No. 18,686 de la 29 Octobre, se primesce de la

Ministeriulŭ Afacerilorŭ străine vol. VI alŭ textuluĭ şi atlasuluĭ publicaţiuneĭ despre porturile maritime ale Franciei, publicaţiune trămisă Academieĭ de către direcţiunea şcólcĭ de podurĭ şi şosele din Paris.

Se primesce de la d-lŭ *D. Sturdza* planulŭ moşieĭ Moiceştiĭ, Gănăştiĭ, Cristeştiĭ şi Popiţcaniĭ, planŭ făcutŭ în întâia jumĕtate a secoluluĭ XIX.

D-lŭ *V. A. Urechiă* dă citire următórelorŭ memoriĭ şi notiţe: 1°. Pe file de Ceaslovŭ; 2°. Sigiliulŭ tîrguluĭ Pétra (judeţulŭ Némţu); 3°. Documentŭ referitorŭ la limba românéscă.

In urma lectureĭ acestorŭ treĭ lucrărĭ d-lŭ *Urechiă* dăruesce pentru colecţiunile Academieĭ Ceaslovulŭ care conţine notele manuscrise despre carĭ vorbesce în întâia lucrare.

Se decide să se intervină spre a se obţiné pecetea de la Pétra, iar lucrările citite de d-lŭ *Urechiă* să se publice în Anale.

ŞEDINŢA DE LA 18 NOVEMBRE 1888.

Preşedinţa d-luĭ *I. Negruzzi.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ presintă din partea d-luĭ P. Şendre din Tecucĭ următórele documente:

1522 (7030) Iulie 4, Hărlăŭ, — Ştefanŭ Vvod; perg. slav. cu pecete suspensă;
1646 (7155) Dec. 18, — Vasilie Vvod. — Hârt. slav.;
1668 (7176) Maĭ 3, — Iliaşŭ Alexandru Vvod; Hârt. slav.;
1775 Iulie 3, — Grigorie Alexandru Ghica; hârt. rom.

D-lŭ Radu Rosetti dăruesce o colecţiune de documente din secoliĭ XVIII şi XIX, cerêndŭ a i se da din *Documentele* Hurmuzaki 5 volume (III_1, III_2, IV_1, V_1, V_2) spre a-şĭ completa colecţiunea.

Documentele dăruite se primescŭ cu mulţumire, şi se aprobă darea volumelorŭ cerute.

P. S. S. Episcopulŭ Ghenadie alŭ Râmniculuĭ trămite o fascículă, în care publică documente relative la biserica Maica Domnuluĭ de la Dudu din Craiova.

D-lŭ *V. A. Urechiă* presintă următórele lucrărĭ ale séle: 1°. Documente dintre aniĭ 1769 1790; 2°. Documente nouĕ din aniĭ 1820—1831. D-sa cere publicarea în *Anale* a acestorŭ lucrărĭ dimpreună cu documentele ale cărorŭ originale le dăruesce apoĭ pentru colecţiunile Academieĭ. — Academia decide a se tipări în *Anale* numitele lucrărĭ şi primesce cu mulţămire documentele.

ŞEDINŢA DIN 25 NOVEMBRE 1888.

Preşedinţa d-luĭ *I. Negruzzi.*

D-lŭ *Sturdza* presintă două volume publicate de Asociaţiunea geodesică internaţională.

D-lŭ *Urechiă* presintă următórele memoriĭ:

1. Despre unele documente autografe ale Mitropolitului Moldoveĭ Varlaam.

2. Despre Mănăstirea din cetatea Némţuluĭ.

3. Despre nisce relaţiunĭ manuscrise, asupra invasiuneĭ rusescĭ dinaintea păciĭ de la Kuciuk-Kainargi.

Se decide ca aceste treĭ memoriĭ să se publice în *Anale.*

ŞEDINŢA DIN 2 DECEMBRE 1888.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* dă citire adreseĭ Ministeriuluĭ Instrucţiuneĭ publice cu No. 15,838 dela 18 Novembre a. c, pe lângă care

trămite în copie scrisórea prin care d-lŭ Alexandru Constantinŭ Bodescu (din orașulŭ Beltz în Besarabia) declară că dăruesce Academieĭ suma de 2,000 (douĕ miĭ) ruble. Conformŭ art. 85 al. 3 din Regulamentŭ Delegațiunea a decisŭ primirea acesteĭ donațiunĭ și a făcutŭ cererea cuvenită pentru obținerea autorisațiuneĭ M. S. Regeluĭ.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ dă citire testamentuluĭ reposatuluĭ Iacobŭ de Neuschotz dela Iașĭ, prin care face Academieĭ unŭ legatŭ de leĭ 20,000 (douĕ-ḑecĭ miĭ), alŭ căruĭ venitŭ să se dea ca premiĭ pentru scrierile pe carĭ Academia le va judeca de bune și folositóre. Delegațiunea a decisŭ a primi acestŭ legatŭ.

Se aduce la cunoscința Academieĭ scirea despre încetarea din viață a membruluĭ onorarŭ Gheorghe Ioanidŭ, întêmplată la 27 Novembre a. c.

D-lŭ *V. A. Urechiă* citesce memoriile sale despre *Autografele luĭ Varlaamŭ Mitropolitulŭ* și despre *Mănăstirea din cetatea Némțuluĭ.*

ȘEDINȚA DIN 9 DECEMBRE 1888.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ *V. A. Urechiă* citesce o comunicare despre unŭ moratoriŭ datu de Ioniță Sturdza, Domnulŭ Moldoveĭ, la 1825 Iulie 28 pentru plata datoriilorŭ vorniculuĭ Vasile Rosetti. Se decide a se publica în *Anale.*

D-lŭ *Urechiă* arată că a clasificatŭ din colecțiunea d-sale o serie de documente istorice dintre cele maĭ însemnate și cere a se decide publicarea lorŭ în *Anale.* — Cererea se aprobă.

ȘEDINȚA DIN 16 DECEMBRE 1888.

Președința d-luĭ *I. Negruzzi.*

Se dă citire următóreĭ scrisorĭ primite de la I. P. S. S. Iosifŭ Mitropolitulŭ Moldoveĭ:

«*Domnule Președinte,*

«Unŭ vechiŭ manuscriptŭ, scrisŭ de unŭ cuviosŭ Ieromonahŭ anume Ioanu ot Bistrița în aniĭ de la Adamŭ 7191 iar de la Hristosŭ 1682, cuprindêndŭ viața sântuluĭ Nifonŭ, fostŭ patriarchŭ Constantinopoleĭ și în urmă Mitropolitŭ alŭ Ungro-Vlahieĭ, iubitulŭ părinte duhovnicescŭ alŭ fericituluĭ întru pomenire Domnŭ Neagoe Basarabŭ Voevodu, ctitorulŭ sânteĭ mănăstirĭ astădĭ episcopia de Argeșŭ, cuprindêndŭ totŭ-odată și descrierea acelei frumóse și minunate bisericĭ, acestu manuscriptŭ devenindŭ proprietate a subsemnatuluĭ amu credutu că nu așŭ puté face o maĭ bună și maĭ folositóre întrebuințare de dînsulŭ decât a-lŭ da publicitățiĭ prin tiparŭ și a-lŭ afierosi onor. Academiĭ Române din Bucurescĭ, cea maĭ înaltă instituțiune literară română.

«Și fiindŭ-că acestŭ documentŭ istoricŭ este scrisŭ în vechea limbă bisericéscă română și cu literele cirilice carĭ aŭ fostŭ în usŭ de maĭ multe vécurĭ atâtu în biserică câtŭ și în tóte scrierile civile și profane în limba română, pentru ca menționata descriere a vicțeĭ sântuluĭ părinte Nifonŭ și a sânțireĭ bisericeĭ mănăstireĭ de Argeșŭ, făcută atuncĭ cu mare pompă religiósă în presența chiarŭ a fericituluĭ ctitorŭ Neagoe Basarabŭ Voevodŭ, să pótă să fie citită astădĭ cu înlesnire de orĭ și cine, amŭ dispusŭ de s'a tipăritŭ îndoitŭ, adică cu vechile litere cirilice, întocmaĭ după cum este scrisŭ și față în față pe fóia următóre cu literele latine astădĭ în usŭ, astŭ-felŭ că cu înlesnire acum póte orĭ și cine să citéscă și să înțelégă și să se foloséscă.

«Avemŭ onóre dar, Domnule Președinte alŭ Academieĭ Române, a trămite acesteĭ înalte instituțiunĭ literare, atâtŭ vechiulŭ manuscriptŭ menționatŭ, îmbrăcatŭ într'o haină nouă ca de sěrbătóre, adică într'o curată și trainică legătură cu piele, câtŭ și una sută esemplare din acéstă nouă îndoită edițiune ce ĭ-amŭ făcutŭ în cursulŭ acestuĭ anŭ 1888, pe lângă carĭ maĭ adaogŭ încă două esemplare din acéstă edițiune, asemenea frumosŭ legate cu piele ca și originalulŭ manuscriptŭ, ca să fie pentru biblioteca onor. Academiĭ, și vě rogŭ să binevoițĭ a face de a fi bine primitŭ de onor. Academie ca unŭ prinosŭ alŭ simțimintelorŭ mele de stimă și iubire către acestŭ înaltŭ corpŭ literarŭ compusŭ din elita bărbațilorŭ noștri ro-

mânĭ luminaţĭ carĭ se ocupă cu cultura şi progresulŭ sciinţelorŭ în tóte ramurile în limba nóstră naţională română.

«Subsemnatulŭ credŭ, Domnule Preşedinte, că acestŭ vechiŭ manuscriptŭ şi acum pentru întâiaşĭ dată tipăritŭ, va contribui şi elŭ nu puţinŭ la cultura limbeĭ nóstre române şi la completarea cunoscinţelorŭ istorice în privinţa simţimintelorŭ religióse a bine credincioşilorŭ noştri Domnĭ din trecutŭ şi a tuturorŭ fericiţilorŭ ctitorĭ fundatorĭ de bisericĭ şi mănăstirĭ în carĭ pînă în ḑilele nóstre s'aŭ conservatŭ cultivarea acelorașĭ simţiminte strămoşescĭ dimpreună cu limba şi istoria némuluĭ românescŭ.

«Binevoiţĭ, Domnule Preşedinte, a primi încredinţarea înalteĭ consideraţiunĭ ce subsemnatulŭ vĕ pórtă împreună cu archierésca binecuvîntare.

† Iosif, Mitr. Moldoveĭ.

Se primesce cu recunoscinţă darulŭ făcutŭ de I. Prea Sânţia Sa.

D-lŭ *Dr. Brândză* aduce la cunoscinţa Academieĭ că membrulŭ onorarŭ alŭ Academieĭ Iacobŭ de Cihac a încetatŭ din viaţă la 29 Novembre st. n. anulŭ curentŭ, în Aschaffenburg. — Se vorŭ exprima familieĭ condoleanţele Academieĭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* presintă unŭ memoriŭ despre «Stefanŭ Tomşa» însoţitŭ de numeróse documente. — Se decide a se publica în *Anale.*

D-lŭ *V. A. Urechiă* dăruesce pentru colecţiunile Academieĭ dosarulŭ care ĭ-a servitŭ la facerea almanachuluĭ cultelorŭ din 1865, şi unŭ glosariŭ manuscriptŭ alŭ neologismelorŭ introduse de rĕposatulŭ Tomara în traducerea Evangheliei pe care a făcut'o în dialectulŭ Macedo-Românŭ, şi care s'a tipăritŭ la anulŭ 1881.

ŞEDINŢA DIN 6 IANUARIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

D-lŭ *M. Kogălniceanu* dăruesce pentru colecţiunile Academieĭ cincĭ documente istorice românescĭ din întâiele treĭ decenii ale seculuĭ XIX,

și stampila originală a luĭ Mihaĭ Vodă Sturdza pe când era mare vistiernicŭ.

D-lŭ Ioanŭ Bogdan trămite de la St. Petersburg unŭ volumŭ manuscriptŭ în limba tibetană, care i s'a dăruitŭ de unŭ orientalistŭ din acelŭ orașŭ.

D-lŭ St. Hepites, directorulŭ Institutuluĭ meteorologicŭ, cere a i se da pentru acelŭ Institutŭ maĭ multe exemplare din Observațiunile meteorologice pe 1879 și 1880 publicate de Academie. — Se decide a se da 100 exemplare.

Se dă citire uneĭ scrisorĭ cu data 3/15 Ianuarie pe lângă care s'a primitŭ în ḑiua de 6 Ianuarie unŭ manuscriptŭ despre studiulŭ vinurilorŭ în România cu motto: «Cu timpulŭ se face agurida miere. Incetulŭ cu încetulŭ se face oțetulŭ». Acestŭ manuscriptŭ este trămisŭ la concursulŭ premiuluĭ Lazărŭ pe 1889, alŭ căruĭ terminŭ era 31 Decembre 1888; în scrisóre autorulŭ se rógă a se primi lucrarea deși venită prea târḑiŭ. Cererea se respinge.

ȘEDINȚA DIN 13 IANUARIE 1889.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ *V. A. Urechiă* presintă din partea d-luĭ Senatorŭ Nicolae Cămărășescu, douĕ documente scrise pe pergamentŭ slavonesce, unulŭ de la Mircea Vodă celŭ bĕtrânŭ, fără dată și fără pecete, celŭ-laltŭ de la Vladŭ VV. din 1533 (7042) Octobre 13. — Se vorŭ exprima donatoruluĭ mulțumirile Academieĭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă*, aduce la cunoscință că pe unŭ documentŭ datŭ de comunitatea orașuluĭ Romanŭ la începutulŭ seculuĭ alŭ XVII-lea a aflatŭ vechea pecete a Romanuluĭ care este unŭ capŭ de lupŭ cu legenda dimprejurŭ scrisă în limba latină cu litere monacale.

ȘEDINȚA DIN 20 IANUARIE 1889

Președința d-luĭ *I. Negruzzi.*

D-lŭ Generalŭ G. Adrianŭ trămite tomulŭ XIII din Geografia Universală de Elisée Reclus, din care D-sa a dăruitŭ tóte volumele precedente.

Se dă lectură adreseĭ d-luĭ Ioanŭ Bogdanŭ, care se află acum pentru studiĭ slavice la Petersburg, pe lângă care trămite o descriere a manuscriselorŭ slavo-române din Biblioteca Imperială de la Viena, cerêndŭ ca să se publice în *Anale.*

D-lŭ *Al. Odobescu* presintă tomulŭ I-iŭ alŭ publicațiuniĭ sale «Le Trésor de Pétrossa.»

D-lŭ *D. A. Sturdza* oferă pentru Bibliotecă o prețiósă publicațiune asupra revoluțiuniĭ de la 1821 în Valachia. Cartea este litografiată și era pînă acum cu totulŭ necunoscută; este unŭ volumŭ in-8°, de 10 și 194 pagine și are titlulŭ: Οι αθλοι τῆς εν Βλαχια Ελληνικης επαναστασεως το 1821 ετος συγγραφεντες παρα Ηλια Φωτεινου του Πελοπον: Π: Πατρεως και εκδοθεντες διὰ τὴν συναφειαν τῆς Γενικῆς ἱστορίας τῆς Ελλαδος (capulŭ de mortŭ deasupra în cruce și cu inscripția Εις εν τμημα), Εν Λειψια τῆς Σαχσονιας 1846.

ȘEDINȚA DIN 27 IANUARIE 1889.

Președința d-luĭ *I. Negruzzi.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* presintă treĭ memoriĭ archeologice publicate în limba rusă la Odesa, și trămise de către d-lŭ membru onorarŭ I. C. Suruceanu.

D-lŭ *N. Kretzulescu* ḑice că a primitŭ şi D-sa unŭ memoriŭ alŭ d-luĭ Suruceanu şi a dispusŭ să i-se facă o traducere română pe care o comunică Academieĭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* amintesce că în Uricarulŭ d-luĭ Th. Codrescu s'aŭ publicatŭ maĭ multe documente importante relative la istoria scólelorŭ. D-lŭ Codrescu spune că acele documente aŭ fostŭ luate din Archivulŭ Ministeriuluĭ instrucţiuniĭ publice alŭ Moldoveĭ. D-lŭ *Urechiă* crede, că acele documente trebue să se afle la Ministeriulŭ Instrucţiuniĭ publice şi propune ca să se céră de acolo spre a se păstra la Academie. — Propunerea se aprobă.

D-lŭ *Sion* vorbesce despre deosebita importanţă a publicaţiuniĭ litografiată la 1846 în Lipsca de către Ilie Fotino, asupra revoluţiuniĭ de la 1821. Publicaţiunea este întrégă în limba grecéscă şi D-sa se oferă a face pentru Academie o traducere completă. — Propunerea se primesce.

ŞEDINŢA DIN 3 FEBRUARIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *I. Negruzzi.*

Se citesce scrisórea primită de la Societatea Rhaeto-Romană din Coira, pe lângă care trămite 19 volume şi broşurĭ publicate în diferite dialecte Rhaeto-Romane.

Societatea Carpatică Ungară din Löcse cere schimbŭ de publicaţiunĭ. — Se decide a i se trămite *Analele.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ presintă o lucrare a d-luĭ Ioanŭ Bogdan despre «Cincĭ documente istorice în Archiva Imperială de la Viena,» lucrare trămisă spre a fi publicată în *Anale.* D-sa arată importanţa acesteĭ lucrărĭ şi comunică că Delegaţiunea a procuratŭ maĭ dinainte clişeurĭ zincografice pentru reproducerea în facsimile a documentelorŭ. Propune

a se recomanda de urgență Secțiunii istorice, spre a se publica în *Anale* dimpreună cu lucrarea presentată într'o ședință anterióră.

D-lŭ *V. A. Urechiă* dăruesce unŭ esemplarŭ din harta Moldoveĭ publicată de Riga în limba grecéscă la 1797.

D-lŭ *D. Sturdza* presintă câte-va documente de însemnătate istorică din secolulŭ presentŭ, pe carĭ le dăruesce Academieĭ d-lŭ Radu Rosetti.

D-lŭ *V. A. Urechiă* dă citire memoriuluĭ sĕŭ despre nouele documente descoperite probândŭ înrudirea vorniculuĭ Buciocŭ cu Cantacuzeniĭ și cu Vasile Lupu și despre procesulŭ lungŭ la maĭ mulțĭ Domnĭ între Dómna Roxandra, fata luĭ Vasile Lupu, cu familia Cantacuzino pentru moșia Deleniĭ. Din unele acte se culegŭ informațiunĭ despre întórcerea în țéră a Dómneĭ Roxandra din țéra Căzăcéscă și despre petrecerea eĭ în țéră pînă la uciderea eĭ de Cazacĭ în mănăstirea luĭ Vasile Lupu din Cetatea Némțuluĭ. — Memoriulŭ însoțitŭ de maĭ multe documente se decide a se tipări în *Anale*.

ȘEDINȚA DIN 10 FEBRUARIE 1889.

Președința d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se dă citire adreseĭ primite de la Bibliotecarulŭ Universitățiĭ din Giessen, prin care cere schimbŭ de publicațiunĭ. — Cererea se aprobă.

D-lŭ membru corespondentŭ I. Bianu presintă o broșură trămisă pentru Academie de d-lŭ P. A. Sîrcu de la Universitatea din Petersburg. Acéstă broșură extrasă din Analele Societățeĭ Imp. ruse de archeologie, cuprinde relația chinesă în textŭ mangiuricŭ despre călĕtoria luĭ Nicolae Spătarŭ Milescu în China la 1676. Textulŭ este publicatŭ cu traducere și note de orientalistulŭ A. Q. Ivanovski, și este precedatŭ de o introducere asupra Spătaruluĭ Nicolae de d-lŭ Sîrcu.

D-lŭ *Hasdeŭ* face unŭ resumatŭ alŭ cuprinsuluĭ broşureĭ, arĕtândŭ că ea este interesantă maĭ alesŭ pentru amănuntele pe carĭ le dă despre primirea făcută luĭ Milescu la Peking, dar că nu adaoge multŭ la ceea ce se scia până acuma despre dînsulŭ. Notiţa d-luĭ Sîrcŭ este întocmită din informaţiunile aflate în monografia publicată de d-lŭ Picot asupra luĭ Milescu, care era basată maĭ alesŭ pe unŭ studiŭ publicatŭ de d-lŭ *Hasdeŭ* în *Traianŭ*. La acestea d-lŭ Sîrcu a adausŭ unele informaţiunĭ din isvóre rusescĭ, îmbogăţindŭ printr'însele cunoscinţele biografice despre Milescu. D-lŭ Sîrcu comite înse şi D-sa greşala făcută şi de alţiĭ de a crede că Milescu este de némŭ grecŭ, cea ce este cu totulŭ greşitŭ, căcĭ chiarŭ Milescu în titlulŭ scrieriĭ sale «*Enchiridion sive stella orientalis*», tipărită la Stockholm (Holmiae) la 1667, îşĭ dice: «a Nicolao Spatario Moldavolacone», greşală de tiparŭ în locŭ de *Moldovalacone.* In Moldova, ce e dreptŭ, numele familieĭ Milescu nu este vechiŭ, dar elŭ este vechiŭ şi respânditŭ în Muntenia şi anume peste Oltŭ; este dar fórte probabilŭ că familia Milesculŭ era română de peste Oltŭ şi emigrată în Moldova. Faptulŭ că Milescu îşĭ dice grecŭ saŭ că alţĭ contimporanĭ îlŭ socotescŭ grecŭ, nu probéză nimicŭ, pentru că totŭ elŭ fiindŭ în Rusia îşĭ da origine slavă; iar apoĭ în timpulŭ sĕŭ naţionalitatea fiindŭ confundată cu religiunea, uşorŭ se înţelege, ca uniĭ să fi socotitŭ şi pe Milescu dreptŭ grecŭ, acésta însă de pe religiune, iar nu de pe naţionalitate.

P. S. S. Ep. *Melchisedec* face maĭ multe observaţiunĭ la cele dise de d-lŭ *Hasdeŭ*, dicêndŭ că cu greŭ s'arŭ puté contesta afirmările atâtŭ de clare carĭ se află în scrisorile adresate luĭ Milescu de Patriarchulŭ Dositeiŭ, şi în carĭ îĭ spune că este grecŭ şi-lŭ provócă să-şĭ facă datoria către rudeniile luĭ grecescĭ.

D-lŭ I. Bianu arată că în cartea «La Perpétuité de la foy de l'Église catholique» tipărită la Paris la 1669, din care se află câte-va pasage reproduse în broşura d-luĭ Sîrcu, se vorbesce despre relaţiile luĭ Gheorghe Ştefanŭ Voevod cu Regele Suedieĭ, relaţiĭ în carĭ era amestecatŭ şi Milescu; se spune că după scóterea luĭ Gheorghe Ştefanŭ din domnie, elŭ s'a dusŭ în Suedia alŭ căreĭ rege ĭ-a datŭ moşiĭ în Pomerania. D-lŭ Bianu adaugă, că a intervenitŭ la uniĭ profesorĭ de la Stockholm şi Copenhaga spre a se procura copiĭ de pe tóte documentele carĭ s'arŭ afla în Archivele de Statŭ

de acolo, cu privire la aceste relaţiunĭ ale Suedieĭ cu Moldova. D-sa se rógă ca Academia să priméscă prealabilŭ asupra sa cheltuelele ce se vorŭ face cu copiarea documentelorŭ, remânêndŭ ca documentele acestea să se adauge la cele-lalte adunate de Academie.—Academia aprobă.

ŞEDINŢA DIN 17 FEBRUARIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se primescŭ 10 documente istorice din seclii XVIII şi XIX dăruite de d-lŭ dr. Michailŭ Burada, senatorŭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* ḑice că d-lŭ Burada a promisŭ a dărui încă şi alte documente, pe carĭ le are în proprietatea D-sale.

Se dă citire uneĭ scrisorĭ primite de la d-lŭ D. P. Lupaşcu din comuna Comăndăreştĭ, judeţulŭ Botoşanĭ, prin care arată că doresce a dărui Academieĭ manuscrisulŭ uneĭ colecţiunĭ de descântece, adunate din poporŭ.—Se decide a se cere manuscrisulŭ.

ŞEDINŢA DIN 24 FEBRURIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *I. Negruzzi.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* citesce scrisórea primită de la Domniţa Alina Ştirbeiŭ pe lângă care trimete actulŭ donaţiuneĭ de 200,000 leĭ pe care o face Academieĭ.

Actulŭ are următórea cuprindere:

«*Actŭ de donaţiune.*

«Dorindŭ a da uneĭ părţĭ din averea mea o întrebuinţare folositóre na-

țiuneĭ, m'am decisŭ să facŭ Academieĭ Române o donațiune de două sute miĭ leĭ.

«Facŭ acestŭ actŭ în credința ce am, că Academia va fi tot-dea-una purtătórea desvoltăreĭ morale și intelectuale a poporuluĭ românescŭ. Am credutŭ că e bine să daŭ acesteĭ donațiunĭ o destinațiune maĭ alesŭ istorică, fiind-că cunoscința esactă și amĕnuntă a istoricĭ naționale este fundamentulŭ adevĕratuluĭ patriotismŭ, care pricepêndŭ binele și progresulŭ săvîrșitŭ, relele și nevoile suferite, arată cetățénuluĭ calea ce trebue să urmeze cu încredere și cu siguranță. Dar am credutŭ, că pentru a întări din ce în ce maĭ multŭ cultulŭ bineluĭ, capitalulŭ ce dăruescŭ póte servi totŭ o dată din timpŭ în timpŭ a încuraja lucrărĭ menite a rădica simțemintele morale și creștinescĭ ale poporuluĭ, precum și scrierĭ avêndŭ de scopŭ a desvolta mintea, inteligența, judecata și inima tinerimeĭ.

«Facŭ acestŭ actŭ, însuflețită de dorința, ca România să-șĭ asigure viitorulŭ, obicĭnuindu-se cetățeniĭ a făptui numaĭ cele plăcute luĭ Dumnedeŭ, a rĕmâné totŭ-dea-una pe calea virtuțeĭ, și a-șĭ îndeplini necontenitŭ cu sânțenie și cu tărie datoriile către patrie.

„Decidŭ decĭ următórele:

«1° Facŭ Academieĭ Române donațiunea capitaluluĭ de două sute miĭ leĭ prin depunerea la Cassa de Consemnațiunĭ, Depunerĭ și Economiĭ a una sută miĭ leĭ în rentă perpetuă a Statuluĭ 5 % și una sută miĭ leĭ în rentă amortibilă a Statuluĭ 5 %, și prin predarea în mânile autorităţiĭ legale a Academieĭ a recepiseĭ aceleĭ case sub No. 89,717.

«2° Acestŭ capitalŭ va face parte din averea Academieĭ, va purta denumirea de *Fondulŭ Princesa Alina Știrbeĭ*, va fi așezatŭ totŭ-dea-una în efecte publice ale Statuluĭ Românŭ, va rĕmâné în vecĭ neatinsŭ și se va administra de autoritatea legală a Academieĭ.

«Îmĭ reservŭ însă, pe câtŭ timpŭ voiŭ trăi, de a mĕ folosi eŭ de venitulŭ anualŭ alŭ acestuĭ capitalŭ, adică de cupónele de dobândĭ scădute ale efectelorŭ menționate maĭ susŭ, care mi se vorŭ remite în fie-care semestru la scadența lorŭ de cancelaria Academieĭ. Îmĭ maĭ reservŭ ca cumpĕrarea de efecte noue în loculŭ efectelorŭ ce vorŭ eși la sorțĭ în cursulŭ anilorŭ să se facă cu participarea mea. Indată după mórtea mea însă, aceste reserve

încetéză cu desăvêrșire, și *Academia* va intra imediatŭ în folosința venitului acestei donațiunĭ.

«3 Venitulŭ anualŭ ce acestŭ capitalŭ va produce prin procentele luĭ, după mórtea mea, se va întrebuința în modulŭ hotărîtŭ prin acéstă donațiune și nu va puté căpĕta o altă destinațiune.

«Academia are însă dreptulŭ a face prelevările sale asupra acestuĭ venitŭ, fără ca ele să pótă vre-o dată trece peste norma actuală, adică peste 15 procente ale venituluĭ.

«4° Venitulŭ capitaluluĭ menționatŭ, după ce se vorŭ scóte din elŭ prelevările Academieĭ, se va întrebuința în modulŭ următorŭ:

«a) Treĭ anĭ de-a rêndulŭ venitulŭ se va întrebuința pentru publicațiune de documente de orĭ-ce natură privitóre la istoria Românilorŭ.

«Acéstă publicațiune se va face după tóte cerințele arteĭ diplomatice.

«Suma, cu care se vorŭ remunera aceĭ învĕțațĭ, carĭ vorŭ lucra sub autoritatea Academieĭ la acéstă publicațiune, nu va trece peste 2,500 leĭ anualŭ, și se va plăti proporționalŭ după colile ce vorŭ eși de la tiparŭ, astŭ-felŭ că de es. venitulŭ fiindŭ de 10,000 leĭ, tipografia cerêndŭ pentru 100 colĭ o plată de 7,500 leĭ, remunerațiunea cóleĭ va fi de 25 leĭ, luațĭ din ceĭ 2,500 leĭ destinațĭ pentru acestŭ scopŭ.

«b) La fie-care alŭ patrulea anŭ dintr'unŭ ciclu de doĭ-spre-ḑece anĭ, venitulŭ se va întrebuința, în întregulŭ sĕŭ, pentru a se premia și a se tipări cea maĭ bună scriere românéscă privitóre la istoria națională, la religia și morala creștinéscă, la usulŭ școlarilorŭ din șcólele primare saŭ secundare. Scrierea va trebui să aibă unŭ minimum de 30 cóle de tiparŭ garmond. Ea se va tipări în una mie esemplare, carĭ vorŭ aparține autoruluĭ, fiindŭ acesta datorŭ a depune gratis la Academie două sute esemplare.

«5° Premiile se vorŭ decerne de Academie conformŭ cu statutele eĭ constitutive.

«Publicațiunile menționate vorŭ purta titlulŭ «*Publicațiunile fonduluĭ Princesa Alina Stirbeiŭ.*»

«6° Venitulŭ celorŭ treĭ anĭ aĭ publicațiuniĭ de documente va trebui cheltuitŭ pe deplinŭ în fie-care anŭ, astŭ-felŭ ca anualŭ să iasă la lumină câte unŭ volumŭ.

«Venitulŭ anuluĭ de premiŭ, care prin neacordarea premiuluĭ va rĕmâné neatinsŭ, va mări fondulŭ generalŭ alŭ donaţiuneĭ, după ce se vorŭ fi întrebuinţatŭ douĕ ḑecĭ procente din elŭ pentru achisiţiunĭ de documente istorice pentru Academie.

«7⁰ Începutulŭ cicluluĭ de premiĭ va începe treĭ anĭ după mórtea mea cu o bună carte de lectură pentru şcolile secundare. Acéstă carte va cuprinde în întâia parte descripţiunĭ ale natureĭ şi ale puterilorŭ natureĭ şi în a doua parte naraţiunĭ despre evenimente istorice însemnate şi despre viaţa bărbaţilorŭ celorŭ marĭ aĭ naţiuneĭ române saŭ aĭ altorŭ popóre. Descripţiunile saŭ naraţiunile vorŭ fi saŭ bucăţĭ originale saŭ traducţiunĭ bine făcute. In totŭ casulŭ alegerea se va face din totŭ ce literatura românéscă saŭ străină posedă maĭ clasicŭ şi va avé în vedere desvoltarea iubireĭ natureĭ şi a simţemintelorŭ patriotice şi virtuóse.

«Ciclulŭ va urma după treĭ alţĭ anĭ cu o scriere despre principiile morale şi creştinescĭ, de care trebue să se conducă părinţiĭ în educaţiunea copiilorŭ lorŭ. Acéstă scriere va arĕta în modŭ metodicŭ legile morale carĭ trebue să conducă pe omŭ în viaţă şi mijlócele ce trebue întrebuinţate de părinţĭ şi de crescĕtorĭ, pentru ca germiniĭ cerinţelorŭ morale să fie desvoltaţĭ şi întăriţĭ treptatŭ în inima copiilorŭ şi a tinerimiĭ, pentru ca voinţa acestora să fie îndrumată cu constanţă spre totŭ ce este bunŭ şi virtuosŭ, precum şi spre îndeplinirea datoriilorŭ multiple ale omuluĭ, în fine pentru ca copiiĭ şi tinerimea să fie de timpuriŭ astŭ-felŭ conduşĭ, ca germiniĭ celorŭ bune să nu fie slăbiţĭ într'înşiĭ, iar germiniĭ celorŭ rele să nu fie oploşiţĭ şi încurajaţĭ.

«In fine întâiulŭ ciclu de doĭ-spre-ḑece anĭ se va termina după alţĭ treĭ anĭ cu Istoria Românieĭ de la fundarea Dacieĭ pînă la finele seculuĭ presentŭ pentru usulŭ şi întărirea simţemintelorŭ patriotice a tutulorŭ cetăţenilorŭ. In acéstă istorie trebuie să reiasă firulŭ conducĕtorŭ alŭ desvoltăreĭ Statuluĭ românŭ, greutăţile ce poporulŭ a avutŭ de învinsŭ, suferinţele ce a înduratŭ, efectele înfricoşate ale dominaţiunilorŭ străine, luptele ce elŭ a purtatŭ pentru a susţiné naţionalitatea sa neatinsă, redeşteptarea némuluĭ românescŭ dovedită prin luptele eroice interne şi externe, susţinute maĭ alesŭ de la începutulŭ seculuĭ, încununată prin independenţa redobândită şi regatulŭ înălţatŭ de virtutea românéscă însăşĭ, asigurată

pentru vecie, precum va da Dumnedeŭ, prin succesele și progresele ce poporulŭ va desĕvêrși neîncetatŭ.

«In ciclurile următóre de doĭ-spre-dece anĭ, Academia va fixa temele ce vorŭ fi a se trata, menținêndu-se însă tot-deauna în intențiunile exprimate de mine la articolele 4 și 7 ale presentuluĭ actŭ.

«Rogŭ pe *Academia Română* să priméscă acéstă donațiune și să o desvolte în cursulŭ anilorŭ cu aceiașĭ iubire pentru mărirea și întărirea patrieĭ, cu care eŭ însămĭ o constituescŭ.

«Dată în Bucurescĭ în douĕ-decĭ și douĕ Februarie st. v. anulŭ una mié optŭ sute optŭ-decĭ și nouĕ (1889).

«(Semnată) *Domnița Alina Știrbeĭ.*
Proprietară, Strada Crinuluĭ No. 12.

«*Tribunalulŭ Ilfovŭ, Secția de Notariatŭ.*
1889, Februarie 23, No. 1064.

«Procesŭ-verbalŭ.

«Inaintea nóstră *D. A. Mavrodin*, judecătorŭ pe lângă Tribunalulŭ Ilfovŭ, Secția de Notariatŭ, asistatŭ de d-lŭ Grefierŭ I. I. Petrescu, s'a presentatŭ adĭ 23 Februarie 1889 în pretoriulŭ acestuĭ Tribunalŭ *Domnița Alina Știrbeĭ*, proprietară, domiciliată în Bucurescĭ, Strada Crinuluĭ No. 12, personalŭ cunoscută nouĕ, cerêndŭ prin petiția subscrisă de d-sa și registrată la No. 3,366 89 autentificarea presentuluĭ actŭ formatŭ în dublu esemplarŭ din care numaĭ unulŭ subscrisŭ de d-sa.

«După ce amŭ vizatŭ ambele esemplare, amŭ cititŭ acestŭ actŭ din cuvîntŭ în cuvîntŭ în audulŭ părțeĭ, care la intrebările ce i-amŭ pusŭ, ne-a declaratŭ că acestŭ actŭ este făcutŭ cu consimțimîntulŭ d-sale și că unulŭ din cele douĕ esemplare este subscrisŭ de d-sa.

«In urmă *Domnița Alina Știrbeĭ* a subscrisŭ în presența nóstră esemplarulŭ pe hârtie liberă, care se va păstra la dosarŭ.

«*Noĭ,*

«In conformitate cu dispozițiunile legeĭ pentru autentificarea actelorŭ, luândŭ actŭ de declarațiunea părțeĭ, autentificămŭ presentulŭ actŭ, fiindŭ scrisŭ pe hârtie liberă, s'a plătitŭ taxa în sumă de leĭ 10 la Cassieria centrală cu recipisa 9,090 pentru timbru fixŭ, conformŭ legeĭ timbruluĭ.

«Acestŭ procesŭ-verbalŭ s'a semnatŭ de noĭ și de d-lŭ Grefierŭ.

«Judecătorŭ (semnatŭ) *D. Mavrodinŭ.*

«Grefierŭ (semnatŭ) *I. I Petrescu.*

«No. 1,064, vol. 11.
1889, Februarie în 23.»

Academia primesce cu profundă recunoscință acéstă donațiune și membrii presenți subscriŭ următorulŭ procesŭ verbalŭ:

«Membrii Academieĭ române presenți la ședința de astăḑi, 24 Februarie (8 Martie) 1889,

«Ascultândŭ cuprinsulŭ actuluĭ prin care Princesa Alina Știrbeĭ face Academieĭ române o donațiune de 200,000 leĭ (două sute miĭ) în efecte publice de ale Statuluĭ pentru scopurile anume determinate într'însulŭ, Academia, esprimândŭ adânca eĭ recunoscință pentru generositatea care a dictatŭ donatóreĭ acestŭ mare și patrioticŭ actŭ,

«Decide a se primi donațiunea și însărcinéză Delegațiunea Academieĭ ca să îndeplinéscă formele cerute de legile Statuluĭ și de statutele Academieĭ pentru deplina recunóscere a acesteĭ donațiunĭ.»

Se comunică o notă a d-luĭ A. Colorianu publicată de Societatea chimică din Paris: Sur quelques molybdates métalliques cristallisés.

ȘEDINȚA DIN 3 MARTIE 1889

Președința d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se primescŭ de la d-lŭ Dr. Michailŭ Burada, senatorŭ, 43 diferite documente românescĭ din seculiĭ XVIII și XIX.

De la d-lŭ Alexandru Florescu, senatorŭ, se primesce originalulŭ uneĭ sentințe de la 1679, dată de Tribunalulŭ din Lemberg într'unŭ procesŭ între Teodorŭ Zota Statovicĭ și Alexandru Balaban.

D-lŭ St. Hepites trimete unŭ memoriŭ alŭ seŭ: Studiŭ asupra climeĭ Bucurescilorŭ în aniĭ 1885—88. Partea I-a Temperatura aeruluĭ. D-sa cere ca acestŭ memoriŭ să fie publicatŭ în *Anale*. — Se recomandă Secțiuneĭ sciințifice.

PARTEA II

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANULŬ 1889

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANULŬ 1889

ȘEDINȚA DIN 7 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* dă cetire raportuluĭ următorŭ asupra lucrărilorŭ Academieĭ făcute în anulŭ 1888—89; presintă apoĭ programa lucrărilorŭ pentru sesiunea generală din 1889, și raportulŭ cassieruluĭ-comptabilŭ asupra operațiunilorŭ casseĭ din anulŭ 1888—89:

«*Domnilorŭ Colegĭ,*

«Inainte de a vĕ presinta relaţiunea anuală despre activitatea desvoltată de Academie de la ultima sesiune generală încóce, am onóre a vĕ aduce la cunoscință că în cursulŭ acestuĭ anŭ Academia nóstră a perdutŭ pe doĭ dintre membriĭ sĕĭ onorarĭ: *Gheorghe Ioanid* și *Iacob de Czihack.*

«*Gheorghe Ioanid* a încetatŭ din viață la 27 Novembre anulŭ trecutŭ Elŭ a fostŭ unulŭ din vechiĭ profesorĭ aĭ colegiuluĭ Sf. Sava. Scóla a fostŭ câmpulŭ de activitate alŭ vieţeĭ sale. Dintre scrierile publicate de Iónid cea maĭ însemnată este «*Dicţionarulŭ elino-românescŭ*» tradusŭ după alŭ luĭ Scarlatŭ D. Vizantie și tipăritŭ în două volume marĭ în aniĭ 1864 și 1869.

«*Doctorulŭ Iacob de Czihack*, născutŭ la 2 Ianuarie 1800 la Aschaffenburg în Bavaria, a venitŭ la 1825 în Moldova, unde a fostŭ profesorŭ de istoria naturală la Academia din Iașĭ, medicŭ-șefŭ alŭ milițieĭ Moldoveĭ și protomedicŭ alŭ Moldoveĭ. La 1833 a fundatŭ societatea de medicĭ și naturaliștĭ, și la 1834 Museulŭ de istorie naturală din Iașĭ. (1) Era vicepreședinte alŭ Scietățiĭ de medicĭ și naturaliștĭ din Iașĭ, membru alŭ Societățiĭ de sciințe naturale Senenckenbergică din Frankfurt încă de la anulŭ 1830, și alŭ maĭ multorŭ alte societățĭ învĕțate. Elŭ a publicatŭ maĭ multe lucrărĭ sciințifice dintre carĭ însemnămŭ aicĭ următórele:

Florae Moldavicae species ac genera hucusque excursionibus explorata ac secundum Linnaei systema ordinata Mns. Maji 1836; in «Flora» bot. Zeitung, Jahrg. XIX (1836), Bd. 2. Beiblätter p. 58—74.

Istoria naturală ântâia óră în limba românéscă de Doctorulŭ Mediicineĭ și Cavalerŭ Cihak. Iașĭ 1837. Opŭ dedicatŭ Alteţeĭ Sale Principeluĭ domnitorŭ Michailŭ Sturdza.

In colaborațiune cu Dr. Iosefŭ Szabo : Heil-und Nahrungsmittel, Farbstoffe, Nutz-und Hausgerätte, welche die Ost-Romanen, Moldauer und Walachen, aus dem Pflanzenreiche gewinnen; in «Flora» (1863).

Manualŭ pentru învĕțătura soldațilorŭ din compania sanitară a oasteĭ Moldo-române. Iașĭ 1859.

«Iacobŭ de Czihack a fostŭ unulŭ dintre aceĭ străinĭ, carĭ venindŭ în țéră s'aŭ identificatŭ întru tóte cu trebuințele eĭ și a lucratŭ cu căldură la desvoltarea sciințelorŭ între Românĭ. Elŭ a datŭ probe de unŭ patriotismŭ vrednicŭ de tótă stima și iubirea nóstră. Recunoscêndu-ĭ aceste merite Societatea Academică Română l'a alesŭ membru onorarŭ alŭ sĕŭ la 1872. Imbĕtrânindŭ a părăsitŭ Moldova și s'a întorsŭ la Aschaffenburg, unde șĭ-a petrecutŭ aniĭ bĕtrânețeĭ și a încetatŭ din viață în vîrstă fórte înaintată la 29 Novembre stilŭ noŭ anulŭ trecutŭ.

«*I. Ședințele de peste anŭ.*

«Ședințele sĕptĕmânale aŭ fostŭ ocupate cu diferite cestiunĭ sciințifice și

(1) Dr. A. Fĕtu, *Despre încercările făcute pentru desvoltarea sciințelorŭ naturale în România.* Discursŭ în *Analele Soc. Acad. Rom. Tom. V*, p. 2, pag. 83.

cu cetirea unuĭ însemnatŭ numĕrŭ de memoriĭ, precum şi cu discuţiunĭ asupra intereselorŭ materiale ale Academieĭ.

«Voiŭ enumĕra în scurtŭ lucrările carĭ s'aŭ cetitŭ, saŭ carĭ aŭ fostŭ presintate Academieĭ, precum şi comunicările cele maĭ însemnate ce i s'aŭ făcutŭ.

«In şedinţa de la 13 (25) Maiŭ membrulŭ corespondentŭ alŭ Academieĭ, d-lŭ Ión Calenderu a cetitŭ unŭ «Studiŭ asupra legeĭ celorŭ XII Tabule.»

«In şedinţa de la 4 (16) Novembre d-lŭ A. Odobescu a cetitŭ memoriulŭ sĕŭ despre «Ornamentele în formă de capŭ de boŭ şi anume despre rhy- «tonulŭ de argintŭ descoperitŭ la Poroĭna şi aflatŭ actualmente în Museulŭ «de anticităţĭ din Bucurescĭ.»

«In aceaşĭ şedinţă colegulŭ nostru d-lŭ V. A. Urechiă a cetitŭ unŭ memoriŭ despre «Archimandritulŭ Vartolomeiŭ Măzăreanulŭ», care în secolulŭ trecutŭ a desvoltatŭ o însemnată activitate literară, rĕmasă pînă astăḑĭ cu totulŭ necunoscută.

«In şedinţele din ultimele patru lunĭ, d-lŭ Urechiă a presintatŭ o serie de comunicărĭ şi memoriĭ asupra maĭ multorŭ cestiunĭ din istoria naţională, lucrărĭ pline de interesŭ şi sprijinite pe documente în cea maĭ mare parte nepublicate pînă acum. Iată lista acestorŭ comunicărĭ şi memoriĭ:

Pe file de ceaslovŭ (Note istorice manuscrise din aniĭ 1788—1799).

Sigiliulŭ tîrguluĭ Peatra (Judeţulŭ Némţuluĭ).

Documentŭ referitorŭ la limba română (Hrisovŭ datŭ de Mironŭ Barnovschi Moghilă Voevodŭ la 20 Septembre 1626).

Documente dintre aniĭ 1769—1800 relative la ocupaţiunea ruséscă a luĭ Ru mianţov.

Documente nouĕ din aniĭ 1820—1831; acte oficiale schimbate între administraţia ruséscă şi Mitropolitulŭ Moldoveĭ şi divanurile ţĕreĭ.

Despre unele documente autografe ale Mitropolituluĭ Moldoveĭ Varlaam.

Despre mănăstirea din cetatea Némţuluĭ şi despre Domniţa Ruxandra, fiica luĭ Vasile Lupu.

Despre nisce relaţiunĭ manuscrise asupra invasiuneĭ rusescĭ dinaintea păceĭ de la Cuciuc-Cainargi.

Despre unŭ moratoriŭ datŭ de Ioniţă Sturdza Vodă la 1825 Iulie 28, pentru plata datoriilorŭ vorniculuĭ Vasilie Rosetti.

Serie de documente istorice dintre cele maĭ însemnate din archiva Mănăstireĭ Némţuluĭ.

Memoriŭ despre Ştefanŭ Tomşa.

Memoriŭ despre nouĕle documente probândŭ înrudirea vorniculuĭ Buciocŭ cu Cantacuziniĭ şi cu Vasile Lupu.

Documente relative la Bogdanŭ Voevodŭ, tatălŭ luĭ Ştefanŭ celŭ Mare.

«In şedinţa de la 9 (21) Septembre Bibliotecarulŭ Academieĭ a făcutŭ o relaţiune asupra unuĭ documentŭ autografŭ scrisŭ romănesce de Petru Vodă Şchiopulŭ la 1586 Maiŭ 15, documentŭ care se află în archivele Statuluĭ la Veneţia şi pe care d-lŭ Bianu l'a presentatŭ în facsimile fotograficŭ. Totŭ în acea şedinţă d-sa a atrasŭ atenţiunea Academieĭ asupra unorŭ preţióse documente din Archivulŭ Imperialŭ de Statŭ din Viena, documente de la diferiţĭ Domnĭ aĭ Moldoveĭ din secolulŭ XV, scrise în limba slavonă şi de o deosebită însemnătate.

«In luna Ianuarie Academia a primitŭ de la d-lŭ Iónŭ Bogdan, care se ocupă cu studiĭ slavice, o lucrare asupra documentelorŭ de la Viena amintite maĭ susŭ. Acestŭ tînĕrŭ studiosŭ şi activŭ a trămisŭ şi o altă lucrare de o însemnătate deosebită, care este descrierea manuscriselorŭ slavo-române din Biblioteca Imperială de la Viena.

«Academia a luatŭ decisiunĭ ca memoriile presentate să se publice în *Anale;* o parte din ele s'aŭ tipăritŭ şi vĕ sunt cunoscute, iar cele-l-alte se vorŭ tipări în cursulŭ anuluĭ viitorŭ.

«La 14 (26) Octobre s'a presintatŭ Academieĭ unŭ memoriŭ alŭ d-luĭ Iónŭ Otescu asupra postulatuluĭ luĭ Euclid. Lucrarea s'a trămisŭ spre cercetare Secţiuneĭ sciinţifice.

«In ultima şedinţă ordinară, ţinută la 3 (15) Martie, d-lŭ membru corespondentŭ St. C. Hepites, a presentatŭ spre a se publica în «Anale» lucrarea sa: «Studiŭ asupra climeĭ Bucurescilorŭ în aniĭ 1885—88. Partea I.» Lucrarea s'a trămisŭ spre cercetare Secţiuneĭ sciinţifice.

«In şedinţa de la 13 (25) Ianuarie d-lŭ Urechiă a comunicatŭ Academieĭ descoperirea uneĭ interesante peceţĭ vechĭ a oraşuluĭ Roman. Pecetea se află pe unŭ documentŭ datŭ de autoritatea acestuĭ tîrgŭ la începutulŭ secoluluĭ XVII şi constă dintr'unŭ capŭ de lupŭ avêndŭ împrejurŭ legenda în limba latină gravată în litere monachale.—Academia a esprimatŭ dorinţa ca acestŭ documentŭ dimpreună cu importantulŭ sĕŭ sigiliŭ să se procure în originalŭ saŭ în fotografie.

«In ședința de la 10 (22) Februarie s'a presentatŭ Academieĭ o nouă publicațiune despre călĕtoria în China a Spătaruluĭ Nicolae Milescu, publicațiune făcută în limba rusă de d-niĭ P. A. Sîrcu și A. Ivanovski de la St. Petersburg. D-lŭ Hasdeŭ a analisatŭ cuprinsulŭ acesteĭ publicațiunĭ și a vorbitŭ despre greșala făcută de uniĭ scriitorĭ, între carĭ și d-lŭ Sîrcu, de a crede că Milescu a fostŭ grecŭ de némŭ.

«Cu aceeașĭ ocasiune d-lŭ I. Bianu, membru corespondentŭ, a atrasŭ atențiunea Academieĭ asupra relațiunilorŭ luĭ Gheorghe Stefanŭ Voevodŭ cu Regele Suedieĭ și a adusŭ la cunoscință că a mijlocitŭ ca să se procure copiĭ de pre documentele privitóre la aceste relațiĭ, carĭ se vorŭ afla în Archivele Suedeze.

«Colegulŭ nostru d-lŭ V. A. Urechiă, la 23 Septembre, a vorbitŭ despre mormintele vechĭ din biserica S-tu Nicolae de la Iașĭ, deschise cu ocasiunea lucrărilorŭ de restaurare. Academia a procuratŭ informațiunile oficiale despre obiectele vechĭ găsite în aceste morminte.

«Voindŭ a lua și dînsa parte la serbarea inaugurăreĭ statueĭ luĭ Mironŭ Costinŭ, marele cronicarŭ și omŭ de statŭ alŭ Moldoveĭ din secolulŭ XVII, care s'a ridicatŭ la Iașĭ prin stăruințele neobosite ale d-luĭ V. A. Urechiă, Academia a însărcinatŭ pe colegulŭ nostru d-lŭ N. Ionescu să o represinte.

«*II. Publicațiunile Academieĭ.*

«1. Tipărirea volumelorŭ din *Analele* Academieĭ a fostŭ în acestŭ anŭ întârdiată din causa dificultăților pe carĭ le-aŭ întîmpinatŭ moștenitoriĭ rĕposatuluĭ și regretatuluĭ nostru tipografŭ P. Ispirescu în continuarea conducereĭ atelieruluĭ, pe care elŭ li l'a lăsatŭ moștenire. Acum lucrurile fiindŭ aduse la bună ordine, sperămŭ că se va repara în curêndŭ întârdierea causată publicațiunilorŭ nóstre.

«*Partea I* din *Tomulŭ X* alŭ *Analelorŭ,* cuprindêndŭ *Partea administrativă și Desbaterile anuluĭ 1887—88,* este aprópe terminată. In acestŭ volumŭ, conformŭ decisiuneĭ luate în sesiunea trecută, se tipăresce și *Bibliografia publicațiunilorŭ periodice române* întocmită de d-lŭ Alexandru Pop, archivarulŭ Academieĭ.

«Volumulŭ acesta fiindŭ alŭ decelea din seria *Analelorŭ* de la trans-

formarea Societății Academice în Academia Română, este utilŭ și necesarŭ ca la sfârșitulŭ luĭ să se afle unŭ *Indice alfabeticŭ* pentru tóte volumele anterióre. Acestŭ indice s'a făcutŭ întregŭ de către personalulŭ cancelarieĭ și în curêndŭ se va tipări.

«Din partea II a aceluiașĭ tomŭ din *Anale* s'a tipăritŭ aprópe întregŭ volumulŭ destinatŭ memoriilorŭ Secțiuneĭ istorice. In volumulŭ acesta se cuprindŭ pînă acum următórele memoriĭ:

Didachiile saŭ predicele Mitropolituluĭ Antim Ivireanulŭ, tomulŭ II. Studiŭ de *P. S. S. Ep. Melchisedec.*

Studiŭ asupra legeĭ celorŭ XII Tabule de *Ioanŭ Calenderu.*

De la Tobolsk pînă în China. Note de călĕtorie de Spătarulŭ Nicolae Milescu 1675. Traduse după unŭ textŭ grecescŭ de *G. Sion.*

Archimandritulŭ Vartolomeiŭ Măzărénulŭ (1720—1780). Notiță biografică și bibliografică de *V. A. Urechiă.*

Sigiliulŭ tîrguluĭ Petreĭ (Județulŭ Némțuluĭ). Notiță istorică de *V. A. Urechiă.*

Pe file de ceaslovŭ. Note istorice de *V. A. Urechiă.*

Documentŭ referitorŭ la limba românéscă. Comunicațiune de *V. A. Urechiă.*

Documente dintre 1769—1800. Comunicărĭ de *V. A. Urechiă.*

Documente relative la aniĭ 1800—1831. Comunicărĭ de *V. A. Urechiă.*

«2. Din *Istoria luĭ Herodot*, în traducerea premiată a d-luĭ *D. I. Ghica*, s'aŭ tipăritŭ în cursulŭ anuluĭ cólele 9—12, ajungêndŭ pînă la cap. 107 din cartea I.

«3. Colecțiunea de *Basme și cântece poporale macedo-române* adunate de rĕposatulŭ nostru colegŭ *Dr. Obedenaru* este tipărită încă din anulŭ trecutŭ, însă nu s'a datŭ publicitățiĭ.

«Unŭ glosarŭ completŭ alŭ textelorŭ cuprinse în acestŭ volumŭ este indispensabilŭ pentru completarea publicațiuneĭ; acestŭ glosarŭ fiindŭ cea d'ântâiŭ lucrare de acestŭ felŭ asupra dialectuluĭ macedo-românŭ, trebue să fie fórte desvoltatŭ și amĕnunțitŭ, dândŭ nu numaĭ lista cuvintelorŭ cu sensurile lorŭ, ci și numeróse exemple din carĭ să se vadă întrebuințarea diferitelorŭ cuvinte și forme în proposițiune.

«D-lŭ I. Bianu, care a îngrijitŭ facerea publicațiuneĭ, a întocmitŭ acestŭ glosarŭ; maĭ este însă necesarŭ ca lucrarea să fie supusă uneĭ minuțióse revisiunĭ înainte de a se da la tiparŭ, cea ce se va face în viitorulŭ anŭ academicŭ.

«4. Aŭ rĕmasŭ a se tipări în cursulŭ anuluĭ viitorŭ:

a). Flora Dobrogeĭ de d-lŭ *Dr. D. Brândză.*

b). Ţĕranulŭ Românŭ, de d-lŭ *Gr. G. Tocilescu.*

c). Catalogulŭ monumentelorŭ epigrafice şi sculpturale din Museulŭ de anticităţĭ de d-lŭ *Gr. G. Tocilescu.*

«5. *Psaltirea Scheiană.* — In sesiunea trecută Academia a hotărîtŭ a primi asupra budgetuluĭ sĕŭ cheltuelile carĭ sunt necesare pentru publicarea de către d-lŭ I. Bianu a preţiosuluĭ textŭ românescŭ vechiŭ alŭ Psaltireĭ cuprinsŭ în manuscrisulŭ No. 449, provenitŭ din biblioteca de la Scheia. Tomulŭ I alŭ publicaţiuneĭ este terminatŭ; în elŭ se cuprinde întregŭ textulŭ reprodusŭ în facsimile fotolitograficŭ şi însoţitŭ cu transcrierea în litere latine tipărită şi aşeḑată în faţa paginelorŭ facsimilate. Lângă acéstă transcriere s'aŭ tipăritŭ, pe marginea paginelorŭ, variantele carĭ resultă din comparaţiunea textuluĭ cu celŭ publicatŭ de Coresi în Psaltirea slavo-română de la 1577. Tomulŭ alŭ II-lea, cu care se va termina publicaţiunea, este în preparaţiune; elŭ va cuprinde unŭ studiŭ paleograficŭ şi ortograficŭ asupra preţiosuluĭ manuscrisŭ, o cercetare asupra origineĭ acesteĭ traducerĭ, adecă asupra originaluluĭ de pe care ea s'a făcutŭ; o grupare sistematică a particularităţilorŭ fonetice şi gramaticale a limbeĭ textuluĭ şi unŭ glosarŭ alŭ cuvintelorŭ întrebuinţate în întregŭ textulŭ.

«6. *Nunta la Românĭ.* — Premiulŭ Eliade a fostŭ acordatŭ în sesiunea trecută manuscrisuluĭ despre *Nunta la Românĭ* presentatŭ de d-ra Elena Sevastos. Totŭ atuncĭ, luându-se în considerare valórea şi interesulŭ pe care îlŭ avea şi unŭ altŭ manuscrisŭ despre acelaşĭ subiectŭ presentatŭ de colegulŭ nostru d-lŭ S. Fl. Marianŭ, i s'a acordatŭ de Academie o încuragiare.

«Amêndouĕ aceste lucrărĭ, avêndŭ a fi publicate de Academie, s'aŭ trimesŭ autorilorŭ, celŭ d'ântâiŭ spre a fi revĕḑutŭ, alŭ doilea spre a fi revĕḑutŭ şi completatŭ. D-ra Sevastos a supusŭ întregŭ manuscrisulŭ sĕŭ uneĭ revisiunĭ totale şi l'a trimesŭ spre a fi tipăritŭ. În curêndŭ vomŭ primi şi manuscrisulŭ d-luĭ Marianu revisuitŭ. În acestŭ modŭ amêndouĕ se vorŭ puté publica în cursulŭ anuluĭ viitorŭ.

«7. Din *Etymologicum Magnum Romaniae* s'a publicatŭ a 2-a fâsciórâ din Tomulŭ II. Cu acéstă făsciórâ, care a fostŭ anunțată în sesiunea trecută, publicațiunea a ajunsŭ pînă la cuvîntulŭ *Ariciu*.

«Cruda durere care a lovitŭ pe iubitulŭ nostru colegŭ Hasdeŭ, pe învĕțatulŭ și agerulŭ cercetătorŭ alŭ bogățiilorŭ limbeĭ nóstre, prin perderea uniceĭ sale fiice de unŭ talentŭ estraordinarŭ și de o erudițiune rară, l'a pusŭ în neputință de a continua în cursulŭ acestuĭ anŭ lucrarea sa pentru întocmirea mareluĭ monumentŭ pe care elŭ, după augustulŭ îndemnŭ alŭ M. S. Regeluĭ, a începutŭ să-lŭ ridice limbeĭ românescĭ.

«Sperămŭ că îĭ va veni tărie de acolo unde este tótă puterea, că-ĭ va veni mângâiere de acolo unde este eternulŭ isvorŭ de mângâere pentru ceĭ carĭ suferŭ, și ast-felŭ întăritŭ și mângâiatŭ va regăsi întru sine puterĭ îndeajunsŭ ca să continue marea sa lucrare, pentru care Românii îĭ vorŭ binecuvînta memoria departe în viitorŭ.

«Cu tóte acestea și în cursulŭ acestuĭ anŭ d-lŭ Hasdeŭ a continuatŭ cu adunarea materialuluĭ, rĕmâindu-ĭ prin urmare numaĭ sarcina redacțiuniĭ.

«8. Aceașĭ durerósă causă a împedicatŭ pe d-lŭ Hasdeŭ să termine vol. II alŭ publicațiuniĭ sale despre *Psaltirea* luĭ Coresi. Interesantulŭ programŭ alŭ cuprinsuluĭ acestuĭ volumŭ l'am adusŭ la cunoscința d-vóstre în raportulŭ, pe care am avutŭ onórea a vi-lŭ presenta la începutulŭ sesiuniĭ trecute. În cursulŭ anuluĭ s'aŭ făcutŭ pentru acéstă publicațiune maĭ multe reproducerĭ din cele maĭ vechĭ tipăriturĭ românescĭ din secolulŭ XVI. Sperămŭ că în anulŭ viitorŭ se va tipări întregŭ volumulŭ acesta, care va arunca multă lumină asupra activitățiĭ literare a Românilorŭ în secolulŭ XVI.

«9. *Schimbulŭ publicațiunilorŭ.* — Academia a continuatŭ a rĕspândi publicațiunile sale dăruindu-le maĭ multorŭ instituțiunĭ, unde ele potŭ servi la studiile sciințifice și la rĕspândirea cunoscințelorŭ, maĭ alesŭ între tinerime.

«Ast-felŭ publicațiunile nóstre aŭ fostŭ dăruite următórelorŭ instituțiunĭ românescĭ de instrucțiune și de cultură:

1-2. Șcólelorŭ normale superióre din Bucurescĭ și Iașĭ.
3. Biblioteceĭ Carolŭ I din Buzĕŭ.
4. Biblioteceĭ S-teĭ Mănăstirĭ Némțulŭ și Seculŭ.

5. Reuniunei învěţătorilorŭ românĭ din ţinutulŭ Reghinuluĭ în Transilvania.

«Academia a voitŭ a lua şi dînsa parte la serbarea centenaruluĭ alŭ 8-lea alŭ Universităţiĭ din Bologna, şi a trămisŭ — spre acestŭ scopŭ — publicaţiunile sale pentru biblioteca aceleĭ vechĭ şi celebre universităţĭ.

«S'aŭ stabilitŭ noue relaţiunĭ de schimbulŭ publicaţiunilorŭ cu următórele institute sciinţifice:

1. Societatea istorică şi literară polonă din Paris.
2. Societatea Carpatică ungară de la Löcse.
3. Universitatea din Giessen.

«*III. Publicaţiunile Hurmuzaki şi cercetărĭ istorice.*

«Din colecţiunea de *Documente istorice* se tipărescŭ în acestŭ anŭ două volume de-odată, carĭ amêndouě se apropie de sfîrşitŭ:

«1. *Tomulŭ II, partea 1,* cuprinde documentele adunate de Eudoxiu Hurmuzaki pentru aniĭ 1451—1575. Din acestŭ volumŭ s'aŭ tipăritŭ până acuma 52 cóle carĭ conţinŭ 385 documente.

«2. *Tomulŭ I, partea II* cuprinde documente din aniĭ 1346—1450, adunate şi coordonate de către d-lŭ Nic. Densuşianu. S'aŭ tipăritŭ pînă acum 74 cóle, carĭ conţinŭ 475 documente. În acestŭ volumŭ se tipărescŭ şi preţiósele documente, în mare parte inedite, carĭ aŭ fostŭ procurate din archivele generale de la Moscva în facsimile fotografice prin stăruinţele colegului nostru d-lŭ N. Kretzulescu, şi între carĭ se află vechile tractate ale Domnilorŭ Românĭ, Muntenĭ şi Moldovenĭ, cu regiĭ Poloniei; cele scrise în limba latină se publică exactŭ în textulŭ lorŭ originalŭ, cele slavone în textulŭ originalŭ, însoţitŭ cu traducere latină şi cu bogate note pe carĭ le-a făcutŭ anume pentru acéstă publicaţiune învěţatulŭ slavistŭ d-lŭ E. Kaluzniacki, profesorŭ la Universitatea din Cernăuţĭ.

«3. Cercetarea şi decopiarea documentelorŭ istorice în Archivele de Statŭ de la Veneţia se continuă prin d-lŭ Cecchetti, directorulŭ acestorŭ bogate archive. După arětările d-luĭ Cecchetti în scurtŭ timpŭ se va termina tótă lucrarea, şi atuncĭ vomŭ avé o explorare completă a tuturorŭ documentelorŭ privitóre la istoria nóstră, carĭ se află în aceste archive.

Academia a adunatŭ prin explorarea lorŭ unŭ bogatŭ şi preţiosŭ tesaurŭ de documente carĭ completéză colecţiunea strînsă de nemuritorulŭ Eudoxiu Hurmuzaki.

«4. În biblioteca St. Marcu şi în alte colecţiunĭ din Veneţia se facŭ de asemenea cele din urmă cercetărĭ de documente privitóre la Românĭ prin d-lŭ C. Soranzo.

«5. In archivele de Statŭ de la Florenţa se află numeróse documente privitóre la Românĭ. Delegaţiunea, dorindŭ a se face şi acolo o esplorare completă pentru istoria nóstră, s'a adresatŭ la d-lŭ prof. Paoli de la Florenţa, fostŭ directorŭ alŭ archivelorŭ până acum doĭ anĭ. D-sa a binevoitŭ a lua asupră-şĭ însărcinarea de a dirige cercetările şi de a face să se decopieze pentru Academie tóte documentele privitóre la Românĭ. Avemŭ speranţa că prin aceste cercetărĭ se va îmbogăţi colecţiunea Academieĭ cu multe şi preţióse documente.

«6. Sunt fórte cunoscute relaţiunile pe carĭ marele Hetmanŭ alŭ Polonieĭ Ioanŭ Zamoyski le a avutŭ cu ţĕrile românescĭ; se scie că elŭ a făcutŭ răsboiŭ în Moldova în contra luĭ Mihaiŭ Vodă Vitézulŭ, că a pusŭ şi susţinutŭ cu puterile sale pe Eremia Moghilă la tronulŭ Moldoveĭ şi pe Simeonŭ Moghilă la alŭ Munteniеĭ. Până acum însă documentele luĭ Ioanŭ Zamoyski nu s'aŭ publicatŭ. Pentru istoria nóstră, şi în specialŭ pentru deceniulŭ din urmă alŭ secoluluĭ XVI şi pentru celŭ d'ântâiŭ din secolulŭ următorŭ XVII, sunt de o însemnătate capitală, căcĭ prin ele se va arunca o mare lumină asupra epoceĭ luĭ Mihaiŭ Vodă Vitézulŭ şi a domnilorŭ din némulŭ Movileştilorŭ. Bibliotecarulŭ Academieĭ a obţinutŭ permisiunea de a se copia pentru noĭ tóte documentele luĭ Iónŭ Zamoyski privitóre la istoria nóstră naţională. Delegaţiunea a datŭ spre acestŭ scopŭ autorisaţiunea sa pentru ca cheltuelele ce se vorŭ face cu cercetarea documentelorŭ şi facerea copielorŭ să fie purtate de fondulŭ publicaţiunilorŭ Hurmuzaki. Colecţiunea nóstră se va îmbogăţi printr'acésta cu o fórte preţiósă serie nouă de documente, carĭ vorŭ contribui multŭ la luminarea glorióseĭ epoce a luĭ Michaiŭ Vitézulŭ.

«7. Pre lângă cele 20 caiete de câte 10 paginĭ de documente copiate din archivele Ministeruluĭ Afacerilorŭ Străine din Paris, pe carĭ le a presentatŭ d-lŭ A. Odobescu la începutulŭ sesiuneĭ trecute, d-sa a maĭ adausŭ la acéstă colecțiune încă alte 10 caiete. Indată ce se va procura cantitatea de copiĭ îndestulătóre din acéstă serie de documente, se vorŭ tipări, spre a se termina alŭ III-lea volumŭ din suplimentulŭ la colecțiunea Hurmuzaki.

«8. D-lŭ profesorŭ G. Gelcich de la Ragusa continuă cu cercetarea și copiarea documentelorŭ din archivele ragusane carĭ privescŭ istoria Românilorŭ.

«9. Colecțiunea de documente istorice Hurmuzaki are astădĭ 14 volume tipărite în carĭ se cuprindŭ 7738 documente, precum se vede din următórea tabelă:

Volumulŭ	Aniĭ	Cóle tipărite	Documente	Adunate de Hurmuzaki	Adause de Academie	
I p. 1.	1199—1345	92	553	—	553	
I p. 2.	1346—1450	74	475	—	475	(sub presă)
II p. 1.	1451—1575	52	385	385	—	(sub presă)
III p. 1.	1576—1599	79	443	341	102	
III p. 2.	1576—1600	76	563	—	563	
IV p. 1.	1600—1649	93	629	629	—	
IV p. 2.	1576—1650	91	732	—	732	
V p. 1.	1650 1699	72	362	362	—	
V p. 2.	1650—1699	54	475	—	475	
VI	1700—1750	90	355	355	—	
VII	1750—1818	76	308	308	—	
Suplem. I	1518—1780	135	1414	—	1414	
II	1781—1814	101	988	—	988	
III fasc. 1.	1709—1812	50	56	—	56	
Volume 14.		1135	7738	2380	5438	

«10. In depositulŭ Academieĭ se maĭ află următórele seriĭ de documente adunate și gata de tiparŭ pentru a completa colecțiunea Hurmuzaki:

«Documente adunate, coordonate și adnotate de d-lŭ N. Densușianu pentru aniĭ 1200—1575,

«Documente copiate din archivele de Statŭ din Veneția, maĭ alesŭ din aniĭ 1500—1750,

«Documente procurate din colecțiunĭ polone privitóre maĭ cu sémă la aniĭ 1500—1700.

«IV. *Donațiunĭ, legate și fondurĭ.*

«In decursulŭ acestuĭ anŭ averea Academieĭ s'a măritŭ în modŭ considerabilŭ prin noue donațiunĭ.

«1. Principala donațiune ce avemŭ de înregistratŭ este acea de 200,000 leĭ făcută de *Princesa Alina Știrbeĭ.* La liberalitățile sale anterióre pentru alte institute de cultură, Domnia-Sa vine acum și-șĭ légă numele de acela alŭ Academieĭ, nu numaĭ prin însemnătatea materială a donațiuneĭ sale, ci totŭ o-dată prin disposițiunile bine chibzuite carĭ o regulamentéză. S'aŭ făcutŭ demersurile necesare la guvernŭ pentru ca Academia să fie autorisată a primi acéstă donațiune, și, dimpreună cu votulŭ d-vóstre care va aproba decisiunile luate de Academie în ședința eĭ din 24 Februarie și de Delegațiune, vețĭ bine-voi a esprima în modŭ solemnŭ Princeseĭ Știrbeĭ eterna recunoscință a acestuĭ înaltŭ institutŭ de cultură pentru generosulŭ și patrioticulŭ actŭ ce a desăvârșitŭ.

A se vedé textulŭ actuluĭ de donațiune întregŭ maĭ susŭ, pag. 19-23.

«2. Rĕposatulŭ *Iacob de Neuschotz,* bancherŭ din Iașĭ, a lăsatŭ Academieĭ prin testamentŭ suma de 20,000 leĭ în bilete de bancă. Donatorulŭ a dispusŭ în testamentulŭ sĕu că:

«Acestŭ capitalŭ va face parte din fondurile Academieĭ. Veniturile luĭ «vorŭ fi prevĕḑute în budgetulŭ anualŭ alŭ Academieĭ și se vorŭ afecta «pentru premiĭ autorilorŭ de opere ce, după apreciarea Academieĭ, se «vorŭ admite ca bune și folositóre.»

«3. *D-lŭ Alexandru Constantinŭ Bodescu,* consilierŭ alŭ Curțeĭ Imperiale, curatorŭ onorificŭ alŭ gimnasiuluĭ din Chișinăŭ și comandorŭ alŭ maĭ multorŭ ordine, locuindŭ în orașulŭ Bălțĭ în Basarabia, a făcutŭ Academieĭ o donațiune de 2,000 ruble în hârtie, pentru carĭ s'a realisatŭ suma de leĭ 5,345 banĭ 60. D-lŭ Bodescu, făcĕndŭ Academieĭ acéstă donațiune, i-a lăsatŭ deplina libertate pentru a hotărî întrebuințarea eĭ.

«Delegațiunea, în conformitate cu Art. 85 al 3 din Regulamentulŭ Academieĭ, a decisŭ a se primi donațiunea Princeseĭ Alina Stirbeĭ, legatulŭ

Neuschotz și donațiunea Bodescu. In urma acestorŭ decisiunĭ s'a obținutŭ autorisarea regală cerută de lege, s'aŭ primitŭ sumele dăruite și s'aŭ capitalisatŭ în efecte publice. Rĕmâne acum ca Academia, conformŭ dispositiuniĭ din Art. 7, lit. n din Statute, să dea aprobarea sa definitivă asupra primireĭ legatuluĭ și donațiunilorŭ carĭ i-s'aŭ făcutŭ și să regulamenteze întrebuințarea legatuluĭ Neuschotz și a donațiuniĭ Bodescu.

«4. Succesiunea *Ioanŭ Fĕtu*, a fostŭ pe deplinŭ regulată în urma decisiunilorŭ luate de Academie în sesiunea trecută. Legatele speciale, a cărorŭ executare cădea în sarcina Academieĭ ca legatară universală, aŭ fostŭ date la destinațiunile indicate prin testamentŭ. Delegațiunea a luatŭ cuvenitele mĕsurĭ spre a se vinde saŭ a se închiria móra cu vaporŭ care representă o însemnată parte din valórea totală a legatuluĭ Fĕtu și care de maĭ mulțĭ anĭ stă în nelucrare.

«5. S'a regulatŭ de asemenea definitivŭ succesiunea rĕposatuluĭ *Dr. Obedenarŭ*. Acțiunea judecătoréscă care se intentase pentru anularea testamentuluĭ n'a ajunsŭ la nicĭ unŭ resultatŭ. Înalta Curte de Casație a recunoscutŭ validitatea testamentuluĭ și ast-felŭ succesiunea a rĕmasŭ așa cum rĕposatulŭ nostru colegŭ a voit'o prin testamentulŭ sĕŭ. Validitatea testamentuluĭ și prin urmare, drepturile Academieĭ, aŭ fostŭ apĕrate înaintea Înalteĭ Curțĭ de către d-lŭ avocatŭ Vasile Brătianu, care a binevoitŭ a lua gratisŭ asupră-șĭ acéstă sarcină.

«*V. Colecțiunile sciințifice.*

«În fie-care anŭ colecțiunile Academieĭ facŭ unŭ progresŭ statornicŭ; ele crescŭ neîncetatŭ și devinŭ unŭ tesaurŭ din ce în ce maĭ prețiosŭ pentru studiile sciințifice și maĭ alesŭ pentru studiulŭ istorieĭ politice și literare a Românilorŭ. Cu câtŭ importanța colecțiunilorŭ cresce, cu atâtŭ cresce și numĕrulŭ acelora carĭ vinŭ să le cerceteze și să facă cu ajutorulŭ lorŭ studiĭ din diferite ramurĭ ale sciințeĭ. Putemŭ privi cu o deosebită mulțumire la progresulŭ însemnatŭ făcutŭ în acéstă privință. Prin stăruințe îndelungate și prin însemnate sacrificiĭ, colecțiunile Academieĭ aŭ ajunsŭ astădĭ a fi cele maĭ prețióse din tótă țéra. Crescerea lorŭ și

importanța la care aŭ ajunsŭ reclamă sacrificiĭ și maĭ marĭ pentru a fi bine instalate și bine organisate și pentru ca să pótă câtŭ maĭ multŭ contribui la scopulŭ pentru care sunt făcute, de a puté fi adică cu înlesnire puse la disposițiunea tuturorŭ acelora, carĭ arŭ fi doritorĭ de a lucra în câmpulŭ sciințeĭ. Să sperămŭ neîncetatŭ că puținŭ maĭ avemŭ de așteptatŭ pînă să vedemŭ Academia și colecțiunile sale instalate bine și definitivŭ într'unŭ localŭ potrivitŭ cu bogăția și cu însemnătatea lorŭ.

«Comisiunea bibliotecei vĕ va da amĕnuntele pentru crescerea colecțiunilorŭ în anulŭ trecutŭ.

«*VI. Concursurile.*

«In acéstă sesiune Academia are a da următórele două premiĭ pentru publicațiunĭ făcute în aniĭ trecuțĭ:

«1. *Marele Premiŭ Năsturelŭ* de 12,000 leĭ, destinatŭ aceleĭ cărțĭ românescĭ cu conținutŭ de orĭ-ce natură, care se va judeca maĭ meritorie dintre cele publicate în aniĭ 1885—1888.

«2. *Premiulŭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu* de 5,000 leĭ, care este a se da cărțeĭ românescĭ cu conținutŭ literarŭ, care se va judeca maĭ meritorie între cele publicate în aniĭ 1887 și 1888.

«La concursurile acestorŭ două premiĭ s'aŭ presentatŭ următórele publicațiunĭ:

a). *Pentru Marele Premiŭ Năsturelŭ:*

1. *A. D. Xenopol,* Istoria Românilorŭ din Dacia Traiană. Vol. I. Iașĭ 1888.
2. *A. I. Odobescu,* Scrierĭ literare și istorice. Vol. I—III. Bucurescĭ 1887.

NB. D-lŭ Odobescu a trimesŭ pre lângă acéstă publicațiune și: «Atheneulŭ Românŭ și clădirile antice cu domŭ circularŭ.» Bucurescĭ 1888.

b). *Pentru Premiulŭ Eliade-Rădulescu:*

3. *A. Philippide,* Introducere în istoria limbeĭ și literatureĭ române. Iașĭ 1888.

c). *Fără indicațiune specială.*

4. *C. de Stamati-Ciura,* Opurĭ dramatice, Tom. I. Cernăuțĭ 1888.
5. *St. G. Carpen,* Unŭ sistemŭ de învĕțămîntŭ românescŭ. Bucurescĭ 1888.

6. *Dr. I. C. Drăgescu,* Igiena şi medicina poporană. Constanţa 1888.
7. *N. Mihăescu,* Frumósa Valentina. Poemă. 1888.
8. *D. Zamfirescu,* Novele. Bucurescĭ 1888.
9. *Elena D. O. Sevastos,* Călĕtorie în Ţéra Românéscă. Iaşĭ 1888.
10. *G. Sion,* Suvenire contimpurane. Bucurescĭ 1888.
11. *Th. D. Speranţia,* Anecdote populare. Bucurescĭ 1888.
12. *T. Frâncu şi G. Candrea,* Româniĭ din munţiĭ apusenĭ (Moţiĭ). Bucurescĭ 1888.
13. *D. Iancovicĭ,* Reforma agrară. Brăila 1888.
14. *M. M. Drăghiceanu,* Mehedinţiĭ, Studiĭ geologice, technice şi agronomice. Bucurescĭ 1885.
15. *I. P. Florantin,* Horea, romanŭ originalŭ. Iaşĭ 1885.
16. » Estetica. Partea II. Iaşĭ 1887.
17. » Grădina de copiĭ. Ed. II. Iaşĭ 1887.
18. » Metodulŭ noŭ de Abecedarŭ. Iaşĭ 1888.
19. » Metoda nouă de a învĕţa aritmetica. Ed. II. Iaşĭ 1887.
20. » Metoda nouă de a învĕţa desemnulŭ. Ed. II Iaşĭ 1887.
21. » Aritmetica elementară. Partea IV. Iaşĭ 1888.
22. » Recreaţiunĭ fröbeliane. Iaşĭ 1888.

«3. La concursulŭ *Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ,* de 5.000 leĭ, pentru acestŭ anŭ a fostŭ publicatŭ ca subiectŭ: *Studiulŭ vinurilorŭ din România din punctulŭ de vedere economicŭ şi alŭ composiţiuniĭ lorŭ chimice.* Nicĭ o lucrare nu s'a presentatŭ în manuscrisŭ, în condiţiunile arĕtate prin publicaţiunea Academieĭ; s'a presentatŭ însă următórea carte tipărită: *I. Popp,* Tratatŭ vinicolŭ, Bucurescĭ 1888.

«Tóte publicaţiunile presentate în termenulŭ regulamentarŭ la concursurile acestorŭ treĭ premiĭ s'aŭ trimisŭ comisiunilorŭ carĭ aŭ fostŭ alese în sesiunea generală trecută şi însărcinate cu studierea lorŭ.»

Dare de sémă asupra operaţiunilorŭ casseĭ şi asupra stăreĭ fondurilorŭ Academieĭ Române în anulŭ 1888—89.

I.

«Am onóre a vĕ presinta situaţia provisorie a comptabilităţiĭ şi a casseĭ pe exerciţiulŭ 1888—89 până la 4 a curenteĭ lunĭ, avêndŭ pe cea definitivă a o presinta la încheiarea acestuĭ anŭ budgetarŭ:

«*A. Tóte veniturile însemnate în budgetŭ* cu suma de *L. 115.389.65* s'aŭ incassatŭ, afară numaĭ de următórele două posturĭ:

«*I. De la fondulŭ economiilorŭ* nu s'aŭ încassatŭ L. 293.35, ce deriva, ca de ordinarŭ în fie-care anŭ, din vîndare de publicaţiunĭ maĭ puţină decât prevederea budgetară. Acéstă sumă fiindŭ pentru anulŭ acesta neincassabilă, trebue scădută din comptulŭ excedentŭ, cum se va vedé maĭ josŭ sub C.

«*II. De la fondulŭ I. Fĕtu* nu s'a putută încassa suma de L. 3.450, dobândă la două creanţe, care nicĭ până adĭ nu s'aŭ plătitŭ, de şi maĭ multe adrese şi somaţiunĭ s'aŭ trămisŭ creditorilorŭ. Acéstă sumă rĕmânêndŭ a fi incassată, se va trece ca saldŭ pe anulŭ viitorŭ:

«*B. Situaţiunea budgetuluĭ de cheltuelĭ* este cum urméză:

		S'a votatŭ	S'a cheltuitŭ	A rĕmasŭ
Litera	a	L. 19.500.—	L. 17.780.—	L. 1.720.—
»	b	» 6.500.—	« 6.420.—	» 80.—
»	c	» 1.000.—	» 1.000.—	» —
»	d	» 2.400.—	» 2.200.—	» 200.—
»	e	» 3.300.—	» 3.300.—	» —
»	f	» 18.000.—	» 16.500.—	» 1.500.—
»	g	» 1.500.—	» 1.497.95	» 2.05
»	h	» 400.—	» 400.—	» —
»	i	» 300.—	» 205.90	» 94.10
»	j	» 100.—	» —	» 100.—
»	k	» 500.—	» —	» 500.
»	l	» 1.500.—	» 1.136.05	» 363.95
»	m	» 1.500.—	» 1.500.—	» —
»	n	» 250.—	» 250.—	» —
»	o	» 5.000.—	» 5.000.—	» —
»	p	» 5.000.—	» 5.000.—	»
»	q	» 765.—	» 730.—	» 35.—
»	r	» 5.000.—	» 5.000.—	»
»	s	» 6.000.—	» 6.000.—	» —
»	t	» 1.500.—	» 1.500.—	» —
»	u	» 6.700.—	» 5.758.95	» 941.05
»	v	» 1.000.—	» 918.10	» 81.90
»	w	» 3.000.—	» 3.000.—	»
»	x	» 1.500.—	» 1.120.—	» 380.—
»	y	» 2.000.—	» 2.000.—	» —
»	z	» 600.	» —	» 600.—
De reportatŭ Leĭ . . .		94.815.—	L. 88.216.95	L. 6.598.05

Reportŭ Leĭ . . .	94.815.—	L. 88 216 95	L. 6.598.05
Litera aa	L. 1.168.75	» --	» 1.168 75
» bb	» 6.670.—	» —	» 6 670.—
» cc	» 3.000.—	» 3.000,—	» —
	L. 105.653.75	L. 91.216.95	L. 14.436.80

«Prin urmare sporulŭ din budgetulŭ cheltuelelorŭ se arată acum de L. 14.436.80.

«Am onóre a face cunoscutŭ, că de şi la articolulŭ litera b se arată o economie de L. 80, acésta este însă din causă, că neputêndŭ egalisa întocmaĭ cu suma disponibilă până la şedinţa din 17 Februarie 1889, aŭ rĕmasŭ douĕ şedinţe ordinare, cea din 24 Februarie şi cea de la 3 Martie a anuluĭ curentŭ nesocotite în sumă de L. 480, despre care îmĭ permitŭ a ruga ca să se iea o decisiune.

«Maĭ este de plătitŭ la articolulŭ litera *y*, tipărirea psaltireĭ Scheiane, peste prevĕḑuţiĭ Leĭ 2.000, unŭ restŭ pentru fotografiĭ de Leĭ 77.10 şi contulŭ tipografuluĭ de Leĭ 2.148.25. In totalŭ Leĭ 2.225.35.

«*C. Contulŭ excedentŭ* este:

1. Bugetulŭ 1888—89 se închide la finitŭ cu unŭ micŭ excedentŭ de		Leĭ	66.15
Se adaugă lângă acesta			
2 Agio la aurŭ vîndutŭ		»	450.65
3. de la fondulŭ Năsturelŭ-Herescu unŭ sporŭ, care vine de la capitalisarea premiuluĭ Năsturelŭ-Herescu de Leĭ 4000 în efecte de nominalŭ Leĭ 4 500, şi cuponulŭ lorŭ de 1 Ian. 1889 Leĭ 112,50		»	31 20
4. de la fondulŭ I. Fĕtu unŭ sporŭ ce derivă din incassărĭ suprabudgetare, cum se va vedé maĭ la urmă		»	553.80
Suma		»	1.101.80
«De aci se scade:			
1. de la fondulŭ economiilorŭ suma neincassabilă arĕtată la începutŭ . . . . Leĭ	293.35,—		
2. de la fondulŭ Daniel o pagubă ce derivă de la preschimbarea de efecte eşite la sorţĭ »	32 65,—	»	326.—
«Deci suma economiilorŭ astăḑĭ este de		»	775.80
«Se înscrie şi sporulŭ din budgetulŭ cheltuelelorŭ susŭ arĕtatŭ de		»	14.436.80
»Ast-felŭ escedentulŭ curatŭ astăḑĭ este de		»	15.212 60

«Este de notatŭ, că fiindŭ a se maĭ plăti din acestŭ budgetŭ pînă la finele esercițiuluĭ curentŭ, acestŭ escedentŭ va maĭ scădé, după cum va arĕta raportulŭ de închidere.

»*D. Fondurile Academieĭ în efecte* depuse la Cassa de depunerĭ, consemnaţiunĭ şi economiĭ, aŭ sporitŭ în anulŭ curentŭ cu fondulŭ Neuschotz (noŭ) încassatŭ în suma de leĭ 20.000, cu care s'aŭ cumpĕratŭ efecte de leĭ 22.000; cu fondulŭ Bodescu (noŭ), încassatŭ în suma de Leĭ 5.345.60 (Ruble 2.000) cu care s'aŭ cumpĕratŭ efecte de Leĭ 5.500; cu fondulŭ I. Fĕtu (noŭ), unde s'a încassatŭ o creanţă de Leĭ 15.000, cu care s'aŭ cumpĕratŭ efecte de Leĭ 17.500; cu capitalisarea premiuluĭ Năsturelŭ-Herăscu de Leĭ 4.000, cu care s'a cumpĕratŭ efecte de Leĭ 4.500; şi prin capitalisarea procentelorŭ fonduluĭ Cuza, Chiţu, A. Fĕtu, Eliade-Rădulescu, G. San-Marin şi D. H. Vasilie. Acéstă crescere a fondurilorŭ este de Leĭ 55.000, precum se va vedé maĭ josŭ.

»Étă situaţiunea fondurilorŭ:

1. Fondulŭ Zappa.

59	titl. rentă amortis.	de	5%	à L.	5.000.—	L.	295.000.—	
3½	» » »	»	5%	» »	500.—	»	1.750.—	
4	» » română	»	5%	» »	2.000.—	»	8.000.—	
14	» » »	»	5%	» »	500.—	»	7.000.—	L. 311.750.—

2. Fondulŭ Cuza.

6	titl. rentă amortis.	de	5%	à L.	5.000.—	L.	30.000.—	
7	obl. municipale	»	5%	« »	500.—	»	3.500.—	
1	scris. fonc. ruralŭ	»	5%	» »	1.000.—	»	1.000.—	
2	» » »	»	5%	» »	100.—	»	200.—	» 34.700.—

3. Fondulŭ Economiilorŭ.

18	titl. rentă amortis.	de	5%	à L.	5.000.—	L.	90.000.—	
3	» » »	»	5%	» »	500.—	»	1.500.—	
46	obl. municipale	»	5%	» »	500.—	»	23.000.—	
8	scris. fonc. rurale	»	7%	» »	100.—	»	800.—	» 115.300.—

4. Fondulŭ Năsturelŭ-Herĕscu.

2	titl. rentă amortis.	de	5%	à L.	5.000.—	L.	10.000.—	
4	» » »	»	5%	» »	500.—	»	2.000.—	
5	» » română	»	5%	» »	2.000.—	»	10.000.	
30	obl. municipale	»	5%	» »	500.—	»	15.000.	» 37.000.—
							De reportatŭ . . .	» 498.750.—

Reportŭ . . . L. 498.750.—

5. Fondulŭ Chițu.

2 titl. rentă română . . . à L. 500.— L. 1.000.— » 1.000.—

6. Fondulŭ Daniel.

30 obligaț. de Statŭ de 6 % à L. 500.— L. 15.000.— L. 15.000.—

7. Fondulŭ A. Fĕtu.

2	titl. rentă amortis. de	5%	à L.	5.000.—	L. 10.000.—		
7	oblig. municipale »	5%	» »	500.—	» 3.500.—	L.	13.500.—

8. Fondulŭ G. Lazărŭ.

5	scris. fonc. rur. de	7%	à L.	1.000.—	L. 5.000.—		
6	» » » »	5%	» »	1.000.—	» 6.000.—		
29	oblig. municipale »	5%	» »	500.—	» 14.500.—	L.	25.500.—

9. Fondulŭ Eliade-Rădulescu.

4	scris. fonc. rur. de	7%	à L.	1.000 –	L. 4.000.—		
10	» » » »	7%	» »	100.—	» 1.000.—		
6	» » » »	5%	» »	1.000.—	» 6.000.—		
21	oblig. municipale »	5%	» »	500.—	» 10.500.—	L.	21.500.—

10 Fondulŭ G San-Marinŭ.

2	titl. rentă amortis. de	5%	à L.	5.000.—	L. 10.000.—		
1	oblig. municipale »	5%	» »	500.—	» 500.—	L.	10.500.—

11. Fondulŭ D H. Vasilie.

40 oblig municipale de 5% à L. 500.— L. 20,000.— L. 20.000.—

12. Fondulŭ Neuschotz.

44 oblig. municipale de 5% à L. 500.— L. 22.000.— L. 22.000 —

De reportatŭ . . . L. 627.750.—

Reportŭ . . . L. 627.750.—

13. Fondulŭ Bodescu.

11 oblig. municipale de 5%	à L.	500.—	L.	5.500.—	L.	5.500.—

14 Fondulŭ Ioanŭ Fĕtu.

35 oblig. municipale de 5%	à L.	500.—	L.	17.500.—	L.	17.500.—
			Suma . . .		L.	650.750.—

«Academia posedă deci astăḑi următórele efecte la 14 fondurĭ (afară de două alte fondurĭ cu nuda proprietate, carĭ se notéză maĭ josŭ):

89 titl. rentă amortis.	de	5%	à L.	5.000.—	L.	445.000.—		
10½ » » »	»	5%	» »	500.—	L.	5.250.—		
9 » » română	»	5%	» »	2.000.—	»	18.000.—		
16 » » »	»	5%	» »	500.—	»	8.000.—		
30 obligaţ. de Statŭ	»	6%	» »	500.—	»	15.000.—		
9 scris. func. rurale	»	7%	» »	1.000.—	»	9.000.—		
18 » » »	»	7%	» »	100.—	»	1.800.—		
13 » » »	»	5%	» »	1.000.—	»	13.000.—		
2 » » »	»	5%	» »	100.—	»	200.—		
271 oblig. municipale	»	5%	» »	500.—	»	135.500.—		
						Suma . . .	L.	650.750.

«In anulŭ trecutŭ fondurile Academieĭ (afară de fondulŭ Obedenaru cu nuda proprietate) aŭ fostŭ:

89 titl. rentă amortis.	de	5%	à L.	5.000.—	L.	445.000.—		
10½ » » »	»	5%	» »	500.—	»	5.250.—		
9 » » română	»	5%	» »	2.000.—	»	18.000.—		
15 » » »	»	5%	» »	500.—	»	7.500.—		
9 scris. fonc. rurale	»	7%	» »	1.000.—	»	9.000.—		
18 » » »	»	7%	» »	100.—	»	1.800.—		
13 » » »	»	5%	» »	1.000.—	»	13.000.—		
2 » » »	»	5%	» »	100.—	»	200.—		
30 obligaţ. de Statŭ	»	6%	» »	500.—	»	15.000.—		
161 » municipale	»	5%	» »	500.—	»	80.500.—	L.	595.250.—
a crescutŭ prin adăugirile susŭ arĕtate de							»	55.500.—
dândŭ astŭ-felŭ suma de maĭ susŭ de							L	650.750.—

«Acéstă crescere de L. 55.500 se înscrie la următórele fondurĭ:

1	la fondulŭ	Cuza cu	L.	1.500.—
2	» »	Năsturel-Herescu cu.	»	4.500.—
3	» »	Chiţu cu	»	500.—
4	» »	A. Fĕtu cu	»	1.000.—
5	» »	Eliade-Rădulescu cu	»	1.500.—
6	» »	G. San-Marinŭ cu	»	500.—
7	» »	D. H. Vasilie cu	»	1.000.—
8	» »	Neuschotz cu	»	22.000.—
9	» »	Bodescu cu	»	5.500.—
10	» »	Ioanŭ Fĕtu cu	»	17 500,—
		In totalŭ . . .	L.	55.500,—

«*E. Afară de efectele acestorŭ 14 fondurĭ*, fondurile cu nuda proprietate sunt următórele:

«*1. Fondulŭ Obedenaru.*

«Acestŭ fondŭ are efecte depuse la Cassa de depunerĭ, după eşirea la sorţĭ à L. 5.000 scrisurĭ fonciare rurale de 7%, schimbate în L. 5.500, obligaţiĭ de Statŭ de 6%):

2	Scris. fonc rurale de	7%	à L.	5.000.—	L.	10.000.—	
6	» » » »	7%	» »	100.—	»	600.—	
2	» » » »	5%	» »	5.000.—	»	10.000.—	
2	» » » »	5%	» »	1 000.—	»	2.000.—	
1	titl. rentă română »	5%	» »	2.000.—	»	2.000.—	
8	» » » »	5%	» »	1.000.—	»	8.000.—	
60	» » » »	5%	» »	500.—	»	30.000.—	
69	oblig. municipale »	5%	» »	500.—	»	34.500.—	
118	» de Statŭ »	6%	» »	500.—	»	59.000.—	
5	» » » »	6%	» »	100.—	»	500.—	
					In totalŭ . .		L. 156.600.—
şi venitulŭ anualŭ alŭ moşieĭ Obedenĭ.							» 12.000.—

«In anulŭ trecutŭ acestŭ fondŭ a posedatŭ următórele efecte:

3	scris. func. rurale de	7%	à L.	5.000.—	L.	15.000.—
6	» » » »	7%	» »	100.—	»	600.—
2	» » » »	5%	» »	5.000.—	»	10.000.—
2	» » » »	5%	» »	1.000.—	»	2.000.—
1	titl. rentă română »	5%	» »	2 000.—	»	2.000.—
8	» » » »	5%	» »	1.000.—	»	8.000.—
			De reportatŭ . . .		»	37.600.—

		Reportŭ . . .	L.	37.600.—	
60 titl. rentă română de 5%	à L.	500.—	»	30.000.—	
69 oblig. municipale » 5%	» »	500.—	»	34.500.—	
108 » de Statŭ » 6%	» »	500.—	»	54.000.—	L. 156.100.—
arună în anulŭ acesta unŭ sporŭ de . . .					» 500.—
Suma de susŭ . .					L. 156.600.—
iar venitulŭ rĕmâne totŭ de					» 12.000.—

»2. *Fondulŭ Princeseĭ Alina Ştirbeĭ.*

»Princesa Alina Ştirbeĭ a făcutŭ Academieĭ în luna trecută o donaţiune cu nuda proprietate în efecte depuse la Cassa de depunerĭ etc. şi anume:

în titlurĭ de rentă amortis. de 5% nominalŭ.	L. 100.000.—
» » » » română » 5% »	» 100.000.—
In totalŭ . . .	L. 200.000.

»*F. Fondulŭ Societăţiĭ Craiovene* pentru înaintarea învĕţămîntuluĭ publicŭ, ca fondŭ specialŭ este în efecte totŭ ca în anulŭ trecutŭ şi anume:

9 ½ titl. rentă amortis. de 5%	L.	500.—	L.	4.750.—	
2 scrisurĭ func. rurale » 7%	»	1.000.—	»	2.000.—	
11 » « » » 7%	»	100.—	»	1.100.	L. 7.850.
iară saldulŭ anuluĭ trecutŭ de			L.	369.90	
a crescutŭ prin incassarea cuponuluĭ de . .			»	454.50	
în anulŭ curentŭ la			L.	824.40	
De aici scăḑêndu-se 15% prelevaţĭ în budgetulŭ pe 1888—89			»	68.15	
rĕmâne saldulŭ de					L. 756.25
iar în totalŭ astăḑĭ					» 8.606.25

«*G. Fondulŭ Ioanŭ Fĕtu* a fostŭ înregistratŭ în budgetulŭ pe 1888 - 89 la veniturĭ cu

No. 1.	1 creanţă de	L.	10.000.—	à 10%	L.	1.000.—	
» 2.	1 » »	»	10.000.—	» 12%	»	1.200.—	
» 3.	1 » »	»	15.000.—	» 12%	»	1.800.—	
» 4.	1 » »	»	15.000.—	» 12%	»	1.800.—	
» 5.	1 » »	»	55.000.—	» 10%	»	5.500.—	
	Capitalŭ. . .	L.	105.000.—	venitŭ	L.	11.300.—	
No. 6.	Venitulŭ grădineĭ pe unŭ anŭ . .				L.	1.500.—	L. 12.800.—
						De reportatŭ . .	» 12.800.—

		Reportŭ	12.800. —
«*a) A fostŭ a se încassa preste prevederea budgetară:*			
La creanţa No. 2 unŭ restŭ vechiŭ de . . L.	100.—		
Chiria caselorŭ de la móră pe $^1/_2$ anŭ. . . »	100.—		
» a 3 ochiurĭ de magazie pe 2 lunĭ . . »	240.—		
Unŭ dreptŭ de la Ministeriulŭ Justiţieĭ . . . »	728.30	L.	1.168.30
		L.	13.968.30

«*b)* A fostŭ de încassatŭ în Ianuarie a. c. cuponulŭ municipalŭ de 5 % de la efectele cumpĕrate în suma nominală de Leĭ 17.500 (ce sunt însemnate la fondulŭ 14 sub D) care a costatŭ Leĭ 15.152 şi s'a cumpĕratŭ în Octobre 1888 cu capitalŭ restituitŭ de la creanţa sub No. 4 în capitalŭ de leĭ 15.000. Acestŭ cuponŭ face . . . . L. 437.50

«În totalŭ suma venituluĭ fiindŭ de		L.	14.405 80
din acésta s'a încassatŭ:			
»Sub No. 1 venitulŭ de la creanţă pe 1 anŭ . . L.	1.000.—		
» » 2 » » » » aconto pe $^1/_2$ anŭ »	500.—		
» » 3 » » » » pe 1 anŭ . . . »	1.800.—		
» » 4 » » » » » $^1/_2$ » . . . »	900.—		
» » 5 » » » » » $^1/_2$ » . . . »	2.750.—		
» » 6 » grădineĭ pe 1 anŭ . . . . »	1.500.—		
«Sumele suprabudgetare, însemnate maĭ susŭ sub *a)* cu. . . . . »	1.168.30		
«Cuponulŭ municipalŭ de Ianuarie 1889, maĭ susŭ însemnatŭ sub *b)* . . . . »	437.50	L.	10 055.80
se arată unŭ restŭ de încassatŭ de		»	4.350.—
«Din acéstă sumă de încassatŭ este însă a se scădé ca încetată dobânda pe semestrulŭ alŭ 2-lea la creanţa sub No. 4, care în Octobre 1888 prin restituirea capitaluluĭ a încetatŭ a maĭ fi, cu		L.	900.—
«Rĕmâne deci suma adevĕrată de încassatŭ cu		»	3.450.—
şi adică:			
1. Sub No. 2 restŭ din dobânda semestruluĭ I . L.	100. -		
» » 2 dobânda pe semestrulŭ II . . . . »	600.—		
2. » » 4 » » » II . . . . »	2.750.—		
întocmaĭ suma		»	3.450. —

precum se vede şi la începutulŭ acestuĭ raportŭ, la veniturile neîncassate sub A.

«Comptabilitatea arată după registre, că suma neîncassată

ar fi numaï de . . . . L. 2.896.20
în locŭ de leï 3.450. Diferinţa de . . . . » 553.80
se esplică în următorulŭ modŭ :

«Incassulŭ estrabudgetarŭ este, precum s'a vĕḑutŭ maï susŭ, de L. 1.168.30

«Se scadŭ ca cheltuiţĭ :

1. Suma ce s'a datŭ peste leï 15.000 incassaţĭ la cumpĕrarea de leï 17.500 municipale . . . . L. 152.—

2. Paguba ce derivă din dobânda maï susŭ arĕtată de neincassabilă a semestruluï alŭ II-lea după creanţa încetată prin rĕspunderea capitaluluï de leï 15.000, care dobândă à 12% ar fi de . . . . . L. 900.—
de la care însă se scade cuponulŭ de Ianuarie 1889 alŭ cumpĕratelorŭ efecte de leï 17.500 incassatŭ de . . . . » 437.50
rĕmâne pagubă numaï de . . . . L. 462.50

«Totalulŭ substracţiuniĭ este de . . . . L. 614.50
rĕmânêndŭ ast-felŭ tocmaï diferinţa de . . . . » 553.80

ce se arată maï susŭ la escedentŭ sub C.

«De óre-ce în budgetulŭ curentŭ nu s'a pututŭ prevedé la cheltuelĭ unŭ articolŭ pentru cheltuelele fonduluï I. Fĕtu, şi totuşĭ a fostŭ lipsă a se plăti fonciera imobiluluï, reparaţiunĭ şi alte trebuinţe în suma de leï 610.20, am onóre a vĕ ruga să binevoiţĭ a încuviinţa prin votŭ aceste cheltuelĭ, spre a puté fi înregistrate la loculŭ lorŭ.

«Fondulŭ I. Fĕtu pe anulŭ viitorŭ 1889—90, după schimbarea maï susŭ arĕtată, va consta din următórele părţĭ şi cu venitulŭ lorŭ :

No. 1.	Creanţa de . . L.	10.000.—	à 10%	cu venitŭ de L.	1.000.—
» 2.	» » »	10.000.—	» 12%	» » » »	1.200.—
» 3.	» » »	15.000.—	» 12%	» » » »	1.800.—
» 4.	» » »	55.000.—	» 10%	» » » »	5.500.—
	În totalŭ capitalŭ »	90.000.—	» cu venitŭ de . . .	»	9.500.—
» 5.	Venitulŭ grădineĭ cu			»	1.500.—
» 6.	Cuponulŭ municipalŭ à 5% leï 17.500			»	875.—
	Suma venituluï în totalŭ va fi de			»	11.875.—

în locŭ de Leï 12.800 ce a fostŭ în 1888—89.

«*Fondulŭ publicăriĭ documentelorŭ istorice Hurmuzaki* a începutŭ anulŭ curentŭ cu . . . . L. 637.50
aŭ intratŭ :
De la cassieria centrală. . . . . » 33.000.—
Din vînḑarea de publicaţiunĭ . . . . » 1.128.75
În totalŭ . . . . » 34.766.25

S'a plătitŭ:

Tipografuluĭ	Leĭ 21.949.95		
Pentru decopiare, remunerare, procurare de documente	» 3.699.60		
Remunerare pentru căutarea documentelorŭ pe 11 lunĭ à leĭ 350	» 3.850.—		
Secretaruluĭ comisiuniĭ pe 11 lunĭ à leĭ 350	» 3.850.—		
Cheltuelĭ de espediţie şi altele	» 553.60	»	33 903.15
Rĕmâne saldo astădĭ de.		»	863.10

Recapitulândŭ situaţiunea, Academia are în acestŭ momentŭ în efecte, proprietăţĭ şi saldurĭ (afară de fondulŭ Hurmuzaki, care este separatŭ):

Sub *c*.	Escedentulŭ pe anulŭ 1889—90 de trecutŭ în budgetŭ pe câtŭ va maĭ rĕmâné	L.	15.212.60
» *d*.	Efecte a 14 fondurĭ	»	650.750.—
» *e*.	Efectele fonduluĭ Obedenaru	»	156.600.—
» »	Moşia Obedenĭ, evaluată după venitulŭ de leĭ 12.000	»	240.000.—
» »	Efectele fonduluĭ Princeseĭ Alina Ştirbeĭ	»	200.000.—
» *f*.	» » Craiovénŭ	»	7.850.—
» »	Numerariulŭ fonduluĭ Craiovénŭ	»	756.25
» *g*.	Creanţele fonduluĭ I. Fĕtu (fără efecte)	»	90.000.—
» »	Móra de vapor, cu aproximaţie	»	80.000.—
	Casa decedatuluĭ I. Fĕtu cu aproximaţie	»	70.000.—
	În totalŭ	»	1.511 168.85

«În fine numerariulŭ Casseĭ a fostŭ în 4 Martie 1889 de . L. 15.062 85

«Bucurescĭ 6 Martie 1889.»

II.

«Conformŭ arĕtăriĭ din întâiulŭ raportŭ alŭ casseĭ şi alŭ comptabilităţiĭ din 6 Martie 1889, am onóre a presinta acum situaţia finală cu încheierea anuluĭ budgetarŭ 1888—89.

«*A. Excedentulŭ* a fostŭ în 6 Martie 1889 . . . . L. 15.212.60

Se scade:

1. La lit. d. Remuner. Secret. gener. pe luna Martie	L. 200.—		
2. La lit. f. Apuntament. function. pe luna Martie	» 1.500.—		
3. La lit. l. Spese în timpulŭ sesiuneĭ 1889	» 116.10	»	1.816.10

deci excedentulŭ realŭ adĭ este de . . . . L. 13.396.50

şi daca din acestŭ excedentŭ cu încuviinţarea Academieĭ s'arŭ scădé sumele arĕtate în raportulŭ I:

Sub B. Diurn. şed. ordinare neachitată . .	L.	480.—		
» » Conturĭ neachitate la tipăr. Psaltireĭ Coressi de	»	1.225.35		
» C. Cheltuelele fond. I. Fĕtu	»	610.20	»	3.315.55
arŭ rĕmâné excedentulŭ de înscrisŭ			L.	10.080.95

«B. *Fondulŭ Hurmuzaki* arată în raportulŭ I unŭ saldŭ de			L.	863.10
De aci se scade:				
1. Remun. secret. comis. pe Martie	L.	350.—		
2. » pentru căutare de docum. pe luna Martie 1888	»	350.—	»	700-—
rĕmâne saldulŭ pe anulŭ viitorŭ			L.	163.10
3. Cassa în 20 Martie 1889 a fostŭ de			»	12.546.75

«Bucurescĭ 20 Martie 1889.»

Programa lucrărilorŭ sesiuneĭ generale a Academieĭ din 1889:

1. Raportulŭ Secretaruluĭ Generalŭ despre activitatea Academieĭ în cursulŭ anuluĭ 1888—89.

2. Alegerea Comisiuneĭ pentru examinarea lucrărilorŭ făcute în cursulŭ anuluĭ 1888—89.

3. Alegerea Comisiuneĭ financiare pentru cercetarea compturilorŭ pe anulŭ 1888—89 şi pentru combinarea budgetuluĭ pe 1889—90.

4. Decisiune pentru primirea donaţiuneĭ Domniţeĭ Alina Ştirbeĭ de 200.000 leĭ (Art. 7 lit. *n.* Statute).

5. Decisiune pentru primirea şi regulamentarea legatuluĭ Iacob de Neuschotz de 20.000 leĭ (Art. 7 lit. *n.* Statute).

6. Decisiune pentru primirea şi regulamentarea donaţiuneĭ Alexandru Constantinŭ Bodescu de 5,345 leĭ 60 banĭ (Art. 7 lit. *n.* Statute).

7. Regulamentarea întrebuinţăreĭ veniturilorŭ din legatulŭ Ioanŭ Fĕtu.

8. Raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu facerea explorărilorŭ la Cucutenĭ.

9. Raportulŭ Comisiuneĭ permanente a Bibliotecеĭ.

10. Raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu cercetarea publicaţiunilorŭ presentate la concursulŭ *Mareluĭ Premiŭ Năsturelŭ* de 12.000 leĭ şi alŭ *Premiuluĭ Eliade-Rădulescu* de 5.000 leĭ, pe 1889.

11. Raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu cercetarea lucrărilorŭ presentate la concursulŭ *Premiuluĭ Lazărŭ* pe 1889: *Studiulŭ vinurilorŭ în România.*

12. Raportulŭ Comisiuneĭ financiare asupra compturilorŭ pe 1888—89.

13. Raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu examinarea lucrărilorŭ făcute în anulŭ 1888—89.

14. Determinarea subiectuluĭ ce este a se pune la concursulŭ *Premiuluĭ Lazărŭ* de 5,000 leĭ pentru 1893.

15. Determinarea subiectuluĭ ce este a se pune la concursulŭ *Premiuluĭ Heliade-Rădulescu* de 5,000 leĭ pentru 1894.

16. Alegerea de doĭ membri aĭ Academieĭ în Secţiunea literară în loculŭ reposaţilorŭ G. M. Fontaninu şi T. Cipariu.

17. Alegerĭ de membri onorarĭ şi corespondenţĭ.

18. Cestiunea ortografieĭ. Scrierea luĭ *u* mutŭ finalŭ.

19. Alegerea Comisiuneĭ de 9 membri pentru cercetarea publicaţiunilorŭ carĭ se vorŭ presenta la concursulŭ *Premiuluĭ Năsturelŭ* de 4.000 leĭ şi la alŭ *Premiuluĭ Lazărŭ* de 5.000 leĭ, pentru 1890.

20. Alegerea Comisiuneĭ pentru cercetarea lucrărilorŭ carĭ se vorŭ presenta la concursulŭ *Premiuluĭ Heliade-Rădulescu* de 5.000 leĭ pe 189): *Istoria scólelorŭ în ţĕrile române în prima jumĕtate a seculuĭ XIX până la 1864.*

21. Alegerea Comisiuneĭ pentru cercetarea publicaţiunilorŭ carĭ se vorŭ presenta la concursulŭ *Premiuluĭ Asociaţiuneĭ Craiovene* de 1500 leĭ, pe 1890.

22. Formarea budgetuluĭ pentru anulŭ 1889—90.

23. Alegerea Preşedinţilorŭ şi Vice-Preşedinţilorŭ Secţiunilorŭ (Art. 14 Statute).

24. Alegerea Delegaţiuneĭ pentru anulŭ 1889—90.

25. Raportulŭ Secretaruluĭ Generalŭ asupra lucrărilorŭ Academieĭ în acéstă sesiune.

D-lŭ *G. Sion* arată că, avêndŭ o scriere presentată la concursulŭ premielorŭ anuale, nu póte lua parte la lucrările comisiuniĭ alese pentru aceste premiĭ, şi rógă a se alege unŭ altŭ membru în loculŭ sĕŭ.

Se dă citire scrisoreĭ primite de la d-lŭ membru alŭ Academieĭ *I. Sbiera*, prin care însciinţéză că nu va puté lua parte la lucrările acesteĭ sesiunĭ:

Se citesce adresa d-luĭ Victor Cuppa, pe lângă care înaintéză 4 volume din manuscrisulŭ dicţionaruluĭ româno-germanŭ făcutŭ de rĕposatulŭ dr. Polizu. D-sa arată că întréga lucrare este în 18 volume, şi cere ca Academia să iea mĕsurile ce va crede pentru a o publica. — Se decide a se trimete în cercetarea Secţiuniĭ literare.

D-lŭ *D. Sturdza* dăruesce pentru Biblioteca Academieĭ unŭ esemplarŭ

completŭ alŭ Enciclopedieĭ publicată de Ersch şi Gruber în 156 volume, şi o colecţiune de 209 documente istorice muntenescĭ, scrise pe hârtie şi pergamentŭ în limbile slavonă şi română.

D-lŭ Preşedinte exprimă d-luĭ *Sturdza* mulţumirile Academieĭ pentru aceste preţióse darurĭ.

Se procede la alegerea diferitelorŭ comisiunĭ prevĕḑute în programa lucrărilorŭ.

În comisiunea pentru examinarea lucrărilorŭ făcute în 1888—89 se alegŭ d-niĭ *G. Bariţŭ, N. Kreţulescu* şi *G. Sion.*

În comisiunea financiară se alegŭ d-niĭ *Gr. Stefănescu, I. Caragiani* şi *V. Babeşŭ.*

Se procede la alegerea unuĭ membru în comisiunea premielorŭ în loculŭ d-luĭ *G. Sion*, care s'a retrasŭ. — Se alege d-lŭ *A. Romanŭ.*

Se pune la votŭ primirea legatuluĭ Iacobŭ de Neuschotz şi a donaţiuneĭ A. C. Bodescu. — Academia decide în unanimitate primirea lorŭ.

Pentru regulamentarea veniturilorŭ din legatulŭ Neuschotz şi donaţiunea Bodescu, se decide a se alege o comisiune de 3. — Sunt aleşĭ în acéstă comisiune d-niĭ *N. Ionescu, Dr. D. Brândză* şi *A. Odobescu.*

ŞEDINŢA DIN 8 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se citesce adresa d-luĭ Teodorŭ Burada, membru corespondentŭ, prin care arată că doresce a întreprinde o călĕtorie spre a studia obiceiurile, credinţele etc., ale Românilorŭ din Istria. Spre acestŭ scopŭ cere a i se da unŭ ajutorŭ de la Academie saŭ de la Guvernŭ pentru întîmpinarea cheltuelelorŭ de călĕtorie.

D-lŭ *V. A. Urechiă* ḑice că d-lŭ Burada, prin publicaţiunile sale asupra Românilorŭ din Dobrogea şi Macedonia, a doveditŭ pricepere în adunarea

elementelorŭ etice ale poporuluĭ, carĭ aŭ o mare însemnătate din tóte punctele de vedere. Mijlócele Academieĭ nu vorŭ permite a se da din budgetulŭ seŭ ajutorulŭ cerutŭ; d-sa propune însă ca să se céră fără întârḑiere Ministeriuluĭ Instrucţiuneĭ publice, ca să prevadă în budgetŭ o sumă spre acestŭ scopŭ.

D-lŭ *Sion* cere ca să se recomande cestiunea acésta şi Comisiuneĭ financiare a Academieĭ, care să o aibă în vedere la formarea budgetuluĭ.

Academia aprobă propunerile d-lorŭ *Urechiă* şi *Sion.*

P. S. S. *Melchisedec* anunţă că are a ceti într'una din şedinţele viitóre unŭ memoriŭ despre viaţa sfinteĭ Paraschiva, ale căreĭ móşte sunt strînsŭ legate cu istoria ţĕreĭ.

Se decide ca să se citéscă maĭ întâiŭ în Secţiunea istorică.

Se decide ca Comisiunea însărcinată cu regulamentarea legatuluĭ Neuschotz şi a donaţiuneĭ Bodescu să se ocupe şi cu regulamentarea fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu.

ŞEDINŢA DE LA 10 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

P. S. S. Episcopulŭ *Melchisedec* dă cetire scriereĭ sale despre «Viaţa «şi minunile cuvióseĭ maiceĭ nóstre Paraschevеĭ ceĭ nouĕ şi istoriculŭ «sfintelorŭ eĭ móşte.»

ŞEDINŢA DE LA 11 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* atrage atenţiunea Academieĭ asupra lucrăreĭ cetite erĭ de P. S. S. *Melchisedec* şi observă că arŭ fi bine, că dacă acéstă lu-

crare se va publica în *Anale,* să se înlăture dintr'însa datele curatŭ religióse, remânêndŭ numaĭ partea istorică

D-lŭ *G. Sion* observă că înainte de a se publica în *Anale,* după Regulamentŭ, lucrarea trebue cetită în Secţiunea respectivă.

P. S. Sale Ep. *Melchisedec* i se pare curiósă părerea d-luĭ *Hasdeŭ.* Academia este represintarea întregeĭ lucrărĭ intelectuale şi de ideĭ ale Românilorŭ şi n'arŭ fi bine să-ĭ fie ruşine de religie şi de credinţa poporuluĭ românŭ.

D-lŭ *Maniu* ḑice că credinţa religiósă a Românilorŭ merită celŭ maĭ profundŭ respectŭ; ea este strînsŭ legată cu trecutulŭ poporuluĭ nostru şi cu viaţa luĭ intimă, şi de acea este cu totulŭ neadmisibilŭ ca ea să fie înlăturată din lucrările Academieĭ.

D-lŭ *Hasdeŭ* deosebesce punctulŭ de vedere istoricŭ de celŭ teologicŭ. Academia are o secţiune literară, una istorică şi una sciinţifică, dar n'are şi o secţiune teologică. P. S. *Melchisedec* este istoricŭ şi teologŭ; în Academie însă a fostŭ alesŭ pentru lucrările şi erudiţiunea sa istorică, iar nu pentru credinţele sale religióse; de acea crede că partea curatŭ teologică a lucrăreĭ privitóre la minunile făcute de móştele sfinteĭ Paraschiva, nu póte fi publicată în *Analele* Academieĭ.

D-lŭ *D. Sturdza* ḑice că fie care membru alŭ Academieĭ se bucură de o deplină libertate pentru ideile sale. Din cerculŭ de ocupaţiune alŭ Academieĭ nicĭ o sciinţă nu este esclusă; dacă teologia nu ar fi o sciinţă, nu s'ar ocupa de dînsa bărbaţĭ şi cu inteligenţă mare şi cu sciinţă vastă. D-sa din acestŭ punctŭ de vedere este pentru publicarea scriereĭ P. S. S. Ep. *Melchisedec,* dar adaoge că ar fi bine ca lucrările carĭ se destinéză pentru *Analele* Academieĭ să fie inedite, adică să nu se tipăréscă înainte în alte publicaţiunĭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* amintesce că nu Secţiunea ci plenulŭ a regulatŭ cetirea memoriuluĭ P. S. *Melchisedec.* In Secţiune nu eramŭ decât 4: d-niĭ *Bariţŭ, Babeşiŭ,* P. S. Sa şi eŭ, şi de acea nu puteamŭ lua o conclusiune legală. Cu tóte acestea P. S. Sa nu ne-a cetitŭ decât partea curatŭ istorică, lăsândŭ la o parte totŭ ce era de caracterŭ propriŭ religiosŭ. Aceea ce ne-a cetitŭ P. S. Sa se póte publica.

D-lŭ *Hasdeŭ* observă că cu acéstă interpretare a activităţeĭ Academieĭ

și a libertății de ideĭ, pe care o aŭ membriĭ sĕĭ, s'ar puté întêmpla ca unŭ membru care ar fi ateŭ să publice în *Anale* lucrărĭ ateiste; d-sa nu crede că libertatea în sînulŭ Academieĭ póte merge până acolo, căcĭ orĭ câtŭ de subscrise ar fi lucrările fie căruia, în Academie lucrămŭ ca unŭ corpŭ în care pînă la unŭ punctŭ toțĭ membriĭ sunt solidarĭ pentru lucrările publicate.

D-lŭ *Odobescu* dice că nu se póte pune în discuțiune libertatea de opiniunĭ a nicĭ unuia dintre membri. In acéstă privință Academia nóstră trebue să imiteze alte Academiĭ maĭ vechĭ; în Academia Francesă s'aŭ vĕdutŭ alăturea celŭ maĭ mare inimicŭ alŭ creștinismuluĭ Renan cu Archiepiscopulŭ Dupanloup, fără ca vre-unulŭ să fi încercatŭ a restrînge libertatea de opiniune a celuĭ-laltŭ. D-sa crede că în viitorŭ ar fi bine ca lucrările ce se tipărescŭ în *Anale* să nu fie tipărite maĭ înainte aiurea.

D-lŭ *Kogălniceanu* revendică absoluta libertate de a cugeta a fie căruia, și nimenĭ n'are dreptulŭ de a cere ca unŭ felŭ de cugetare și de credință să fie esclusă din lucrările Academieĭ. Scrierea P. S. *Melchisedec* a fostŭ însă publicată, și d-sa crede că nu se póte reproduce în *Anale*.

P. S. S. *Melchisedec*, în urma acestorŭ observațiunĭ, renunță la tipărirea lucrăreĭ sale în *Anale;* apoĭ respunde d-luĭ *Hasdeŭ* că credința sa este atâtŭ de puternică în câtŭ nimenĭ nu i-o póte schimba, și dacă ar fi în Academie maĭ mulțĭ de părerile d-luĭ *Hasdeŭ,* P. S. Sa ar preferi a renunța să participe la lucrările eĭ.

D-lŭ *N. Ionescu* este de părere că scrierea care a fostŭ odată cetită înaintea publiculuĭ trebue tipărită în *Anale*. Decisiunea care s'ar lua póte privi lecturile carĭ se vorŭ face în viitorŭ.

D-lŭ *D. Sturdza* explică părerea sa, dicêndŭ că doresce să se tipăréscă lucrarea P. S. *Melchisedec,* dar exprimă dorința ca în viitorŭ scrierile destinate *Analelorŭ* să nu se publice maĭ înainte în altŭ locŭ.

D-lŭ *Kogălniceanu* dice că d-sa a apĕratŭ părerile și credințele P. S. Sale, dar în *Anale* nu se potŭ tipări decât lucrărĭ nepublicate.

P. S. *Melchisedec* declară din noŭ că renunță la publicarea lucrăreĭ sale în *Anale*.

D-lŭ Președinte pune la votŭ publicarea în *Anale* a scriereĭ P. S. *Melchisedec;* fiindŭ numaĭ 4 voturĭ pentru, propunerea se respinge.

Se citesce adresa primită de la d-lŭ I. Hania, directorulŭ seminariuluĭ Andreianŭ din Sibiŭ, prin care cere a se da bibliotecei aceluĭ institutŭ o parte din publicaţiunile Academieĭ. — Cererea se aprobă.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ dă citire raportuluĭ presintatŭ de comisiunea permanentă a bibliotecei asupra progresuluĭ făcutŭ de colecţiunile Academieĭ în cursulŭ anuluĭ trecutŭ, din care se vede că biblioteca a crescutŭ cu 1979 volume tipărite, 26 manuscrise, 596 documente, 26 stampe, 5 planurĭ topografice vechĭ. Raportulŭ insistă asupra nesuficienţeĭ localuluĭ şi a personaluluĭ pentru buna păstrare a colecţiunilorŭ şi pentru uşurinţa întrebuinţăreĭ lorŭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* arată că pentru Academie colecţiunile sale aŭ importanţă de prima ordine; păstrarea şi întrebuinţarea lorŭ depindŭ de localŭ. Intr'o şedinţă ordinară s'a datŭ unŭ votŭ spre a se interveni pentru cumpĕrarea caseĭ Oteteleşeanu; D-sa întrébă ce s'a făcutŭ în acéstă privinţă? Cere să se pue în programulŭ lucrărilorŭ din acéstă sesiune cestiunea localuluĭ.

D-lŭ *P. S. Aurelianŭ* propune ca să se alégă o comisiune care să se ocupe de localŭ.

Propunerea d-luĭ *Aurelianŭ* se primesce şi se alegŭ în comisiune d-niĭ *P. S. Aurelianŭ, N. Ionescu* şi *G. Sion.*

D-lŭ Preşedinte pune la votŭ raportulŭ comisiuneĭ Bibliotecei. Academia iea actŭ de acestŭ raportŭ.

ŞEDINŢA DIN 13 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se dă citire adreseĭ d-luĭ D. P. Lupaşcu, pre lângă care trimete manuscrisulŭ sĕŭ «Medicina babelorŭ, saŭ spitalulŭ descântecelorŭ, reţetelorŭ de «doftoriĭ şi vrăjitoriĭ băbescĭ.» D-lŭ Lupaşcu doresce ca manuscrisulŭ să

se publice, dându-i-se d-sale o recompensă pentru lucrarea făcută.—Se recomandă spre cercetare Secţiunei literare.

Se primesce de la d-lŭ I. U. Iarnik publicaţiunea sa: «Noŭ indice completŭ la dicţionarulŭ etimologicŭ alŭ limbelorŭ romanice de Diez.»

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* aduce la cunoscinţă că direcţiunea societăţiĭ de asigurare «Naţionala» a însărcinatŭ pe întâiulŭ sĕŭ evaluatorŭ ca să studieze şi să evalueze móra lăsată Academieĭ de rĕposatulŭ Ioanŭ Fĕtu. Din evaluarea presintată se vede că móra cu terenulŭ pe care se află valoréză leĭ 122.773 banĭ 20.

In urma acesteĭ relaţiunĭ se decide să se publice că aceĭ carĭ vorŭ dori a lua parte la licitaţia de la 26 Martie să depue o garanţie de 10,000 leĭ în numerarŭ saŭ efecte publice.

Se citesce adresa Prea cuviosuluĭ părinte Teodosiŭ, stareţulŭ mănăstireĭ Némţuluĭ, prin care mulţumesce pentru publicaţiunile trămise biblioteceĭ aceleĭ mănăstirĭ, şi anunţă că trimete pentru biblioteca Academieĭ maĭ multe cărţĭ tipărite în tipografia aceleĭ mănăstirĭ.

D-lŭ *G. Bariţŭ* ḑice că în Transilvania esistă de 28 anĭ o societate pentru literatura şi cultura poporuluĭ românŭ; ea a lucratŭ câtŭ a pututŭ şi în timpiĭ din urmă s'a silitŭ a da o cultură naţională femeilorŭ spre a nu fi crescute în şcolĭ străine unde să-şĭ pérdă simţemintele naţionale. Spre acestŭ scopŭ societatea a înfiinţatŭ o şcólă superióră de fete. D-lŭ *Bariţŭ* presintă diferitele acte publicate de acéstă şcólă.

D-lŭ *G. Bariţŭ* presintă apoĭ, din partea membruluĭ onorarŭ Carol Torma, publicaţiunea în două fascicule despre inscripţiunile romane pe monumentele de ceramică şi arată însemnătatea acesteĭ publicaţiunĭ.

ȘEDINȚA DIN 14 MARTIE 1889.

Președința d-luĭ *I. Negruzzi.*

Se citesce procesulŭ verbalŭ alŭ Secțiuneĭ sciințifice pentru ședința de la 9 Martie, prin care se propune publicarea în *Anale* a studiuluĭ d-luĭ St. C. Hepites despre: «Clima Bucurescilorŭ în aniĭ 1885—88.»—Propunerea se aprobă.

D-lŭ *D. Sturdza* ḑice următórele: Nu am nevoe a aminti onorabileĭ Academiĭ că astăḑĭ în 14 Martie România serbéză o mare ḑi, ḑiua în care la 1881 a fostŭ proclamatŭ regatulŭ, ḑiua în care ţéra victoriósă a pusŭ pe capulŭ primuluĭ sĕŭ Rege coróna de oțelŭ cea prețiósă făurită de națiune însășĭ. Cu toțiĭ ne reamintimŭ mărimea acesteĭ ḑile, și putemŭ ḑice că dimpreună cu țéra și Academia în ale eĭ a crescutŭ. Sunt obicĭnuitŭ de câțĭ-va anĭ a serba ḑilele cele marĭ ale renascereĭ nóstre, rugândŭ pe Academie să priméscă ca semnŭ alŭ bucurieĭ mele, ca semnŭ alŭ bucurieĭ nóstre a tuturorŭ, maĭ multe documente cărora nu le lipsesce óre-care însemnătate.

Aceste documente sunt următórele:

Douĕ chrisóve pe pergamentŭ cu sigiliŭ de la Petru Rareșŭ din aniĭ 1535 și 1546,

Unŭ chrisovŭ de la Bogdanŭ Voevodŭ din 1569, cu sigiliŭ,

Chrisovŭ de la Radu Mihnea din 1617, subscrisŭ,

Chrisovŭ de la Mironŭ Barnovschi din 1628, subscrisŭ,

52 documente maĭ vechĭ și maĭ nouĕ,

Unŭ ordinŭ alŭ visterieĭ Moldoveĭ, tipărițŭ în 1826,

Catagrafia proprietățilorŭ și a proprietarilorŭ din Moldova de pe la 1830,

Colecțiune de afișurĭ de ale teatruluĭ din Iașĭ dintre aniĭ 1840 — 46, adunate de G. Asaky,

Colecțiune de desemnurĭ ale luĭ G. Asaky, între carĭ vĕḑute, scene și costumurĭ din țéră. Intre acestea se află primirea făcută primuluĭ regimentŭ muntenescŭ la Socola la intrarea luĭ în Iașĭ.

D-lŭ *N. Ionescu* ḑice: Să mulțumimŭ cu toțiĭ d-luĭ *Sturdza* pentru acestŭ noŭ actŭ de generositate pentru Academie. Ar fi bine — adaogă

d-sa—să se desgrópe și datele mari din istoria cea veche a Românilorŭ, din timpulŭ luĭ Ștefanŭ celŭ mare saŭ a luĭ Ioanițiu, pentru ca d-lŭ *Sturdza* să aibă maĭ dese ocasiunĭ de a face darurĭ atâtŭ de prețióse pentru colecțiunile nóstre din tesaurele d-sale din carĭ mereŭ ne dă și carĭ parŭ a fi nesfîrșite.

D-lŭ *D. Sturdza* rĕspunde: Fórte mulțumescŭ pentru bunele cuvinte rostite de d-lŭ *Nicolae Ionescu;* dar să-mĭ permită Academia a da o mică esplicare.

Cunoscŭ și eŭ ca și d-lŭ *Ionescu,* ca și noĭ cu toțiĭ, datele cele marĭ ale istorieĭ nóstre naționale celeĭ vechĭ. Cu toțiĭ le venerămŭ și le iubimŭ din tótă inima. Dar tot-dea-una mi s'a părutŭ că nicĭ una din cele vechĭ nu se póte asemĕna cu cele ale istorieĭ nóstre moderne, carĭ ne amintescŭ faptele acelea prin carĭ s'a fundatŭ regatulŭ Românieĭ de astădĭ. Nu putemŭ uita că după mulțĭ secolĭ de impilare din partea tuturorŭ vecinilorŭ noștri, ajunsesemŭ într'o stare atâtŭ de miserabilă în câtŭ nicĭ nevoințele nóstre cele maĭ interne nu le puteamŭ pune singurĭ la cale, după cum înțelegeamŭ noĭ; iar principiĭ noștri eraŭ considerațĭ ca nisce guvernorĭ de provinciĭ și tratațĭ ca atarĭ. Datele cele marĭ ale istorieĭ nóstre moderne însemnéză nu numaĭ faptele acelea prin carĭ tótă și întréga miserie a trecutuluĭ a fostŭ scuturată, ci și acele fapte prin carĭ s'a creatŭ o nouă ordine de lucrurĭ, internă și externă, o ordine de lucrurĭ care smulgêndŭ definitivŭ pe Românĭ din somnolența în care a picatŭ răsĕritulŭ europeanŭ, i-a legatŭ din noŭ cu omenirea apusénă, care stă continuŭ în capulŭ desvoltăreĭ și a propășireĭ popórelorŭ,—o ordine de lucrurĭ care, sdrobindŭ lanțurile carĭ încetŭ cu încetulŭ ne înfășurară atâtŭ de tare încâtŭ nu ne maĭ puteamŭ mișca și era aprópe a ajunge să fimŭ sclavĭ altora, ne-aŭ făcutŭ nu numaĭ să renascemŭ ca poporŭ, ci a înălțatŭ statulŭ românŭ la o posițiune independentă și la o însemnătate internațională precum nu amŭ maĭ avut'o în altŭ timpŭ. Serbândŭ aceste marĭ dile moderne, reamintindu-ni-le continuŭ memorieĭ nóstre, nu numaĭ ne întărimŭ din ce în ce maĭ multŭ inimile, ci rĕspândimŭ din ce în ce maĭ multŭ în poporŭ consciința despre importanța acestorŭ dile și despre importanța resultatelorŭ lorŭ. In dilele cele marĭ ale timpuluĭ modernŭ și prin ele noĭ trăimŭ, de din-

sele ne încălḑimŭ, şi printr'însele avemŭ să ne întărimŭ din ce în ce maĭ multŭ şi să ne înălţămŭ.

Se citesce procesulŭ verbalŭ alŭ Secţiuneĭ literare pentru şedinţa de la 13 Martie, prin care:

1. Se propune a se alege membri corespondenţĭ d-niĭ Apostolŭ Mărgăritŭ, D. C. Olănescu şi G. Ionnescu-Gion.

2. Se esprimă opiniunea Secţiuneĭ ca Academia să nu priméscă propunerea d-luĭ Victor Cuppa de a publica cu spesele eĭ dicţionarulŭ româno-germanŭ de rĕposatulŭ doctorŭ Polizu.

Alegerea de membri corespondenţĭ se decide a se amâna pînă la şedinţele din spre sfîrşitulŭ sesiuneĭ, după cum s'a obicînuitŭ şĭ în alţĭ anĭ.

Asupra punctuluĭ 2, d-lŭ *V. Maniu* întrébă ce înţelge Secţiunea când ḑice «că acestŭ manuscrisŭ nu póte fi primitŭ decât ca materialŭ de consultatŭ?» Se înţelege printr'acésta că Secţiunea propune cumpĕrarea manuscrisuluĭ?

D-lŭ *Hasdeŭ* rĕspunde că dacă vorŭ fi mijlóce s'ar puté cumpĕra pentru bibliotecă, ca să serve de materialŭ pentru alte lucrărĭ.

Se pune la votŭ propunerea Secţiuneĭ şi se aprobă.

ŞEDINŢA DIN 15 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se dă citire Înaltuluĭ decretŭ Regalŭ cu No. 750 de la 8 Martie curentŭ prin care se autorisă Academia a primi donaţiunea de 200.000 leĭ făcută eĭ de Princesa Alina Stirbeĭ, prin actulŭ de donaţiune de la 22 Februarie anulŭ curentŭ.

Se dă citire adreseĭ primite de la d-lŭ *S. Fl. Marianŭ*, prin care anunţă că nu va puté lua parte la lucrările acesteĭ sesiunĭ; apoĭ trimete o parte a manuscrisuluĭ sĕŭ despre «Nunta la Românĭ», arĕtândŭ modulŭ cum

trebue să se publice acéstă lucrare. — Scrisórea dimpreună cu manuscrisulŭ se trimetŭ Secţiuniĭ literare spre a raporta asupra lorŭ.

Se dă citire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secţiuniĭ sciinţifice pentru şedinţa de la 14 Martie, prin care se propune:

1. Să se pună la concursulŭ Premiuluĭ Lazărŭ pentru 1893 subiectulŭ: «Studiulŭ vinurilorŭ din România, din punctulŭ de vedere economicŭ şi alŭ composiţiuniĭ lorŭ chimice.» Acestŭ subiectŭ a fostŭ pusŭ la concursulŭ aceluiaşĭ Premiŭ pentru anulŭ curentŭ, dar ne-dândŭ nicĭ unŭ resultatŭ, Secţiunea propune repetarea luĭ.

2. Să se citéscă în viitórea şedinţă publică nota d-luĭ *Cobălcescu* asupra studielorŭ paleontologice ale d-luĭ Herbich despre Amoniţiĭ aflaţĭ în basinulŭ Dâmboviciórei.

D-lŭ *Maniu* observă că în acestŭ procesŭ verbalŭ sunt douĕ părţĭ, dintre carĭ numaĭ a doua se póte decide acum. Asupra Premiuluĭ Lazărŭ trebue să se aştepte maĭ întâiŭ raportulŭ comisiuniĭ alésă anume pentru acestŭ premiŭ, şi apoĭ se va puté lua decisiunea cerută de Secţiune.

Se aprobă părerea d-luĭ *Maniu.*

Se decide citirea în şedinţă publică a noteĭ presentate de d-lŭ *Cobălcescu.*

Se stabilesce ordinea dileĭ pentru şedinţa publică de la 17 curentŭ, în care se vorŭ citi următórele:

D-lŭ *G. Bariţŭ* despre «Proiecte de tractate între Împĕratulŭ Leopold I de o parte, şi între Principiĭ Transilvanieĭ şi aĭ Munteniei de altă parte.»

D-lŭ *V. A. Urechiă* despre «Edilitatea Bucurescilorŭ sub Ipsilanti Vodă» şi «Din Istoria bisericeĭ române.»

Se determină asemenea ordinea dileĭ pentru şedinţa dela 24 Martie, la care se invită MM. LL., precum urméză:

1. D-lŭ *G. Bariţŭ:* «Proiectŭ de exilarea Românilorŭ locuitorĭ pe unŭ teritoriŭ cu Saşiĭ şi strămutarea lorŭ în Valachia mică.

2. D-lŭ *Gr. Cobălcescu:* «Observaţiunĭ asupra fauneĭ neocomiane din basinulŭ superiorŭ alŭ Dâmboviciórei.»

3. D-lŭ *V. A. Urechiă:* «Scóla română între aniĭ 1800 şi 1821.»

4. D-lŭ *Gr. Stefănescu:* «Dare de sémă despre lucrările Asociaţiuniĭ Britanice pentru înaintarea sciinţelorŭ, în sesiunea din 1888.»

5. D-lŭ *V. A. Urechiă:* «Pădurea Vlăsieĭ sub Ipsilanti Vodă, 1802—1806.»

ŞEDINTA DIN 16 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se dă citire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secţiuniĭ istorice pentru şedinţa de la 14 Martie, prin care se propune a se recomanda comisiuniĭ financiare, ca să prevadă în budgetŭ o sumă spre a se veni în ajutorulŭ tipăririĭ scrieriĭ d-luĭ *G. Bariţŭ* asupra «Istorieĭ Românilorŭ din Transilvania în seco-liĭ XVIII şi XIX.» — Propunerea se aprobă.

D-lŭ Vasile N. Pleşoianu, proprietarŭ în Vâlcea şi deputatŭ, dăruesce o colecţiune de 15 documente istorice românescĭ din secoliĭ XVII şi XVIII. — Se exprimă mulţumirile Academieĭ.

Se citesce scrisórea d-luĭ Nicolae Gomboşŭ, sublocotenentŭ la Muncacĭ, prin care cere unŭ ajutorŭ pentru a tipări «Cântarea Românieĭ de N. Bălcescu» în traducere germană făcută de d-sa. — Se recomandă spre cercetare Secţiuneĭ literare.

D-lŭ *A. Odobescu*, presintă 21 caiete de câte 10 pagine, cuprindêndŭ copiĭ de documente istorice privitóre la Românĭ extrase din archivele Ministeriuluĭ afacerilorŭ strĕine din Paris. — D-sa arată seriile de documente ce ar fi a se maĭ copia din acele archive. Se decide a se trămite la Secţiunea istorică.

D-lŭ *G. Sion* anunţă că comisiunea însărcinată cu cercetarea lucrărilorŭ făcute în cursulŭ anuluĭ, şi-a terminatŭ lucrarea şi că în şedinţa de mâne îşĭ va presinta raportulŭ.

ȘEDINȚA DIN 17 MARTIE 1889.

Președința d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

D-lŭ *G. Barițŭ* citesce memoriulŭ sĕŭ despre: «Proiecte de tractate între Impĕratulŭ Leopold I de o parte și între Principiĭ Transilvanieĭ și aĭ Munteniĭ de altă parte.»

D-lŭ *V. A. Urechiă* citesce memoriulŭ sĕŭ despre: «Edilitatea Bucurescilorŭ sub Ipsilanti Vodă.»

ȘEDINȚA DIN 18 MARTIE 1889.

Președința d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se citesce scrisórea d-luĭ *S. Fl. Marianŭ,* prin care aduce la cunoscința Academieĭ nouĕ descoperirĭ privitóre la viața și activitatea literară a Archimandrituluĭ Vartolomeiŭ Măzărénulŭ. — Se trimete spre cercetare Secțiuneĭ istorice.

Se citesce procesulŭ verbalŭ alŭ Secțiuniĭ istorice pentru ședința de la 16 Martie. Secțiunea propune și Academia aprobă a se adaoge în programulŭ ședințeĭ publice de la 24 Martie o lectură a d-luĭ *Odobescu* despre «Figurele de patrupede androcefale în antichitate și în biserica Sf. Nicolae din Dorohoĭŭ.»

D-lŭ *G. Sion* dă citire următoruluĭ raportŭ alŭ Comisiuneĭ însărcinate cu cercetarea lucrărilorŭ făcute în cursulŭ anuluĭ:

«*Domnilorŭ Colegĭ,*

«Raportulŭ Secretaruluĭ nostru generalŭ din anulŭ acesta este nu numaĭ cronica veridică a activitățiĭ corporațiuniĭ nóstre, dar și unŭ resunetŭ de

bunŭ augurŭ pentru prestigiulŭ ce din anŭ în anŭ și din ḑi în ḑi capĕtă Academia în faţă cu opinia publică cea luminată a societăţiĭ române.

«I. După anunţarea încetăriĭ din viaţă a doĭ din membriĭ noștri onorarĭ, vechiulŭ profesorŭ de limba elenă George Ioanide, de ale căruĭ prelegerĭ și lucrărĭ s'aŭ folositŭ maĭ multe generaţiunĭ, și doctorulŭ Iacobŭ de Czihack, medicŭ și naturalistŭ, care a fostŭ unulŭ din primiĭ iniţiatorĭ aĭ propagăriĭ sciinţelorŭ naturale, credemŭ că Academia nu póte decât să esprime regretele sale pentru perderea acestorŭ veteranĭ octogenarĭ, ale cărora lucrărĭ sunt de natură a servi de esemplu pentru generaţiunea actuală și pentru posteritate.

«II. Cuvine-se să esprimămŭ mulţumirile nóstre membrilorŭ activĭ și corespondenţĭ carĭ, în cursulŭ ședinţelorŭ de peste anŭ, aŭ făcutŭ comunicaţiunĭ atâtŭ de importante. Lucrările lorŭ, carĭ vorŭ apăré în Analele nóstre, vorŭ deștepta atenţiunea publiculuĭ studiosŭ și vorŭ stimula cercetările istorice și sciinţifice pentru carĭ prea puţinĭ, din nefericire, se ocupă. De doritŭ este ca numerósele documente aduse, donate și espuse de colegiĭ noștri d-niĭ Urechiă și Sturdza să se publice, iar acele ce se menţionéză că s'aŭ descoperitŭ în Archivulŭ din Viena și în alte părţĭ să se adune și să se aducă aicĭ, unde avemŭ deja acumulate asemenea tesaure preţióse.

«III. Relativŭ la publicaţiunile urmate în cursulŭ anuluĭ, comisiunea d-vóstre nu póte decât a se bucura de cursulŭ acelorŭ carĭ aŭ apărutŭ, iar pentru acele rĕmase în întârḑiere se crede în dreptŭ a esprime regretele sale: în adevĕrŭ, prea demultŭ așteptă publiculŭ ca să vaḑă tipărite și eșite la lumină maĭ alesŭ lucrările premiate de Academie, precum: *Ţĕranulŭ românŭ, Flora Dobrogeĭ, Nunta la Românĭ,* nu maĭ puţinŭ și unele de demultŭ începute și rĕmase în întârḑiere. Pentru acésta însă comisiunea speră că ceĭ însărcinaţĭ de a le esecuta, înlăturândŭ piedicele ce le vorŭ fi întîmpinatŭ pînă acuma, vorŭ aprecia legitima așteptare a publiculuĭ și vorŭ pune maĭ multă deligenţă în stăruinţele lorŭ. Nu arŭ strica, póte, ca prin Delegaţiunea nóstră să se arate traducĕtoruluĭ luĭ Herodotŭ că este de doritŭ ca tipărirea să urmeze maĭ repede. O impresiune cu totulŭ fericită ne-a făcutŭ lucrarea apărută din Psaltirea Șcheĭană: atâtŭ activitatea câtŭ și inteligenţa cu care d-lŭ Bianu, bibliotecarulŭ și membrulŭ nostru cores-

pondentŭ, a esecútatŭ opera acésta ĭĭ facŭ o adevĕrată onóre, care trebue s'o recunóscemŭ.

«IV. Relaţiunea dată despre publicaţiunile Hurmuzăchescĭ şi cercetărĭ istorice este de natură a arĕta în faţa naţiuniĭ că fondurile ce s'aŭ acordatŭ de Statŭ pentru acésta s'aŭ întrebuinţatŭ cu folosŭ: cele 14 volume marĭ eşite la lumină, acele miĭ de documente de importanţă şi valóre necalculabilă, a cărora desmormîntare e de natură a servi ca sorginţĭ nesecabile şi nerefutabile pentru maĭ multe generaţiunĭ de scriitorĭ carĭ se vorŭ ocupa cu studiile istorice, sunt mărturiĭ viĭ ale activităţiĭ, inteligenţeĭ şi stăruinţeĭ cu care comisiunea îşĭ pórtă sarcina, şi fiindu-ne sciutŭ că marele muncitorŭ care dirige aceste publicaţiunĭ este neobositulŭ nostru Secretarŭ Generalŭ, Comisiunea crede că nu găsesce termenĭ maĭ nemerițĭ spre a-şĭ arĕta satisfacţiunea, decât a-ĭ ura neprecurmarea şi întărirea zeluluĭ ce a pusŭ pînă acuma pînă la încheierea acesteĭ însemnate lucrărĭ.

«V. *Resunetulŭ de bunŭ augurŭ* cu care amŭ calificatŭ raportulŭ Secretaruluĭ nostru generalŭ, amŭ înţelesŭ a-lŭ atribui părţiĭ aceleia care ne vorbesce despre donaţiunĭ şi legate. Insemnata donaţiune a Domniţeĭ Alina Ştirbeĭ este o probă strălucită nu numaĭ de prestigiulŭ ce-şĭ capĕtă Academia Română în faţă cu naţiunea, dar şi de virtutea patriotismuluĭ care vibréză în inimele de elită ale societăţiĭ nóstre. Dacă ne aducemŭ aminte că donatórea este fiica unuĭ Domnŭ, care în scurta sa domnie a lăsatŭ suvenirĭ neuitate despre înţelepciunea şi spiritulŭ sĕŭ de reformatorŭ şi organisatorŭ, şi a uneĭ Dómne, care cea d'intâiă, după câtŭ ne spune istoria, a înfiinţatŭ scóle publice pentru sexulŭ din care face parte, ocupându-se cu predilecţiune de cultura populaţiuneĭ femenine a Bucurescilorŭ, trebue să recunóscemŭ în asemine persóne nobleţa lorŭ antică şi virtuţile lorŭ tradiţionale, care onoréză patria; şi nu putemŭ ḑice decât: fie numele eĭ binecuvîntatŭ, şi esemplulŭ eĭ urmatŭ de maĭ multe matróne române! Cele-lalte donaţiunĭ, precum acea de 20,000 leĭ a reposatuluĭ Iacobŭ de Neuschotz şi de 5.345 a d-luĭ Const. Bodescu, să le considerămŭ ca binevenite cu atâta maĭ alesŭ că ele, fiindŭ făcute fără destinaţiunĭ speciale, ne potŭ deslega spre a încuragia unele întreprinderĭ literare şi sciinţifice, carĭ de şi le recunosceamŭ meritele, pînă acum nu aveamŭ fondurĭ cu care să le venimŭ în ajutorŭ. Academia, nu ne îndoimŭ, va avisa la mo-

dulŭ cum să se întrebuințeze venitulŭ acestorŭ donațiunĭ și cum să facă ca să perpetue memoria generoșilorŭ donatorĭ.

«*N. Kretzulescu, G. Barițiu.* Raportorŭ *G. Sion.*»

In urma unorŭ amendamente de formă, raportulŭ se adoptă în totalŭ.

ȘEDINȚA DE LA 20 MARTIE 1889

Președința d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se citesce adresa d-luĭ Sebastianŭ Olariu, protopopŭ în Făgetŭ în Banatŭ, prin care însciințéză că dăruesce Academieĭ cartea «Palia» tipărită la Orĕștie în Ardealŭ la anulŭ 1582, cerêndŭ a se da în schimbŭ publicațiunile Academieĭ pentru biblioteca aceluĭ protopopiatŭ. Cererea se aprobă.

Se dă citire raportuluĭ presintatŭ de Comisiunea pentru cercetarea lucrărilorŭ presentate la premiulŭ Lazărŭ pe 1889 cu subiectulŭ «Studiulŭ vinurilorŭ din România.» Raportulŭ conchide că, Tractatulŭ vinicolŭ de I Popŭ nu corespunde concursuluĭ publicatŭ de Academie și prin urmare nu póte fi premiatŭ. Propunerea Comisiuneĭ se aprobă cu unanimitate

Se citesce procesulŭ verbalŭ alŭ Secțiuneĭ sciințifice pentru ședința de la 14 Martie, prin care se propune a se pune din noŭ la concursulŭ premiuluĭ Lazărŭ pentru anulŭ 1893 subiectulŭ: «Studiulŭ vinurilorŭ din România, din punctulŭ de vedere economicŭ și alŭ composițiuneĭ lorŭ chimice.» — Propunerea Secțiuneĭ se aprobă.

D-lŭ *Odobescu* arată că Comisiunea însărcinată cu regulamentarea întrebuințăriĭ veniturilorŭ donațiuneĭ Bodescu și a legatelorŭ I. Neuschotz și Ioanŭ Fĕtu și-a terminatŭ lucrarea, și presintă raporțele și propunerile sale. D-sa dă citire următoruluĭ raportŭ pentru donațiunea Bodescu.

«*Domnilorŭ Membri,*

«Comisiunea însărcinată de d-vóstră de a propune o reglementare pentru întrebuințarea fondului de 2.000 ruble, oferite Academieĭ Române, în luna Novembre din anulŭ 1888, fără nicĭ o stipulațiune de usŭ specialŭ, de către d-lŭ Alexandru Constantinŭ Bodescu din Bălți în Basarabia, consilierŭ alŭ Curțeĭ Imperiale din Rusia, a constatatŭ, maĭ întâiŭ, din dosarele Academieĭ că acéstă sumă a fostŭ transformată de Delegațiunea nóstră în efecte cu valóre de 5.500 leĭ, rĕmânêndŭ încă leĭ 394.70 în numerarŭ, cu care, la timpŭ, se va adauge capitalulŭ.

«După ce, conformŭ statutelorŭ nóstre, se vorŭ preleva pentru usulŭ Academieĭ 15 % din procentele anuale ale acestuĭ fondŭ, venitulŭ va rĕmâné de-o-cam dată să fie, pe fie care anŭ, ca de 250 leĭ.

«Avêndŭ în vedere cele de maĭ susŭ, Comisiunea vine a vĕ propune:

«1. Ca pe viitorŭ să se înscrie în budgetulŭ Academieĭ Române acestŭ capitalŭ sub titlulŭ de ***Fondulŭ Alexandru Bodescu.*** Acestŭ fondŭ să se adauge eventualŭ cu tóte economiile ce vorŭ isvorî dintr'însulŭ.

«2. Academia Română să institue, sub titlulŭ de ***Premiulŭ Alexandru Bodescu,*** unŭ premiŭ de 1.500 leĭ (una mie cincĭ sute), pe care-lŭ va decerne la intervalŭ din cincĭ în cincĭ anĭ.

«Subiectulŭ acestuĭ premiŭ quinquenalŭ să se determine alternativŭ de fie-care din Secțiunile Academieĭ, avêndŭ de preferință în vedere materiĭ, carĭ interesă maĭ cu sémă naționalitatea română.

«3. Subiectulŭ să fie anunțatŭ de Academie cu treĭ anĭ maĭ înainte de a luĭ decernere.

«Pentru depunerea manuscriptelorŭ presentate la acestŭ concursŭ și pentru judecarea lorŭ de către Academie, să se urmeze regulele stabilite anteriorŭ de acestŭ Institutŭ.

«4. De câte orĭ se va întîmpla ca premiulŭ să nu pótă fi acordatŭ, suma ce-lŭ institue să măréscă capitalulŭ fonduluĭ A. Bodescu.

«5. Primulŭ concursŭ la ***premiulŭ Alexandru Bodescu*** să se propună pentru anulŭ 1894, și prin urmare primulŭ subiectŭ de concursŭ la acestŭ

premiŭ să fie determinatŭ de prima Secţiune a Academieĭ (Secţiunea filologică-literară) în sesiunea anuluĭ 1891.

«N. Ionescu, Dr. Brândză. Raportorŭ *Odobescu.»*

D-lŭ *Hasdeŭ* se declară în contra propunereĭ Comisiuneĭ. In organisarea Academieĭ, în statute şi regulamentŭ precum şi în forma de până acum a premiilorŭ sunt lacune pe carĭ Academia este datóre să le umple. Academia are prea multe premiĭ şi prea marĭ; cu timpulŭ fondurile sale vorŭ maĭ cresce şi ar trebui ca prin deciziunĭ ulteriόre să se regulamenteze aşa încât să se înlesnéscă activitatea Academieĭ şi pe alte terenurĭ, şi acésta maĭ alesŭ când se presintă donaţiunĭ necondiţionate a cărorŭ întrebuinţare este lăsată la deplina libertate a Academieĭ. O lacună mare în activitatea acesteĭ instituţiunĭ sunt misiunile sciinţifice; alte Academiĭ cheltuescŭ sume însemnate pentru misiunĭ, iar noĭ când simţimŭ trebuinţă suntemŭ silıţĭ a ne adresa la Guvernŭ, saŭ a da cu multe greutăţĭ budgetare sume din veniturile Academieĭ. Propune ca venitulŭ donaţiuneĭ Bodescu să se dea din 5 în 5 anĭ pentru misiunĭ sciinţifice, după cum se va decide de Academie, după propunerile Secţiunilorŭ, după cum se propune şi în raportulŭ Comisiuneĭ.

D-lŭ *V. Babeşiŭ* observă că regulamentarea fondurilorŭ trebuesce făcută în aşa modŭ încâtŭ întrebuinţarea să-şĭ aibă o determinare bine fixată pentru totŭ-deauna. Acestŭ fondŭ este micŭ şi venitulŭ sĕŭ ar puté face de o cam dată serviciĭ neînsemnate; ar fi bine ca veniturile să se capitaliseze vre-o ḑece anĭ, saŭ pînă va ajunge la o sumă determinată, cum ar fi spre exemplu suma de 12,000 leĭ. D-sa se unesce cu părerea d-luĭ *Hasdeŭ* ca venitulŭ acestuĭ fondŭ să se destine pentru misiunĭ; este însă de părere că ar fi maĭ bine ca regulamentarea definitivă să se facă atuncĭ când fondulŭ va ajunge la suma care se va determina.

D-lŭ *Kretzulescu* crede că dacă donatorulŭ n'a determinatŭ scopulŭ donaţiuneĭ, este cu atâtŭ maĭ trebuinciosŭ ca să i se dea o destinaţiune care să producă unŭ resultatŭ immediatŭ, căcĭ în publicŭ ar fi unŭ semnŭ că Academia se grăbesce a da îndată destinaţiunĭ bune donaţiunilorŭ carĭ se facŭ. Misiunile nu aŭ unŭ scopŭ determinatŭ, efectulŭ lorŭ nu este immediatŭ, de aceea d-sa este de părere a se aproba propunerea Comisiuneĭ de a se da premiĭ din venitulŭ donaţiuneĭ Bodescu.

D-lŭ *Odobescu* ḑice că comisiunea s'a preocupatŭ de cestiunea că premiile Academiei sunt marĭ, şi este necesitate de premiĭ micĭ. Unŭ premiŭ de 5 anĭ s'a părutŭ a fi celŭ maĭ potrivitŭ în starea de astăḑĭ a trebuinţelorŭ Academieĭ. Pe de altă parte Comisiunea a creḑutŭ că este o datorie să nu se întrebuinţeze venitulŭ fonduluĭ fără a se arĕta resultate precise. Misiunile nu producŭ unŭ resultatŭ visibilŭ, cum este o carte căreia i s'a acordatŭ premiŭ. Donaţiunea Bodescu este cea dintâiă care vine Academieĭ din Basarabia şi comisiunea era de părere ca venitulŭ să se întrebuinţeze aşa în cât să servéscă pentru strîngerea relaţiunilorŭ cu aceĭ Românĭ carĭ sunt împedecaţĭ de a lua parte la activitatea nóstră culturală; comisiunea însă nu a voitŭ a face o demonstraţiune, dar crede că ar fi bine ca Secţiunile să aibă în vedere ca la concursulŭ premiuluĭ Bodescu să pue subiecte privitóre la Besarabia şi cărţile premiate să amintéscă despre Româniĭ de acolo.

D-lŭ ***Aurelianŭ*** nu se unesce cu părerile d-lorŭ *Hasdeŭ* şi *Babeşiŭ.* Este necesitate de premiĭ micĭ, şi propunerea Comisiuneĭ aduce o fericită innovaţie, căcĭ cu premiile micĭ se vorŭ puté recompensa lucrărĭ micĭ şi bune.

D-lŭ *Kogălniceanu* recunósce însemnătatea misiunilorŭ şi trebuinţa de a se destina fondurĭ pentru ele; nu se póte însă învoi ca veniturile fonduluĭ Bodescu să se destineze pentru misiunĭ. Acesta este întâiulŭ fondŭ care ne vine din Besarabia, şi trebue să se publice cu veniturile luĭ cărţĭ carĭ să intereseze maĭ alesŭ pe Româniĭ din acele părţĭ ale pămîntuluĭ românescŭ şi să le împrospăteze suvenirile istorice şi legăturile de sânge. Este adevĕratŭ că premiile Academieĭ sunt prea marĭ şi este necesitate ca să se facă şi altele maĭ micĭ.

D-lŭ *Hasdeŭ* retrage propunerea sa unindu-se cu amendamentulŭ d-luĭ *Kogălniceanu,* ca premiuluĭ Bodescu să se dea pentru cărţĭ relative la Besarabia din punctulŭ de vedere istoricŭ, naturalŭ, geograficŭ etc.

D-lŭ *Odobescu* este şi d-sa de părere ca prin acestŭ premiŭ să se stimuleze Basarabeniĭ, dar trebue să ne ferimŭ de a le causa dificultăţĭ din partea guvernuluĭ rusŭ.

D-lŭ *Hasdeŭ* explică că guvernulŭ rusŭ nu împedică cercetările curatŭ sciinţifice, şi dacă n'a permisŭ tatăluĭ sĕŭ şi luĭ Gonata să vie la adunările Academieĭ, causa a fostŭ că vedea în acéstă instituţiune unŭ scopŭ politicŭ.

D-lŭ *Babeşiŭ* se unesce cu propunerea Comisiunei modificată cu a d-luĭ *Kogălniceanu*; îşĭ menţine însă idea de a lăsa fondulŭ să crescă celŭ puţinŭ pînă la suma de 10,000 leĭ.

Se punŭ la votŭ propunerile Comisiuneĭ şi se aprobă.

D-lŭ *Odobescu* citesce apoĭ următorulŭ raportŭ pentru regulamentarea fonduluĭ Neuschotz.

«*Domnilorŭ Membri*,

«Comisiunea însărcinată de d-vóstră de a propune o regulamentare pentru aplicarea legatuluĭ de 20.000 leĭ, făcutŭ Academieĭ Române, în anulŭ încetatŭ 1888, de către rěposatulŭ Iacobŭ de Neuschotz, banchierŭ din Iaşĭ, a avutŭ, maĭ înainte de tóte, în vedere termeniĭ următorĭ din art. I-iŭ alŭ testamentuluĭ misticŭ din 2 Augustŭ 1888:

«Donezŭ şi legŭ suma de 20.000 leĭ (douĕ-ḑecĭ miĭ leĭ) în bilete de «bancă Academieĭ Române din Bucurescĭ. Acestŭ capitalŭ va face parte «din fondurile Academieĭ. Veniturile luĭ vorŭ fi prevĕḑute în budgetulŭ «anualŭ alŭ Academieĭ şi se vorŭ afecta pentru premiĭ autorilorŭ de opere, «ce după aprecierea Academieĭ se vorŭ admite ca bune şi folositóre. Acestŭ «legatŭ se va plăti de multŭ iubita mea soţie îndată după săvîrşirea mea «din viaţă.»

«Comisiunea a constatatŭ că aceştĭ banĭ, primiţĭ de Cancelaria Academieĭ la Ianuarie din anulŭ curentŭ, aŭ fostŭ îndată transformaţĭ de Delegaţiune în efecte cu valóre de 22.000 leĭ, rĕmânêndŭ unŭ numerarŭ de leĭ 196 b. 20, care, la timpŭ, se vorŭ adăoga la capitalŭ.

«Resultă din acésta că actualulŭ venitŭ alŭ fonduluĭ Neuschotz, după prelevarea de 15 % pentru usurile Academieĭ, este ca de 940 leĭ.

«Pentru a îndeplini dorinţa testatoruluĭ, Comisiunea are onóre a vĕ propune ca:

«1. Academia să institue, sub numele de *Premiulŭ Neuschotz* unŭ premiŭ bienalŭ de 2000 leĭ, care să se decérnă celeĭ maĭ bune şi folositóre opere, fie tipărită, fie manuscrisă, care va trata succesivŭ subiecte sciinţifice, orĭ istorice, orĭ literare, considerate totuşĭ, maĭ cu sémă, din punctulŭ de vedere economicŭ şi sociologicŭ.

«2. Academia să-şĭ reserve facultatea de a propune însăşĭ, pentru acestŭ concursŭ, de câte orĭ se va socoti de cuviinţă, anume subiecte de tratatŭ prin concursŭ în cerculŭ acestorŭ materiĭ.

«3. Atâtŭ cărţile tipărite câtŭ şi manuscrisele — cu saŭ fără nume de autorŭ — ce se vorŭ propune la acestŭ concursŭ bienalŭ, să fie supuse la regulele stabilite de Academie pentru concursurile de asemenea natură.

«4. Primulŭ concursŭ la premiulŭ Neuschotz să se anunţe pentru anulŭ 1891.

«5. De câte orĭ premiulŭ Neuschotz nu va puté fi acordatŭ, saŭ prin lipsa de concurenţĭ, saŭ prin insuficienţa operatelorŭ, tratândŭ despre materiĭ anume propuse de Academie, suma premiuluĭ să se adaoge la fondulŭ Neuschotz, spre a înmulţi eventualŭ numĕrulŭ premielorŭ.

«*N. Ionescu, Dr. Brândză.*—Raportorŭ *Odobescu.*»

D-lŭ *D. Sturdza* arată că premiile de 2.000 leĭ carĭ, după propunerea Comisiuneĭ, sunt a se da totŭ la 2 anĭ, nu se vorŭ puté acoperi din veniturile fonduluĭ, de acea propune ca valórea premiilorŭ să se reducă la suma de 1.500 leĭ, iar restulŭ venituluĭ să se adauge la capitalŭ.

Propunerea d-luĭ *Sturdza* se aprobă.

Conclusiunile raportuluĭ Comisiuneĭ se aprobă cu modificarea propusă de d-lŭ *Sturdza.*

D-lŭ *Odobescu* dă citire raportuluĭ pentru regulamentarea fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu, în următórea cuprindere:

«*Domnilorŭ Membri,*

«Comisiunea căreia aţĭ datŭ însărcinarea de a chibzui mijlóce posibile spre a îndeplini clausele stipulate în donaţiunea rĕposatuluĭ Ioanŭ Fĕtu, a luatŭ maĭ înainte de tóte cunoscinţă de acele clause; ele sună în modulŭ următorŭ:

«Academia Română, reşedintă în Bucurescĭ, instituită prin acestŭ testa-«mentŭ alŭ meŭ ca legatară universală, va întrebuinţa patru din cincĭ «părţĭ ale venituluĭ avereĭ maĭ susŭ arĕtate, în premiĭ de cărţĭ didactice şi «în tipărirea unorŭ asemenea cărţĭ, carĭ se vorŭ împărţi gratis la şcolarii

«săracĭ din şcólele rurale, sub controlulŭ Academieĭ. A cincea parte din «venitulŭ netŭ se va întrebuinţa de Academie directŭ pentru scopurile ce «ea urmăresce.»

«N'amŭ socotitŭ că intră în atribuţiunile nóstre de a ne ocupa de îndeplinirea acelorŭ disposiţiunĭ din acestŭ testamentŭ, carĭ privescŭ administrarea averiĭ dăruite Academieĭ. Amŭ căutatŭ numaĭ a ne da séma de câtimea actuală a venituluĭ, convingêndu-ne, chiar din aceste informaţiunĭ, că acelŭ venitŭ este susceptibilŭ, atâtŭ de adaose ulteriόre, câtŭ póte şi de unele scădăminte ce arŭ resulta din reducerea procentelorŭ unora din sumele date cu dobândă.

«Astădĭ, totuşĭ, venitulŭ legatuluĭ Ioanŭ Fĕtu se urcă la o sumă totală de 11.875 leĭ, din carĭ trebuescŭ scădute spesele consimţite de Academie în sumă de aprópe 3.550 leĭ; ceea ce reduce venitulŭ disponibilŭ pentru anulŭ acesta la vre-o 8.325 leĭ.

«Impărţindŭ, conformŭ testamentuluĭ, acestŭ venitŭ în cincĭ părţĭ egale, o sumă de 1665 remâne a se întrebuinţa de Academie directŭ «pentru scopurile ce ea urmăresce.» Comisiunea crede că dintr'acéstă a cincea parte s'ar puté face, de-o-cam-dată, orĭ-ce spese pregătitóre pentru aplicarea clauseĭ capitale.

«Din cele-lalte patru părţĭ, întocmindŭ o sumă de 6.666 leĭ, Academia este în dreptŭ, după Statutele sale, să preleve 15% pentru usulŭ sĕŭ ordinarŭ.

«Cu restulŭ de 5.661 leĭ, cată deci a se îndeplini voinţa principală a testatoruluĭ.

«Acésta, pare-ni-se, póte să se despice în treĭ obligaţiunĭ, şi anume:

1. A premia cărţĭ didactice;

2. A tipări asemenea cărţĭ;

3. A împărţi acele cărţĭ gratis la şcolariĭ săracĭ din şcólele rurale sub controlulŭ sĕŭ (adică alŭ Academieĭ).

«Comisiunea crede că aceste treĭ îndatorirĭ impunŭ Academieĭ sarcine aşa de importante, în cât, fără de a puté amâna maĭ îndelungŭ aplicaţiunea imediată a obligaţiuneĭ a III-a, Academia trebue tot-de-o-dată să cugete a stabili o normă constantă pentru realisarea cea maĭ nimerită, cea maĭ precisă şi cea maĭ durabilă a obligaţiuneĭ I-a, adică ea trebue să-şi

formeze o programă sciinţifică şi practică, după care va pune la concursŭ şi va premia pe viitorŭ cărţĭ didactice cu totulŭ apropriate învĕţămîntuluĭ primarŭ ruralŭ, iar după ce le va tipări treptatŭ cu venitulŭ fonduluĭ Fĕtu, să le împartă gratis la şcolariĭ săracĭ de prin sate.

«Spre a-şĭ procura o lucrare, care să-ĭ serve Academieĭ de basă întru acésta, Comisiunea propune a se numi dintre bărbaţiĭ din ţéră, carĭ posedă cunoscinţe teoretice şi practice despre pedagogie, o comisiune specială ale căreĭ însărcinărĭ ar fi:

«1. De a recomanda îndată Academieĭ, dintre cărţile şcolare astădĭ existente, pe cele carĭ, chiar în anulŭ acesta, Academia le-ar puté cumpĕra şi distribui, la începutulŭ viitoruluĭ anŭ şcolarŭ 1889—90, pe la scolariĭ săracĭ din şcólele rurale.

«Acesteĭ cumpĕrătorĭ s'ar puté consacra estimpŭ o a treia parte din venitulŭ disponibilŭ.

«Cărţilorŭ cumpĕrate Cancelaria Academieĭ le-ar pune o stampilă indicândŭ, că sunt: «Date *fără plată* şcolarilorŭ săracĭ de prin sate, din «averea rĕposatuluĭ Ioanŭ Fĕtu.»

«Delegaţiunea Academieĭ ar intra în înţelegere cu Ministeriulŭ Instrucţiuneĭ publice pentru acéstă distribuire gratuită, prin mijlocirea revisorilorŭ şcolarĭ, stabilindŭ întru acésta o normă care se va continua şi în viitorŭ.

«2. Comisiunea specială ar fi totŭ-de-o-dată chemată să întocméscă programe de concursŭ pentru tóte cărţile trebuitóre învĕţămîntuluĭ ruralŭ primarŭ, adaptândŭ la programele oficiale ale Statuluĭ metódele ce se vorŭ fi doveditŭ maĭ practice şi maĭ raţionale.

«Acele programe, după ce vorŭ obţiné aprobarea Academieĭ, se vorŭ supune şi Ministeriuluĭ Instrucţiuneĭ publice, spre a nu se întîmpla ca ele să fie reprobate de acesta, după ce se vorŭ fi confecţionatŭ cărţile.

«Indeplinindu-se aceste formalităţĭ, Academia va pune succesivŭ la concursŭ acele programe, fixândŭ pentru fie-care din ele câte unŭ premiŭ echivalentŭ celŭ puţinŭ cu o a treia parte din venitulŭ anualŭ alŭ fonduluĭ Fĕtu.

«Pe fie-care anŭ se va întrebuinţa restulŭ banilorŭ disponibilĭ, la tipărirea şi la retipărirea succesivă a manualelorŭ aprobate, căutândŭ a se da

cărţilorŭ şcolare publicate de Academie cele maĭ bune condiţiunĭ de co rectitudine şi de soliditate.

«Dacă Comisiunea specială propusă ar ocasiona în anulŭ ce vine, órecarĭ spese extraordinare, acelea se vorŭ acoperi din a cincea parte de venitŭ, destinată de rĕposatulŭ Fĕtu pentru «întrebuinţarea eĭ de către Academie în scopurile ce ea urmăresce.»

«Ca informaţiunĭ prealabile, Comisiunea propune asemenea ca să se róge Ministeriulŭ Instrucţiuneĭ publice să dea Academieĭ sciinţă precisă despre numĕrulŭ şcólelorŭ rurale, împărţite după judeţe şi localităţĭ, cu arĕtare, cèlŭ puţinŭ aproximativă, de numĕrulŭ şcolarilorŭ ce le frecuentéză.

«Acestea sunt disposiţiunile pe carĭ Comisiunea le-a socotitŭ cele maĭ proprii spre a asigura legatuluĭ Ioanŭ Fĕtu o aplicare fidelă, durabilă şi practică, fără chiar de a amâna cu o ḑi maĭ multŭ punerea în aplicare a scopuluĭ sĕŭ principalŭ, adică împărţirea gratuită la şcolariĭ săracĭ de prin sate a celorŭ maĭ bune cărţĭ didactice ce posedămŭ.

«Comisiunea crede, de altmintrelea, că disposiţiunile propuse vorŭ înlesni în curêndŭ producerea altorŭ cărţĭ variate şi din ce în ce maĭ perfecte.

«Ast-felŭ, şi litera şi spiritulŭ voinţelorŭ binecuvîntatuluĭ dănuitorŭ vorŭ fi îndeplinite cu grabă şi fără pregetŭ, cu sfinţenie şi fără abatere.

«Ast-felŭ, Academia Română va satisface una din cele maĭ scumpe şi maĭ măreţe ale eĭ datoriĭ, aceea de a respândi cu îmbelşugare în straturile cele maĭ întinse şi maĭ roditóre ale némuluĭ românescŭ, de o dată cu memoria generosuluĭ donatorŭ,—seminţele viĭ ale uneĭ culturĭ temeĭnice şi bine cumpănite.

«Ast-felŭ, în fine, Academia nóstră, făcêndŭ ca din banulŭ luĭ Fĕtu să resară şi să vîrsteze învĕţăminte priinciόse pentru tótă obştea românéscă, îşĭ va câştiga de la întregulŭ nostru poporŭ o recunoscinţă bine meritată.

«*N. Ionescu, Dr. Brândză.* Raportorŭ *Odobescu*

D-lŭ *V. A. Urechiă* ḑice că regulamentarea propusă în acestŭ raportŭ este fórte delicată şi importantă, şi propune ca raportulŭ să se tipăréscă spre a puté fi cu înlesnire studiatŭ de toţĭ membriĭ.

Propunerea d-luĭ *Urechiă* se primesce.

ȘEDINȚA DIN 21 MARTIE 1889.

Președința d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se citesce adresa direcțiuneĭ Gimnasiuluĭ realŭ din Slatina, prin care cere pentru Biblioteca aceluĭ gimnasiŭ publicațiunile Academieĭ. — Cererea se aprobă.

D-lŭ *V. A. Urechiă* dăruesce două caiete și maĭ multe foĭ manuscrise și scrisorĭ de ale reposatuluĭ poetŭ N. Nicoleanu spre a se păstra în Biblioteca Academieĭ.

D-lŭ *Urechiă* atrage atențiunea Academieĭ asupra manuscrisuluĭ uneĭ lucrărĭ istorice despre domnia luĭ Ioniță Sturdza, lucrare făcută de reposatulŭ Panaiotŭ Balșŭ și îmbogățită cu multe documente fórte prețióse. D-sa propune ca să se încerce a se procura manuscrisulŭ acesteĭ lucrărĭ.

D-lŭ președinte *Kogălniceanu* iea asupra sa însărcinarea de a se ocupa cu acéstă cestiune.

La ordinea ḑileĭ este regulamentarea fonduluĭ Fĕtu.

D-lŭ *V. A. Urechiă:* După ce Comisiunea amintesce aliniatulŭ din testamentŭ, prin care Fĕtu arată destinațiunea uneĭ părțĭ din venitulŭ averiĭ lăsate de elŭ Academieĭ, ḑice că aplicarea are a se împărți în 3 puncte: premiarea, tipărirea și împărțirea gratis a cărțilorŭ didactice. Este adevĕratŭ că în testamentŭ se spune, că venitulŭ să se întrebuințeze în premierĭ și tipărirĭ de cărțĭ didactice; dar Comisiunea constată îndată necesitatea ca Academia să lucreze în acordŭ cu Ministeriulŭ pentru esecutarea acestorŭ dispusițiunĭ; acésta însă nu se póte face, căcĭ Ministeriulŭ este în afară de cerculŭ de activitate alŭ Academieĭ. D-lŭ *Urechiă* se mulțumesce cu cele propuse de Comisiune în punctulŭ I, adică să se cumpere cu suma de care se va dispune cărțĭ didactice dintre cele maĭ bune carĭ sunt și carĭ aŭ și aprobarea Ministeriuluĭ. Acésta ar scuti fondulŭ de însemnate cheltuelĭ suprimândŭ atâtŭ premiele câtŭ și comisiunea specială care se propune. In propunerile Comisiuneĭ nóstre sunt unele cu totulŭ contrare dorințeĭ testatoruluĭ și anume, propunerea ca acea a cincea parte a ve-

nituluĭ să se cheltuiască totŭ pentru cărţile didactice, căcĭ Fĕtu a esprimatŭ şi verbalŭ voinţa sa, ca a cincea parte din venitŭ să se întrebuinţeze pentru trebuinţele interne şi generale ale serviciuluĭ Academieĭ. D-lŭ *Urechiă* este convinsŭ că voinţa donatoruluĭ va fi pe deplinŭ esecutată dacă Academia va hotărî a cumpĕra dintre cărţile cele maĭ bune scolastice şi a le împărţi apoĭ gratis scolarilorŭ de prin sate.

D-sa se unesce cu dorinţa esprimată de d-lŭ *Babeşiŭ* ca o parte din venitulŭ acestuĭ fondŭ să fie întrebuinţată în acelaşi modŭ pentru şcólele din Ardealŭ şi maĭ alesŭ din Bucovina, de carĭ donatorulŭ fórte multŭ se preocupa în viaţă.

Părerea sa d-lŭ *Urechiă* o resumă ast-felŭ: să se cumpere cărţĭ dintre acelea pe carĭ Guvernulŭ nostru le-a aprobatŭ în scolĭ şi să se împartă gratis prin serviciile Ministerielorŭ publice; să se destine în fie-care anŭ o parte din suma disponibilă pentru şcolile din Transilvania şi Bucovina. Acéstă sumă să se dea uneĭ comisiunĭ care să cumpere dintre cărţile carĭ acolo sunt aprobate pentru şcolile românescĭ şi să se împartă gratis.

D-lŭ *V. Babeşiŭ* ḑice că preocuparea principală a sa este ca din acestŭ venitŭ să se facă o parte şi pentru Româniĭ de peste graniţă, şi spre acestŭ scopŭ să se dea decisiunilorŭ carĭ se vorŭ lua o aşa formă încâtŭ să se înţelégă toţĭ Româniĭ.

D-lŭ *Hasdeŭ* socotesce că cele două propunerĭ, a Comisiuneĭ şi a d-luĭ *Urechiă*, pĕcătuescŭ prin extreme: a Comisiuneĭ e prea complicată, a d-luĭ *Urechiă* este prea simplă, şi crede că o mĕsură mijlocie ar fi céa maĭ bună. Ca membru în consiliulŭ permanentŭ alŭ instrucţiuneĭ are experienţă în privinţa cărţilorŭ didactice şi a constatatŭ că, pe calea concursurilorŭ nu s'a ajunsŭ la resultate serióse; maĭ bune resultate a datŭ altă cale, anume acea când Ministeriulŭ s'a adresatŭ la persóne competente, dându-le însărcinarea de a face anumite cărţĭ; ast-felŭ s'a făcutŭ cartea de istoria Românilorŭ a d-luĭ Tocilescu şi altele. De acea crede că şi Academia ar face maĭ bine să se adreseze de a dreptulŭ la anumite persóne competente, cerêndu-le facerea de cărţĭ didactice. In acelaşi modŭ s'ar puté proceda şi peste Carpaţĭ. Ast-felŭ nu va fi trebuinţă a se deturna a cincea parte din venitulŭ fonduluĭ şi Academia nu va avé a întreţiné continue relaţiĭ cu Ministeriulŭ în acéstă privinţă.

D-luĭ *D. Sturdza* i se pare că organisarea venituluĭ, așa cum s'a propusŭ de Comisiune în anulŭ trecutŭ, este în conformitate și cu dispositiunile testamentuluĭ și cu statutele Academieĭ. D-sa este în principiŭ pentru întrebuințarea venituluĭ fonduluĭ Fĕtu așa cum propune Comisiunea; dar presintă o redacțiune regulamentată a întregeĭ cestiunĭ. Testamentulŭ luĭ Fĕtu dice să se împarță cărțĭ didactice la școlile rurale, spre acestŭ scopŭ cărțile să se tipărescă și pentru a se tipări să se premieze. Spre a se începe fără întârdiere aplicarea dispositiunilorŭ testamentuluĭ trebuesce ca acuma chiar pentru acestŭ anŭ, să se cumpere cărțĭ dintre cele maĭ bune, căcĭ nu maĭ este timpŭ pentru a se publica concursurĭ și a se tipări cărțĭ nouĕ. Dispositiunile testamentuluĭ însă cerŭ ca Academia să conlucreze la facerea unorŭ nouĕ cărțĭ didactice, și de acea, pentru viitorŭ, va trebui să se publice concursurĭ, carĭ să încépă chiarŭ din acéstă sesiune.

D-lŭ *Sturdza* citesce următórea propunere de regulamentare pentru fondulŭ Fĕtu :

«*Regulamentulŭ venituluĭ Ioanŭ Fĕtu.*

«Venitulŭ fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu se va împărți și întrebuința, conformŭ dispositiunilorŭ testamentare, în următorulŭ modŭ :

«1. Academia va face maĭ întâiŭ cheltuelele necesitate pentru pensiunea d-neĭ Ioanŭ Fĕtu de ***treĭ miĭ Leĭ***, pentru impositele și întreținerea immobilelorŭ după cifra anuală ce anualŭ se va fixa de Academie.

«2. Din suma ce va rĕmâné, Academia va încassa pe séma cheltuelelorŭ sale generale a cincea parte.

«3 In urmă Academia va preleva, conformŭ art. 35 alŭ Statutelorŭ, cele 15 % pentru acoperirea speselorŭ sale generale.

«4 Restulŭ venituluĭ se va împărți în dece părțĭ, din carĭ :

«cincĭ decimĭ se vorŭ întrebuința pentru cumpĕrarea și tipărirea de cărțĭ didactice pentru școlele primare rurale, după decisiunile anuale ce se vorŭ lua în acéstă privire de sesiunea generală a Academieĭ,

«treĭ decimĭ vorŭ servi la acordarea de premiĭ autorilorŭ de asemenea cărțĭ didactice, ce se vorŭ tipări de Academie,

«doue decimĭ maximum se vorŭ întrebuința pentru remunerarea comisiuneĭ speciale însărcinată cu cercetarea acestorŭ cărțĭ.

«5. Acéstă Comisiune specială a Academieĭ se compune din treĭ membri, aleșĭ de Academie pe termenŭ de treĭ anĭ. Aceĭașĭ membri vorŭ puté fi realeșĭ.

«Acéstă Comisiune este chemată a întocmi, împreună cu Ministeriulŭ de Culte

și de Instrucțiune publică, programulŭ de concursŭ pentru cărțile trebuitóre învĕțămîntuluĭ primarŭ ruralŭ. Acestŭ programŭ se va supune aprobăriĭ sesiuneĭ generale a Academieĭ.

«Tot-odată Comisiunea funcționéză ca comisiune Academică de premiŭ a cărțilorŭ didactice pentru șcólele primare rurale.

«Remunerarea membrilorŭ se va face după ședințele eĭ plenare, ale cărora lucrărĭ se vorŭ consemna în procese-verbale speciale. Diurna pentru membru, care a luatŭ parte la o ședință va fi de 20 Leĭ; însă totalulŭ diurnelorŭ anuale nu va trece peste cele două ḑecimĭ amintite maĭ susŭ.

«6. Comisiunea specială a fonduluĭ Ioanŭ Fĕtŭ va presenta Delegațiuneĭ Academieĭ celŭ maĭ târḑiŭ la 31 Ianuarie a fie-căruĭ anŭ raportulŭ sĕŭ privitorŭ la programa de așeḑatŭ și la premiarea cărțilorŭ.

«Acestŭ raportŭ se va supune Academieĭ în sesiunea sa generală spre a se lua decisiunea cuvenită.

«Cărțile, manuscrise saŭ tipărite, ce se vorŭ presenta la concursŭ, vorŭ fi depuse la Cancelaria Academieĭ până la 30 Novemvre a fie-căruĭ anŭ.

«7. Distribuirea cărțilorŭ didactice premiate și tipărite din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu va fi gratuitŭ și se va face în înțelegere cu Ministeriulŭ de Culte și Instrucțiune publică prin mijlocirea Revisorilorŭ școlarĭ.

«Tóte aceste cărțĭ vorŭ purta stampila următóre: «Academia Română. Carte «școlară a fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu.»

«8. Pentru anulŭ 1889 Academia va cumpĕra, după propunerea Comisiuneĭ speciale a fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu și pentru optŭ ḑecimĭ din venitulŭ actualŭ, cărțile destinate a fi împărțite la începutulŭ anuluĭ școlarŭ 1889—90.

«Pentru anulŭ 1890 Comisiunea specială va face immediatŭ programulŭ sĕŭ, spre a fi discutatŭ și votatŭ în sesiunea actuală a Academieĭ.»

D-lŭ *V. Maniu* crede că propunerile de până acuma sunt contrare testamentuluĭ și statutelorŭ. Voința testatoruluĭ este ca să se premieze cărțĭ didactice, acele cărțĭ să se tipăréscă și să se împartă gratis. Donatorulŭ a voitŭ ca să încurageze autoriĭ didacticĭ. Academia nu póte cumpĕra cărțĭ dintre cele existente, căcĭ prin acésta s'ar esclude premiarea, cea ce este contrarŭ disposițiunilorŭ precise ale testamentuluĭ

Fără concursulŭ Ministeriuluĭ de Instrucțiune Academia nu póte esecuta voința testatoruluĭ, căcĭ numaĭ cărțile aprobate de Ministerŭ se potŭ împărți, și singurulŭ organŭ pentru acéstă împărțire este personalulŭ dependentŭ de dînsulŭ.

D-sa este cu totulŭ în contra uneĭ Comisiunĭ salariate care ar fi în alte

condițiunĭ decât cele-lalte comisiunĭ ale Academieĭ; de asemenea este contrarŭ instituireĭ uneĭ comisiunĭ din persóne străine de Academie, căcĭ acésta ar fi în contra demnitățeĭ și a legeĭ constitutive a Academieĭ.

Părerea d-sale este: să se publice concursŭ pentru cărțĭ didactice; manuscrisele carĭ se vorŭ presenta la concursŭ să fie trimise Ministeriuluĭ Instrucțiuneĭ publice, care să le examineze dacă sunt conforme cu programele sale; cu acestŭ avisŭ alŭ Ministeriuluĭ să se trimétă la comisiunea Academieĭ, care va alege cartea cea maĭ bună, o va premia, o va tipări și o va împărți gratis. Când Academia va avé trebuință de unŭ pedagogŭ spre a-lŭ consulta, îlŭ va chema spre a-șĭ da părerea.

Nu ar fi bine ca Academia să tipăréscă cărțĭ pentru școlele de peste Carpațĭ; scólele acolo sunt ortodoxe și depindŭ de biserică și de autoritățile bisericescĭ, cu carĭ va trebui să se stabiléscă relațiunĭ pentru a se face cărțĭ pentru școlile de acolo de pe aceleașĭ norme ca și pentru cele de aicĭ.

D-lŭ *Papadopol-Calimachŭ* ḑice că, conformŭ voințeĭ exprimate de reposatulŭ Ioanŭ Fĕtu prin testamentŭ, Academia trebue să pue la concursŭ cărțĭ didactice; când ele se vorŭ presinta, Comisiunea premiilorŭ le va examina și va alege pe cele maĭ bune, pe carĭ Academia le va premia. Manuscrisele presintate să aibă obținută aprobarea Ministeriuluĭ spre a nu fi trebuință de nouĕ intervenirĭ. Din testamentŭ se vede că Fĕtu a făcutŭ abstracțiune de tóte cărțile didactice existente, de acea a ḑisŭ ca să se premieze cărțĭ nouĕ.

D-lŭ *Hasdeŭ* cere ca raportulŭ să se înapoieze la Comisiune spre a-lŭ amenda după părerile emise în discuțiunea de pînă acum.

D-lŭ *Odobescu* ḑice că observațiunile făcute în contra propunerilorŭ Comisiuneĭ se potŭ resuma în cincĭ puncte:

1. S'a ḑisŭ că a cincea parte din venitŭ nu trebuesce cheltuită pentru îndeplinirea scopuluĭ căruia s'aŭ destinatŭ cele-lalte patru părțĭ. D-sa personalŭ se unesce cu acéstă părere, care i se pare întru tóte conformă cu disposițiile testamentuluĭ. A exprimatŭ însă în raportŭ opiniunea care prevala în Comisiune.

2. S'a ḑisŭ că nu reiese din testamentulŭ luĭ Fĕtu că elŭ voia ca disposițiunile sale să privéscă pe toțĭ Româniĭ. In testamentŭ nu s'a ḑisŭ, ca

cărțile procurate cu acestŭ fondŭ să se împartă și afară din Regatŭ, dar nicĭ contrarulŭ nu este afirmatŭ. Comisiunea a avutŭ și dînsa, tacitŭ, în vedere ca distribuțiunea cărțilorŭ să se facă în tóte țĕrile unde sunt școlĭ primare românescĭ.

3. D-lŭ *Hasdeŭ* a ḑisŭ că concursulŭ nu este celŭ maĭ bunŭ mijlocŭ de a procura cărțĭ didactice bune și că ar fi maĭ nimeritŭ ca Academia să se adreseze cu însărcinărĭ speciale la anumite persóne. Comisiunea crede că este maĭ bine să se încépă lucrarea prin concursŭ, căcĭ din însărcinările personale ar nasce prepusurĭ de favoritismŭ. Când concursurile nu vorŭ da resultate, Academia se va puté adresa directŭ la persónele pe carĭ le va socotì maĭ competente.

4. S'aŭ emisŭ cele maĭ diverse opiniunĭ în cestiunea comisiuneĭ. Uniĭ aŭ fostŭ cu totulŭ în contra eĭ, alțiĭ aŭ ḑisŭ că ar fi în contra demnitățiĭ Academieĭ ca să se institue o comisiune afară din membri. D-sa crede că comisiunea este necesară spre a asigura lucrăreĭ unŭ mersŭ regulatŭ. Numirea unorŭ persóne străine în acéstă comisiune nu este de locŭ în contra statutelorŭ, după cum s'a ḑisŭ, căcĭ art. 5, aliniatulŭ ultimŭ, din statute stabilesce precisŭ că, activitatea Academieĭ se esercită și «de către persóne însărcinate de dînsa cu misiunĭ speciale.» D-sa este cu totulŭ pentru comisiune și crede că este și maĭ bună propunerea d-luĭ *Sturdza*, care institue o comisiune permanentă spre a asigura mersulŭ regulatŭ alŭ întregeĭ lucrărĭ.

5. S'a ḑisŭ că nu trebue să amestecămŭ Ministeriulŭ în afacerile Academieĭ și că elŭ n'are decât să aprobe cărțile, carĭ se vorŭ premia și tipări din acestŭ fondŭ. Academia are însă trebuință de o permanentă înțelegere cu Ministeriulŭ, atâtŭ pentru facerea câtŭ și pentru distribuirea cărțilorŭ prin revisoriĭ școlarĭ.

D-sa își resumă părerea în următórele: este trebuință de înțelegere constantă cu Ministeriulŭ Instrucțiuneĭ, de o comisiune care să asigure mersulŭ regulatŭ alŭ lucrăreĭ, de a începe executarea testamentuluĭ Fĕtu cu concursulŭ, de a da donațiuneĭ Fĕtu o așa organisare încât binefacerile eĭ să se întindă la toțĭ Româniĭ. Nu trebue să se întrebuințeze pentru scopulŭ principalŭ alŭ donațiuneĭ a cincea parte din venitŭ, pe care testatorulŭ a lăsat'o pentru acoperirea trebuințelorŭ generale ale

Academieĭ. D-sa se unesce cu formularea regulamentară propusă de d-lŭ *Sturdza*, după ce s'ar modifica în unele puncte secundare.

— Discuțiunea se amână pentru ședința viitóre.

ȘEDINȚA DIN 22 MARTIE 1889.

Președința d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se citesce adresa d-luĭ M. M. Drăghicénu, prin care declară că-șĭ retrage scrierea sa «Mehedințiĭ» de la concursulŭ premielorŭ. — Se recomandă Comisiuneĭ premielorŭ.

Se dă cetire adreseĭ d-luĭ G. P. Samurianu pe lângă care trimete din partea autoruluĭ unŭ esemplarŭ din publicațiunea «Specimina palaeographica Codicum Graecorum et Slavonicorum» de Sabbas, actualŭ Archiepiscopŭ la Tver în Rusia. — Se vorŭ exprima mulțumirile Academieĭ.

Se determină ordinea ȡileĭ pentru ședința publică de Vinerĭ 24, în care vorŭ ceti d-niĭ *Cobălcescu* și *Barițŭ*

Se citesce scrisórea dómneĭ Olga Slaviansky d'Agréneff, pe lângă care trimete publicațiunea sa în limba rusă asupra logodneĭ și nunțeĭ la Rușĭ (Moscova și Tver 1887, 2 vol. 8°). — Se vorŭ esprima mulțumirile Academieĭ.

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secțiuneĭ literare pentru ședința de la 16 Martie. — Se decide a se pune la ordinea ȡileĭ într'una din ședințele viitóre.

La ordinea ȡileĭ se pune continuarea discuțiuneĭ asupra regulamentăriĭ fonduluĭ Fĕtu.

Dlŭ *V. A. Urechiă:* Comisiunea a arĕtatŭ că avea dreptulŭ să împartă esecutarea disposițiuneĭ din testamentŭ în treĭ lucrărĭ: premiarea, ti-

părirea și împărțirea gratis de cărțĭ didactice la școlarĭ. D-lŭ *Maniu* a arĕtatŭ că testamentulŭ, în litera luĭ, cere ca să se publice premiĭ, cărțile premiate să se tipărescă și numaĭ acele cărțĭ să se împartă la școlariĭ sĕracĭ. D-lŭ *Urechiă* amintesce unŭ faptŭ care îĭ este personalŭ cunoscutŭ: că intențiunea și dorința luĭ Fĕtu era numaĭ ca să se dea fără plată cărțĭ școlarilorŭ sĕracĭ. Dacă se dice că este contrarŭ litereĭ testamentuluĭ ca să se cumpere și să se împartă cărțĭ dintre cele existente, d-sa nu se opune; dar declară că acésta era intențiunea rĕposatuluĭ. D-sa admite concursulŭ și premiarea de cărțĭ didactice precum și tipărirea acelorŭ cărțĭ. Academia însă nu póte impune Ministeriuluĭ cărțile pe carĭ ea le va premia și tipări; aci se potŭ întîmpina greutățĭ marĭ, căcĭ Ministeriulŭ va supune cărțile premiate și publicate de Academie la aprobarea uneĭ comisiunĭ ministeriale, cea ce ar împedeca și esecutarea testamentuluĭ și ar fi o lovitură pentru demnitatea Academieĭ, de care trebue să ne ferimŭ. Comisiunea nóstră să caute altă soluțiune care să înlăture acéstă dificultate. Soluțiunea nemerită ar fi ca Academia să arate Ministeriuluĭ că are o sumă destinată la premierea și tipărirea de cărțĭ didactice, carĭ să se înpartă gratis. Ministeriulŭ o să numéscă o comisiune căreia să i-se trimită cărțile presentate la concursŭ. Comisiunea acésta să arate cărțile pe carĭ le-a găsitŭ bune, Ministeriulŭ să le aprobe, Academia să le tipărescă și să le împartă totŭ prin Ministeriŭ. In acestŭ modŭ s'arŭ înlătura și comisiúnea propusă în proiectulŭ presentatŭ, pe care d-sa nu o aprobă. A cincea parte din venitŭ să se reserve pentru cheltuelele generale ale Academieĭ, carĭ crescŭ neîncetatŭ.

In scurtŭ, părerea d-sale este: a se admite concursulŭ, care să se publice în înțelegere cu Ministeriulŭ, a căruia comisiune are să studieze cărțile presentate. Cele premiate să se aprobe de Ministeriŭ și apoĭ să se tipărescă. Ast-felŭ se ajunge cu maĭ multă înlesnire scopulŭ principalŭ alŭ luĭ Fĕtu, împărțirea gratis de cărțĭ la școlariĭ sĕracĭ.

D-lŭ *Maniu* a fostŭ și este de părere ca manuscrisele să fie aprobate de Ministeriŭ înainte de a fi premiate de Academie. Comisiunea Academieĭ să le cerceteze apoĭ și cele maĭ bune să se premieze. Nu se potŭ pune sumele la disposițiunea Ministeriuluĭ, căcĭ Fĕtu a datŭ acéstă însărcinare Academieĭ nu Ministeriuluĭ.

D-lŭ *Cobălcescu* observă că nu se va afla unŭ singurŭ autorŭ de carte şcolară, care să dea manuscrisulŭ sĕŭ Academieĭ spre a-lŭ tipări şi împărţi gratis, perdêndu-şĭ prin acésta dreptulŭ sĕŭ de proprietate. Sunt cărţĭ de acestea carĭ producŭ veniturĭ marĭ autorilorŭ. Nu ar fi decĭ altă soluţiune decât să se cumpere exemplare din cărţile aprobate şi să se împartă gratis, căcĭ dacă ar trebui să se cumpere dreptulŭ de proprietate, acésta ar necesita cheltuelĭ pe carĭ veniturile fonduluĭ Fĕtu nu le-ar puté întêmpina. Academia s'alégă decĭ o comisiune din sînulŭ sĕŭ, care să cerceteze cărţile aprobate, să arate pe cele maĭ bune şi din acestea să se cumpere exemplare spre a se împărţi gratis. Autorilorŭ acestorŭ cărţĭ li s'arŭ puté da şi câte unŭ premiŭ.

D-lŭ *Hasdeŭ* dice că, opiniunile esprimate de d-lŭ *Urechiă* erĭ şi de d-lŭ *Cobălcescu* adĭ sunt contrare testamentuluĭ; iar opinia exprimată adĭ de d-lŭ *Urechiă* de a basa tótă lucrarea pe o comisiune a Ministeriuluĭ este cu totulŭ nepractică. Ministeriulŭ n'are o comisiune specială pentru cărţĭ didactice, ci are numaĭ consiliulŭ permanentŭ; acesta, fiindŭ ocupatŭ cu multe lucrărĭ, rógă pe câte unŭ profesorŭ ca să-ĭ dea părerea asupra cărţilorŭ carĭ cerŭ aprobarea. Spre a forma o comisiune specială pe lângă Ministeriŭ ar trebui fondurĭ, carĭ de o cam dată nu sunt. D-sa crede că disposiţiunea testamentuluĭ s'ar puté esecuta fără abatere de la statutele Academieĭ în modulŭ indicatŭ în următórea propunere:

«Academia va procede la premiare pe una din următórele douĕ căĭ, după cum se va găsi maĭ de cuviinţă în casurĭ concrete.

«a) Va însărcina pe bărbaţiĭ specialĭ cu prelucrarea diferitelorŭ manualurĭ, pentru carĭ se va defige ca premiŭ o sumă hotărîtă,

«b) Va publica concursurĭ, punêndŭ în vederea concurenţilorŭ condiţiunile şi premiulŭ.

«In ambele casurĭ, lucrările vorŭ fi examinate de o comisiune academică specială, în sensulŭ art. 5 din Statute.

«Lucrarea care se presintă la premiatŭ trebue să fie supusă maĭ întâiŭ de către autorŭ la aprobarea Ministeriuluĭ Instrucţiuneĭ Publice.»

D-lŭ *Romanŭ* dice că s'ar face violenţă testamentuluĭ când s'ar întinde întrebuinţarea luĭ şi la şcólele românescĭ în afară de Regatŭ; din acéstă causă şi din causă că fondulŭ este micŭ, i se pare că ar fi maĭ bine

să se lase la o parte estinderea beneficielorŭ luĭ și afară din țară. Pe lângă acésta, esecutarea disposițiunilorŭ propuse în acéstă privință ar întîmpina dificultățĭ de multe felurĭ și ar puté să facă maĭ multŭ rĕŭ decât bine. D-sa nu se opune, ci numaĭ atrage atențiunea Academieĭ asupra acestorŭ observațiunĭ. Dificultățile ridicate de d-lŭ *Cobălcescu* nu potŭ avé importanță, pentru că autoriĭ de cărțĭ didactice vorŭ fi destulŭ de încuragiațĭ prin premiele carĭ li se vorŭ da. Celŭ maĭ bunŭ modŭ de a esecuta testamentulŭ este, că Academia să alégă o comisiune ca și cele-lalte, care să judece lucrările presentate la concursŭ; comisiunea să fie neremunerată. A cincea parte din venitŭ să se păstreze pentru trebuințele generale ale Academieĭ.

D-lŭ *Quintescu* nu crede că va fi greŭ a întreține relațiunile trebuinciόse cu Ministeriulŭ pentru esecutarea testamentuluĭ. Ministeriulŭ nu se va opune a recunόsce o carte lucrată de autorŭ în conformitate cu programele și premiată de Academie. Este bine să se procédă cu aceste premiĭ ca și cu cele-lalte, cerêndu-se aprobarea Ministeriuluĭ pentru cărțile carĭ vorŭ fi premiate și vorŭ trebui împărțite. D-sa se declară în contra comisiuneĭ compusă din persόne în afară de Academie, căcĭ pe lângă alte inconveniente acéstă comisiune ar necesita cheltuelĭ.

D-lŭ *Babeșiŭ* nu este de părere să se renunțe la partea care s'ar puté face din acéstă donațiune pentru Româniĭ din afară de Regatŭ.— In privința esecutăriĭ testamentuluĭ în Regatŭ se unesce cu hotărîrea care se va lua. Pentru șcόlele românescĭ afară din Regatŭ, propune să se iea o decisiune redactată în modulŭ următorŭ:

«In câtŭ pentru șcόlele rurale din afară de Regatŭ, Academia va cerca modulŭ celŭ maĭ potrivitŭ împrejurărilorŭ de acolo, în scopulŭ de a premia și împărți gratuitŭ cărțĭ bune didactice.

D-lŭ *Babeșiŭ* propune ca, în urma discuțiunilorŭ făcute, să se trécă la luarea în considerațiune a proiectuluĭ presentatŭ de Comisiune.

D-lŭ *Maniu* se declară în contra luăreĭ în considerațiune, căcĭ din discuțiunile urmate se vede că proiectulŭ propusŭ este contrarŭ vederilorŭ esprimate de membri; de aceea cere ca să se înapoieze Comisiuneĭ spre a-lŭ amenda.

D-lŭ *Odobescu* ḑice că d-lŭ Secretarŭ Generalŭ a datŭ părerilorŭ Co-

misiuneĭ o formă maĭ precisă, şi de aceea Comisiunea îşĭ însuşesce propunerea presentată de d-lŭ *Sturdza* şi cere ca ea să fie pusă la votŭ.

După maĭ multe discuţiunĭ asupra puneriĭ votuluĭ, se decide a se considera propunerea d-luĭ *Sturdza* ca amendamente la diferitele puncte din raportulŭ Comisiuneĭ.

Se pune la votŭ luarea în considerare a raportuluĭ Comisiuneĭ şi se primesce.

ŞEDINŢA DIN 23 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ. *M. Kogălniceanu.*

D-lŭ Preşedinte *M. Kogălniceanu* anunţă că M.M. L.L. Regele şi Regina aŭ binevoitŭ a arĕta dorinţa de a veni Marţia viitóre la şedinţa Academieĭ.

La ordinea ḑileĭ este continuarea discuţiuneĭ asupra regulamentăreĭ fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu.

D-lŭ *D. Sturdza* găsesce justă observaţiunea facută de d-lŭ *Cobălcescu*, care a arĕtatŭ dificultăţile ce s'arŭ nasce, dacă s'arŭ socoti că premiarea să iea autoruluĭ dreptulŭ de proprietate asupra scrieriĭ sale. Acésta însă nu este necesarŭ, căcĭ nimica nu împedică ca unŭ autorŭ de carte didactică să se presinte la concursŭ, să capete premiulŭ şi din cartea luĭ premiată Academia să cumpere atâtea esemplare, pentru câte dispune de fondurĭ. Incât privesce relaţiunile Comisiuneĭ cu Ministeriulŭ, lucrulŭ va fi fórte uşorŭ de pusŭ la cale printr'o înţelegere cu Ministeriulŭ, care n'are nicĭ o causă binecuvîntată de a nu primi ca Comisiunea Academieĭ să fie recunoscută şi de Comisiune a Ministeriuluĭ.

D-lŭ *Odobescu*, raportorulŭ Comisiuneĭ, însuşindu-şĭ proiectulŭ de regulamentare propusŭ în ajunŭ de d-lŭ Secretarŭ Generalŭ cu unŭ adausŭ propusŭ de d-lŭ *Babeşiŭ* şi cu dreptulŭ de a amenda unele articole, dă citire articolŭ cu articolŭ aceluĭ proiectŭ.

Art. 1. «Academia va face maĭ ântâiŭ cheltuelele necesitate pentru

pensiunea dómneĭ Ioanŭ Fĕtu de 3.000 leĭ (treĭ miĭ), pentru impositele și întreținerea imobilelorŭ, după cifra anuală, ce anualŭ se va fixa de Academie.» — Se aprobă.

Art. 2. «Din suma ce va rĕmâné, Academia va incassa pe séma cheltuelelorŭ sale generale a cincea parte.» — Se aprobă.

Art. 3. «In urmă Academia va preleva, conformŭ art. 35 alŭ statutelorŭ, cele 15 $^0{}_0$ pentru acoperirea speselorŭ sale generale.—Se aprobă.

Art. 4. «Restulŭ venituluĭ se va împărți în ḑece părțĭ, din carĭ:

«cincĭ ḑecimĭ se vorŭ întrebuința pentru cumpĕrarea și tipărirea de cărțĭ didactice pentru șcólele primare rurale, după decisiunile anuale ce se vorŭ lua în acéstă privire de sesiunea generală a Academieĭ,

«treĭ ḑecimĭ vorŭ servi la acordarea de premiĭ autorilorŭ de asemenea cărțĭ didactice ce se vorŭ tipări de Academie,

«două ḑecimĭ maximum se vorŭ întrebuința pentru remunerarea comisiuneĭ speciale însărcinată cu cercetarea acestorŭ cărțĭ.»

D-lŭ *Odobescu* ḑice că ar dori să se adaoge la acestŭ articolŭ dispozițiunea, ca, atuncĭ când nu va fi trebuință a se premia, cele treĭ ḑecimĭ să se lase la disposițiunea Academieĭ ca, saŭ să le adauge la economiile fonduluĭ Fĕtu, saŭ să le adauge la partea destinată pentru cumpĕrare și tipărire; d-sale acéstă din urmă soluțiune i se pare maĭ bună.

D-lŭ *Poni* nu primesce o comisiune specială care să fie plătită din fondulŭ Fĕtu, cu atâtŭ maĭ multŭ dacă acea comisiune nu va depinde de Academie și va fi numită de Ministeriŭ. Este contra cheltueleĭ de două ḑecimĭ din venitŭ, carĭ se vorŭ distrage de la destinația fonduluĭ în folosulŭ unorŭ persóne din saŭ afară din Academia.

D-lŭ *Babeșiŭ* socotesce că nu este bine să se facă o împărțire fixă pentru viitorŭ, ci să se lase ca Academia să facă împărțirea anualŭ după trebuințele carĭ se vorŭ simți.

D-lŭ *Sion* este de părerea d-luĭ *Urechiă* de a lăsa ca cheltuelele anuale să se determine în fie-care anŭ.

D-lŭ *Poni* găsesce că este o disproporțiune între suma de treĭ ḑecimĭ, care se dă autorilorŭ, și două ḑecimĭ carĭ se daŭ comisiuneĭ însărcinate cu esaminarea lucrărilorŭ lorŭ. D-sa propune să se dea maĭ multŭ autoruluĭ și maĭ puținŭ comisiuneĭ judecătóre.

D-lŭ *Aurelianŭ* se unesce cu d-niĭ *Sion* și *Poni*, și propune ca să se suprime de totŭ cheltuelele comisiuneĭ, căcĭ membriĭ Academieĭ sunt destulŭ de competințĭ pentru a judeca cărțile didactice. Să se respingă decĭ instituirea uneĭ comisiunĭ plătite.

D-lŭ *N. Ionescu* se unesce întru tóte cu d-lŭ *Aurelianŭ*. In propunerea d-luĭ *Sturdza* se admite comisiunea specială, și d-luĭ a arĕtatŭ că acésta nu va produce greutățĭ pentru relațiunile cu Ministeriulŭ de Instrucțiune; aceste greutățĭ vorŭ fi însă și maĭ puține când comisiunea nu va fi de locŭ. Celŭ maĭ bunŭ modŭ de esecutatŭ dispozițiunea testamentuluĭ este ca să se cumpere de la autorĭ cărțile didactice, carĭ se vorŭ găsi bune; iar când va fi trebuință să se pue la concursŭ și să se premieze. Este în contra comisiuneĭ propuse și cere ca să fie de totŭ suprimată.

D-lŭ *N. Quintescu* se declară în contra orĭ-căreĭ comisiunĭ, care în parte saŭ în totalŭ ar fi luată afară din Academie.

D-lŭ *Odobescu*, recunoscêndŭ marea importanță și marele folosŭ naționalŭ și poporanŭ alŭ fundațiuneĭ Fĕtu, fundațiune care va face totŭ-de-o-dată ca Academia să fie cunoscută în modŭ avantagiosŭ de întregŭ poporulŭ românŭ, este însă obligatŭ a aminti că dispozițiunile acestuĭ legatŭ nu intră tocmaĭ în atribuțiunile Academieĭ; Academiele aŭ altŭ scopŭ decât a se ocupa cu facerea cărțilorŭ didactice și cu administrația școlară, ele se ocupă de regiunile înalte ale sciințeĭ. Academia, așa cum este constituită, nu este potrivită pentru scopulŭ arĕtatŭ în testamentulŭ luĭ Fĕtu; de aceea arŭ fi bine ca, alăturea cu funcționarea Academieĭ ca înaltă instituțiune sciințifică, să funcționeze o comisiune specială didactică. Fără acéstă comisiune aplicarea testamentuluĭ va fi fórte dificilă; ea însă va înlătura tóte dificultățile. D-sa se unesce cu părerea emisă de a se restrînge retribuțiunea comisiuneĭ la o decime din venitŭ saŭ într'altŭ modŭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* presintă următórea propunere:

«Art. 4 să se redacteze astŭ-felŭ:

«Restulŭ venituluĭ va servi integralŭ, după dispozițiunile anuale ale Academieĭ și conformŭ statutelorŭ eĭ: *a)* la premiarea de cărți didactice; *b)* la tipărirea lorŭ și *c)* la cumpĕrare de orĭ-ce cărțĭ didactice obligatoriĭ și la distribuirea lorŭ fără plată la școlariĭ de la școlele rurale române.»

D-lŭ *Maniu* dice că amendamentulŭ d-luĭ *Urechiă* face să dispară orĭ-ce dificultate D-sa este în contra comisiuneĭ compusă din persóne din afară de Academie, căcĭ la acésta se opune formalŭ art. 5 din Statute.

D-lŭ *Aurelianŭ* propune óre-carĭ schimbărĭ în redacţiunea d-luĭ *Urechiă*, pe carĭ d-sa le primesce.

D-lŭ *Hasdeŭ* se declară în contra cumpĕrăriĭ de cărţi, care este contrară testamentuluĭ şi propune următórea redacţiune pentru art. IV.

«Ca art. 4 să se pue:

«Academia va procede la premiare pe una din următórele douĕ căĭ, după cum se va găsi maĭ de cuviinţă în casurĭ concrete:

«*a)* Va însărcina pe bărbaţi specialĭ cu prelucrarea diferitelorŭ manualurĭ, pentru carĭ se va defige ca premiŭ o sumă hotărîtă;

«*b)* Va publica concursurĭ, punêndŭ în vederea concurenţilorŭ condiţiunile şi premiulŭ.

«In ambele casurĭ lucrările vorŭ fi esaminate de o Comisiune Academică specială, în sensulŭ art. 5 din Statute.

«Lucrarea care se presintă la premiatŭ trebue să fie supusă maĭ întâiŭ de către autorŭ la aprobarea Ministeriuluĭ Instrucţiuneĭ publice.»

Se pune la votŭ amendamentulŭ d-luĭ *Urechiă*. Se primesce.

După primirea amendamentuluĭ d-luĭ *Urechiă*, d-lŭ Preşedinte declara că propunerea d-luĭ *Hasdeŭ* s'a înlăturatŭ.

Art. 5: «Acéstă Comisiune specială a Academieĭ se compune din treĭ membri aleşĭ de Academie pe termenŭ de treĭ anĭ. Aceiaşi membri vorŭ puté fi realeşi. Acéstă Comisiune este chemată a întocmi, în înţelegere cu Ministeriulŭ de Culte şi Instrucţiune publică, programa de concursŭ pentru cărţile trebuitóre învĕţămîntuluĭ primarŭ ruralŭ. Acéstă programă se va supune aprobăreĭ sesiuneĭ generale a Academieĭ.

«Totŭ-o-dată Comisiunea funcţionéză ca Comisiune Academică de premiŭ a cărţilorŭ didactice pentru şcólele primare rurale.

«Remunerarea membrilorŭ se va face după şedinţele eĭ plenare, ale cărorŭ lucrărĭ se vorŭ consemna în procese-verbale speciale. Diurna pentru membri, carĭ aŭ luatŭ parte la o şedinţă, va fi de 20 leĭ; însă totalulŭ diurnelorŭ anuale nu vorŭ trece peste cele douĕ decimĭ amintite maĭ susŭ.»

D-lŭ *Aurelianŭ* observă că acestŭ articolŭ nu-şĭ maĭ are locŭ după votarea art. 4 aşa cum s'a formulatŭ. Trebuesce să se iea o dispoziţiune în conformitate cu art. 5 din Statute.

D-lŭ *Urechiă* propune pentru art. 5 următórea redacţiune:

«Alegerea materieĭ de carte didactică de premiatŭ, programulŭ după care are a fi redactată şi condiţiunile presintăreĭ eĭ la concursŭ, se facŭ de Academie conformŭ Statutelorŭ eĭ, după prealabilă înţelegere a Academieĭ cu Ministeriulŭ Cultelorŭ şi Instrucţiuneĭ publice.»

Se pune la votŭ redacţiunea propusă de d-lŭ *Urechiă* şi se aprobă.

Art. 6: «Comisiunea specială a fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu va presinta Delegaţiuneĭ Academieĭ celŭ maĭ târḑiŭ la 31 Ianuarie a fie-căruĭ anŭ, raportulŭ sĕŭ privitorŭ la programa de aşezatŭ şi la premiarea cărţilorŭ.

«Acestŭ raportŭ se va supune Academieĭ în sesiunea sa generală spre a se lua decisiunea cuvenită.

«Cărţile manuscrise saŭ tipărite, ce se vorŭ presinta la concursŭ, vorŭ fi depuse la Cancelaria Academieĭ pînă la 30 Novembre a fie-căruĭ anŭ.

Se aprobă, ştergêndu-se cuvîntulŭ «specială».

Art. 7: «Distribuirea cărţilorŭ didactice premiate şi tipărite din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu, va fi gratuită şi se va face în înţelegere cu Ministeriulŭ de Culte şi Instrucţiune publică prin mijlocirea Revisorilorŭ şcolarĭ.

«Tóte aceste cărţĭ vorŭ purta stampila următóre: «Academia Română.» «Carte dată fără plată din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu.»

Se aprobă.

Art. 8: «Pentru anulŭ 1889 Academia va cumpĕra după propunerea Comisiuneĭ speciale a fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu, şi pentru optŭ ḑecimĭ din venitulŭ actualŭ, cărţile destinate a fi împărţite la începutulŭ anuluĭ şcolarŭ 1889 1890.

«Pentru anulŭ 1890 Comisiunea specială va face immediatŭ programa sa, spre a fi discutată şi votată în sesiunea Academieĭ.»

Se pune la votŭ şi se respinge.

Art. 9: «Incât pentru şcólele rurale din afară de Regatŭ, Academia va cerca modulŭ celŭ maĭ potrivitŭ împrejurărilorŭ de acolo în scopulŭ de a premia şi împărţi gratuitŭ cărţĭ bune didactice.»

D-lŭ *Papadopol-Calimachŭ* se declară în contra acestuĭ articolŭ, care este opusŭ testamentuluĭ, și cere să fie suprimatŭ.

D-lŭ *Urechiă* cere asemenea suprimarea articoluluĭ acestuia, care se cuprinde în art. 4 care s'a votatŭ în cuvintele «școlile rurale române.»

D-lŭ *Kogălniceanu* ḍice că și fără acestŭ articolŭ, nimica nu împedecă ca o carte aprobată de autoritățile competente pentru școlile de peste Carpațĭ, să se premieze și tipăréscă de Academie.

D-lŭ *Babeșiŭ* declară, că întru cât Academia ar împărtăși vederile d-luĭ Președinte, ține și dînsulŭ de prisosŭ articolulŭ de sub întrebare.

Se pune la votŭ art. 9 și se respinge.

Se pune la votŭ regulamentarea premiuluĭ în totalŭ și se aprobă.

ȘEDINȚA DIN 24 MARTIE 1889.

Președința d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

D-lŭ *G. Barițŭ* citesce lucrarea d-sale despre epigrafia ceramica din Dacia și Panonia după publicațiunile d-luĭ C. Torma.

D-lŭ *Gr. Cobălcescu* citesce analisa memoriuluĭ d-luĭ Zapalovicz întitulatŭ «Schiță geologică asupra Carpațilorŭ esticĭ aĭ Pocuțieĭ și aĭ Maramureșuluĭ.»

ȘEDINȚA DIN 25 MARTIE 1889.

Președința d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se dă citire adreseĭ prin care direcțiunea școleĭ primare de băețĭ No. 2 din Pitescĭ cere publicațiunile Academieĭ.

D-lŭ *Cobălcescu* este de părere ca să se dea publicaţiunile Academieĭ la şcólele din capitalele de districte.

D-lŭ *Bariţŭ* amintesce că în aniĭ trecuţĭ se luase o decisiune ca să se cerceteze dacă bibliotecele pentru carĭ se cerŭ publicaţiunile, aŭ regulamente şi sunt puse sub o îngrijire seriósă.

Cererea se recomandă Delegaţiuneĭ.

Se primescŭ cărţĭ pentru bibliotecă de la canoniculŭ A. S. Petruşevicĭ din Lemberg, şi de la archimandritulŭ Ilarion Puşcariu din Sibiiŭ.

D-lŭ *V. Babeşŭ* dă citire Raportuluĭ Comisiuneĭ financiare asupra fondurilorŭ Academieĭ şi a operaţiuneĭ casseĭ pe anulŭ 1888 89, în următórea cuprindere:

«*Domnilorŭ Colegĭ*,

«Comisiunea budgetară, însărcinată de domnia-vóstră cu esaminarea dărilorŭ de sémă ale d-luĭ cassierŭ-comptabilŭ asupra fondurilorŭ, veniturilorŭ şi compturilorŭ Academieĭ pe anulŭ financiarŭ 1888—89 are onóre a vĕ raporta despre resultatulŭ lucrărilorŭ sale, precum urméză:

«*A)* Din veniturile prevĕḑute în budgetulŭ anuluĭ în totalŭ cu suma de leĭ 115.389 şi banĭ 65 s'aŭ realisatŭ leĭ 111.645 şi banĭ 30.

«Nu s'aŭ pututŭ încassa:

«1. Leĭ 293 şi banĭ 35 din vînḑarea publicaţiunilorŭ. Acéstă sumă este a se scădé din escedentŭ.

«2. Leĭ 3.450 din interesele a douĕ creanţe de la fondulŭ Ioanŭ Fĕtu. Acéstă sumă se va încassa în cursulŭ anuluĭ budgetarŭ ce urméză, figurândŭ până atuncĭ ca saldŭ.

«*B)* Din budgetulŭ cheltuelelorŭ prevĕḑute cu suma de leĭ 105.653 şi banĭ 75 s'aŭ datŭ destinaţiuneĭ leĭ 91.216 şi banĭ 95 până la deschiderea actualeĭ sesiunĭ, iar de atuncĭ până la încheierea anuluĭ budgetarŭ încă leĭ 1.816 şi banĭ 10. Totalŭ leĭ 93.033 şi banĭ 5.

«D-lŭ cassierŭ-comptabilŭ ne arată că la art. lit. *b* suma disponibilă neajungêndu-se pentru a achita diurna şedinţelorŭ de la 24 Februarie şi 3 Martie, iar unŭ restŭ de la acelaşĭ punctŭ de leĭ 80 intrândŭ în suma

economielorŭ, subverséză necesitatea de o decisiune a plenuluĭ în acéstă privință.

«Totŭ asemenea d-lŭ cassierŭ-comptabilŭ ne arată, că la art. *y* pentru achitarea tipografuluĭ se maĭ recere — peste prevederĭ — o sumă de leĭ 2.225 banĭ 35.

«Sub *C* ni se presintă comptulŭ escedentelorŭ la încassărĭ cu leĭ în totalŭ 1.101 și banĭ 80. Din acestŭ escedentŭ scădêndŭ suma maĭ puținŭ încassată la publicațiunĭ de leĭ 296 banĭ 35, și o perdere de leĭ 32 banĭ 65 la preschimbarea unorŭ efecte eșite la sorțĭ de la fondulŭ Daniel, rĕmâne adevĕrata cifră a acestuĭ escedentŭ de leĭ 775 banĭ 80.

«Acestŭ escedentŭ și cu economiile în definitivŭ constatate, daŭ suma sporurilorŭ de leĭ 13.390 și banĭ 50.

«Sub *D* ni se presintă fondurile Academieĭ, în efecte depuse la Cassa de depunerĭ în numĕrŭ de 14. Aceste fondurĭ s'aŭ sporitŭ cu treĭ în anulŭ decursŭ, și anume cu fondulŭ Neuschotz, fondulŭ Bodescu și fondulŭ Ioanŭ Fĕtu; câte-șĭ 14 fondurĭ în valóre nominală de leĭ 650.750; adică cu leĭ 55.500 maĭ multŭ ca în anulŭ trecutŭ, și cuprinse tóte în efecte 467 $^1/_2$. Sporulŭ s'a înscrisŭ după natura și proporțiunea sa, la fondurile Năstu relŭ-Herescu, Chițu, An Fĕtu, Eliade-Rădulescu, San-Marin, Hagi-Vasile, Neuschotz, Bodescu și Ioanŭ Fĕtu.

«Sub *E* d-lŭ cassierŭ-comptabilŭ ne arată fondurile de nudă proprietate ale Academieĭ, anume: 1. Fondulŭ Obedenaru de leĭ 156.600, sporitŭ în anulŭ trecutŭ cu leĭ 500 și cuprinsŭ în titlurĭ de rentă 273, căruĭ fondŭ maĭ aparține moșia Obedenĭ cu unŭ venitŭ anualŭ de leĭ 12.000; 2. Fondulŭ Princeseĭ Alina Știrbeĭ de leĭ 200.000 în rentă amortisabilă și română cu 5 %.

«Sub *F* este fondulŭ Societățeĭ Craiovene, ca fondŭ cu destinațiune specială, în capitalŭ de leĭ 7.850, în titlurĭ de rentă 22 $^1/_2$, cu unŭ saldŭ de leĭ 726 banĭ 25.

«Sub *G* este fondulŭ Ioanŭ Fĕtu de leĭ 105.000 cuprinsŭ în 5 creanțe cu venitŭ anualŭ de leĭ 11.300, lângă care fondŭ maĭ e o móră și cu o grădină, cu venitŭ anualŭ de leĭ 1.500.

«La acestŭ fondŭ d-lŭ cassierŭ-comptabilŭ sub I arată încassărĭ peste prevederile budgetare de leĭ 1.168 și banĭ 30; iar sub II espune opera-

țiunea ce s'a facutŭ cu leĭ 15.000, capitalŭ dintr'una dintre cele 5 creanțe, din a căreĭ valóre s'a născutŭ fondulŭ maĭ susŭ înșiratŭ sub 14, de leĭ 17.500; rĕmânêndŭ ast-felŭ numĕrulŭ creanțelorŭ *patru*.

«Totŭ aci se dă sémă esactă despre suma de leĭ 3.450 ce nu s'a pututŭ încassa din cametele unorŭ creanțe, precum s'a atinsŭ acésta maĭ susŭ sub *A*.

«La acelașĭ locŭ se arată și cheltuelĭ neprevĕḑute de leĭ 610 și banĭ 20 anume pentru foncieră, reparațiunĭ și alte trebuințe, carĭ cheltuelĭ se cere a fi încuviințate printr'unŭ votŭ alŭ Academieĭ.

«Venitulŭ acestuĭ fondŭ pentru anulŭ financiarŭ ce urméză s'a fixatŭ cu leĭ 11.875.

«Sub *H* d-lŭ cassierŭ ne pune înainte situațiunea fonduluĭ publicațiunilorŭ de documente. Din acestŭ fondŭ de leĭ 34.766 și banĭ 25, s'aŭ datŭ destinațiuneĭ leĭ 34.603 și banĭ 15, maĭ rĕmânêndŭ unŭ saldŭ de leĭ 163 și banĭ 10.

«Numerariulŭ Casseĭ la 6 Martie a fostŭ de leĭ 15.062 și banĭ 65; iar la 20 Martie, cu încheierea compturilorŭ anuluĭ, după solvirile făcute, Cassa a rĕmasŭ de leĭ 12.546 și banĭ 75.

«D-lŭ cassierŭ-comptabilŭ la urmă, recapitulândŭ valórea fondurilorŭ, proprietăților și saldurilorŭ Academieĭ, ne arată acéstă valóre de leĭ 1.511.168 și banĭ 85. Neintrândŭ în acestŭ calculŭ nicĭ fondulŭ Hurmuzaki, nicĭ acele proprietățĭ și drepturĭ, de alŭ cărorŭ venitŭ numaĭ dispune Academia.

«Comisiunea d-vóstră, esaminândŭ Cassa, vĕḑêndŭ documentele și cărțile comptabilitățeĭ, a găsitŭ tóte în bună regulă; a constatatŭ în Cassă 53 recepisse ale Casseĭ de depunerĭ despre titliĭ depușĭ în valóre de leĭ 1.015.200; a vĕḑutŭ și cele patru creanțe de la fondulŭ Ioanŭ Fĕtu, în valóre de leĭ 90.000; în fine și documentele despre garanția d-luĭ cassierŭ, în valóre de leĭ 7.200.

«Comisiunea decĭ are onóre a vĕ propune, Domnilorŭ Colegĭ, să binevoițĭ a încuviința, pe motivulŭ necesitățeĭ cererile d-luĭ cassierŭ-comptabilŭ privitóre: 1. la ștergerea din venitulŭ publicațiunilorŭ de leĭ 293 și banĭ 35, ca neîncassabilŭ; 2. achitarea diurneĭ restante de leĭ 480 și de

asemenea a comptuluĭ tipografieĭ pentru Psaltirea Scheiană, cu leĭ 2.225 și banĭ 35, ambele sume din suma economiilorŭ.

«Încât pentru cheltuelile neprevĕḑute de leĭ 610 și banĭ 20 la fondulŭ Ioanŭ Fĕtu, considerândŭ că economiile acestuĭ fondŭ în sumă de leĭ 553 banĭ 80 aŭ intratŭ în suma economiilorŭ generale ale Academiceĭ, Comisiunea, chiar pentru înlesnirea comptabilităţeĭ, vĕ propune să încuviinţaţĭ achitarea aceleĭ sume din economiile generale numaĭ în sumă de leĭ 553 și banĭ 80, intraţĭ din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu la aceleașĭ economiĭ, iar restulŭ de leĭ 56 și banĭ 40 să se achite din rubrica speselorŭ ce se vorŭ prevedé în budgetulŭ anuluĭ următorŭ pentru acelașĭ fondŭ.

«Ast-felŭ suma definitivă a escedentuluĭ, ce se va trece în noulŭ budgetŭ va fi de leĭ 10.137 și banĭ 35, dintre carĭ însă 6.670 leĭ vorŭ fi ceĭ rĕmașĭ de la art. 66, pentru cărţĭ de școlă, iar restulŭ dintre cele-lalte economiĭ.

«Comisiunea închee, rugându-vĕ, să bine-voiţĭ a lua actŭ de acéstă constatată situaţiune financiară a Academiceĭ nóstre.

«*Gr. Ștefănescu, I. Caragiani.* Raportorŭ *V. Babeșŭ.*»

Se pune la votŭ raportulŭ dimpreună cu propunerile Comisiuneĭ și se aprobă.

ȘEDINŢA DIN 27 MARTIE 1889.

Președinţa d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se citesce procesulŭ verbalŭ încheiatŭ de d-lŭ vice-președinte *Iacobŭ Negruzzi*, prin care se constată că la 26 curentŭ nu s'a putută ţiné licitaţie pentru vênḑarea moreĭ lăsată de reposatulŭ Ioanŭ Fĕtu.

Se iea actŭ și se decide ca Delegaţiunea să facă alte publicaţiunĭ, determinândŭ o altă ḑi pentru licitaţie.

Se citesce procesulŭ verbalŭ alŭ Secţiuneĭ literare pentru ședinţa de la 16 Martie, și se aprobă următórele decisiunĭ ale Secţiuniĭ:

1. Se aprobă publicarea manuscrisuluĭ d-luĭ *S. Fl. Marianŭ* despre «Nunta la Românĭ» în modulŭ cerutŭ de d-sa prin adresa înregistrată la No. 4397, cu restricţiunea de a se tipări în Bucurescĭ, iar nu în Cernăuţĭ, după cum cere d-lŭ *Marianŭ.*

2. Nu se acordă ajutorulŭ cerutŭ de d-lŭ N. Gambosiŭ pentru tipărirea traducereĭ germane a «Cântăreĭ Românieĭ» de N. Bălcescu.

La ordinea ḑileĭ se pune alegerea a doĭ membri în Secţiunea literară.

Nicĭ unulŭ din candidaţĭ n'a întrunitŭ numĕrulŭ de voturĭ cerutŭ de Statute.

ŞEDINŢA DIN 28 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se dă citire procesuluĭ verbalŭ alŭ Secţiuneĭ literare pentru şedinţa de la 28 Martie, prin care se propune a se tipări în *Anale* manuscrisulŭ «Medicina babelorŭ» de Dumitru P. Lupaşcu, acordându-se autoruluĭ o remuneraţiune de 200 (douĕ sute) leĭ.

Propunerea Comisiuneĭ se aprobă, recomandându-se Comisiuneĭ financiare.

ŞEDINŢA DIN 29 MARTIE 1889

Preşedinţa d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se dă citire adreseĭ primite de la direcţiunea Museuluĭ Bosnieĭ şi Herţegovineĭ din Serajevo, pe lângă care trimete publicaţiunea sa «Glasnik,» cerêndŭ în schimbŭ publicaţiunile Academieĭ. — Cererea se aprobă.

Se dă citire procesuluĭ verbalŭ alŭ Secţiuneĭ sciinţifice pentru şedinţa de la 27 Martie, prin care se propune alegerea de 7 membri corespondenţĭ pentru acea Secţiune. — Se decide a se pune la ordinea ḑileĭ într'o şedinţă următóre.

ŞEDINŢA DIN 30 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se dă citire procesuluĭ verbalŭ alŭ Secţiuneĭ literare pentru şedinţa de la 29 Martie, prin care se propune ca subiectŭ pentru concursulŭ premiuluĭ Heliade-Rădulescu pe 1894: unŭ studiŭ asupra basmelorŭ române în comparaţiune cu legendele antice clasice şi în legătură cu ale popórelorŭ învecinate şi ale tuturorŭ popórelorŭ romanice.

Propunerea Secţiuneĭ se aprobă.

Se dă citire procesuluĭ verbalŭ alŭ Secţiuneĭ istorice pentru şedinţa de la 29 Martie, prin care se propune a se alege maĭ mulţĭ membri corespondenţĭ pentru acea Secţiune.

Se decide a se pune la ordinea ḑileĭ într'o şedinţă viitóre.

D-lŭ *V. A. Urechiă* dă citire raportuluĭ generalŭ asupra lucrăreĭ Comisiuneĭ premielorŭ anuale, din care se vede că acea Comisiune recomandă pentru premiare cu marele premiŭ Năsturelŭ «Scrierile literare şi istorice» de A. I. Odobescu, iar cu premiulŭ Eliade-Rădulescu «Istoria Românilorŭ» de A. D. Xenopol.

D-lŭ *G. Bariţŭ* dă citire raportuluĭ sĕŭ specialŭ asupra «Istorieĭ Românilorŭ» de A. D. Xenopol.

D-lŭ *V. A. Urechiă* citesce raportulŭ sĕŭ asupra «Scrierilorŭ literare şi istorice» de A. I. Odobescu, la a cărorŭ premiare conchide.

D-lŭ *D. Sturdza:* Póte să fie între domniele vóstre, carĭ să se mire că iaŭ cuvîntulŭ ca să propunŭ Academieĭ a nu urma îndemnulŭ elogiosuluĭ

raportŭ alŭ colegului nostru *Urechiă* în privirea acordărei marelui Premiŭ Năsturelŭ-Herĕscu.

Maĭ înainte de tóte îmĭ veţĭ permite a vĕ citi testamentulŭ reposatuluĭ întru fericire Năsturelŭ-Herescu. Acestŭ testamentŭ ḑice următórele:

«*B. Premiĭ pentru opere publicate.*

«In totŭ anulŭ Societatea Academică Română va avé a premia, din veniturile fonduluĭ *Năsturelŭ, o carte tipărită, originală, în limba română, care se va socotì de către Societate ca cea maĭ bună publicaţiune apărută în cursulŭ anuluĭ.*

«Insă aceste premiĭ vorŭ fi de douĕ speciĭ:

«1. *In treĭ anĭ consecutivĭ, d'a rêndulŭ, se va decerne câte unŭ premiŭ de patru miĭ leĭ, Nr. 4.000 L. n. minimum, la cea maĭ bună carte apărută în cursulŭ anuluĭ* espiratŭ;

«2. Iar în alŭ patrulea anŭ se va decerne unŭ premiŭ fixŭ de leĭ 12.000, *carele se va numi «Marele Premiŭ Năsturelŭ», opereĭ care va fi judecată ca publicaţiunea de căpetenie ce va fi apărutŭ în cursulŭ celorŭ patru anĭ precedenţĭ. Acestŭ premiŭ nu se va puté decerne uneĭ lucrărĭ, care va fi obţinutŭ deja unulŭ dintre premiele anuale, decât defalcândŭ dintr'însulŭ valórea premiuluĭ precedentŭ.*

«Operele ce se vorŭ recompensa cu acéstă a doua serie de premie vorŭ trạcta cu preferinţă despre materiile următóre:

«*a)* Scrierĭ seriόse de istorie şi sciinţele accesoriĭ ale istorieĭ, preferindu-se cele atingĕtóre de istoria ţĕrilorŭ române;

«*b) Scrierĭ de religiunea ortodoxă, de morală practică şi de filosofie;*

«*c) Scrierĭ de sciinţe politice şi de economia socială;*

«*d) Tractate originale despre sciinţele esacte;*

«*e)* Scrierĭ enciclopedice, precum dicţionare de istorie şi geografie, în carĭ să intre şi istoria şi geografia Românieĭ; dicţionare generale saŭ parţiale de sciinţe esacte, de arţĭ şi meseriĭ, de administraţiune şi jurisprudenţă, şi alte asemenĭ lucrărĭ utile şi bine întocmite;

«*f)* Cărţĭ didactice de o valóre însemnată ca metodŭ şi ca cuprinsŭ.

«*g)* Dicţionare limbistice în limba românéscă, maĭ alesŭ pentru limbele antice şi orientale, adică limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, slavonă veche, şi altele;

«*h) Publicaţiunĭ şi lucrărĭ artistice de o valóre seriósă,* adică relative la arţile «plastice, architectură, sculptură, pictură, gravură şi chiar opere musicale seriόse, pe carĭ aceste tóte Societatea Academică Română le va puté aprecia

atuncĭ când îșĭ va întinde activitatea eĭ și asupra tuturorŭ materiilorŭ de bele-arțĭ;

«i) *Scrierĭ de pură literatură română, în prosă și în versurĭ, precum poeme, drame, și comediĭ seriόse,* — maĭ alesŭ subiecte naționale, — orĭ-ce alte opere de înaltă literatură. *Acestora maĭ cu sémă așĭ dorì să se acorde Marele Premiŭ Năsturelŭ, când vorŭ fi judecate ca avêndŭ unŭ meritŭ cu totulŭ superiorŭ, spre a se da ast-felŭ o încurajare maĭ puternică desvoltăriĭ literatureĭ naționale.*»

La acestea se maĭ adaogă următόrea disposițiune luată de Societatea Academică: că la concursurile acestorŭ premiĭ se potŭ presinta și *opurĭ preînnoite în nouĕ edițiunĭ, carĭ se vorŭ fi retipăritŭ în cursulŭ anuluĭ de autorĭ* în viéță.

Este evidentŭ că Năsturelŭ-Herĕscu a vrutŭ, prin acordarea acestorŭ premiĭ, să încuragieze o muncă continuă a națiuneĭ pe terenulŭ sciințificŭ și literarŭ. Acésta se dovedesce maĭ alesŭ, când elŭ dice că premiele să fie «o încuragiare maĭ puternică a desvoltăreĭ literatureĭ naționale», când elŭ prevede că opere deja premiate odată cu premiulŭ de 4.000 leĭ să pόtă căpĕta premiulŭ celŭ mare de 12.000 leĭ, însă defalcândŭ dintr'însulŭ valόrea premiuluĭ precedentŭ.

Să nu eșimŭ din glăsuirea testamentuluĭ. Testamentulŭ prevede premiarea munceĭ actuale, nu premiarea munceĭ trecute. Testamentulŭ cere să fimŭ scrupuloșĭ în acordarea premielorŭ, și dacă scrupulositate se cere pentru ceĭ ce nu sunt membri aĭ Academieĭ, încă maĭ mare scrupulositate se cere pentru acordarea de premiĭ colegilorŭ noștri.

Acésta mĭ-aduce aminte discuțiunea care a urmatŭ în anulŭ 1886 asupra uneĭ propunerĭ a d-luĭ *Maiorescu*. Atuncĭ Academia a datŭ premiulŭ celŭ mare Năsturelŭ d-luĭ *Vasile Alecsandri;* pentru acésta s'aŭ ivitŭ unele nemulțumirĭ în publicŭ alŭ cărorŭ ecoŭ în Academie a fostŭ d-lŭ *Maiorescu*. D-sa atuncĭ a făcutŭ o propunere estremă, pe care eŭ și astădĭ o socotŭ nedréptă și contrară testamentuluĭ Năsturelŭ-Herescu, fiindŭ că avea de țintă a esclude cu totulŭ de la premiĭ pe membriĭ Academieĭ. Propunerea d-luĭ *Maiorescu* glăsuia ast-felŭ:

«Propunemŭ ca Academia să binevoiască a lua următόrea decisiune regulamentară: — Nicĭ unŭ membru ordinarŭ alŭ Academieĭ Române nu pόte lua parte ca concurentŭ la premiile ce se decernŭ de Academie. Acéstă disposițiune nu se aplică la membriĭ onorarĭ și corespondențĭ.»

Propunerea acésta a aflatŭ susţiitorĭ mulţĭ în sînulŭ Academieĭ, şi iată cum a fostŭ motivată:

D-lŭ Maiorescu ḑicea că pe d-sa l'a surprinsŭ cu deosebire impresia ce a făcutŭ în publicŭ premiulŭ celŭ mare datŭ luĭ Alecsandri, care este maĭ presusŭ de orĭ-ce îndoială întâia nóstră autoritate literară. Ar fi decĭ folositorŭ pentru scopurile Academieĭ ca să se rĕspândéscă credinţa că premiele nu se daŭ acelora, carĭ sunt totŭ-de-odată judecătorĭ în causă.

D-lŭ Ionescu adăuga că trebue ca Academia să fie o instituţiune maĭ presusŭ de orĭ-ce bănuială, că membriĭ eĭ ar puté participa la mijlócele de încurajare carĭ se daŭ în formă de premiĭ.

D-lŭ Negruzzi făcea unŭ apelŭ căldurosŭ la membriĭ Academieĭ, arĕtândŭ că publiculŭ românŭ a vĕḑutŭ cu ochĭ rĕĭ premiarea membrilorŭ Academieĭ de cătrĕ colegiĭ lorŭ, şi propunea ca membriĭ Academieĭ să facă unŭ actŭ de abnegaţiune, să se mulţuméscă cu onórea de a se afla în celŭ maĭ înaltŭ areopagŭ literarŭ şi sciinţificŭ alŭ ţĕreĭ şi să renunţe la onórea de a fi şi premiaţĭ, maĭ cu sémă când acéstă onóre este împreunată şi cu o remuneraţiune materială.

D-lŭ Poni conchidea, ḑicêndŭ că orĭ ce premiŭ presupune unŭ concursŭ, şi d-sa nu înţelege ca judecătoriĭ acestuĭ concursŭ să vie şi eĭ să se presinte la dînsulŭ.

Propunerea a fostŭ respinsă şi acéstă respingere s'a motivatŭ în sînulŭ Academieĭ de maĭ mulţĭ membri:

D-lŭ Sion a ḑisŭ că, scopulŭ premielorŭ este de a încuraja opere bine scrise şi a rĕsplăti scriitorĭ eminenţĭ, iar nu a încuraja persóne carĭ credŭ că ar puté lucra.

D-lŭ Hasdeŭ a susţinutŭ, că e maĭ durerosŭ pentru unŭ tînĕrŭ cu sentimentŭ de demnitate a alerga după premierĭ şi rĕsplătirĭ ale munceĭ sale, decât a lucra fără să se gândéscă la acestea. Cea maĭ plăcută rĕsplată a munceĭ este plăcerea de a munci, abstracţiune făcêndŭ de orĭ ce altă rĕsplată ce ar puté atrage după sine.

D-lŭ Maniu a adăogatŭ că dacă s'ar înfiinţa din seninŭ o restricţiune ca cea propusă, ar însemna că noĭ punemŭ la îndoială sinceritatea şi buna credinţă a nóstră.

D-lŭ Quintescu a arĕtatŭ că *trebue să remunerămŭ şi să încurajămŭ munca fără alte consideraţiunĭ.*.

D-lŭ Babeşiŭ a ḑisŭ că Academia e silită să ţie comptŭ de ideile şi de credinţele ce se manifestă în publicŭ; şi importanţa cea mare este că se face în publicŭ critică în contra Academieĭ, pentru că a datŭ premiĭ membrilorŭ eĭ. Dacă ni se ḑice că s'a descurajatŭ o generaţiune, noĭ trebue să ţinemŭ comptŭ de acésta şi să înlăturămŭ pretextulŭ de a se descuraja.

D-lŭ Fălcoianu a cerutŭ să se menţie regulamentulŭ de pînă acum; şi d-lŭ Caragiani, susţinêndŭ acelaşĭ lucru, ḑicea să avemŭ încredere că toţĭ membriĭ sunt multŭ maĭ susŭ puşĭ decât să fie pǎrtinitorĭ în decisiunile lorŭ privitóre la premiĭ.

Părerea mea proprie am esprimat'o atuncĭ în următorulŭ modŭ: Premiele s'aŭ instituitŭ ca să stimuleze activitatea acelora carĭ lucréză în literatură şi sciinţă. Academia va fi dréptă în judecarea scrierilorŭ propuse la concursŭ. Propunerea d-luĭ Maiorescu este unŭ îndemnŭ ca să fimŭ cu toţiĭ cu atenţiune şi să se dea premiĭ acelorŭ lucrărĭ, carĭ într'adevĕrŭ merită, iar nu acelora carĭ în sine nu merită, ci aŭ numaĭ o valóre relativă. ***Lucrândŭ ast-felŭ vomŭ avé totŭ-dea-una încrederea şi stima naţiuneĭ.*** Datoria nóstră este ca să punemŭ dreptatea şi judecata nóstră maĭ presusŭ de orĭ ce suspiciune.

D-lŭ *Surdza* continuă ḑicêndŭ că se află şi astăḑĭ pe acelaşĭ terenŭ ca în 1886. D-sa crede că testamentulŭ admite concursulŭ tuturora fără deosebire; dar acéstă latitudine dată de testamentŭ impune Academieĭ cea maĭ mare scrupulositate în acordarea premielorŭ între aceĭ carĭ nu sunt Academicianĭ, şi încă maĭ multŭ între aceĭ carĭ facŭ parte din însuşĭ corpulŭ care judecă concursulŭ.

Şi testamentulŭ şi regulamentarea acestuia de Academie face o deosebire între scrierĭ nouĕ şi ediţiunĭ de scrierĭ anterióre deja tipărite. Nemulţumirea ce s'a pututŭ ivi în unele părţĭ ale publiculuĭ nostru pentru acordarea premiuluĭ celuĭ mare Năsturelŭ-Herescu d-luĭ Alecsandri, nemulţumire semnalată de d-lŭ Maiorescu, nu-şĭ avea îndreptăţirea sa, fiindŭ-că Alecsandri este espresiunea cea maĭ înaltă a mişcăreĭ literare românescĭ din secolulŭ nostru şi stă, fără îndoială, de asupra tuturorŭ celorŭ-lalţĭ confraţĭ aĭ sĕĭ. A compara pe d-lŭ Odobescu cu d-lŭ Alecsandri este o exa-

gerare. Premiulŭ datŭ mareluĭ nostru poetŭ a fostŭ unŭ omagiŭ ce Academia ĭ-a făcutŭ, căcĭ chiar atuncĭ tipărise o dramă care va rĕmâné o operă marcantă în literatura nóstră.

Altŭ lucru este cu cele treĭ volume cu carĭ d-lŭ Odobescu se presintă la premiare. Aceste treĭ volume sunt o culegere din scrierile sale, parte tipărite separatŭ, maĭ multe însă apărute în reviste și diare. Tustrele volumele nu conținŭ nicĭ o singură scriere nouă. Așa dar publicațiunea nu este nicĭ o scriere nouă, nicĭ o scriere anterióră revĕdută, căreia să i se pótă acorda premiulŭ după spiritulŭ testamentuluĭ și alŭ regulamentuluĭ Academieĭ

Să luămŭ conținutulŭ celorŭ treĭ volume de «Scrierĭ literare și istorice» de a rêndulŭ:

Vol. I conține primele încercărĭ tipărite între aniĭ 1851—1855, scene istorice din cronicele românescĭ scrise între 1857 1860, literatură și archeologie, articole apărute în «Revista română» din aniĭ 1861—1862.

In Vol. II s'aŭ retipăritŭ cestiunĭ de interesŭ naționalŭ scrise între 1863—1868 (precum Memoriulŭ lucratŭ pentru Guvernŭ în privirea mănăstirilorŭ închinate, Memoriulŭ asupra esposițiuneĭ de la Paris din 1867, și memoriĭ publicate în diferite reviste între 1869 și 1873 asupra archeologieĭ preistorice, estractŭ din raporturile făcute Academieĭ Române între aniĭ 1869 și 1881, între carĭ și «prândulŭ academicŭ»).

Vol. III conține retipărirea cărțeĭ «Pseudokinegheticos»; fragmente de literatură populară, între carĭ cele principale sunt precuvîntările la cartea d-luĭ Teodorescu «Credințe, datine și moravurĭ ale poporuluĭ românŭ» și la aceea a d-luĭ Ispirescu «Poveștile unchiașuluĭ sfătosŭ.») In fine acestŭ volumŭ se încheie prin diferite articole întitulate «Istorie contimporană» tipărite între 1876 1887. Vedemŭ acolo articole de politică publicate în diarulŭ «Românulŭ», Precuvîntare la Istoria luĭ Mihaiŭ Vitézulŭ de Bălcescu, Moțiĭ și Curcaniĭ, cuvîntŭ rostitŭ la banchetulŭ datŭ de colonia Română din Paris la 10 Maiŭ 1882, și «Pia Desideria» pentru Tesaurulŭ de la Petrósa.

Dacă aŭ fostŭ nemulțumirĭ în publiculŭ literarŭ pentru premiulŭ acordatŭ luĭ Alecsandri, să judece orĭ-cine dacă acele nemulțumirĭ nu vorŭ fi maĭ numeróse, maĭ reale, maĭ pe deplinŭ justificate, când se va acorda marele Premiŭ Năsturelŭ d-luĭ Odobescu.

Academia trebue să fie fórte scrupulósă când acordă premiĭ la aĭ sĕĭ, ca să nu se dică că suntemŭ cu colegiĭ noştri maĭ moĭ în judecata ce dămŭ. Adunarea scrierilorŭ d-luĭ Odobescu în cele treĭ volume e interesantă, însă nu rĕmână îndoială că aceste treĭ volume nu conţinŭ scrierĭ carĭ merită premiulŭ de 12,000 leĭ. D-sa crede că acésta este cu atâtŭ maĭ neadmisibilŭ cu cât cartea d-luĭ Odobescu asupra Istorieĭ Archeologieĭ s'a premiatŭ cu 4.000 leĭ. Acésta este o lucrare originală importantă care stă, fără îndoială, de asupra articolelorŭ retipărite în cele treĭ volume.

D-lŭ *Maiorescu* dice că nu înţelege bine niciĭ obiecţiunile, nicĭ atitudinea Secretaruluĭ Generalŭ. Dacă Academia ar fi hotărîtă să nu maĭ acorde de astădĭ înainte premiĭ membrilorŭ sĕĭ, şi astădĭ ca şi în 1886, d-sa ar susţiné acésta, ca în adevĕrŭ să se dea tinerimeĭ învĕţate şi studióse unŭ avêntŭ la muncă, o încuragiare. Dar nu e vorba de a se lua în momentulŭ de faţă o asemenea decisiune, şi Academia rĕmâne în situaţiunea de astădĭ, adică că membriĭ Academieĭ potŭ concura la premiĭ. Discuţiunea de atuncĭ, dice d-lŭ Maiorescu, nu are a face în momentulŭ de faţă, căcĭ astădĭ e vorba care dintre concurenţiĭ carĭ s'aŭ presintatŭ vorŭ căpĕta premiulŭ celŭ mare Năsturelŭ-Herescu. Testamentulŭ ne autorisă, căcĭ cele treĭ volume intră maĭ alesŭ în dispoşiţiunea litereĭ *i*, care este cea principală. Şi când se citéză testamentulŭ luĭ Năsturelŭ-Herescu nu trebue uitatŭ, adaogă d-lŭ Maiorescu, că numele de Odobescu este strînsŭ legatŭ de dînsulŭ, căcĭ cu toţiĭ scimŭ că, prin dilnicele raporturĭ ale d-luĭ Odobescu cu Herescu, acesta a fostŭ determinatŭ a face testamentulŭ în favórea Academieĭ. Academia bine va face să premieze pe d-lŭ Odobescu, căcĭ precum Alecsandri este cea maĭ înaltă espresiune a poesieĭ române, asemenea şi d-lŭ Odobescu este celŭ maĭ eminentŭ prosatorŭ. Premiemŭ în d-lŭ Odobescu pe celŭ maĭ elegantŭ şi fericitŭ scriitorŭ, pe celŭ maĭ bunŭ prosatorŭ, pe Academicianulŭ celŭ maĭ căldurosŭ şi maĭ activŭ, pe acela care şi astădĭ continuă activitatea sa literară; premiemŭ pe unŭ omŭ care maĭ lucréză şi astădĭ: dovadă marele opŭ asupra Tesauruluĭ de la Petrósa. Academia bine va face să acorde marele premiŭ Năsturelŭ-Herescu d-luĭ Odobescu.

D-lŭ *Sturdza* amintesce că, dacă ne punemŭ pe tĕrêmulŭ pe care s'a pusŭ d-lŭ Maiorescu şi d-lŭ Urechiă, mergemŭ departe. Nu se premiéză

de către Academie cariera ce a percursŭ unŭ membru alŭ eĭ, nicĭ participarea sa onorabilă la cutare saŭ cutare congresŭ sciinţificŭ saŭ la lupte literare, precum s'a amintitŭ lupta susţinută de d-lŭ Odobescu în privirea Dicţionaruluĭ limbeĭ române de reposaţiĭ Laurianŭ şi Maximŭ. Asemenea nu avemŭ a premia participarea d-luĭ Odobescu la testamentulŭ Năsturelŭ-Herescu, căcĭ atuncĭ amŭ trebui să amintimŭ, înaintea tuturora, pe Laurianŭ. Nu'negŭ că d-lŭ Odobescu e unŭ fericitŭ prosatorŭ, dar scrierile presintate spre premiare nu aŭ importanţa unorŭ scrierĭ de mâna întâia şi prin urmare nu corespundŭ cu cerinţele testamentuluĭ, care cere lucrărĭ, carĭ să dovedéscă desvoltarea sciinţifică şi literară a naţiuneĭ în decursulŭ ultimilorŭ patru anĭ. Ar fi în contra testamentuluĭ a se premia simple retipărirĭ. Incât privesce publicarea Tesauruluĭ de la Petrósa, acéstă publicare, pe cât scimŭ cu toţiĭ, a fostŭ pe deplinŭ remunerată de Guvernŭ.

D-lŭ *Gr. Stefănescu* ḑice că testamentulŭ prevede că se potŭ premia operile reeditate, căcĭ «opere preînnoite» nu vrea să ḑică «opere completate» ci «opere retipărite.»

D-lŭ *Sturdza* ḑice că espresiunea din regulamentulŭ premielorŭ de «opere preînnoite» echivaléză cu «oeuvres revues et corrigées,» dar nu cu simple «opere retipărite.»

Discuţiunea se declară închisă.

Se pune la votŭ acordarea mareluĭ premiŭ Năsturelŭ-Herĕscu d-luĭ A. Odobescu pentru publicaţiunea sa «Scrierĭ istorice şi literare».

Votanţĭ 24. Bile albe pentru 20, — bile negre contra 4.

D-lŭ Preşedinte declară că Marele Premiŭ Năsturelŭ-Herĕscu s'a acordatŭ d-luĭ A. Odobescu.

Se pune la votŭ acordarea premiuluĭ Heliade-Rădulescu d-luĭ A. D. Xenopol pentru publicaţiunea sa «Istoria Românilorŭ» Tom. I.

Votanţĭ 24. — Bile albe pentru 19 —, bile negre contra 5.

D-lŭ Preşedinte declară că premiulŭ Eliade-Rădulescu s'a acordatŭ d-luĭ A. D. Xenopol.

D-lŭ *Urechiă* propune ca să se acorde o încuragiare de 2.500 leĭ scrieriĭ d-lorŭ T. Frâncu şi G Candrea «Românii din munţiĭ apusenĭ (Moţiĭ).»

D-lŭ Preşedinte *M. Kogălniceanu* crede că s'ar cuveni cu dreptŭ o asemenea încuragiare şi d-luĭ T. Codrescu pentru publicarea colecţiuneĭ sale de documente «Uricariulŭ.»

Amêndouĕ propunerile se recomandă Comisiuneĭ financiare.

ŞEDINŢA DIN 31 MARTIE 1889.

Preşedinţa **M. S. Regeluĭ,** presinte fiindŭ **M. S. Regina.**

Maiestatea Sa Regele deschide şedinţa printr'o mică alocuţiune, exprimândŭ tot-de-odată bucuria ce resimte de a revedé pe Domniĭ membri aĭ Academieĭ, carĭ cu neobosită stăruinţă continuă la însemnatele lucrărĭ începute, ce aŭ şi datŭ róde de carĭ naţiunea română póte fi mândră.

După autorisarea dată de Maiestatea Sa Regele se dă cetire următórelorŭ memoriĭ:

D-lŭ *G. Bariţŭ:* Proiectulŭ de exilarea Românilorŭ locuitorĭ pe unŭ teritoriŭ cu Saşiĭ şi strămutarea lorŭ în Valachia mică în secolulŭ trecutŭ.

D-lŭ *Gr. Cobălcescu:* Observaţiunĭ asupra fauneĭ neocomiane din basinulŭ superiorŭ alŭ Dâmbovicióreĭ.

D-lŭ *A. Odobescu:* Figurele de patrupede androcefale în antichitate şi în biserica Sf Nicolae din Dorohoiŭ.

D-lŭ *Gr. Ştefănescu:* Dare de sémă despre lucrările Asociaţiuniĭ Britanice pentru înaintarea sciinţelorŭ în sesiunea din 1888.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu:* Unŭ decretŭ (psefisma) alŭ senatuluĭ şi poporuluĭ din Tomi, privitorŭ la regularea apĕrăriĭ cetăţiĭ, descoperitŭ la Constanţa şi aparţinêndŭ d-luĭ Preşedinte Kogălniceanu; Masca de bronzŭ descoperită la Hârşova; Tesaurulŭ de bronzŭ preistoricŭ descoperitŭ la Şopâlnaca, şi bucăţile de aurŭ cu stampile de la Buzĕŭ.

D-lŭ Preşedinte *M. Kogălniceanu* mulţămesce în numele Academieĭ Maiestăţilorŭ Lorŭ pentru bună-voinţa şi simpatiile ce aŭ arĕtatŭ pururea corpuluĭ academicŭ. Maiestăţile Lorŭ, carĭ în fie-care anŭ onoréză cu presenţa Lorŭ şedinţele nóstre, adaogă d-lŭ Kogălniceanu, sunt aprecia-

torĭ luminațĭ aĭ sforțărilorŭ nóstre pentru a spori capitatulŭ intelectualŭ alŭ națiuneĭ și maĭ cu deosebire capitalulŭ nostru istoricŭ. Academia cutéză dar a cere sprijinulŭ Suveranilorŭ, maĭ cu deosebire în anulŭ acesta, când îșĭ vede amenințată subvențiunea care anualŭ i se acordă pentru adunarea și publicarea documentelorŭ istorice. Sunt sigurŭ că acéstă înaltă protecțiune nu ne va lipsi. Să-mĭ fie dar permisŭ a fini cu rostirea unuĭ adevĕrŭ întemeiatŭ de secole: că sciința și arta nicĭ-o-dată n'aŭ rĕmasŭ ingrate memorieĭ Domnitorilorŭ carĭ aŭ ocrotitŭ desvoltarea lorŭ. Să trăițĭ Maiestățile Vóstre spre a presida și protege mulțĭ anĭ lucrările Academieĭ Române !

ȘEDINȚA DIN 1 APRILIE 1889

Președiința d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

D-lŭ *Negruzzi* propune a se șterge din programa lucrărilorŭ Academieĭ cestiunea ortografică a scriereĭ luĭ *u* mutŭ finalŭ.

D-lŭ *Sturdza* crede că acéstă cestiune importantă în scrierea nóstră póte fi amânată, dar că nu póte fi suprimată fără discuțiune.

Se decide ca cestiunea să fie amânată.

Se decide a se procede la votarea de membri corespondențĭ propușĭ de diferitele Secțiunĭ. Voturile daŭ următórele resultate:

D-lŭ Apostolŭ Mărgăritŭ, propusŭ de Secțiunea literară, întrunesce 15 bile albe pentru și 9 negre contra.

D-lŭ Președinte anunță resultatulŭ votuluĭ, declarândŭ că, conformŭ art. 10 din Statute, se va face o nouă votare în proxima ședință.

D-lŭ Dimitrie Olănescu, propusŭ de Secțiunea literară, întrunesce 10 bile albe pentru și 13 negre contra.

D-lŭ Președinte anunță că candidatulŭ a fostŭ respinsŭ.

D-lŭ Gheorghe Ionnescu-Gion, propusŭ de aceĭașĭ Secțiune, întrunesce 16 bile albe pentru și 8 negre contra.

D-lŭ Președinte anunță că candidatulŭ a fostŭ alesŭ.

D-lŭ D. Onciulŭ, propusŭ de Secţiunea istorică, a întrunitŭ 20 bile albe pentru şi 3 negre contra.

D-lŭ Preşedinte anunţă că candidatulŭ a fostŭ alesŭ.

D-lŭ A. D. Xenopol, întrunesce 20 bile albe pentru şi 3 negre contra.

D-lŭ Preşedinte îlŭ proclamă alesŭ.

D-lŭ P. Broşteanu, a întrunitŭ 17 bile albe pentru şi 6 negre contra. Se proclamă alesŭ.

Secţiunea sciinţifică a propusŭ următorii membri corespondenţĭ, carĭ sunt aleşĭ cu următórele voturĭ:

D-lŭ Dr. C. Istrati cu 23 bile albe pentru şi 1 négră contra.

» Dr. Victorŭ Babeşiŭ cu unanimitate de 24 bile albe pentru.

» N. Culianu cu 22 bile albe pentru şi 2 negre contra.

La ordinea ḑileĭ se pune alegerea Delegaţiuneĭ pentru anulŭ viitorŭ 1889—90.

Se pune la votŭ alegerea Preşedinteluĭ Academieĭ.

Resultatulŭ votuluĭ este:

Din 20 votanţĭ: 19 voturĭ pentru d-lŭ *M. Kogălniceanu*, 1 votŭ albŭ.

D-lŭ *Kogălniceanu* mulţumesce colegilorŭ sĕĭ pentru încrederea cu care din noŭ l'aŭ onoratŭ. D-sa datoresce acéstă alegere dragosteĭ ce a avutŭ totŭ-deauna pentru ţéră şi pentru sciinţă, şi o consideră ca o rĕsplată a munceĭ sale. Nu maĭ puţinŭ însă datoresce acéstă alegere atâtŭ buneĭ voinţe a colegilorŭ sĕĭ pentru d-sa câtŭ şi stimeĭ şi afecţiuneĭ d-sale pentru fie-care din membriĭ Academieĭ, nu maĭ puţinŭ însă nepărtinireĭ cu care a preşeḑutŭ în timpŭ de doĭ anĭ celŭ maĭ înaltŭ corpŭ de sciinţă din ţéră.

Se procede la alegerea a treĭ vice-preşedinţĭ.

Voturile se exprimă în modulŭ următorŭ:

Votanţĭ 21. D-lŭ *Hasdeŭ* întrunesce 19 voturĭ, d-lŭ *Aurelianŭ* 11, d-lŭ *N. Ionescu* 9, d-lŭ *Al. Odobescu* 9, fiindŭ unele voturĭ împărţite între alţĭ membri.

D-lŭ Preşedinte proclamă resultatulŭ votuluĭ, anunţândŭ că s'aŭ alesŭ cu majoritate d-lŭ *Hasdeŭ* din Secţiunea literară, şi d-lŭ *Aurelianŭ* din Secţiunea sciinţifică, urmândŭ a se procede la unŭ noŭ votŭ pentru ale-

gerea unuĭ vice-preşedinte din Secţiunea istorică. Resultatulŭ votuluĭ este:

Din 19 votanţĭ d-lŭ *N. Ionescu* întrunesce 11 voturĭ şi d-lŭ *Odobescu* 7.

D-lŭ Preşedinte proclamă pe d-lŭ *N. Ionescu* de vice-preşedinte.

ŞEDINTA DIN 3 APRILIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ*.

Se citesce procesulŭ-verbalŭ alŭ Secţiuneĭ literare pentru şedinţa de la 3 Aprilie, prin care se arată că Secţiunea şi-a constituitŭ oficiulŭ, alegêndŭ pe d-lŭ *T. Maiorescu* Preşedinte şi pe d-lŭ *I. Negruzzi* vice-preşedinte. — Academia iea actŭ.

Se citesce procesulŭ-verbalŭ alŭ Secţiuneĭ istorice pentru şedinţa de la 4 Aprilie, prin care se arată că Secţiunea şi-a constituitŭ oficiulŭ, alegêndŭ de Preşedinte pe d-lŭ *V. A. Urechiă* şi vice-preşedinte pe d-lŭ *A. Papadopol-Calimachŭ*. — Se iea actŭ.

Secţiunea sciinţifică presintă asemenea procesulŭ-verbalŭ alŭ sĕŭ de la 3 Aprilie, din care se arată că şi-a constituitŭ oficiulŭ, alegêndŭ de Preşedinte pe d-lŭ *Nicolae Kretzulescu* şi de vice-preşedinte pe d-lŭ *St. Fălcoianu*. — Se iea actŭ.

D-lŭ *I. Negruzzi* amintesce că licitaţiunea publicată pentru vîndarea moreĭ lăsate de rĕposatulŭ Ioanŭ Fĕtu nu a datŭ resultatŭ. Pentru facerea acesteĭ vîndărĭ d-sa presintă următórea propunere:

«Delegaţiunea Academieĭ să fie autorisată a vinde immobilulŭ Fĕtu prin licitaţie saŭ cu bună învoire şi cu aprobarea Academieĭ, într'o şedinţă ordinară din cursulŭ anuluĭ, şedinţă convocată în modŭ specialŭ pentru a da acéstă aprobare»

În urma discuţiuneĭ la care ieaŭ parte d-niĭ *Maniu* şi *D. Sturdza*, propunerea se primesce.

Se pune din noŭ la votŭ alegerea d-luĭ Apostolŭ Mărgăritŭ, ca membru corespondentŭ alŭ Secţiuneĭ literare. — Resultatulŭ votuluĭ este: 17 bile albe pentru, 3 negre contra.

D-lŭ Preşedinte proclamă membru corespondentŭ pe d-lŭ Apostolŭ Mărgăritŭ.

D-lŭ *Gr. Ştefănescu* citesce raportulŭ următorŭ alŭ Comisiuneĭ financiare, pe lângă care presintă budgetulŭ de veniturĭ şi cheltuelĭ pentru exerciţiulŭ anuluĭ viitorŭ 1889—90. Acestŭ budgetŭ arată veniturile în sumă de leĭ 124.422 banĭ 25 şi cheltuelile de leĭ 124.045 banĭ 25, presintândŭ unŭ escedentŭ de leĭ 377:

«*Domnilorŭ Colegĭ,*

«Comisiunea d-vóstre budgetară, presintându-vĕ proiectulŭ de budgetŭ alŭ veniturilorŭ şi cheltuelilorŭ pe anulŭ 1889—90 ce i s'a înaintatŭ de onor. Delegaţiune, se crede datóre a vĕ pune în vedere că, nu cu puţine dificultăţĭ a ajunsŭ să pótă echilibra budgetulŭ nostru pe acestŭ eserciţiŭ, şi pentru acésta ea a fostŭ nevoită, cu părere de rĕŭ v'o mărturisimŭ, să amâne unele din cheltuelile prevĕḑute pentru anulŭ acesta, şi anume acelea din publicaţiunĭ carĭ, ne fiindŭ încă cu totulŭ gata de imprimatŭ, maĭ potŭ aştepta până la anulŭ viitorŭ, precum şi să micşoreze pe unele.

«Totŭ aceste dificultăţĭ aŭ pusŭ în imposibilitate pe Comisiunea d-vóstre să pótă prevedé ceva pentru încurajarea ce d-vóstră aţĭ fi doritŭ să se acorde d-lorŭ Frâncu şi Candrea precum şi d-luĭ Teodorŭ Codrescu, nicĭ pentru călĕtoria în Istria.

«Singurulŭ adaosŭ ce a fostŭ nevoită să facă a fostŭ acela de leĭ 2.458 banĭ 75 din carĭ leĭ 1.998 banĭ 75, pentru tipărirea «Nunţeĭ la Românĭ» d-luĭ Burada premiată de Academie în anulŭ trecutŭ.

«Acéstă strîmtorare a anuluĭ budgetarŭ curentŭ vine de acolo că în alcătuirea budgetelorŭ noĭ scăpămŭ din vedere că legatele nóstre ne impunŭ, din patru în patru anĭ, o cheltuială suplementară de 8.000 leĭ; acesta este premiulŭ Năsturelŭ-Herescu, care în treĭ anĭ d'a rêndulŭ este de 4.000 leĭ, pe când în alŭ patrulea anŭ, elŭ este de 12.000 leĭ, prin urmare o sporire de cheltuială de 8.000 leĭ, cheltuială care, de vreme ce

nu avemŭ nicĭ o reservă de fondurĭ în budgetŭ, trebue să o prelevămŭ din unele din cele-lalte prevederĭ.

«De aceea Comisiunea d-vóstră ar fi de părere ca, în viitorŭ, escedentele ce rĕmânŭ în fie-care anŭ, să nu se cheltuiască în totalitatea lorŭ, ci, celŭ puţinŭ o parte din ele, să se reserveze pentru a se puté întrebuinţa în alŭ patrulea anŭ la alimentarea mareluĭ Premiŭ Năsturelŭ-Herescu.

«Acestea ḑise, avemŭ onóre a vĕ face cunoscutŭ că veniturile anuluĭ 1889 90 sunt de leĭ 124.422 banĭ 25, iar cheltuelile de leĭ 124.045, banĭ 25, din carĭ:

Cheltuelĭ propriĭ	Leĭ	106.303.50
Capitalisărĭ	»	17.741.75
In totalŭ	»	124.045.25

«Prin urmare ne rĕmâne unŭ escedentŭ de leĭ 377, după cum se vede în amĕruntŭ în alăturatulŭ tabloŭ specificatŭ.

«*I. Caragiani.* Raportorŭ *Gr. Stefănescu.*

Se pune la votŭ capitolulŭ veniturilorŭ şi se aprobă.

Se punŭ la votŭ pe rêndŭ articolele din capitolulŭ cheltuelilorŭ şi se aprobă. Apoĭ se aprobă capitolulŭ cheltuelilorŭ în totalŭ.

Budgetulŭ în totalŭ se aprobă cu unanimitate de voturĭ.

D-lŭ *Gr. Ştefănescu* esplică motivele carĭ aŭ îndemnatŭ pe Comisiunea financiară a face în raportulŭ sĕŭ propunerea ca, din escedentele anilorŭ viitorĭ să se reserve tot-dea-una o parte în cursŭ de 3 anĭ, spre a se puté acoperi în alŭ patrulea anŭ valórea Mareluĭ Premiŭ Năsturelŭ de 12.000 leĭ, fără a se întêmpina dificultăţĭ budgetare, cum se întêmplă în acestŭ anŭ.

D-lŭ *D. Sturdza* găsesce că propunerea făcută de Comisiune este fórte bună, pentru că în acestŭ anŭ budgetulŭ a fostŭ greŭ de echilibratŭ, din causă că era anulŭ asupra căruia cădea premiulŭ de 12.000 leĭ, cea ce presintă o urcare a cheltuelilorŭ cu 8.000 leĭ maĭ multŭ, faţă cu budgetele din ceĭ treĭ anĭ trecuţĭ, în carĭ premiulŭ anualŭ Năsturelŭ este numaĭ de 4.000 leĭ. Spre a se evita dificultăţile de acestŭ felŭ, propunerea Comisiuneĭ este o bună soluţiune. D-lŭ *Sturdza* crede că ar fi bine ca în fie-care anŭ să se reţie o sumă de 3.000 leĭ, care să se pue la o parte,

pentru a se puté, în acestŭ modŭ, în alŭ patrulea anŭ, acoperi premiulŭ de 12.000 leĭ. Prin acéstă mĕsură s'ar stabili o regularitate constantă a formăreĭ budgetelorŭ în acéstă privinţă.

Propunerea se aprobă în unanimitate.

Se procede la alegerĭ de membri corespondenţĭ pentru Secţiunea sciinţifică. — Votulŭ dă următórele resultate:

D-lŭ Dr. A. Vitzu întrunesce 13 bile albe pentru şi 7 negre contra.

D-lŭ Preşedinte anunţă votulŭ şi arată că candidatulŭ, neîntrunindŭ douĕ treimĭ, urméză a se pune din noŭ la votŭ în viitórea şedinţă

D-lŭ Sava Stefănescu întrunesce 8 bile albe pentru şi 11 negre contra.

D-lŭ Preşedinte anunţă că candidatulŭ a fostŭ respinsŭ.

D-lŭ C. Gogu întrunesce 19 bile albe pentru, 1 négră contra.

D-lŭ Preşedinte proclamă pe d-lŭ Gogu membru corespondentŭ alŭ Secţiuneĭ sciinţifice.

ŞEDINŢA DIN 4 APRILIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *M. Kogălniceanu.*

Se pune din noŭ la votŭ alegerea d-luĭ A. Vitzu ca membru corespondentŭ pentru Secţiunea sciinţifică.

Resultatulŭ votuluĭ fiindŭ 14 bile albe pentru şi 8 negre contra, din 22 votanţĭ, d-lŭ Preşedinte anunţă că candidatulŭ nu a întrunitŭ majoritate de douĕ treimĭ, cerută de Statute.

D-lŭ *Hasdeŭ* amintesce că Academia, terminându-şĭ lucrările, va închide astădĭ sesiunea generală, şi prin urmare nu maĭ este timpŭ când să se facă cele treĭ voturĭ regulamentare, carĭ potŭ fi trebuinciόse pentru alegerea membrilorŭ corespondenţĭ ce maĭ sunt încă a se alege în urma propunerilorŭ Secţiuneĭ sciinţifice. D-sa propune ca alegerea să se amâne pentru sesiunea viitóre.

Se pune la votŭ propunerea d-luĭ *Hasdeŭ* şi se aprobă.

La ordinea ḑileĭ se pune alegerea Comisiuneĭ de 9 membri pentru cercetarea publicaţiunilorŭ, carĭ se vorŭ presenta la concursulŭ premiuluĭ Năsturelŭ de 4.000 leĭ şi la alŭ premiuluĭ Lazărŭ de 5.000 leĭ pentru 1890.

Sunt aleşĭ în acéstă Comisiune: din Secţiunea literară d-niĭ *N. Quintescu, T. Maiorescu, B. P. Hasdeŭ;* în Secţiunea istorică d-niĭ *G. Bariţŭ, N. Ionescu, A. Papadopol-Calimachŭ;* în Secţiunna sciinţifică d-niĭ *Em. Bacaloglu, N. Kretzulescu, Gr. Stefănescu.*

In Comisiunea pentru cercetarea lucrărilorŭ carĭ se vorŭ presenta la concursulŭ premiuluĭ Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ pe 1890 asupra subiectuluĭ «Istoria şcólelorŭ în ţĕrile române în prima jumĕtate a seculuĭ XIX până la 1864,» se alegŭ d-niĭ *N. Ionescu, D. Sturdza* şi *V. A. Urechiă.*

In Comisiunea pentru cercetarea publicaţiunilorŭ carĭ se vorŭ presenta la concursulŭ premiuluĭ Asociaţiuneĭ Craiovene de 1.500 leĭ pe 1890 se alegŭ d-niĭ *I. Caragiani, A. Odobescu* şi *P. Poni.*

In Comisiunea pentru cărţile didactice ce sunt a se împărţi din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu s'aŭ alesŭ d-niĭ *P. S. Aurelianŭ, Gr. Stefănescu* şi *D. Sturdza.*

D-lŭ *Gr. Cobălcescu* spune că la Cucutenĭ s'aŭ făcutŭ esplorărĭ, lucrările aŭ înaintatŭ şi s'aŭ găsitŭ fórte multe obiecte. Esplorarea va fi continuată şi în acestŭ anŭ, şi de aceea propune să se hotărască a se amâna cestiunea până la sesiunea viitóre, când d-sa va presenta raportulŭ asupra acestorŭ esplorărĭ.

Propunerea d-luĭ *Cobălcescu* se aprobă.

Se decide asemenea ca să se amâne şi raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu studiarea cestiuniĭ localuluĭ Academieĭ.

D-lŭ Secretarŭ Generalŭ *D. Sturdza* dă citire următoruluĭ raportŭ asupra lucrărilorŭ Academieĭ în acéstă sesiune generală:

«*Domniloru Colegĭ*,

«Reamintindu-vĕ printr'o repede privire retrospectivă lucrările carĭ aŭ făcutŭ obiectulŭ cercetărilorŭ d-vóstre în acéstă sesiune, sunt fericitŭ a-mĭ începe relaţiunea vorbindu-vĕ despre noulŭ semnŭ de înaltŭ interesŭ pe care Auguştiĭ noştri Suveranĭ îlŭ arată fără încetare pentru lucrările Academieĭ nóstre. Maiestăţile Lorŭ Regele şi Regina aŭ binevoitŭ a asista şi în acestŭ anŭ la una din şedinţele nóstre. Acéstă şedinţă solemnă, ţinută în ḑiua de 31 Martie, a fostŭ ocupată prin memoriile şi comunicările citite de d-niĭ colegĭ G. Bariţŭ, Gr. Cobălcescu, A. Odobescu, Gr. Stefănescu şi de d-lŭ membru corespondentŭ Gr. G. Tocilescu.

«Şedinţele de la 10, 17 şi 24 Martie aŭ fostŭ destinate lecturilorŭ publice şi ele aŭ fostŭ ocupate prin memoriile citite de P. S. S. Episcopulŭ Melchisedec, de d-niĭ G. Bariţŭ, V. A. Urechiă şi Gr. Cobălcescu.

«Aţĭ datŭ votulŭ definitivŭ alŭ Academieĭ pentru primirea donaţiunilorŭ Princeseĭ Alina Ştirbeĭ, şi a d-luĭ A. C. Bodescu, precum şi asupra primireĭ legatuluĭ făcutŭ Academieĭ de reposatulŭ Jacob de Neuschotz. In şedinţa de la 20 Martie aţĭ determinatŭ întrebuinţarea pe care Academia voesce a o face din veniturile donaţiuneĭ Bodescu şi a legatuluĭ Neuschotz. Multŭ maĭ grea şi maĭ complicată a fostŭ regulamentarea necesară pentru esecutarea disposiţiunilorŭ testamentare ale fericituluĭ întru pomenire Ioanŭ Fĕtu, care a lăsatŭ averea sa Academieĭ cu scopulŭ ca acéstă instituţiune să întrebuinţeze veniturile avereĭ pentru înlesnirea respândireĭ cultureĭ la fiiĭ sătenilorŭ românĭ. Problemulŭ pusŭ în testamentŭ s'a discutatŭ în şedinţele de la 21, 22 şi 23 Martie, ajungêndu-se ast-felŭ la soluţiunea pe care aţĭ creḑut'o maĭ practică pentru realisarea nobilelorŭ dorinţe ale generosuluĭ donatorŭ.

«Aţĭ luatŭ cunoscinţă de raportulŭ Comisiuneĭ premiuluĭ Lazărŭ, pentru alŭ căruĭ concursŭ s'a decisŭ şi publicatŭ ca subiectŭ studiulŭ vinurilorŭ din România. Aţĭ constatatŭ din acelŭ raportŭ că nicĭ unŭ concurentŭ nu s'a presentatŭ în condiţiunile cerute, şi din acéstă causă premiulŭ nu

s'a pututŭ acorda. Apreciândŭ însă deosebita importanță a subiectuluĭ, ațĭ hotărîtŭ ca elŭ să fie din noŭ pusŭ la concursulŭ aceluiașĭ premiŭ pentru anulŭ 1893.

«In urma propunereĭ venite de la Secțiunea literară ațĭ hotărâtŭ a pune ca subiectŭ la concursulŭ premiuluĭ Heliade-Rădulescu pe 1894 unŭ studiŭ asupra basmelorŭ române în comparațiune cu legendele antice clasice și în legătură cu ale popórelorŭ învecinate și ale tuturorŭ popórelorŭ romanice.

«Luândŭ cunoscință de dorințele esprimate de către colegulŭ nostru d-lŭ S. Fl. Marianu cu privire la publicarea importanteĭ sale lucrărĭ despre «Nunta la Românĭ», lucrare căreia i s'a acordatŭ în sesiunea trecută o încurajare de către Academie, ațĭ luatŭ dispozițiunile necesare pentru publicarea eĭ cât maĭ în grabă.

«După propunerea Secțiuneĭ literare ațĭ decisŭ a se publica în *Anale* prețiósa culegere de descântece și medicină poporală, trimésă Academieĭ de către d-lŭ D. P. Lupașcu. O asemenea decisiune ațĭ luatŭ după propunerea Secțiuneĭ sciințifice — și pentru lucrarea d-luĭ St. Hepites despre clima Bucurescilorŭ în anĭ 1885—1888.

«Ațĭ luatŭ în cercetare propunerea presintată Academieĭ, ca ea să publice dicționarulŭ germano-românŭ făcutŭ de reposatulŭ Dr. Polyzu, și după relațiunea Secțiuneĭ literare ațĭ hotărîtŭ a nu primi acéstă propunere.

«Puținătatea mijlócelorŭ, de carĭ dispune Academia față cu trebuințele eĭ carĭ crescŭ neîncetatŭ, ne-a pusŭ în neputință de a da maĭ multe ajutóre pentru publicațiunĭ și misiunĭ, carĭ s'aŭ cerutŭ și pe carĭ Academia ar fi fostŭ dispusă cu plăcere a le acorda.

«Comisiunile alese de d-vóstră v'aŭ presentatŭ relațiunĭ amĕnunțite asupra lucrărilorŭ făcute în cursulŭ anuluĭ trecutŭ, asupra stăreĭ fondurilorŭ și asupra operațiunilorŭ Casseĭ Academieĭ. De asemenea vi s'aŭ arĕtatŭ progresele și trebuințele Bibliotecеĭ prin raportulŭ Comisiuneĭ permanente compusă din ceĭ treĭ secretarĭ aĭ Secțiunilorŭ.

«Academia a fostŭ și în acestŭ anŭ preocupată de prea importanta cestiune a localuluĭ, cestiune care devine din ce în ce maĭ urgentă cu câtŭ

crescŭ colecțiunile prețióse ale Academieĭ. Ațĭ alesŭ o Comisiune specială care să se ocupe de acéstă importantă și urgentă cestiune.

«In acéstă sesiune Academia a acordatŭ două premiĭ pentru lucrărĭ publicate: Marele Premiŭ Năsturelŭ-Herescu de 12.000 leĭ a fostŭ acordatŭ d-luĭ colegŭ A. Odobescu pentru publicațiunea sa «Scrierĭ literare și istorice»; premiulŭ Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ a fostŭ acordatŭ d-luĭ A. D. Xenopol pentru scrierea sa «Istoria Românilorŭ» Tom. I.

«Pentru premiile ce sunt a se acorda în sesiunea anuluĭ viitorŭ ațĭ alesŭ Comisiunile, carĭ vorŭ avé a studia lucrările ce se vorŭ presinta la concursurĭ.

«Ațĭ decisŭ ca cestiunea ortografică a scrieriĭ luĭ *u* finalŭ să fie amânată spre a se discuta în sesiunea viitóre.

«In acéstă sesiune s'a procedatŭ la alegerea celorŭ doĭ membri în Secțiunea literară pentru locurile rĕmase vacante prin încetarea din viață a regretațilorŭ noștri colegĭ G. M. Fontaninu și T. Cipariu. Voturile n'aŭ datŭ resultatŭ, și de acea alegerea s'a amânatŭ pentru sesiunea viitóre.

«După propunerea Secțiunilorŭ ațĭ alesŭ următoriĭ membrĭ corespondențĭ:

«Pentru Secțiunea literară pe d-niĭ G. Ionnescu-Gion și Apostolŭ Mărgăritŭ.

«Pentru Secțiunea istorică pe d-niĭ D. Onciulŭ, profesorŭ la Cernăuțĭ, A. D. Xenopol, profesorŭ la Iașĭ, și P. Broșteanu de la Reșița în Banatŭ.

«Pentru Secțiunea sciințifică ațĭ alesŭ pe d-niĭ Dr. C. Istrati, Dr. Victorŭ Babeșiŭ, N. Culianu și Const. Gogu.

«Lucrările Academieĭ în anulŭ viitorŭ ațĭ hotărîtŭ a le pune iarășĭ sub conducerea veneratuluĭ nostru colegŭ M. Kogălniceanu, pe care în unanimitate l'amŭ alesŭ de Președinte alŭ Academieĭ, alegêndŭ în acelașĭ timpŭ de vice-președințĭ pe d-niĭ colegĭ B. P. Hasdeŭ, N. Ionescu și P. S. Aurelianŭ.»

D-lŭ *Hasdeŭ* atrage atențiunea Academieĭ asupra dificultățilorŭ întêmpinate cu alegerea de membri pentru cele două locurĭ vacante în Secțiunea literară. Cu sistemulŭ cu care s'a practicatŭ în ultimiĭ treĭ anĭ, se ajunge la desorganisarea acesteĭ Secțiunĭ. D-sa amintesce că există o Co-

misiune alésă din aniĭ trecuțĭ și însărcinată cu revisuirea Statutelorŭ și Regulamentuluĭ Academieĭ, și este de părere ca să se recomande Comisiuneĭ să caute a evita aceste dificultățĭ. Părerea d-sale este că ar fi bine ca orĭ de câte orĭ o Secțiune va propune în unanimitate alegerea unuĭ membru în sînulŭ sĕŭ, acea propunere să fie fără discuțiune aprobată de Academie în ședință plenară. Numaĭ când Secțiunea ar presenta candidațĭ susținuțĭ de simple majorităţĭ, atuncĭ să se pună alegerea la votulŭ plenuluĭ Academieĭ.

D-lŭ Președinte *Kogălniceanu* dice că acéstă propunere presentată în ultimulŭ momentŭ nu se maĭ póte discuta acum.

D-lŭ Președinte rostesce următórele cuvinte: «Inainte de a ne despărţi exprimŭ două dorințe: suntemŭ creștinĭ și Românĭ, ca creștinŭ vĕ dorescŭ Pascĭ bune și înflorite; ca Românŭ vĕ urezŭ să ne revedemŭ în anulŭ viitorŭ iarășĭ cu toţiĭ aicĭ în numele românismuluĭ. Și fiindŭ-că vorbescŭ de românismŭ sfîrșescŭ prin a face urărĭ acelora carĭ sunt cea maĭ înaltă a luĭ expresiune: Să trăiască Maiestățile Lorŭ Regele și Regina, să trăiască românismulŭ!

«Declarŭ închisă sesiunea generală a Academieĭ.»

BUDGETULŬ ACADEMIEI ROMÂNE

PENTRU ANULŬ 1889—90.

BUDGETULŬ ACA-DEMIEI ROMANE

PE ESERCIȚIULŬ 1889 1890 DE LA 1 APRILIE 1889 PÂNĂ LA 30 MARTIE 1890.

	I. VENITURI						
1	**Escedentulŭ** din economiile a 14 articolĭ aĭ budg. 1888—89 » » economia artic. cărțĭ de școlă din 1888—89	—				10.187	35
2	**Fondurĭ cu destinațiune generală.**						
	Fondurĭ comune:						
	a. Subvențiunea Statuluĭ, Subvențiune anuală.					20.000	
	b. Fondulŭ Zappa: Cuponulŭ renteĭ amortisabile și română à 5 % . .	311 750				15.587	50
	c. Vĕrsămîntulŭ Zappa: Vĕrsămîntŭ anualŭ de galbenĭ 1000.					11.750	—
	d. Fondulŭ economiilorŭ: Cuponulŭ renteĭ amortisabile și municipale à 5 % .	114 500		5 725	—		
	» fonciarŭ ruralŭ à 7 %	800		56			
	Produsulŭ vindăriĭ publicațiunilorŭ	—		1.000		6.781	
	e. Fondulŭ I. Fĕtu: Din venitulŭ anualŭ de . . . . Leĭ 11 875. După scăderea renteĭ viagere Leĭ 3 000.— » » chelt. fond I. Fĕtu » 550. » 3.550 Rĕmâne . . . . . Leĭ 8.325. După scăd. de 15 % prelevațĭ. . . . . . . » 1.248 75 Rĕmâne . . . . . Leĭ 7 076.25 Scădêndŭ 4 părțĭ la fondulŭ specialŭ . . Leĭ 5.661					1.415	25
	f. Fondulŭ rentă viageră a dómneĭ Ecaterina Fĕtu . .		—			3.000	
	g. Fondulŭ speselorŭ I. Fĕtu				—	550	
	h. Prelevațĭ de la: *Fond. Cuza* . . . . din L. 1.735. à 15 % L. 260 25			260	25		
	» *Năst. Herăscu* » 18.905. à 15 % L. 2 835.75			2.835	75		
	» *Daniel* . . . . » » 900. à 15 % L. 135.			135			
	» *A. Fĕtu*. . . . » » 675. à 15 % L 101 25	—		101	25		
	» *G. Lazărŭ* . » 1.375.— à 15 % L 206.25	—		206	25		
	» *El.-Rădulescu*. 1.175. à 15 % L. 176.25		—	176	25		
	G.San-Marinŭ » 525. a 15 % L. 78 75			78	75		
	» *D. H Vasile* . » » 1.000. à 15 % L. 150		—	150			
	» *Neuscho'z* . » 1.100. à 15 % L. 165			165			
	» *Bodescu* . , . » 275. à 15 % L 41 25			41	25		
	» *I. Fĕtu* . . . » » 8 325. a 15 % L. 1 248 75			1.248	75		
	» *Craiovénŭ* . . » » 454.50 à 15 % L. 68 15			68	15	5.466	65
3	**Fondurĭ cu destinațiune specială**						
	a. Dotațiunea M. S Regeluĭ, dotațiunea Etimologiculuĭ.			9.000			
	b. Dotațiunea Statuluĭ, pentru premiele G Lazărŭ și Eliade-Rădulescu		—	10 000			
	De reportatŭ . . .	427.050		19 000		74.687	75

	II. CHELTUELI							
1	**Cheltuelĭ propriĭ ale Academieĭ**							
	A. Personalŭ:							
	a. Diurnele sesiuniĭ generale	—	19 500	—				
	b. Diurnele ședințelorŭ ordinare		6.500					
	c Diurnele a patru membri delegațĭ		1.000					
	d. Indemnis. secret. gen. pe unŭ anŭ . . à L. 200.		2 400	—				
	e » *a treĭ secr. de secț.* pe 11 lunĭ . . à » 300.	—	3 300	—				
	f. Remunerare funcționarilorŭ Acad. pe 1 anŭ:							
	1 Cassierŭ-comptabilŭ . . . . à L. 400.	4.800						
	1 Bibliotecarŭ . . . . » » 350.	4.200						
	1 Scriitorŭ-archivarŭ . . . . » » 200.	2 400						
	1 Ajutorŭ de bibliotecă. . . . . » » 150.	1.800						
	1 Scriitorŭ . . . . » » 150.	1 800						
	1 Ajutorŭ paleografŭ . . . . » » 100.	1.200						
	1 Odăiașŭ . . . . » » 100.	1.200						
	1 Servitorŭ. . . . . » » 80.	960	18.360					
	g. Spese de cancelarie, materialŭ, încăldițŭ, etc . . .		1 500					
	h. Spesele fonduluĭ I. Fĕtu		550					
	i. Ajutorulŭ Epitropieĭ S-ta Vinerĭ		400		53.510	—		
	B Materialŭ:							
	f. Spese de procese		40					
	k Mobiliarulŭ biblioteceĭ		30					
	l Spese neprevĕdute.		30					
	m. Spese de esped. publicațiunilorŭ și prim. cărțilorŭ .		1.500					
	n Chiria unuĭ magazinŭ și asigurare		1 600		3 200	—	56.710	—
2	**Premiĭ, achisițiunĭ, publicațiunĭ și tipăriturĭ.**							
	A. Premiĭ:							
	o. Premiulŭ Eliade-Rădulescu		5 000					
	p. » *Năsturelŭ*		12 000		17.000			
	B. Achisițiunĭ:							
	q. Monede, chrisóve, etc.		765					
	r. Cărțĭ de fie-care secțiune à Leĭ 1 000	3 000						
	legatulŭ	2 000	5 000		5.765			
	C. Publicațiunĭ:							
	s Etymologicum magnum Romaniae		6 000		6 000	—		
	De reportatŭ . . .				25.765		56 710	

Reportŭ . . .	427.050				19.000		74.687	75
c. Fondulŭ Cuza:								
Cupon. renteĭ, fonc. rur și munic. de L. 1.735— min. 15°/₀	34 700	—			1.474	75		
d. Fondulŭ Năsturelŭ-Herĕscu:								
Venit. moșieĭ Năsturelŭ L. 13.000.—								
» » Lămotescĭ » 4.055.—								
Cup. renteĭ și municip. » 1 850 — » 18.905.— » 15°/₀	37.000	—		—	16.069	25		
e. Fondulŭ Daniel:								
Cupon. oblig. de Statŭ 6°/₀ . . . L. 900. » 15°/₀	15.000	—			765			
f. Fondulŭ A. Fĕtu:								
Cupon. renteĭ amortis. și munic. » 675. » 15°/₀	13.500				573	75		
g. Fondulŭ G. Lazărŭ:								
Cupon. func. ruralŭ à 7°/₀ L. 350.	5.000	—						
» idem și munic. 5°/₀ » 1 025. » 1.375.— » 15°/₀	20.500				1.168	75		
h. Fondulŭ Eliade-Rădulescu:								
Cupon. func. ruralŭ à 7°/₀ L. 350.	5 000							
» idem și munic. 5°/₀ » 825 » 1.175. » 15°/₀	16.500	—			998	75		
i. Fondulŭ G. San-Marinŭ:								
Cupon. renteĭ amort. și munic. à 5°/₀ » 525 » 15°/₀	10.500				446	25		
j. Fondulŭ D. H. Vasile:								
Cuponulŭ municipalŭ à 5°/₀ . . . » 1 000.— » 15°/₀	20 000	—	—		850			
k. Fondulŭ Neuschotz:								
Cuponulŭ municipalŭ à 5°/₀ . . . » 1 100. » 15°/₀	22.000	—			935			
l. Fondulŭ Bodescu:								
Cuponulŭ municipalŭ à 5°/₀ . . . » 275 » 15°/₀	5.500				233	75		
m. Fondulŭ I. Fĕtu:								
Dobênda creanțelorŭ . . L. 9.500.			90 000					
Venit grădineĭ de la móră » 1 500.								
Cuponulŭ municipalŭ . . » 875 L. 11.875.	17.500	—						
minus 15°/₀ prelevațĭ de la Leĭ 8.325 . . . . . » 1.248.75								
minus renta viageră . . » 3.000.								
» spesele fonduluĭ . » 550.								
» a 5-a parte la fondulŭ comunŭ . » 1.415 25 L. 6 214					5.661			
n. Fondulŭ Craiovénŭ:								
Cupon. renteĭ amort. a 5°/₀ L. 237 50	4.750							
» func. ruralŭ à 7°/₀ » 217.	3.100							
Saldulŭ din a. 1888 89 » 756 25 L 1 210 75 min. 15°/₀					1 142	60		
o. Fondulŭ Chițu:								
In rentă română	1.000							
In numerarŭ					415	65	49 734	50
	658.600		90.000				124 422	25

	Reportŭ . . .	—		—		28.765		56.710	—
	D. Tipărirĭ:								
	t. Anale	—	—	5.000					
	u. Herodotŭ.			1.000	—				
	v. Tipărirea Etimologiculuĭ			3.000	—				
	w. Flora Dobrogeĭ	—		1.168	75				
	x. Nunta la Românĭ			1 998	75	12 167	50	40.932	50
3	**Cheltuelĭ din fondulŭ I Fĕtu**								
	y. Cărțĭ de școlă			5 661					
	z. Renta viageră a d-neĭ Ecaterina Fĕtu			3 000		8.661		8.661	—
4	**Capitalisărĭ.**								
	Economiile fonduluĭ I Fĕtu din 1888 89			6.670					
	Premiulŭ G. Lazărŭ	—	—	5 000	—				
	Procentele fonduluĭ Cuza	—	—	1.474	75				
	» » *D. H.-Vasilie*			850	—				
	» » *A. Fĕtu*	—		573	75				
	» » *G. San-Marinŭ.*			446	25				
	» » *Neuschotz*			935	—				
	» » *Bodescu*			233	75				
	Saldulŭ fonduluĭ Craiovénŭ		—	1 142	60				
	Adausulŭ și numerarulŭ fonduluĭ Chițu	—	—	415	65	17 741	75	17.741	75
5	**Escedentŭ**		—			—	—	377	—
		—	—	—	—	—		124 422	25

Comisiunea financiară: *Gr Stefănescu, I. Caragiani.*

SECŢIUNEA LITERARĂ

ŞEDINŢA DIN 13 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *Hasdeŭ.*

După propunerea d-luĭ Preşedinte se pune la ordinea ḑileĭ:

I. Alegerea de membri corespondenţĭ: se decide a se propune la votulŭ plenuluĭ d-niĭ Apostolŭ Mărgăritŭ din Macedonia pentru cunoscinţele sale filologice, Dim. Olănescu pentru lucrările sale literare, maĭ alesŭ traducerile din Horaţiŭ şi Ionnescu-Gion cunoscutŭ prin lucrările sale istorice şi literare.

II. Cestiunea propunereĭ d-luĭ Victorŭ Cuppa relativă la tipărirea dicţionariuluĭ româno-germanŭ. Avêndu-se în vedere că acéstă propunere s'a maĭ făcutŭ Academieĭ încă pe când trăia rĕposatulŭ doctorŭ Polyzu în 1883; esaminându-se şi acum cele patru tomurĭ de manuscrise presentate de d-lŭ Cuppa; vĕḑêndu-se că manuscriptulŭ, în starea de brulionŭ în care se găsesce, spre a se puté tipări, ar avé nevoie de o revisuire generală şi chiar de o decopiare; considerândŭ în cele din urmă că Academia nicĭ nu are fondurĭ spre a întreprinde ediţiunĭ de dicţionare în alte limbĭ de o cam dată, pentru aceste cuvinte Secţiunea opinéză că acestŭ manuscrisŭ nu póte fi primitŭ decât ca materialŭ de consultatŭ.

ŞEDINŢA DIN 16 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *Hasdeŭ.*

Se pune la ordinea ḑileĭ:

1. Desemnarea de membri activĭ carĭ să pótă completa cele două vacanţe din Secţiunea literară. Maĭ mulţĭ membri observă că la acésta trebue

să se aibă în vedere bărbaţiĭ din ţĕrile vecine, maĭ alesŭ pentru înlocuirea rĕpos. canonicŭ Cipariu. După maĭ multe propunerĭ şi discuţiunĭ, Secţiunea în unanimitate opinéză a se recomanda la alegerea plenuluĭ: 1. d-lŭ Ioanŭ Slavicĭ, cunoscutŭ prin eruditiunea sa şi prin scrierile sale literare, 2. d-lŭ Nicu Ganea cunoscutŭ prin poesiile şi nuvelele sale.

2. Asupra propunereĭ d-luĭ Marianŭ relativă la tipărirea opereĭ sale intitulată «Nunta la Românĭ», Secţiunea opinéză a se admite tóte condiţiunile propuse afară de loculŭ tipăriréĭ, care insistă a se esecuta în Bucurescĭ la tipografia Academieĭ, care uşorŭ se va puté înţelege pentru corecturĭ cu autorulŭ din Suceava,

3. Asupra cerereĭ d-luĭ N. Gomboşŭ relativă la traducerea unuĭ opŭ în limba germană, Secţiunea, considerândŭ că lucrarea se vede întreprinsă într'o limbă străină şi fără importanţă seriósă, opinéză a se înlătura.

ŞEDINŢA DIN 28 MARTIE 1889

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Asupra cerereĭ şi propunereĭ d-luĭ D. P. Lupaşcu, care presintândŭ o colecţiune de descântece şi recete populare intitulând'o «*Medicina babelorŭ,*» avêndu-se în vedere relaţiunea d-luĭ membru corespondentŭ Bianu, care a fostŭ delegatŭ ca s'o esamineze, Secţiunea a admisŭ opiniunea d-luĭ Bianu ca să se publice în Anale, puindu-se însărcinare celuĭ ce va revisui manuscrisulŭ ca să facă rectificările de stilŭ acolo unde presintă obscurităţĭ şi să adapteze ortografia Analelorŭ; iar remuneraţiunea cerută se admite.

ŞEDINŢA DIN 29 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Secţiunea consultându-se asupra subiectuluĭ însemnatŭ în § 15 alŭ programeĭ pentru indicarea lucrăreĭ ce urméză a se pune la concursulŭ

premiuluĭ Heliade-Rădulescu pentru anulŭ 1894, — a convenitŭ a se recomanda «Unŭ studiŭ asupra basmelorŭ române în comparaţiune cu legendele antice clasice şi în legătură cu ale popórelorŭ învecinate şi ale tuturorŭ popórelorŭ romanice.»

Acéstă propunere se va supune la decisiunea plenuluĭ.

ŞEDINŢA DIN 3 APRILIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

La ordinea dileĭ fiindŭ constituirea Oficiuluĭ Secţiuneĭ pentru anulŭ viitorŭ, se alegŭ: d-lŭ *T. Maiorescu* preşedinte şi d-lŭ *I. Negruzzi* vicepreşedinte.

SECŢIUNEA ISTORICĂ

ŞEDINŢA DIN 14 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ *Bariţŭ* mulţumesce Academieĭ pentru ajutórele bănescĭ ce i s'aŭ datŭ ca să-ĭ înlesnéscă cercetările istorice şi archeologice cu carĭ a fostŭ însărcinatŭ; arată că n'a cheltuitŭ toţĭ baniĭ în exploraţiunĭ, dar că a întrebuinţatŭ restulŭ ce ĭ-a rĕmasŭ la tipărirea Istorieĭ transilvane din timpiĭ maĭ noĭ, la care lucréză de maĭ multŭ timpŭ; d-sa împărtăşindŭ părerea d-luĭ *D. A. Sturdza* susţine că este de celŭ maĭ mare folosŭ pentru naţiune a-şĭ cunósce istoria recentă care şi ea este multŭ întunecată prin desnaturarea faptelorŭ petrecute din partea celorŭ carĭ nu vĕdŭ cu ochĭ bunĭ desvoltarea poporuluĭ românescŭ. D-sa crede că lucrarea va cuprinde peste 70 cóle tiparŭ, din carĭ sunt acum terminate 34 cóle; termină prin a declara că la timpulŭ sĕu, după ce se va scóte de sub tiparŭ întregulŭ opŭ, va da sémă de întrebuinţarea sumelorŭ ce i-aŭ fostŭ puse la dispoşiţiune pentru scopulŭ exploraţiunilorŭ.

După acésta d-lŭ *Bariţŭ* pune în vederea Secţiuneĭ o ***Recensiune a d-sale*** asupra unuĭ ***studiŭ alŭ d-luĭ Torma despre epigrafia ceramică din Dacia şi Panonia,*** rĕmâindŭ ca în urma lectureĭ, Secţiunea să-ĭ aprecieze valórea şi să decidă în consecuenţă.

D-lŭ *Sturdza*: Când Academia a decisŭ să încredinţeze venerabiluluĭ nostru colegŭ o sumă în sine neînsemnată pentru cercetărĭ istorice, sciamŭ cu toţiĭ că aceĭ banĭ eraŭ puşĭ la bună şi sigură dobândă. Noĭ sciamŭ că avemŭ a face cu unulŭ din muncitoriĭ ceĭ maĭ neobosiţĭ în tóte ramurile activităţiĭ naţionale şi că din momentulŭ în care a luatŭ asupră-şĭ acéstă îndatorire, ea nu va fi neglesă şi luată cu uşorŭ. D-lŭ Bariţŭ ne este cunoscutŭ tuturorŭ ca unŭ bunŭ gospodarŭ, dar astă dată s'a întrecutŭ chiarŭ pe sine-şĭ. In adevĕrŭ d-lŭ Bariţŭ nu a datŭ Academieĭ o socotélă anuală a sumelorŭ ce i s'aŭ încredinţatŭ, dar în fie-care anŭ d-sa a adusŭ Aca-

demieĭ o sumă de documente, fie originale, fie decopiate de celŭ maĭ mare interesŭ istoricŭ, documente carĭ valoraŭ de sigurŭ maĭ multŭ decât suma ce i s'a datŭ în decursulŭ a treĭ anĭ.

Academia fiindŭ în strîmtorare nu a continuatŭ în anulŭ trecutŭ cu subvenţiunea şi d-lŭ Bariţŭ putea considera îndatoririle sale ca ajunse la terminulŭ lorŭ. Dar nu l'a lăsatŭ inima luĭ cea curată şi românéscă să cugete ast-felŭ, şi iată-lŭ că vine astădĭ să ne spue: — mĭ-aţĭ datŭ unŭ talantŭ ca să cultivŭ şi eŭ în unŭ colţişorŭ în frumosulŭ nostru ogorŭ; cunósceţĭ unele folóse ce elŭ a produsŭ, dar l'am gospodăritŭ, laudă Domnuluĭ, ast-felŭ, încât totŭ mĭ-a rĕmasŭ încă îndestulŭ dintr'însulŭ, ca să maĭ potŭ cugeta la realisarea şi a uneĭ alte lucrărĭ folositóre. Şi acéstă lucrare nu este nicĭ maĭ multŭ nicĭ maĭ puţinŭ decât o operă istorică capitală în douĕ volume.

Ce să-ĭ dicemŭ alta, decât să-ĭ mulţumimŭ cu căldură din tótă inima şi din totŭ sufletulŭ nostru pentru neobosita sa muncă şi pentru consciinţiositatea sa cea esemplară. E îndoitŭ de preţiosŭ acestŭ darŭ alŭ amiculuĭ nostru, că anunţarea luĭ pică tocmaĭ în mijloculŭ serbăreĭ nóstre de astădĭ, împodobind'o şi înveselind'o. Să fie permisŭ celorŭ maĭ tinerĭ să dică: totŭ bĕtrâniĭ noştri, carĭ de jumĕtate secolŭ ne conducŭ, totŭ eĭ pórtă şi astădĭ făclia cu vigórea tinereţeĭ, cu esperienţa bătrîneţeĭ, fără şovăiturĭ, şi plinĭ de credinţă în geniulŭ românescŭ. Să mulţumimŭ d-luĭ Bariţŭ, că scie practica în viaţă atâtŭ de perfectŭ preceptele Evangelieĭ şi că a sciutŭ să facă ca talantulŭ, ce ĭ-a fostŭ încredinţatŭ, să producă róde îndecite.

D-lŭ *V. A. Urechiă* crede că d-lŭ Sturdza a esprimatŭ prin căldurósele sale cuvinte sentimentulŭ tuturorŭ membrilorŭ din Secţiune.

D-lŭ *V. Babeşiŭ* recunósce că neînsemnată este suma ce s'a pusŭ la dispoziţiunea d-luĭ *Bariţŭ* pentru esploraţiunĭ archeologice, în raportŭ cu însemnătatea şi greutăţile unorŭ lucrărĭ de asemenea importanţă; d-sa nu crede că din economiile resultate, a cărorŭ întrebuinţare pentru tipărirea istorieĭ transilvane face onóre d-luĭ *Bariţŭ*, va fi de ajunsŭ să acopere tóte cheltuelile tiparuluĭ pentru o lucrare atâtŭ de voluminósă; crede, prin urmare, că Academia va încuviinţa o propunere ce i s'ar face din partea Secţiuneĭ ca să aloceze în budgetulŭ anilorŭ viitorĭ sumele necesare

pentru esploraţiunĭ, în cifrele din aniĭ trecuţĭ, cu destinaţiune ca o parte suficientă să serve pentru tipărirea opuluĭ până la terminare.

D-lŭ *V. A. Urechiă* se unesce cu părerea d-luĭ Babeşiŭ şi propune ca *Secţiunea* să recomande plenuluĭ *alocarea în budgetulŭ anuluĭ viitorŭ a sumelorŭ putinciόse cu anume destinaţiune pentru tipărirea opuluĭ presentatŭ de d-lŭ Bariţŭ, pînă la terminare.*

Se pune la votŭ propunerea şi se primesce.

D-lŭ *Bariţŭ* dă lectură recensiuneĭ sale asupra *Studiuluĭ despre epigrafia ceramică din Dacia.*

D-lŭ *N. Ionescu* întrébă pe d-lŭ Bariţŭ dacă nu cum-va d-lŭ Torma este de părere că Romaniĭ ar fi transplantatŭ fabricatele şi fabricele lorŭ în ţĕ-rile colonisate. D-sa observă că Roma nu avea fabricele sale de industrie ceramică. Ea şi-a asimilatŭ şi industria popόrelorŭ italice şi a naţiunilorŭ cucerite, mijloculŭ celŭ maĭ priinciosŭ spre a şi le apropia. In schimbŭ Roma le-a datŭ legiunĭ, administraţiune militară şi legĭ.

D-lŭ *Bariţŭ* rĕspundêndŭ dice că părerea d-luĭ Torma este cum că Romaniĭ îşĭ aduceaŭ obiecte de ceramică din Italia.

D-lŭ *Babeşiŭ,* spre încredinţarea diselorŭ d-luĭ Bariţŭ, aduce ca esemplu de convicţiune descoperirea de la Berzovia, unde s'aŭ găsitŭ treĭ speciĭ de ceramică din diferite regiunĭ ale *Italieĭ.*

D-lŭ *V. A. Urechiă* propune a se recomanda atâtŭ recensiunea d-luĭ Bariţŭ câtŭ şi όre-carĭ fragmente din opera inedită a d-sale, pentru lectura publică de Vinerĭ.

D-lŭ *N. Ionescu* preferă a se culege din manuscrisulŭ d-luĭ Bariţŭ părţile cele maĭ interesante pentru o lectură publică.

Primindu-se propunerea formulată de d-lŭ *V. A. Urechiă,* se decide a se recomanda pentru lectura publică atâtŭ recensiunea câtŭ şi unele fragmente din opera inedită a d-luĭ Bariţŭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* întrébă dacă, afară de d-lŭ Bariţŭ, maĭ aŭ şi alţiĭ din membriĭ Secţiuneĭ lucrărĭ pentru lectura publică.

P. S. S. *Melchisedec* face apelŭ la d-lŭ *Papadopol-Calimachŭ* să-şĭ aducă memoriulŭ d-sale despre istoria tipografieĭ în România.

D-lŭ *Papadopol-Calimachŭ* rĕspunde că studiulŭ sĕŭ fiindŭ fórte voluminosŭ nu se póte citi în ședință publică

D-lŭ *V. A. Urechiă* comunică Secțiuneĭ că d-sa are la disposițiune pentru lectură publică două memoriĭ: unulŭ asupra școlelorŭ românescĭ din țĕrile nóstre premergĕtóre epociĭ de la 1821; altulŭ asupra pădureĭ Vlăsia și a înființăreĭ căpitanatelorŭ eĭ de pe acelŭ timpŭ.

După o discuțiune urmată la care aŭ luatŭ parte d-niĭ Kogălniceanu, Papadopol-Calimachŭ, Odobescu și Marianŭ, Secțiunea decide a se recomanda plenuluĭ memoriile d-luĭ V. A. Urechiă pentru lectura publică.

ȘEDINȚA DIN 16 MARTIE 1889

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ *Urechiă* dă lectură uneĭ cărțĭ domnescĭ de la Ipsilanti-Vodă către toțĭ vătașiĭ de plaiurĭ despre granița Transilvaniceĭ, prin care ordonă a se lua mĕsurĭ severe pentru curmarea tâlhăriilorŭ.

După acésta d-lŭ *Urechiă* întreține Secțiunea, dândŭ lectură, uneĭ seriĭ de decrete ale Domnilorŭ A. Moruz alŭ Moldoveĭ și Ipsilanti alŭ Valachieĭ din 1802, privitóre la edilitatea publică, la întreținerea și îmbunătățirea școlelorŭ românescĭ ce se aflaŭ în ființă încă maĭ înainte de anulŭ 1793, prin Bucurescĭ, Craiova și diferite județe, cum eraŭ de esemplu: școla de la Sf. George-vechiŭ în Bucurescĭ, școla de la Poiana în județulŭ Ialomița, cea de la biserica Obedeanu din Craiova și de la comuna Motru din Valachia mică, etc., precum de asemenea privitóre la înființare de nóue școlĭ românescĭ și internate pentru școlarĭ fără dare de mână.

Secțiunea, ascultândŭ cu multŭ interesŭ espunerile d-luĭ Urechiă, basate pe documente, decide a se menține disposițiunea luată pentru lectura publică a memoriilorŭ în cestiune.

D-lŭ *N. Ionescu* comunică Secțiuneĭ că după încredințarea ce i s'a datŭ, are să se termine în curĕndŭ completa restaurațiune a bisericeĭ

Treĭ-Sfetitele din Iașĭ, cuprindêndŭ și decorațiunea eĭ interióră; cu acéstă ocasiune ar fi de doritŭ, dice d-sa, ca să se intereseze Academia de ornamentarea interióră a bisericeĭ, hotărîndŭ a se face pașiĭ trebuincioșĭ pe lângă Ministrulŭ Cultelorŭ, ca acea ornamentare să se facă și într'unŭ sensŭ istoricŭ, represintândŭ unŭ evenimentŭ monumentalŭ pentru istoria bisericeĭ nóstre ca celŭ din anulŭ 1641, când s'a ținutŭ în acea sfântă biserică, memorabilulŭ sinodŭ ca o protestațiune în contra protestantismuluĭ. D-sa înțelege ca Ministrulŭ să fie înduplecatŭ a lua disposițiunĭ pentru a se representa acelŭ însemnatŭ evenimentŭ de la Iașĭ printr'unŭ tabloŭ istoricŭ înfățișândŭ portretele celorŭ maĭ însemnate persóne carĭ aŭ luatŭ parte la acelŭ Sinodŭ, în frunte cu *V. Lupu, Petru Movilă* și *Varlam*, etc.

D-lŭ *Papadopol-Calimachŭ* întrébă că, cine'va fi în stare să dea indicațiunĭ esacte d-luĭ Lecomte asupra persónelorŭ de la acelŭ soborŭ. D-sa amintesce că cu ocasiunea aceluĭ evenimentŭ tóte lucrările și decisiunile soboruluĭ s'aŭ fostŭ tipăritŭ, după îndemnulŭ Domnuluĭ V. Lupu, în tipografia bisericeĭ Treĭ-Sfetitele. In actele soboruluĭ sunt consemnate tóte persónele mirene și din clerŭ carĭ aŭ luatŭ parte la acea întrunire. Din esemplarele tipărite, observă d-lŭ Papadopol, se maĭ găsescŭ fórte puține și arŭ fi bine să se procure unŭ esemplarŭ spre a-lŭ consulta.

D-lŭ *Papadopol*, maĭ amintindŭ că totŭ în acelŭ sfîntŭ lăcașŭ s'a ținutŭ adunarea țéreĭ la care a luatŭ parte și înaltulŭ clerŭ și s'a votatŭ desrobirea *vecinilorŭ*, acelŭ actŭ meritosŭ, dice d-lŭ Papadopol, represintândŭ adevěrata morală bisericéscă, ar mări decorulŭ interiorŭ alŭ bisericeĭ, dacă s'ar reproduce într'unŭ tabloŭ istoricŭ religiosŭ și s'ar alětura la ornamentulŭ propusŭ de d-lŭ N. Ionescu.

D-lŭ *Kogălniceanu* împărtășesce vederile d-luĭ Papadopol și susține propunerea d-sale

P. S. S. Melchisedec este de părere să se restabiléscă și tabloulŭ comemorativŭ în amintirea aducereĭ móștelorŭ sfinteĭ Parascheva, precum fusese maĭ înainte totŭ în acea biserică, așeďându-se de-asupra móștelorŭ.

D-lŭ *Urechiă* propune ca Secțiunea să desemne treĭ membri din sînulŭ eĭ pentru studiulŭ propunerilorŭ ce s'aŭ făcutŭ și presentarea unuĭ proiectŭ spre a se puté lua o decisiune în cunoscință de tóte împrejurările.

Secţiunea învită pe P. S. S. Melchisedec ca în unire cu d-niĭ N. Ionescu şi Papadopol-Calimachŭ să priméscă a se însărcina cu studiulŭ propunerilorŭ şi presentarea unuĭ proiectŭ.

D-lŭ *A. Odobescu* ar dori ca în una din şedinţele publice să i se facă parte pentru lectura unuĭ memoriŭ asupra imaginelorŭ de patrupede androcefale în anticitate şi din biserica Sf. Nicolae din Dorohoiŭ.

Se decide a se recomanda plenuluĭ pentru şedinţa publică de Vinerea viitóre

ŞEDINŢA DIN 29 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

Se dă lectură comunicaţiuneĭ venite din partea d-luĭ *Marianŭ* relativă la Archimandritulŭ Vartolomeiŭ Măzăreanulŭ şi activitatea sa literară:

«*Domnilorŭ Colegĭ!*

«Maĭ deună-ḑĭ am datŭ peste *diata* (testamentulŭ) Archimandrituluĭ Vartolomeiŭ Măzăreanulŭ.

«Din diata acésta, care în curêndŭ se va publica întrégă în «Revista politică,» se vede că V. Măzăreanulŭ a fostŭ unulŭ dintre ceĭ maĭ luminaţĭ şi activĭ călugĕrĭ din Bucovina, că elŭ a compusŭ maĭ multe condice de ale mănăstirilorŭ din Bucovina, precum şi istoria acestora, şi a tradusŭ şi vr'o câte-va cărţĭ bisericescĭ din limbĭ străine în cea română, pe carĭ le-a lăsatŭ apoĭ cu limbă de mórte mănăstireĭ Putna.

«Ḑilele trecute am căpĕtatŭ unŭ manuscriptŭ asemenea de dênsulŭ compusŭ şi scrisŭ, care conţine *Condica sânteĭ mănăstirĭ Voroneţuluĭ*, şi despre care până acum nu sciamŭ nimicŭ. Acéstă condică din anulŭ 1775 e scrisă pe 89 foĭ, octav mare, scrisóre mĕruntă, şi conţine următórele capitole:

«1. Vase ale sânteĭ bisericĭ; 2. Vestminte; 3. Cărţĭ slovenescĭ tipărite; 4. Cărţĭ vechĭ scrise cu mâna; 5. Cărţĭ moldovinescĭ tipărite; 6. Satulŭ Stilbicanĭ; 7. Braniştea sânteĭ mănăstirĭ Voronețulŭ; 8. Poiana în Gura-Homoruluĭ; 9. Satulŭ Bucurescíĭ; 10. Satele: Drăgoescĭĭ, Lucăcescĭĭ şi Botescĭĭ; 11. Satulŭ Vlădeniĭ; 12. Satulŭ Baliţa; 13. Satulŭ Suchlinţiĭ; 14. Satele: Taiştreniĭ, Ternavca, Ileanovodea; 15. Ezerulŭ Leontia; 16. Ezerulŭ Leontia şi satulŭ cu acestŭ nume; 17. Viile la Cotnariŭ; 18. Maliniĭ; 19. Morile, prisăcile şi altele multe ce aŭ datŭ mitropolitulŭ Grigorie; 20. Satulŭ Micşinescĭĭ; 21. Satulŭ Julescĭĭ; 22. Cărţĭ domnescĭ de milă; 23. Cărţĭ domnescĭ pentru vecinĭ; 24. Cărţĭ domnescĭ pentru dijmă şi boerescŭ; 25. Scrisorĭ pe ţiganĭ; 26. Care fericitŭ ctitorŭ a datŭ sate; 27. Care fericitŭ ctitorŭ a datŭ ţiganĭ; 28. Condică de tóte numele şi sălaşurile a tuturorŭ ţiganilorŭ, etc.; 29. Extractŭ de tóte moşiile; 30. Domnia luĭ Stefanŭ-Vodă celŭ vitézŭ, ctitorulŭ sânteĭ mănăstirĭ Voronețulŭ.

«Măzăreanulŭ, după cum arată diata sa, a scrisŭ şi condica şi istoria mănăstireĭ Putna.

«Sunt deplinŭ încredinţatŭ că dacă s'ar face o cercetare amĕruntă pe la tóte mănăstirile şi pe la unele bisericĭ maĭ vechĭ din Bucovina, s'ar puté afla multe manuscripte de ale acestuĭ vrednicŭ bărbatŭ, precum şi unele date despre viaţa sa.

. . . .

«În fine, eŭ sunt de părere că Academia, adunândŭ şi publicândŭ la unŭ locŭ tóte manuscriptele dimpreună cu viaţa luĭ V. Măzăreanulŭ, ar face unŭ serviciŭ fórte mare istorieĭ nóstre, căcĭ multe lucrurĭ interesante şi necunoscute până acuma, dar carĭ sunt espuse a fi pentru totŭ-d'a-una perdute, în scurtŭ timpŭ ar puté să fie orĭ şi de cine citite şi folosite.»

D-lŭ *V. A. Urechiă* amintesce că d-sa a tipăritŭ deja în Analele Academieĭ întréga monografie despre ***Măzăreanu*** şi declară că materialulŭ noŭ ce ar maĭ veni la Academie prin d-lŭ colegŭ Marianŭ îlŭ va utilisa spre completarea monografieĭ sale.

Secţiunea iea actŭ.

D-lŭ *A. Odobescu* propune de membru corespondentŭ pe d-lŭ D. Onciu, profesorŭ de istorie la Liceulŭ din Cernăuţĭ. După ce d-lŭ propunĕtorŭ espune meritele ce şi le-a câştigatŭ prin studiile sale istorice, se pune la votŭ propunerea. După resultatulŭ unanimŭ alŭ votuluĭ, se decide a se propune plenuluĭ.

P. S. S. Melchisedec propune pe d-lŭ Alex. Xenopol, profesorŭ la Facultatea din Iaşĭ totŭ de membru corespondentŭ.

Propunerea punêndu-se la votŭ şi întrunindŭ unanimitate, se admite şi se va recomanda plenuluĭ.

D-lŭ *V. Maniu* propune de asemenea pe d-lŭ Petre Broşteanu din Reşiţa în Banatŭ, publicistŭ etnografŭ, totŭ ca membru corespondentŭ.

D-lŭ *Bariţŭ* susţinêndŭ cu căldură propunerea, se pune la votŭ şi se admite în unanimitate, luându-se aceaşĭ decisiune de a se recomanda plenuluĭ spre primire.

ŞEDINŢA DIN 1 APRILE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

Se procede la constituirea biurouluĭ pe anulŭ viitorŭ.

După propunerea făcută de a se aclama totŭ membriĭ biurouluĭ din trecutŭ, nefiindŭ nicĭ o contestaţiune, s'aŭ proclamatŭ :

D-lŭ *V. A. Urechiă* ca Preşedinte.

D-lŭ *A. Papadopol-Calimachŭ* ca vice preşedinte.

Secretarulŭ va continua, conformŭ statutelorŭ, a funcţiona până la împlinirea termenuluĭ regulamentarŭ.

———

SECŢIUNEA SCIINŢIFICĂ

ŞEDINŢA DIN 27 IANUARIE 1889

Preşedinţa d-luĭ *P. S. Aurelianŭ.*

Luândŭ în cercetare adresa d-luĭ Ottescu Ioanŭ cu alăturarea memoriuluĭ asupra postulatuluĭ luĭ Euclide, lucratŭ de d-sa, a hotărîtŭ ca d-lŭ Generalŭ *Fălcoianu*, să citéscă acestŭ memoriŭ, şi să raporteze Secţiuniĭ.

ŞEDINŢA DIN 9 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *Bacaloglu.*

Secţiunea sciinţifică, luândŭ în cercetare memoriulŭ d-luĭ Stefanŭ Hepites, directorele Institutuluĭ Meteorologicŭ, ce i s'a trimisŭ de d-lŭ Preşedinte alŭ Academieĭ; memoriŭ privitorŭ la studiulŭ asupra climeĭ Bucurescilorŭ în aniĭ 1885-88, a găsitŭ că merită să fie publicatŭ în Analele Academieĭ.

ŞEDINŢA DIN 14 MARTIE 1889.

Preşedinţa d-luĭ *Em. Bacaloglu.*

Secţiunea sciinţifică, luândŭ în cercetare cestiunea determinăriĭ subiectuluĭ ce este a se pune la concursŭ pentru premiulŭ Lazărŭ de 5,000 leĭ pentru anulŭ 1893, şi avêndŭ în vedere că acestŭ premiŭ, pusŭ pentru anulŭ acesta, nu a datŭ niciĭ unŭ resultatŭ, niciĭ unulŭ din concurenţĭ ne-

fiindŭ în condițiunile cerute, este de părere a se menține premiulŭ «Studiulŭ vinurilorŭ din România din punctulŭ de vedere economicŭ și alŭ composițiunii lorŭ chimice» și pentru anulŭ 1893.

Secțiunea aprobă asemenea citirea pentru ședința de Vinerĭ, 17 curentŭ, a noteĭ d-luĭ Cobălcescu intitulată: «Observațiunĭ asupra studiilorŭ paleontologice ale d-luĭ Herbich, despre amoniții aflați în basinulŭ Dâmboviciórei.»

ȘEDINȚA DIN 27 MARTIE 1889.

Președința d-luĭ *Em. Bacaloglu.*

«Astădĭ 27 Martie, Secțiunea sciințifică, întrunindu-se în numĕrŭ de nouĕ membri,—d-niĭ *Bacaloglu, Kretzulescu, Cobălcescu, Poni, Porcius, Fălcoianu, Brândză, Stefănescu, Felix*—a discutatŭ asupra persónelorŭ ce ar puté fi numite ca corespondențĭ aĭ Academieĭ în Secțiunea sciințifică și aŭ decisŭ a se recomanda plenuluĭ d-niĭ:

Dr. *C. Istrate,* alesŭ cu unanimitate de *nouĕ* voturĭ.

Dr. *Victor Babeșiŭ,* alesŭ cu unanimitate de *optŭ* voturĭ.

D-lŭ *Nicolae Culianu,* alesŭ cu unanimitate de *optŭ* voturĭ.

Dr. *Al. Vitzu,* alesŭ cu *șapte* voturĭ din *optŭ.*

D-lŭ *Sabba Stefănescu,* alesŭ cu *șapte* voturĭ din *optŭ.*

D-lŭ *C. Gogu,* alesŭ cu unanimitate de *șapte* voturĭ.

Dr. *G. Asachi,* cu unanimitate de *șapte* voturĭ.

ȘEDINȚA DIN 1 APRILIE 1889.

Președința d-luĭ *Em. Bacaloglu.*

Astădĭ 1 Aprilie întrunindu-se în ședință spre a discuta asupra numirilorŭ de membrĭ corespondențĭ, a decisŭ a maĭ propune, pe lângă ceĭ din ședința de la 27 Martie și pe d-lŭ Dr. *N. Calenderu.*

ȘEDINȚA DIN 3 APRILIE 1889.

Președința d-luĭ *Em. Bacaloglu.*

Astăḑĭ, 3 Aprilie 1889, Secțiunea a procedatŭ la alegerea biurouluĭ sĕŭ, și resultatulŭ a fostŭ următorulŭ:

D-lŭ *Nicolae Kretzulescu* a fostŭ alesŭ Președinte în unanimitate.

D-lŭ *Stefanŭ Fălcoianu* a fostŭ alesŭ vice-președinte asemenea în unanimitate.

COMISIUNEA BIBLIOTECEI

Raportŭ asupra progreselorŭ Bibliotecei în anulŭ 1888—89.

Domnilorŭ Colegĭ,

In anulŭ trecutŭ Biblioteca Academieĭ a crescutŭ prin următórele adăugirĭ la colecțiunile carĭ o compunŭ.

1. S'aŭ cumpĕratŭ 434 volume și broșurĭ tipărite, 10 stampe, 21 volume manuscrise și 294 documente istorice.

2. De la tipografiile din țéră s'aŭ primitŭ, conformŭ obligațiuneĭ impuse prin lege, 673 volume și broșurĭ, 231 diare și reviste.

3. S'aŭ primitŭ 403 volume în schimbŭ de la Instituțiunile cu carĭ Academia se află în relațiunĭ. La acestea se adaugŭ 52 volume primite în darŭ de la diferite persóne și 176 volume dăruite de d-lŭ D. A. Sturdza.

4. Colecțiunea de documente și manuscrise se îmbogățesce fără încetare prin darurile carĭ se facŭ Academieĭ. Dintre acestea aducemŭ la cunoscința d-vóstre pe cele următóre, fiindŭ cele maĭ însemnate:

I. P. S. S. Mitropolitulŭ Moldoveĭ a dăruitŭ manuscrisulŭ românescŭ de la 1682 alŭ viețeĭ S-tuluĭ Nifonŭ, pe care I. P. S. Sa a publicat'o în anulŭ trecutŭ;

D-lŭ D. A. Sturdza a dăruitŭ unŭ noŭ volumŭ manuscrisŭ cuprindêndŭ acte din epoca luptelorŭ pentru unire, albumulŭ de 16 fotografiĭ făcute la 1886, representândŭ biserica de la Curtea de Argeșŭ și unŭ planŭ de moșie făcutŭ la începutulŭ seculuĭ;

D-lŭ Președinte Kogălniceanu a dăruitŭ 10 documente istorice românescĭ;

D-lŭ Radu Rosetti, în diferite rêndurĭ a presentatŭ Academieĭ bogate colecțiunĭ, cam 150 de documente;

D-lŭ Odobescu a dăruitŭ o colecțiune de 80 documente vechĭ muntenescĭ în copiĭ și traducerĭ, documente ale cărorŭ originale slavone se află în Archivele Statuluĭ;

D-lŭ V. A. Urechiă a dăruitŭ două volume manuscrise;
D-lŭ P. Şendrea 4 chrisóve vechĭ de la Domniĭ Moldoveĭ;
D-lŭ Maiorŭ Tudoriu a dăruitŭ 2 documente;
D-lŭ Senatorŭ N. Cămărăşescu 2 documente;
D-lŭ Senatorŭ Doctorŭ M. Burada 53 documente;
D-lŭ Senatorŭ Al. Florescu 1 documentŭ;
D-lŭ Vasiliu 1 volumŭ manuscrisŭ de la 1829.

Tuturorŭ donatorilorŭ li s'aŭ arĕtatŭ mulţumirele Academieĭ pentru darurile făcute, atâtŭ prin corespondenţă directă, câtŭ şi prin publicare în «Monitorulŭ Oficialŭ».

Tabloulŭ următorŭ arată totalitatea cresceriĭ Biblioteceĭ în acestŭ anŭ.

	Cărţĭ tipărite	Volume manus.	Documente	Stampe	Planurĭ topografice vechĭ
Cumpĕrate.	434	21	294	10	4
In schimbŭ.	403		—	—	—
Obligate. .	914	—			—
Dăruite . .	228	5	302	16	1
	1979	26	596	26	5

5. S'aŭ legatŭ 579 volume de diferite formate.

6. Precum vedeţĭ din cifrele pe carĭ vi le presentămŭ Biblioteca Academieĭ nóstre continuă a se îmbogăţi constantŭ în fie-care anŭ.

Imbogăţindu-se ast-felŭ colecţiunile nóstre câştigă o însemnătate din ce în ce maĭ mare şi atragŭ totŭ maĭ multŭ pe doritoriĭ de a face studiĭ. Acésta însă reclamă o instalare îndestulătóre şi unŭ personalŭ de serviciŭ, care pe de-o parte să pótă ţiné diferitele colecţiunĭ în cea maĭ bună ordine, trecêndu-le tot-da-una în inventariile speciale şi aşezându-le la locurile lorŭ; pe de alta să le pótă pune la disposiţiunea persónelorŭ ce arŭ dori să le

cerceteze. In amêndouě aceste privințĭ Biblioteca nóstră se află până acum în mare lipsă de mijlócele necesariĭ. Localulŭ a devenitŭ de multŭ cu totulŭ neîncăpătorŭ, așa în cât aprópe întréga Bibliotecă este așezată în dulapurĭ pe douě și treĭ rêndurĭ, cea ce îngreuiază fórte multŭ luarea căr-țilorŭ și așezarea lorŭ. Și maĭ rěŭ însă că, o mare parte din Bibliotecă nicĭ chiar în acestŭ modŭ nu a putută fi așezată în localulŭ sĕŭ, ci a trebuitŭ să fie pusă în magasinulŭ depositului de publicațiunĭ, fiindŭ din acéstă causă cu totulŭ înlăturată de la orĭ-ce întrebuințare.

In acéstă stare se află întregile Bibliotecĭ Hepites, Bălășescu, Hasdeŭ, iar de câte-va lunĭ aprópe tóte cărțile carĭ se primescŭ se depunŭ în acelașĭ magasinŭ, ne maĭ fiindŭ câtușĭ de puținŭ locŭ liberŭ în localulŭ Academieĭ.

Din aceașĭ causă a lipseĭ de localŭ și de personalŭ suficientŭ unele părțĭ din colecțiunile nóstre sunt în parte saŭ în totalŭ neorganisate până acum, ast-felŭ documentele se ținŭ în lădĭ și dulapurĭ strîmte; o parte din ele nu s'aŭ putută încă cataloga și prin urmare nu potŭ fi încă cu destulă înlesnire întrebuințate pentru studiile istorice.

In aceașĭ stare se află colecțiunea de foĭ volante, de chărțĭ geografice și de stampe.

Noĭ avemŭ onóre a vĕ aduce la cunoscință acéstă stare a colecțiunilorŭ, sperândŭ că d-vóstră vĕ vețĭ convinge de grabnica necesitate, care este de a se lua mĕsurĭ, pentru ca să se procure mijlócele trebuinciόse spre a se puté instala prețiósele nóstre colecțiunĭ în condițiunĭ maĭ bune; spre a le da unŭ personalŭ suficientŭ pentru a le ține în ordinea necesară și spre a puté înlesni lucrarea învĕțațilorŭ, carĭ arŭ dori să se foloséscă de materialele strînse printr'o neîncetată stăruință și prin însemnate sacrificiĭ.

G. Sion, V. Maniu, Gr. Stefănescu.

Cărţile cumpĕrate în anulŭ 1888—89.

Aali Pacha. 1870. — 1 vol. 8°.

Aaron (Fl.), Idee repede de istoria prinţipatuluĭ ţeriĭ Românescĭ. Bucurescĭ 1836. — 3 vol. 8°.

Abbiatici, Dialogurĭ în treĭ limbĭ. Bucurescĭ 1855. — 1 vol. 8°.

Actele sinoduluĭ bisericeĭ greco-rĕsăritene în Ardealŭ din anulŭ 1864. Sibiŭ 1864. — 1 vol. 8°.

Akta Grodzkie i Ziemskie. Lemberg 1872. — 12 vol. 4°.

Акты, относящіеся къ исторіи южной и западной Россіи. St. Petersburg 1863 — 1885. — 13 vol. 8.

Alcătuire aurită a luĭ Samuilŭ Rabbi. Buzĕŭ 1836. — 1 vol. 4°.

Alecsandri (V.), Păcală şi Tândală. 1857. — 1 vol. 8°.

Alexandru Ionŭ către patriarchulŭ Constantinopoluluĭ. Bucurescĭ 1865. — 1 vol. 16°.

Alexics (G.), Magyar elemek az oláh nyelvben. Budapest 1888. — 1 vol. 8°.

Amiculŭ şcóleĭ, fóie pedagogică. Anulŭ I. Bucurescĭ 1870. — 1 vol. 8°.

Ammans (J.), Reise in das gelobte Land. Zürich 1678. — 1 vol. 8°.

Andronicŭ (S.), Radulŭ VII de la Afumaţĭ. Bucurescĭ 1846. — 1 vol. 8°.

Anicet-Bourgeois et *Dumanoir,* Doctorulŭ Negru. Dramă. Bucurescĭ 1858. — 1 vol. 8°.

Annales de Chimie et de Physique. VI-e série. Tom. 1—16. — 16 vol. 8°.

Annales des sciences naturelles. Botanique. VI-e série. Tom. 17—20. VII-e série. Tome 1—7.—Zoologie. VI-e série. Tom. 15—20. VII-e série. Tom. 1—6. — 23 vol. 8°.

Archiv für österreichische Geschichte. Tom. LXXI, LXXII, LXXIII. — 3 vol. 8°.

Archives diplomatiques. 1887. No. 10—12. 1888. Paris. — 2 vol. 8°.

Aruncătură de ochĭ asupra interveniriĭ Prinţuluĭ Brâncoveanu în administraţia moşiilorŭ Brâncovenescĭ. Bucurescĭ. — 1 vol. 8°.

Archivio glottologico italiano diretto da G. I. Ascoli. Vol. X. Fasc. 2. Roma 1887. — 1 vol. 8°.

Aricescu (C. D.), Florica. Bucurescĭ 1847. — 1 vol. 16°.

Aslanŭ (N. C.), Crisa. Ediţ. II. Iaşĭ 1885. — 1 vol. 4°.

Bălăşescu (N.), Cuvinte casuale. Bucurescĭ 1858. — 1 vol. 8°.

» » Elemente de istoria biblieĭ. Iaşĭ 1853. — 1 vol. 8°.

Barcianu (S. P.), Dicţionarŭ germânŭ-românŭ şi românŭ-germânŭ. Sibiŭ 1888. — 2 vol. 16°.

Baronzi (G.), Barba luĭ Ștefanŭ celŭ Mare. Craiova 1882. — 1 vol. 8°.
» » Emblema maternităţiĭ. Galaţĭ 1881. — 1 vol. 8°.
Bertrand şi Raton. Comedie. Bucurescĭ 1847. — 1 vol. 12°.
Bĕtrânulŭ misteriosŭ. Tradusŭ din franţozesce de G. B. Bucurescĭ 1851. — 1 vol. 8°.
Bibescu (G.), Unŭ ministru românŭ. Bucurescĭ 1884. — 1 vol. 8°.
Binele publicŭ, 1878—81.
Βίος Πέτρου τοῦ μεγάλου. Veneţia 1736. — 1 vol. 8°.
Bolintineanu (D.), Călĕtoriĭ în Moldova. — 1 vol. 8°.
» » Domniĭ regulamentarĭ. Bucurescĭ 1869. — 1 vol. 8°.
Bordeanu (N.), L'Égypte d'après les traités de 1840—41. Constantinople. 1 vol. 8°.
Bouchardy (D.), Campanatorulŭ de la St. Paul. Dramă. Bucurescĭ 1847. — 1. vol. 8°.
Bouvet (Fr.), Resbelulŭ şi civilisaţiunea. Traducţiune. Bucurescĭ 1859. — 1 vol. 8°.
Brissonius (Barnabas), De veteri ritu nuptiarum et jure connubiorum. Lugd. Batavorum 1641. — 1 vol. 8°.
Brugmann (K), Grundriss der vergleichenden Grammatik der Indogermanischen Sprachen. II Bd. Strassburg 1889. — 1 vol. 8°.
Buchetulŭ. Trad. de I. Voinescu I. Bucurescĭ 1842. — 1 vol. 8°.
Buchon (I. A. C.), Chroniques étrangères relatives aux expéditions françaises pendant le XIII-e siècle. Paris 1840. — 1 vol. 8°.
Buchon (I. A.), Collection des chroniques nationales françaises. XIII-e siècle. Paris 1825. — 1 vol. 8°.
Bukarester deutsche Zeitung. 1845. — 1 vol. fol.
Buletinŭ oficialŭ alŭ Principatuluĭ ţereĭ românescĭ. 1850. - 1 vol. 4°.
Calendarŭ de petrecere pe 1857. Bucurescĭ. — 1 vol. 8°.
Calendarŭ pe anulŭ de la Christosŭ 1863. Bucurescĭ. — 1 vol. 8°.
Calendarŭ pentru toţĭ pe 1862, 1863, 1868 Bucurescĭ. — 3 vol. 8°.
Calendarŭ popularŭ pe 1851. Bucurescĭ. — 1 vol. 8°.
Calendarŭ popularŭ bisericescŭ pe 1864. Bucurescĭ. — 1 vol. 8°.
Calendarŭ istoricŭ şi popularŭ. Cazania. 1859. Bucurescĭ. — 1 vol. 8°.
Calendarŭ pe anulŭ 1867. Bucurescĭ. — 1 vol. 8°.
Calendarŭ pentru poporulŭ românŭ. 1856. Braşovŭ. — 1 vol. 8°.
Calendarŭ românescŭ 1832. Buda. — 1 vol. 8°.
Calendarulŭ Daraculuĭ. 1872. Bucurescĭ. — 1 vol. 8°.
Calendarulŭ Ghimpeluĭ. 1868, 1875. Bucurescĭ. — 2 vol. 8°.
Calendarulŭ luĭ Nichipercea pe 1862 şi 1864. Bucurescĭ. — 2 vol. 8°.
Calendarulŭ profeticŭ pe 1863. Bucurescĭ. — 1 vol. 8°.

Călĕtoria Impĕratuluĭ Sigismund. Comedie. Craiova 1839.

Caloianu (B.), Oraţiune funebră. Craiova 1853. — 1 vol. 8°.

Capitoli della pace, e lega offensiva e deffensiva tra la Maiestà del Re di Polonia e delli czarii di Moscovia conclusa li 25 April. 1686. Veneţia 1686. — 1 vol. 4°.

Carageali (C.), O soarè la mahala. Bucurescĭ 1847. — 1 vol. 8°.

Carta curselorŭ postale în România, cu începere de la 1 Aprilie 1869. — 1 vol. fol.

Carte de adrese a Bucurescilorŭ. Bucurescĭ 1882. — 1 vol. 8°.

Câte-va cuvinte asupra proiectuluĭ de lege la regularea Dobrogeĭ. Bucurescĭ.— 1 vol. 8°.

Catichis. Némţu 1856. — 1 vol. 8°.

Chateaubriand, Eventurile celuĭ din urmă Abenseragiŭ. Bucurescĭ 1852.

Colecţia documentelorŭ atingĕtóre de Comunitatea Arménă în Prinţipatulŭ Moldoveĭ de la 1841—1852. Iașĭ 1853. — 1 vol. 8°.

Commission européenne du Danube. Protocólele 66, 150, 241—245, 257, 258, 262, 263, 302. — 1 vol. fol.

Conférence de Berlin. 1880. — 1 vol. 8°.

Constitution ottomane promulguée le 7 Zilhiadjé 1293 (11/23 Décembre 1876). — Constantinople. 1 vol. 4°.

Cofebue (Kotzebue), Don Ranudo de Colibrados. Comedie trad. de Pastia. Bucurescĭ 1847. — 1 vol. 8°.

Crémer (Henri H.), Richesse minérale de la Roumanie. Liège. 1888. — 1 vol. 8°.

Culegere de înţelepciune. Bucurescĭ 1827. — 1 br. 8°.

Cuza (Gr.), Interpelările deputatuluĭ Gr. Cuza. Bucurescĭ 1862. — 1 vol. 8°.

Dacia literară subt redacţia luĭ M. Kogălniceanu. Tom. I. Iașĭ 1840. — 1 vol. 8°.

Diario secondo dal campo del Rè di Polonia li 7 Settembre per tutto li 4 Ottobre 1684 con la relazione de la battaglia sequit. Funteria Polacca, e li Tartari di là sul Danubio, ò sia Niesetz. Bologna 1648. — 1 vol. 4°.

Dictionnaire encyclopédique des sciences médicales. I-ère série, T. 35 p. 2, 36. — II-e série, T. 24 p. 2, 25, 26. — III-e série, T. 18. — IV-e série 13 p. 2, 14 p. 1. — V-e série, T. 2 p. 2, t 3 p. 1. Paris. — 10 vol. 8°.

Dimitriade și *Carada,* Fraţiĭ din munte. Bucurescĭ 1856. — 1 vol. 8°.

Distincta relazione delli sanguinosi combatimenti, e vittoria, riportate dall'armi Polache contro Turchi e Tartari. Veneţia 1685. — 1 br. 4°.

Décret rendu le 28 Mouharrem 1299 réglant le service de la dette publique consolidée de l'Empire ottoman. Constantinople 1881. — 1 vol. 4°.

Decurtins (Dr. C.), Rätoromanische Chrestomatie. I Band, 1 Lieferung. — 1 vol. 8°.

Deux détroits. Quelques réflexions sur la phase actuelle de la question d'Orient. — 1 vol. 8°.

Discurs. Un Roumain. — 1 vol. 8°,

Dreyer (Otto), Undogmatisches Christenthum. Braunschweig 1888. — 1 vol. 8°.

Dupin (D.), Procesul luĭ Iisus Christos. Bucurescĭ 1864. — 1 vol. 8°.

Duval (A.), Juneţea luĭ Carol II. Comedie trad. Bucurescĭ 1836. — 1 br. 8°.

Ecsino (A.), Viaţa Generaluluĭ N. C. Dabija. Bucurescĭ 1885. — 1 vol. 8°.

Ernani. Melodramă. Bucurescĭ 1857. — 1 br. 12°.

Esplicarea convenţiuneĭ. Bucurescĭ 1858. — 1 vol. 8°.

Favorita. Operă. Bucurescĭ 1859. — 1 br. 8°.

Festă în comemoria ḑileĭ de 23 Sept., 1854 saŭ Cobza luĭ Marinică. Beciu 1855. — 1 br. 32°.

Filitti (G.), La propriéte foncière dans la Dobrogea. Bucarest 1881. — 1 vol. 8°.

Finali (T.), Căderea Misolonghieĭ. Dramă. Bucurescĭ 1862. — 1 vol. 8°.

Florescu (C. G.), Scânteia ḑiaruluĭ confiscat «Aripele furtunóse». Bucurescĭ. 1860. — 1 br. 8°.

Floru (G.), Florĭ de la Golgotha. Bucurescĭ 1882. — 1 vol. 8°.

.*Fotie Patriarchul,* Epistolie de obşte către scaunele archieraticescĭ ale rĕsăritului. Buzĕŭ 1832. — 1 vol. 8°.

Franzos (K. E.), Aus Halb-Asien. Culturbilder aus Galizien, der Bukowina, Südrussland und Rumänien. — 3-te Auflage.

Fritzsche (O. Fr.), Libri apocryphi veteris Testamenti graece. Lipsiae 1871. — 1 vol. 8°.

Furet (Caroline), Histoire abrégée de l'Empire Ottoman. Constantinople 1869. — 1 vol. 8°.

George (D), Prescurtare de cunoscinţe universale. Bucurescĭ 1851. — 1 vol. 8°.

Georgescu (Th.), Lira, mica colecţiune de cânturĭ române. Bucurescĭ 1866. 1 br. 8°.

Gerard (E.), The Land beyond the forest. Edinburgh and London 1888. — 2 vol. 8°.

Germanos (Archim.), Réponse aux mémoires du 14/26 Décembre 1864. — 1 vol. 8°.

Гласник друштва србске словесности. 1—3, 8—13, 15—22. — 17 vol. 8°.

Goldoni (C)., Geniul bun. Trad. Bucurescĭ 1858. — 1 br. 8°.

Golubinski (E.), Privire scurtă asupra historieĭ bisericeĭ română-orthodoxă. Iaşĭ. 1879. — 1 vol. 8°.

Gopcevicì (Spiridon), Serbien und die Serben I. Leipzig 1888. — 1 vol. 8°.

Grimm (Jacob), Deutsche Grammatik. III Theil, neuer vermehrter Abdruck. I.II. Gutersloh 1889. — 1 vol. 8°.

Gröber (G.), Grundriss der Romanischen Philologie. III Lieferung. Strassburg 1888. — 1 vol. 8°.

Halepliu (C.), Pusnicul. Bucurescĭ 1853. — 1 br. 8°.

Harnack (Dr. A.), Lehrburch der Dogmengeschichte. Freiburg i. B. 1888.— 2 vol. 8°.

Hell (Hommaire de), La navigation des rivières roumaines et le projet du Prince G. Bibesco. Bucarest 1881. — 1 vol. 8°.

Hrismos, adecă prorocie a fericituluĭ Ieromonach Agathanghel. 1818. — 1 vol. 8°.

Inconjurarea Cholchesterii. Istorie fórte morală trad. de Teod. Orașanu. Bucurescĭ 1843. — 1 vol. 8°.

Instruction à l'Inspecteur général de la navigation du Bas-Danube. - 1 vol. fol.

Intrebărĭ și respunsurĭ teologicescĭ. Craiova 1857. — 1 vol. 8°.

Intrigă și amor. Dramă. Bucurescĭ 1852. — 1 vol. 8°.

Invĕțătură bisericéscă. Bucurescĭ 1777.—1 vol. 8°.

Invĕțăturĭ de multe sciințe folositóre. Sibiŭ 1811.—1 vol. 4°.

Ioanin (Ch.), Tilinca. Bucurescĭ 1859. — 1 br. 8°.

Ioanovitz (N. I.), 8 Octobre. Tulcea 1880. — 1 vol. 8°.

Istoria luĭ Alexandru acum a patra óră tipărită la anul 1842. — 1 vol. 8°.

Istoria luĭ Carol XII. Trad. de D. N. Racoviță. Bucurescĭ 1845.—1 vol. 8°.

Istoria Sindipeĭ filosofuluĭ. 1834.—1 vol. 8°.

Instrucțiĭ și deslușirĭ pentru consiliurile sătescĭ. Bucurescĭ 1862. — 1 br. 8°.

Jagicĭ (V.), Archiv fur slavische Philologie. XI. — 1 vol. 8°.

Jekelfalussy (József, A magyar Korona országainak helységnévtára. Budapest 1888. — 1 vol. 8°.

Journal de Francfort, 1823. Janvier-Juin. — 2 vol. 4°.

Journal (The) of Hellenic Studies. V. Text. Plates. London 1884. — 1 vol. fol. și 1 vol. 8°.

Jurnalul judiciar. Bucurescĭ 1865 -66. — 1 vol. fol.

Kaindl (R. F.), Der Buchenwald. Beiträge zur Geschichte der Bukowina. 1, 2 Czernowitz. 1888. — 2 vol. 8°.

Kaluzniacki (E.), Monumenta linguae palaeoslovenicae. Tomus I. Viena 1888. — 1 vol. 8°.

Karadzicĭ (V. St.), **Српске народне пјесме.** Viena 1841—65.

Kiss (Gábor), A rumán igehailitás *in*: Egyetemes philologiai közlöny. XII, 8 füzet (1888). — 1 vol. 8°.

Kontu Ioanitul (Polyzon), Invĕțăturĭ de multe sciințe. Sibiŭ 1811.—1 vol. 4°.

Körting (G.), Encyklopädie und Methodologie der romanischen Philologie. Zusatzheft. Heilbronn 1888. — 1 vol. 8°.

Kovaco (Al.), Unmystère d'Egypte. Paris 1864. — 1 vol. 8°.

Kubinyi (F.), Monumenta Hungariae historica. I, II. Budapest 1867, 1888.—2 vol. 8°.

Kuhn, Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung. Band XXX.—1 vol. 8°.

, Lafsaicon întru care se cuprinde vieţi pustniceşti de bărbaţi şi de muiari. Bucurescĭ 1760. — 1 vol. 4°.

Lagarde (Paul de), Agathangelus und die Akten Gregor's von Armenien. Göttingen 1887.—1 vol. 4°.

Liste des Messieurs les membres du corps diplomatique d'après la remise de leurs lettres de créance. Constantinople 1881. — 1 vol. 4°.

Literaturblatt für germanische und romanische Philologie. 1888, 1889. Heilbronn. — 2 vol. 4°.

Lovrich (G.), Osservazioni sopra diversi pezzi del viaggio del Fortis. Venezia 1776. — 1 vol. 4°.

Lupulov (P.), Istoria morală. Buda 1835. — 1 vol. 8°.

Macaveii. Bucuresci 1849. — 1 vol. 8°.

Maindron (E.), L'Académie des sciences.—Paris 1888. —1 vol. 8°.

Mângâitorulŭ celorŭ întristaţĭ. Bucurescĭ 1850.—1 vol. 8°.

Manio (B.), Amelia. Bucurescĭ 1849. — 1 br. 12°.

Manu (N. G.), Despre agio. Bucurescĭ. — 1 vol. 8°.

Marsillac (U.), Guide de voyageur à Bucarest. Bucarest. — 1 vol. 8°.

Martens (G. Fr.), Nouveau recueil général de traités. II série. Vol. XII, XIII 1, 3. XIV 1. Göttingen 1888. — 3 vol. 8°.

Masson (M.), Mutulŭ. Dramă. Bucurescĭ 1854. — 1 vol. 8°.

Melega (Anania), Discursŭ la închinarea sfinteĭ crucĭ. Bucurescĭ 1866. — 1 br. 8°.

Metternich (Prince de), Notice nécrologique. Bruxelles 1859. — 1 vol. 8°.

Meyer (Gustav), Kurzgefasste albanesische Grammatik. Leipzig 1888.—1 vol. 8°.

Mihăescu (S.), Délulŭ draculuĭ. Melodramă. Trad. Bucurescĭ 1853.—1 vol. 8°.

Mihălescu (S. A.), Idiotulŭ. Dramă. Trad. Bucurescĭ 1852. — 1 vol. 8°.

Milcovescu, Ruhala şi Mesia. Bucurescĭ 1858. — 1 br. 16°.

Miller (K.), Die Weltkarte des Castorius gennant die Peutingerische Taffel. Ravensburg 1888. — Textŭ şi facsimile. — 2 vol. 8°.

Molitvénic. Rîmnicŭ 1793. — 1 vol. 8°.

Monitorulŭ, jurnalŭ oficialŭ alŭ Româniеĭ. 1887.—2 vol. fol.

Montesquieu, Mărirea şi decadenţa Romanilorŭ. Bucurescĭ 1859. — 1 vol. 8.

Murray (James A. H.), A new English dictionnary on historical principles. Part IV, 1. 2. Oxford 1888. - 2 vol. 4°.

Napoleon III şi Principatele Române. Bucurescĭ 1859. — 1 vol. 8°.

Nazareteanu (I. A.), Notiţe istorice şi geografice asupra Dobrogeĭ. Tulcea 1882. — 1 vol. 8°.

Negulicĭ (I. D.), Biblioteca universală. Bucurescĭ 1846. — 1 vol 16⁰.

Nifon (D. D.), Cuvîntŭ la sfinţirea bisericeĭ Têrguşorulŭ-noŭ. Bucurescĭ 1857. — 1 vol. 8⁰.

Nichiforŭ (Arch.), Mâna luĭ Damaschinŭ. Bucurescĭ 1867. — 1 vol. 8⁰

Nuova verissima, e distincta relazione della vittoria ottenuta dall'armi polache contro Turchi, e Tartari. Venetia 1694. — 1 br. 4⁰.

Nutricea rusă. — 1 br. 8⁰.

Opran (P.), Unde avemŭ să ajungemŭ. Craiova 1884. — 1 vol. 8⁰.

Opreanu (N. R.), Rino, pagine perdute. Bucurescĭ 1870. — 1 vol. 8⁰.

Orient (L') 1877—78. — 2 vol. fol.

Orientulŭ. Organŭ politicŭ, literarŭ, economicŭ, industrialŭ şi comercialŭ. An. 1871. — 1 vol. fol.

Orientulŭ latinŭ. Ḑiariŭ. Braşovŭ. 1874—75. — 2 vol. fol.

Palicariopulo (G.), Iani Halvagiopulo. Bucurescĭ 1858 — 1 br. 8⁰.

Palma. Drama. Traducere. Bucurescĭ 1852. — 1 br. 8⁰

Panslavisme. Le Prince Couza. La Roumanie. La Russie. Paris 1866. — 1 vol. 4⁰.

Pays roumain (Le). Bucurescĭ 1868—1869. — 1 vol. fol.

Petrik (G.), Bibliographia Hungariae. 1712—1860.—I.— Budapest 1888.— 1 vol. 8⁰

Petroni (V.), Comentariile dreptuluĭ penalŭ. Bucurescĭ 1857. — 1 vol. 8⁰.

Pichilo Alliaga. Dramă. Bucurescĭ 1852. — 1 br. 8⁰.

Pleşoianu (G. P.), Cele d'ântâiŭ cunoscinţe pentru trebuinţa copiilorŭ. Trad. de G. Pleşoianu. Craiova, 1828. — 1 vol. 8⁰.

Pobêdonosţev (K.), **Всеподданнѣйшій отчетъ по вѣдомствѣ православнаго исповѣданія за 1885 г.** St. Petersburg. 1887. — 1 vol. 8⁰.

Politique d'Ismail Pacha. Paris 1869. — 1 vol. 8⁰.

Popescu (D.), Ciru Economu şi moşneniĭ Bordenĭ. Bucurescĭ. — 1 vol. 8⁰.

Procesulŭ din sala Bossel. Bucurescĭ 1859. — 1 br. 8⁰.

Procesulŭ G. Heliadŭ şi comuna Galaţĭ. Bucurescĭ. — 1 vol. 8⁰.

Protocoles et convention turco-austro-hongroise. Constantinople 1879. — 1 vol. 4⁰.

Question (La) du Nord ou la politique de la Russie en Turquie, démasquée. Constantinople 1877. — 1 vol. 8⁰.

Raportŭ asupra administraţiuniĭ urbeĭ Brăila. Brăila 1880. — 1 vol. 4⁰.

Rapport sur les entrepôts de la ville de Galatz. Bucurescĭ. — 1 vol. 8.

Ratzel (Dr. Fried.) Völkerkunde. Leipzig 1887—88. — 3 vol. 8⁰.

Reflecţiunĭ fugitive. Bucurescĭ 1863. — 1 vol. 8⁰.

Règlement de navigation et de police applicable au Bas-Danube. — 1 vol. fol.

Relazione della ricca presa fatta nel corrente mese da Cosacchi nel' Mar

Negro, colla presa d'un' Ambasciatore spedito da Constantinopoli al Kam de Tartari. Veneţia 1688.—1 br. 4°.

Resboiulŭ. Bucurescĭ 1885. — 2 vol. fol.

Réthy (*Dezsò*), Magyarország a Balkán piacain. Budapest 1889.—1 vol. 8°.

Rivista di filologia e d'istruzione classica. XVII. 1888. — 1 vol. 8°.

Romanesculŭ (*R.*), Iosefina. Melodramă. Bucurescĭ 1857.—1 br. 8°.

Romania pe 1838. — 2 vol. 4°.

Romania. XVII. Paris 1888. — 1 vol. 8°.

Rosetti (*C. A.*), A doua epistolă d-luĭ Barbu Ştirbeĭ. Paris 1850. - 1 br. 32°.

Roumanie, portraits contemporains. Bucurescĭ 1881. — 1 vol. fol.

Russie, Le livre noir de la Russie. Constantinople 1877. — 1 vol. 8°.

Rusu (*G.*), Elemente de istorie şi geografie veche. Blaşiu 1854. — 1 vol. 8°.

Santi (*Ph. L.*, Du droit et du devoir d'une réforme judiciaire en Egypte. 1869.—1 vol. 4°.

Sathas (*C. N.*), Deux lettres inédites de l'Empereur Michel Ducas Parapinas à Robert Guiscard. Paris 1875. — 1 vol. 8°.

» » La tradition hellénique et la légende de Phidias, de Praxitèle et de la fille d'Hippocrate au moyen-âge. — 1 vol. 8°.

» » Commentaires Byzantins sur Ménandre, Homère, etc. Paris 1876.--1 vol. 8°.

» » Documents inédits relatifs à l'histoire de la Grèce au moyen-âge. Paris 1880—1888. — 8 vol. 8°.

» » Ἱστορικαὶ διατριβαί. Atena 1870. — 1 vol. 8°.

» » Ἱστορικὸν δοκίμιον περὶ τοῦ θεάτρου καὶ τῆς μουσικῆς τῶν Βυζαντίνων. Veneţia 1878.—1 vol. 8°.

» » Κρητικὸν θεάτρον. Veneţia 1879. — 1 vol. 8°.

» » Vies des Saints allemands de l'Église de Chypre. Gênes 1884. — 1 vol. 8°.

» » Bibliotheca graeca medii aevi. Veneţia 1872. Paris 1874—1876. — 6 vol. 8°.

Schema des Realkatalogs der K. Universitätsbibliothek zu Halle a/S. Leipzig 1888. — 1 vol. 8°.

Schiller, Parasitul. Comedie. Bucurescĭ 1859. — 1 br. 8°.

Scrisórea Mareluĭ Vizir şi respunsulŭ M. Sale Dom. Alexandru Ioan. Bucurescĭ 1865. — 1 vol. 16°.

Second supplément au mémoire présenté le 1-er Juin 1865 à la Commission internationale pour les couvents dédiés. 1866. — 1 vol. 4°.

Seliko. Noutate africănească trad. de Teod. Oroşanu. Bucurescĭ 1843.—1 vol. 8°.

Sell (*H.*, Aus der Geschichte des Christentums. Darmstadt, 1888.—1 vol. 8°.

Shakespeare, Macbeth. Dramă. Trad. de Băgescu. Bucurescĭ 1850.—1 br. 8°.

Sibineanu (*Ioanŭ*), Despre vestita cometă a anuluĭ 1834 și despre sistema sóreluĭ. Traducere. Buda 1833. — 1 vol. 8°.

Sicilianulŭ saŭ amorulŭ zugravuluĭ. Comedie. Trad. de D. Burchi. Bucurescĭ 1836. — 1 vol. 8°.

Sinaïte (*G.*), Observations sur un mémoire de M. C. Négri. Constantinople.— 1 vol. 4°.

Situation (la). Dec. 1876.—1 vol. 8°.

Skene (*I. H.*), Les trois époques de l'histoire ottomane, essai politique. Paris 1851.—1 vol. 8°.

Soldatulŭ orfanŭ. Melodramă. Traductiune de V. Boerescu. Bucurescĭ 1850.— 1 br. 8°.

Sophocles (*E. A.*), Greek lexicon of the roman and byzantine periods. New-York, Leipzig 1888.—1 vol. 8°.

Stăncescu (*C. I.*), 13 Septembre 1848.—Bucurescĭ 1861. — 1 br. 8°.

Statistique de la navigation à l'embouchure du Danube, pour l'année 1866—1872, 1875. — 1 vol. fol.

Statuts de la Société roumaine de constructions.—Bucuresci. — 1 vol. 8°.

Strat (*I.*), Studiĭ asupra budgetuluĭ. Bucurescĭ 1868. — 1 vol. 8°.

Strausz (*Adolf*), A Balkan félsziget. I. Macedonia, észak Albánia és Montenegró. Budapest 1888. — 1 vol. 4°.

Strigoiulŭ. — 1 vol. 8°.

Studj di filologia romanza, fasc. 4, 6, 10. — 3 vol. 8°.

Suțu (*A.*), Epilepsia. Bucurescĭ 1868. — 1 vol. 8°.

Synvet (*A.*), Traité de géographie générale de l'Empire Ottoman. Constantinople 1872. 1 vol. 8°.

Szarvas és *Simonyi Zs.*, Lexicon linguae hungaricae aevi antiquioris. I, 1. 3. 4. Budapest 1889. — 1 vol. 8°.

Sztáray, A nagy Mihályi és Sztárai Gróf Sztáray család oklevéltára. I. Budapest 1887. — 1 vol. 4°.

Tempea (*R.*), Pravilă manuală. 1844. — 1 vol. 8°.

Testament (le) de Pierre I et le traité de 1856. — 1870. — 1 vol. 8°.

Țérra. Bucurescĭ 1869. — 1 vol. fol.

Testa (*Baron de*), Observations sur le mémoire de la Sublime Porte relatif aux capitulations. Constantinople 1869. — 1 vol. 8°.

Thomas (*M.*), Lauda luĭ Marcu Aureliu. Bucurescĭ 1859. — 1 vol. 8°.

Tilubuhoglindă. Brașovŭ 1846. — 1 vol. 8°.

Timpulŭ, 1881 și 1884. Bucurescĭ. — 2 vol. fol.

Tucker (*W. J.*), Life and society in eastern Europa. London 1886. — 1 vol. 8°.

Turnulŭ de Nesle. Dramă. Bucurescĭ 1855. — 1 vol. 8°.

Unirea Principatelorŭ Române. 1859. Desbaterile oficiale din Adunarea electivă. Bucurescĭ 1886. — 1 vol. 8°.

Valentinianu (*I.G.*), Documente relative la Adunarea Guvernuluĭ interimarŭ din aniĭ 1856, 1857 şi 1858. Bucurescĭ 1859. — 1 vol. 8°.

Vênătórea. Bucurescĭ 1846. — 1 vol. 8°.

Viéţa luĭ Mihaiŭ Vitézulŭ. Bucurescĭ 1863. — 1 vol. 12°.

Vieţile sfinţilorŭ. Bucurescĭ 1835—36. — 12 vol. fol.

Visita Domnitoruluĭ la Constantinopoli. Bucurescĭ 1860. — 1 vol. 8°.

Vitejiile luĭ Mihaĭ Vodă. 1837. — 1 vol. 8°.

Weigand (*G.*), Die Sprache der Olympo-Walachen. Leipzig 1888. — 1 vol. 8°.

Wichner (*P. J.*), Zwei Bücherverzeichnisse des 14 Jahrh. in der Admonter Stiftsbibliothek. Leipzig 1889. — 1 vol. 8°.

Wickenhauser (F. A.), Die Deutschen Siedelungen in der Bukowina. Czernowitz 1885, 1887. — 2 vol. 8°.

» » Die Urkunden des Klosters Moldawitza. Wien 1862.— 1 vol. 8°.

» » Geschichte der Klöster Homor, Sct. Onufri, Horodnik und Petrautz. Czernowitz 1881. — 1 vol. 8°.

» » Geschichte und Urkunden des Klosters Solka. Czernowitz 1877.— 1 vol. 8°.

Wierzbicki (Ludwig v.), Polnisch-Ruthenische archäologische Ausstellung in Lemberg 1885. Lemberg. 1885 (Textŭ şi stampe). — 1 vol. fol.

Wiseman (N.), Salba basericéscă—literariă. Anul I. Fabiola. Viena 1863.— 1 vol. 8°.

Witt (O N.,) Reiseskizzen aus den Südkarpathen. Berlin 1889.— 1 vol. 8°.

Zamfirescu (M.), Aurora, poesiĭ. Bucurescĭ 1858. — 1 br. 12°.

Zancof (D.), et *M. D. Balabanof.* La Bulgarie. Londres 1876.— 1 vol. 8°.

Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung. XXIX. — 1 vol. 8°.

Zeitschrift fur romanische Philologie. Bibliographie 1883—1885. Supplement. VIII. Halle 1888. — 2 vol. 8°.

Manuscrise.

Ἀλληλουϊάριον τοῦ Εὐαγγελίου. Musică cu textŭ grecŭ. Secolulŭ XIX. — 1 vol. 8°.

Ιωάνου Νικολάου Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα Ἡγεμόνος Μολδαβίης Ἐπιστολαί τινες πρὸς διαφόρους. (Sec. XVIII). — 1 vol. 4°.

Planŭ pentru unŭ mare edificiŭ cu parcŭ. — 1 fol.

Stampe.

10 stampe de monede de Bolliac. Bucurescĭ.

Chărţĭ geografice.

Chartă telegrafică şi postală a Principatelorŭ-Unite. 1860.
General-Karte des Fürstenthums Walachei. Im Jahre 1887.
Kiepert (H.), Die Walachei. — Weimar 1853.
Poloniae regnum.

COMISIUNEA PREMIULUI LAZARŬ PE 1889:

«STUDIULŬ VINURILORŬ DIN ROMÂNIA».

Raportulŭ Comisiuneĭ asupra lucrărilorŭ presentate la concursŭ.

Domnilorŭ membri,

Subiectulŭ pusŭ la concursulŭ Premiuluĭ Lazărŭ pentru anulŭ acesta, a fostŭ: «*Studiulŭ vinurilorŭ din România din punctulŭ de vedere economicŭ și alŭ composițiuneĭ lorŭ chimice.*»

Pentru acestŭ premiŭ nu s'a trămisŭ Academieĭ, în termenulŭ regulamentarŭ, decât o singură lucrare, nu manuscrisă, ci *tipărită*, întitulată «*Tratatŭ vinicolŭ*» de I. Poppŭ, vinicultorŭ și fabricantŭ de cognacŭ (Bucurescĭ 1888), unŭ vol. in-12° de 273 pagine.

In acestŭ «Tratatŭ vinicolŭ» nu se găsesce nicăirĭ tratatŭ subiectulŭ pusŭ la concursŭ de Academie.

P. S. Aurelianŭ, Dr. Brândză.

COMISIUNEA PREMIELORŬ ANUALE PE 1889:

MARELE PREMIŬ NĂSTURELŬ ŞI PREMIULŬ ELIADE-RĂDULESCU.

Procesŭ-verbalŭ No. 1

Comisiunea de 9 membri pentru desemnarea premiilorŭ *Năsturelŭ-Herĕscu* şi *Eliade-Rădulescu,* întrunindu-se astădĭ, 8 Martie, în numĕrŭ de şése membri, a alesŭ de preşedinte pe d-lŭ *G. Bariţŭ,* iar de secretarŭ pe d-lŭ *N. Quintescu.*

Procesŭ-verbalŭ No. 2

Şedinţa din 9 Martie.

Se dă cetire cărţilorŭ intrate la concursŭ.

Se relevă de d-lŭ *Urechiă,* că scrierile intrate fără indicaţiune specială pentru care anume din cele douĕ premiĭ concuréză, să fie luate în sémă şi la premiulŭ celŭ mare Năsturelŭ.

D-lŭ *Aurelianŭ* observă că acésta nu se póte, de óre-ce unele din ele sunt de prea mică însemnătate.

Se decide a se avé în vedere pentru premiulŭ Eliade-Rădulescu.

Se procede la distribuirea cărţilorŭ prin votŭ unanimŭ între membriĭ comisiuneĭ pentru a fi studiate şi a se face raportŭ în scrisŭ asupra lorŭ.

Astŭ-felŭ d-luĭ *George Bariţŭ* i se dă scrierea d-luĭ A. D. Xenopol, *Istoria Românilorŭ din Dacia-Traiană;*

«*Scrierile literare şi istorice*» ale d-luĭ Al. I. Odobescu; lucrarea d-luĭ St. C. Carpen, *Unŭ sistemŭ de învĕţămêntŭ românescŭ* şi *Anecdotele populare* ale d-luĭ Th. D. Speranţă se încredinţéză spre apreciare d-luĭ V. A. Urechiă;

Introducerea în istoria limbeĭ şi literatureĭ române de d-lŭ

A. Philippide o capĕtă d-lŭ Al. Roman, împreună cu cartea *Românii din munţiĭ apusenĭ* (Moţii) a d-lorŭ T. Francu şi G. Candrea.

Opurile dramatice ale d-luĭ C. de Stamati-Ciurea, şi *Frumósa Valentina*, poemă de d-lŭ N. Mihăescu, se daŭ d-luĭ I. Negruzzi;

Igiena şi medicina poporană de dr I. C. Drăgescu o iea d-lŭ dr. D. Brândză;

Călĕtoria în Ţéra Românéscă de Elena D. O. Sevastos şi *Reforma agrară* de d-lŭ D. Iancovicĭ revinŭ pentru a refera asupra valóreĭ lorŭ d-luĭ P. Aurelianŭ;

Mehedinţiĭ, studiĭ geologice, technice şi agronomice ale d-luĭ M. M. Drăghiceanu şi scrierile d-luĭ I. P. Florantin, *Metoda nouă de a învĕţa aritmetica*, *Metoda nouă de a învĕţa desemnulŭ*, *Aritmetica elementară* şi *Recreaţiunĭ froebeliane*, se reservă d-luĭ P. Poni;

Cărţile aceluiaşĭ autorŭ, I. P. Florantin, *Horea*, romanŭ originalŭ, *Estetica*, *Grădina de copiĭ* şi *Metodulŭ noŭ de Abecedarŭ* le iea P. S. Ep. Melchisedec;

Scrierile *Novele* de D. Zamfirescu, şi *Suvenire contimpurane* de d-lŭ G. Sion le capĕtă spre a relata asupra lorŭ d-lŭ N. Quintescu.

Pentru publicaţiunile *Elemente de economie politică* şi *Esploatarea moşielorŭ prin meteiagiŭ* nu se destină nicĭ unŭ referentŭ, ca unele ce aŭ fostŭ deja maĭ dinainte retrase de autorulŭ lorŭ.

In fine se decide ca în termenŭ de maximum două sĕptĕmânĭ, adică până la 23 Martie, să fie presentate de către membriĭ Comisiuneĭ tóte rapórtele.

Procesŭ-verbalŭ No. 3

Şedinţa din 24 Martie.

Se pune la ordinea ḑileĭ citirea raporturilorŭ câte aŭ intratŭ până în acéstă ḑi de la biuroŭ şi votarea asupra cuprinsuluĭ lorŭ.

Ep. *Melchisedec* dă informaţiunĭ despre cuprinsulŭ şi valórea scrieri-

lorŭ: Horea, Abecedariu, Grădina froebeliană, Estetica, tóte patru de I. P. Florantin, şi este de părere, că nicĭ una din aceste scrierĭ nu merită a fi recomandată spre a se admite la votare în plenulŭ Academieĭ.

Comisiunea adoptă părerea raportuluĭ în unanimitate.

D-lŭ *P. Poni*, însărcinatŭ cu cercetarea scrierilorŭ Exercițiĭ froebeliane, Noua metodă de aritmetică, Noua metodă de desemnŭ, Aritmetica pentru clasa IV. Opiniunea sa motivată este că nicĭ aceste scrierĭ nu merită să fie admise la concursŭ pentru premiĭ atâtŭ de considerabile precum sunt acestea actuale.

Comisiunea încuviințéză în tóte părțile sale opiniunea referentuluĭ.

D-lŭ *P. S. Aurelianŭ*, referentŭ despre scrierea Reforma agrară de d-lŭ Iancovicĭ, nu o află de locŭ recomandabilă. — Comisiunea este în unanimitate de aceașĭ părere.

D-lŭ Dr. *Brândza*, referentŭ asupra scriereĭ Igiena şi medicina populară de Dr. Drăgescu, opinézá că scrierea, pe lângă tóte calitățile sale bune, nu este de valóre ca să pótă fi recomandată spre a se premia.—Comisiunea adoptă acea părere în unanimitate.

D-lŭ *V. A. Urechiă*, referentŭ asupra uneĭ scrierĭ numaĭ de 35 foĭ intitulate: Unŭ sistemŭ de învĕțămîntulŭ românescŭ, de St. G. Carpen, după o critică fórte seriósă, este de părere ca scrierea să fie scósă din concursŭ.

Comisiunea o respinge în unanimitate.

D-lŭ *I. C. Negruzzi*, ca referentŭ, comunică critica făcută poemeĭ Frumósa Valentina de N. Mihăescu, pe care nicĭ decum nu o póte recomanda. — Comisiunea o respinge în unanimitate.

D-lŭ *I. C. Negruzzi*, ca referentŭ asupra scrieriĭ *Opurĭ dramatice* de Stamati-Ciurea. Opiniunea referentuluĭ este să fie admisă la concursŭ, cea ce se adoptă cu maioritate.

D-lŭ *V. A. Urechiă*, ca referentŭ asupra scriereĭ *Anecdote populare* de Speranțiă, este de opiniune ca să fie admisă la concursŭ, şi se admite cu maioritate de voturĭ.

Procesŭ-verbalŭ No. 4

Se dă citire raportuluĭ d-luĭ *N. Quintescu* asupra opereĭ «*Suvenirĭ contimpurane*» a d-luĭ G. Sion. Apoĭ se pune la votŭ premiarea saŭ nepremiarea eĭ, după ce în ședința precedentă a fostŭ declarată de premiabilă împreună cu cele-lalte scrierĭ asupra cărora nu s'a efectuatŭ încă citirea raportelorŭ.

Pentru premiare esŭ din urnă *două* bile, iar contra premiăriĭ *șépte* bile. Prin urmare rĕmâne înlăturată de la votulŭ plenuluĭ.

Se dă după acea lectură referatuluĭ d-luĭ N. Quintescu asupra «*Novelelorŭ*» d-luĭ Duiliu Zamfirescu, în urma căruia, punêndu-se la votŭ, esŭ cu două voturĭ pentru și șése contra.

Se procede maĭ departe la citirea raportuluĭ d-luĭ *Al. Romanŭ* asupra *Introduceriĭ în istoria și literatura română* de d-lŭ Alex. Philippide. — Punêndu-se și acéstă scriere la votŭ, esŭ din urnă 5 bile albe și 4 bile negre.

Procesŭ-verbalŭ No. 5

Ședința ținută la 28 Martie.

Punêndu-se la votŭ scrierea «*Anecdote populare*» a d-luĭ Speranțiă, nu se admite pentru a se recomanda plenuluĭ Academieĭ spre premiare, de óre-ce a întrunitŭ patru bile albe numaĭ și patru negre.

«*Opurile dramatice*» ale d-luĭ *Stamati-Ciurea*, asupra cărora și-a depusŭ raportulŭ d-lŭ *I. Negruzzi* într'una din ședințele anterióre ale Comisiuniĭ, se respingŭ asemenea, căpĕtândŭ numaĭ treĭ bile albe contra cincĭ negre.

Se dă după acea citire referatuluĭ d-luĭ *Al. Romanŭ*, asupra opereĭ *Româniĭ din munțiĭ apusenĭ* (Moțiĭ) de d-niĭ *Teof. Frâncu* și *G. Candrea*. D-lŭ Al. Romanŭ, relevândŭ însemnătatea acesteĭ scrierĭ și cuprinsulŭ eĭ etnograficŭ atâtŭ de prețiosŭ, propune ca să i-se acorde premiulŭ *Eliade-Rădulescu*.

D-lŭ *V. A. Urechiă* cere de la Comisiune ca în casulŭ unuĭ resultatŭ eventualŭ negativŭ în privința acesteĭ scrierĭ de mare utilitate, să se recomande plenuluĭ Academieĭ a se da autorilorŭ eĭ o încuragiare de 2,500 leĭ.

Punêndu-se apoĭ la votŭ premiarea saŭ nepremiarea scriereĭ menționate, resultatulŭ este treĭ bile albe și cincĭ negre.

Fațӑ cu acestŭ resultatŭ negativŭ, Comisiunea prin unanimitatea voturilorŭ exprimă dorința ca Academia să binevoiască a da autorilorŭ opereĭ *Moțiĭ* unŭ ajutorŭ bănescŭ ca încuragiare de 2,500 leĭ.

Călĕtoria în țéra românéscă de *Elena Sevastos* o consideră referentulŭ eĭ, d-lŭ *Al. Romanŭ,* nu de natură și valóre a fi premiată. Făcêndu-se votŭ asupra scriereĭ în cestiune, esŭ din urnă douĕ bile albe și șése negre.

Vine în urmă rêndulŭ raportuluĭ d-luĭ *G. Barițiŭ* asupra opereĭ d-luĭ *Al. Xenopol: Istoria Românilorŭ din Dacia Traiană până la întemeierea țĕrilorŭ române.*

D-lŭ *G. Barițiŭ* expune pe scurtŭ după capitule și secțiunĭ cuprinsulŭ opereĭ istorice a d-luĭ *Xenopol,* pune în vedere resultatele luminóse carĭ aŭ datŭ cercetările autoruluĭ, și — de și face micĭ reserve asupra stiluluĭ ultimeĭ părțĭ a scrieriĭ în cestiune — o recomandă cu multă stăruință pentru premiulŭ de 5.000 leĭ alŭ luĭ *Eliade-Rădulescu.*

Punêndu-se la votŭ opiniunea d-luĭ raportorŭ, resultatulŭ este șépte bile albe contra una négră.

In fine d-lŭ *V. A. Urechiă* dă citire referatuluĭ sĕŭ asupra *Scrierilorŭ literare și istorice* ale d-luĭ *Al. Odobescu,* presentate la Marele Premiŭ *Năsturelŭ-Herescu* de 12.000 leĭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* relevă cu multă căldură nu numaĭ *operele* în cestiune, dar și întréga viéță literară, istorică și archeologică a d-luĭ Al. Odobescu, și cere să i-se acorde ca celuĭ maĭ bunŭ și maĭ meritosŭ scriitorŭ în prosă, Marele Premiŭ Năsturelŭ-Herescu de 12.000 leĭ.

Punêndu-se la votŭ judecata favorabilă a d-luĭ referentŭ, resultatulŭ eșitŭ din urnă este unanimitate de 9 voturĭ albe.

Procesŭ-verbalŭ No. 6

Sedința ținută la 29 Martie.

Comisiunea ascultă raportulŭ generalŭ alŭ d-luĭ *V. A. Urechiă* asupra tutulorŭ scrierilorŭ intrate la concursŭ, căruia Comisiunea îĭ dă încuviințare și autorisă pe d-lŭ *Urechiă* ca să-lŭ presinte plenuluĭ Academieĭ în numele eĭ.

Raportŭ generalŭ alŭ d-luĭ V. A. Urechiă asupra lucrărilorŭ Comisiuneĭ premielorŭ și asupra publicațiunilorŭ presentate la concursŭ.

Domnilorŭ membri aĭ Academieĭ,

Comisiunea d-vóstre de nouĕ mĭ-a făcutŭ onórea de a mĕ însărcina să vĕ presintŭ, în raportŭ generalŭ, resultatulŭ lucrărilorŭ sale asupra cărților intrate la concursŭ pentru premiulŭ Năsturelŭ-Herescu și premiulŭ Eliade-Rădulescu.

Comisiunea d-vóstre s'a constituitŭ sub președința d-luĭ G. Barițŭ, numindŭ secretarŭ pe d-lŭ Quintescu. Apoĭ a împărțitŭ între toțĭ membriĭ eĭ cercetarea deosebită a tuturorŭ operelorŭ intrate la concursŭ.

Raporturile în scrisŭ ale membrilorŭ se alătură la acestŭ raportŭ generalŭ.

Aceste raporturĭ aŭ fostŭ, unulŭ după altulŭ, cercetate de plenulŭ Comisiuneĭ, în maĭ multe ședințe. Am onóre a aduce la cunoscința Academieĭ conclusiunile ce, la fie-ce raportŭ specialŭ, a luatŭ *Comisiunea d-vóstre de nouĕ*.

1. *Introducere în istoria limbeĭ și a literatureĭ române* de d-lŭ A. Philippide. Iașĭ 1888. D-lŭ Al. Romanŭ, raportorele specialŭ alŭ acesteĭ opere, o analiséză astŭ-felŭ. (A se vedé maĭ josŭ textulŭ raportuluĭ).

Comisiunea, în contra conclusiunilorŭ d-luĭ Al. Romanŭ, a admisŭ cu 5 voturĭ din 9, cartea d-luĭ Philippide, spre a fi premiată cu premiulŭ Eliade-Rădulescu.

2. *Opurĭ dramatice* de C. de Stamati-Ciurea. Tom. I, 1888, Cernăuțĭ. La încheierea cărțiĭ d-luĭ de Stamati-Ciurea eștĭ surprinsŭ, ḑice d-lŭ raportatorŭ specialŭ I. Negruzzi, de a vedé câtŭ de curată și curgĕtóre este limba în care scrie autorulŭ, deși împrejurările l'aŭ ținutŭ atâtŭ de departe de mișcarea intelectuală a Românilorŭ.

Dacă din raportulŭ limbeĭ, scrierea d-luĭ Ciurea a primitŭ laude de la d-lŭ raportorŭ, acesta însă a atrasŭ atențiunea Comisiuneĭ d-vóstre și asupra regretabileĭ lipse de cunoscințe a autoruluĭ de *viața reală a Românilorŭ.* Apoĭ o operă dramatică are anume scopulŭ de a copia tipurile după natură, din lumea reală, iar nu din o lume imaginară. Orĭ-câtŭ, ca și d-lŭ raportorŭ specialŭ, Comisiunea arŭ fi fostŭ fericită să încurajeze lucrărĭ venite din acea țéră românéscă, Basarabia, «de unde fórte rarŭ ne maĭ este datŭ astăḑĭ să auḑimŭ ecourĭ chiarŭ palide, și fie-care cuvîntŭ românescŭ ce ne vine de acolo aduce inimeĭ nóstre o îndoită mulțămire;» totușĭ Comisiunea a primitŭ cu 3 bile albe contra 5, propunerea d-luĭ raportatorŭ I. Negruzzi și a înlăturatŭ «*Opurile dramatice*» ale d-luĭ *de Stamati-Ciurea,* de la concursulŭ pentru premiulŭ Eliade-Rădulescu.

3. *Unŭ sistemŭ de învĕțămîntŭ românescŭ,* a d-luĭ St. G. Carpenŭ, (Bucurescĭ 1888), o broșură de 36 pagine, a fostŭ în unanimitate înlăturată de la concursulŭ pentru premiulŭ de 5,000 leĭ, după raportulŭ subsemnatuluĭ, cu conclusiunile negative, și care raportŭ la cererea cuĭ-va din plenulŭ Academiei, îlŭ voiŭ citi în întregulŭ sĕŭ.

4. *Igiena și medicina populară,* de dr. I. C. Drăgescu (Constanța 1888), a fostŭ presentată la marele premiŭ Năsturelŭ-Herĕscu. D-lŭ raportatorŭ asupra eĭ, dr. Brândză, ḑice că nu póte să spună că «*este o scriere cu totulŭ lipsită de óre-care meritŭ*», dar adaogă a ḑice că «prin natura cuprinsuluĭ eĭ, și față cu atâte alte opere de o valóre necontestată,» d-sa nu o póte recomanda de premiare.

Comisiunea de nouĕ a admisŭ cu unanimitate conclusiunile d-luĭ raportatorŭ.

5. *Frumósa Valentina, poemă* de N. Mihăescu (1888). D-lŭ I. Negruzzi, raportatorele asupra acesteĭ opere, află din capulŭ loculuĭ că ea «în opunere cu alte scrierĭ poetice, nu este de nicĭ unŭ genŭ hotărîtŭ.» Apoĭ: «cuprinsulŭ poemeĭ este destulŭ de confusŭ.» Adaoge-se la acésta

că «forma versurilorŭ este incorectă; greşelĭ de ritmŭ sunt regula generală; limba este plină de neologisme neiertate, iar înălţarea poetică nu se zăresce de locŭ în totŭ cuprinsulŭ poemeĭ.»

Pentru tóte aceste scăderĭ, Comisiunea d-vóstre a admisŭ conclusiunile raportuluĭ d-luĭ Negruzzi, cu majoritate de bile.

6. *Novele* de D. Zamfirescu (Bucurescĭ 1888). Deşi acéstă operă, după părerea d-luĭ Quintescu, raportorele specialŭ, nu este lipsită de merite literare, totuşĭ în cumpĕnă aceste merite cu lipse de altă natură, relevate de d-sa în anexatulŭ raportŭ şi în consideraţiune cu alte opere intrate în concursŭ de o valóre superióră, d-lŭ Quintescu n'a fostŭ de părere ca să se acorde d-luĭ Zamfirescu premiulŭ solicitatŭ. — Comisiunea a admisŭ conclusiunile d-luĭ Quintescu, cu 6 bile negre, contra 2 bile albe.

7. *Călĕtorie în Ţéra Românéscă,* de d-ra Elena D. O. Sevastos. (Iaşĭ 1888). D-lŭ Al. Romanŭ, raportatorele specialŭ, a propusŭ nepremiarea acesteĭ lucrărĭ, care nu se pare a întruni condiţiunile cerute. Valórea literară a opuluĭ este mică, şi utilitatea eĭ de asemenea.

Comisiunea a admisŭ în majoritate de 6 contra 2 conclusiunea negativă a d-luĭ raportatorŭ.

8. *Suvenire contimpurane* de d-lŭ G. Sion (Bucurescĭ 1888).

D-lŭ Quintescu, raportatorele specialŭ alŭ acesteĭ opere, lasă bărbaţilorŭ cunoscĕtorĭ de aprópe a evenimentelorŭ consemnate de d-lŭ Sion în lucrarea sa, sarcina de a se rosti în privinţa merituluĭ istoricŭ; câtŭ privesce stilulŭ, d-sa îlŭ găsesce clarŭ, curgĕtorŭ şi nu fără avêntŭ poeticŭ. Limba însă de care se servesce autorulŭ o află alterată prin neologisme nepotrivite. Ca conclusiune d-lŭ raportatorŭ crede că meritulŭ opuluĭ, de astă dată, nu este de acea valóre, care să-ĭ permită a lua întâietatea faţă cu alte opurĭ intrate în concursŭ.

Comisiunea cu 7 bile negre contra 2 bile albe, admite conclusiunile d-luĭ raportatore.

9. *Anecdote populare* de Th. Speranţiă. Bucurescĭ 1888. Aŭ fostŭ cercetate de subsemnatulŭ. Prin raportulŭ meŭ către Comisiune, eŭ, după ce am amintitŭ cum s'a născutŭ *Folcloristica* în Europa şi importanţa ce ea are pretutindenea, am făcutŭ scurta istorie a acesteĭ ramure de

literatură la noĭ şi am arĕtatŭ ce rolŭ tinde a ocupa în ea d-lŭ Th. Speranţiă.

Iată conclusiunile mele asupra opereĭ d-luĭ Speranţiă. (A se vedé maĭ josŭ textulŭ raportuluĭ).

Comisiunea D-vóstrĕ, avêndŭ a alege între opera d-luĭ Speranţiă şi alte opere de maĭ mare scopŭ, n'a admisŭ conclusiunile mele, ci a înlăturatŭ pentru astă-dată cartea d-luĭ Speranţiă cu 4 bile negre contra a 4 albe.

10. «*Românii din munţiĭ apusenĭ*» (Moţiĭ). Bucurescĭ 1888 de d-niĭ *T. Frâncu* şi *G. Candrea.*

D-lŭ *Al. Romanŭ,* raportorele specialŭ alŭ acesteĭ opere, ḑice despre acéstă carte... (A se vedé maĭ josŭ textulŭ raportuluĭ).

Comisiunea, prin 5 bile negre contra 4 albe, n'a admisŭ acéştă propunere, totuşĭ cu votŭ unanimŭ este de părere că din alte fondurĭ să se dea autorilorŭ unŭ ajutorŭ bănescŭ de 2,500 leĭ.

11. «*Reforma agrară de D Iancovicĭ,*» Brăila 1888, a fostŭ înlăturată din concursŭ cu unanimitatea voturilorŭ, în urma raportuluĭ d-luĭ P. S. Aurelianŭ.

Comisiunea a aflatŭ că orĭ cât, ca cestiune de actualitate, lucrarea d-luĭ Iancovicĭ este interesantă, însă nu însuşesce calităţile cerute pentru a fi premiată. Comisiunea nu şi-ar puté lua rĕspunderea asupra ideilorŭ şi intenţiunilorŭ cuprinse în acéstă carte.

12. Cărticelele în numĕrŭ de 8 ale d-luĭ Popŭ Florantinŭ aŭ fostŭ şi ele cu unanimitatea voturilorŭ înlăturate de la concursŭ, după raporturile d-lorŭ P. Poni şi Ep. Melchisedec. Din aceste micĭ manuale, şépte arŭ puté să între în concursŭ la vre-unŭ premiŭ didacticŭ, dar nu potŭ fi clasate nicĭ intre «*cele maĭ însemnate opere literare saŭ sciinţifice*» publicate în ceĭ din urmă 4 anĭ, pentru a puté aspira la marele premiŭ Năsturelŭ, nicĭ între cele maĭ «*bune opere literare*» publicate în anulŭ trecutŭ, pentru ca se pótă intra în luptă la premiulŭ Eliade.

13. «*Istoria Românilorŭ din Dacia-Traiana*» de d-lŭ A D. Xenopol (Ianuarie 1888) a fostŭ cercetată de d-lŭ G. Bariţŭ. Conclusiunile raportuluĭ sĕŭ aŭ fostŭ primite de Comisiune cu 7 bile albe contra a 1 négră. Imĭ veţĭ permite decĭ, de óre-ce Comisiunea a aflatŭ opera d-luĭ Xenopol demnă de premiulŭ Eliade (5,000 leĭ) să daŭ cetire raportuluĭ întregŭ

care a legitimatŭ acestŭ votŭ. (A se vedé maĭ josŭ textulŭ raportuluĭ).

14. In fine Comisiunea D-vóstrĕ, cu unanimitatea voturilorŭ sale, are onóre a vĕ cere, Domnilorŭ colegĭ, premiarea cu marele premiŭ Năsturelŭ-Herĕscu a activităţeĭ literare, istorice şi archeologice a d-luĭ Al. Odobescu, activitate representată în parte prin cele 3 volume de opere ale d-sale presintate la concursulŭ pentru acestŭ premiŭ.

Permiteţi-mĭ a încheia raportulŭ meŭ de faţă cu cetirea a celuĭ-laltŭ raportŭ alŭ meŭ specialŭ, care negreşitŭ nu elŭ a convinsŭ pe colegiĭ meĭ că Al. Odobescu merită marele premiŭ Năsturelŭ Herĕscu, dar a fostŭ numaĭ (cum sperŭ că va fi şi pentru întréga Academie) ocasiunea plăcută de a-şĭ manifesta convingerĭ vechĭ despre meritele coleguluĭ nostru. «*In templa serena*» în care v'aŭ adusŭ meritele şi vîrsta mulcomitóre de pasiunĭ, cum şi cu deprinderile ce aveţĭ de studiĭ obiective, neinfluenţate de nicĭ o consideraţiune, D-vóstre Domnĭ colegĭ, veţĭ uni de sigurŭ votulŭ d-vóstre cu acelŭ unanimŭ alŭ Comisiuneĭ de nouĕ şi veţĭ arĕta, încă odată, că înţelegeţĭ cum că acestŭ mare premiŭ de 12,000 leĭ nu este, nu póte fi o remuneraţiune a uneĭ singure opere, ci încoronarea uneĭ lungĭ şi meritóse cariere literare orĭ sciinţifice.

C. de Stamati-Ciurea, Opurĭ dramatice. Tom. I. Cernăuţĭ 1888.— Raportŭ de d-lŭ J. C. Negruzzi.

Domnilorŭ Colegĭ!

Volumulŭ intitulatŭ «Opurĭ dramatice» de d-lŭ Constantinŭ de Stamati-Ciurea este numaĭ partea întâia a scrierilorŭ teatrale ale autoruluĭ; unŭ alŭ doilea saŭ póte chiar maĭ multe tomurĭ aŭ să fie publicate de acum înainte.

Acestŭ întâiŭ volumŭ cuprinde şépte piese; anume patru vodevilurĭ, o comedie, o dramă şi doue bucăţĭ întitulate: Studiĭ dramatice. Din prefaţă aflămŭ că autorulŭ d-lŭ Constantinŭ de Stamati-Ciurea, este românŭ din

Basarabia, fiulŭ literatuluĭ Constantinŭ de Stamati; că elŭ a fostŭ multŭ timpŭ în serviciulŭ diplomaticŭ alŭ Rusieĭ, iar că, după răsboiulŭ din Crimea s'a retrasŭ la proprietățile sale, unde s'a ocupatŭ cu sciința și literatura. D-lŭ de Stamati-Ciurea a maĭ publicatŭ în limbele franceză și ruséscă alte scrierĭ ale sale, precum romanurĭ, piese de teatru, nuvele, etc. Scrierile sale românescĭ parŭ a fi fostŭ tipărite în urma celorŭ apărute în alte limbĭ.

La cetirea cărțiĭ d-luĭ de Stamati-Ciurea eștĭ surprinsŭ de a vedé câtŭ de curată și curgĕtóre este limba în care scrie autorulŭ, de și împrejurările l'aŭ ținutŭ atâtŭ de departe de mișcarea intelectuală a Românilorŭ. Dar dacă acéstă depărtare nu l'a opritŭ de a urmări progresele intelectuale ale compatrioțilorŭ sĕĭ, viața reală a Românilorŭ îĭ este străină cu totulŭ.

Autorulŭ dramaticŭ îșĭ copiéză tipurile de pe natură; elŭ are o cunoscință immediată de lumea reală în care trebue să fi trăitŭ, să fi vĕḑutŭ, să fi observatŭ.

Afară de scrierile dramatice de pură fantasie, cum sunt piesele comice ale luĭ Shakspeare, pentru care se cere bogata imaginație a unuĭ geniŭ, cele-lalte comediĭ, în regulă generală, nu se potŭ petrece în lumĭ imaginare, ci trebue să reproducă caracterele omenescĭ îmbrăcate în tipurile uneĭ societățĭ hotărîte și mișcându-se în împrejurărĭ interesante în mijloculŭ aceleĭ societățĭ. Tocmaĭ în acestŭ punctŭ se manifestéză inferioritatea opurilorŭ dramatice ale d-luĭ Constantinŭ de Stamati-Ciurea. Autorulŭ a scrisŭ în limba română, dar personagele sale sunt dintr'o lume străină nouĕ, póte străină chiar și altorŭ popóre, în câtŭ îșĭ perdŭ totŭ interesulŭ pentru noĭ. Acéstă lipsă de observare originală este greșala elementară a autoruluĭ, care de altminterĭ are, precum amŭ ḑisŭ, multe calități.

Insă ceea-ce trece la poesiĭ lirice, nu se póte admite la scrierĭ dramatice.

Din aceste șépte piese, ce compunŭ volumulŭ nostru, câte-va, se vede, aŭ fostŭ representate la Cernăuțĭ de către o societate de amatorĭ, însă în România representarea lorŭ ar fi imposibilă. Chiar la simpla citire vițiulŭ fundamentalŭ alŭ acestorŭ opurĭ dramatice resare în modulŭ celŭ maĭ viŭ.

Acésta este causa pentru care nu potŭ recomanda cartea d-luĭ de

Stamati-Ciurea spre premiare din partea Academieĭ, deşi, precum am maĭ ḑisŭ, recunoscŭ calităţile opurilorŭ dramatice ale compatriotuluĭ nostru de peste Prutŭ.

Cu atâtŭ maĭ marĭ sunt părerile mele de rĕŭ de a mĕ vedé silitŭ să ajungŭ la aceste conclusiunĭ, cu câtŭ fórte rarŭ ne maĭ este datŭ astăḑĭ să auḑimŭ ecourĭ chiar palide şi depărtate din acea parte locuită de Românĭ, şi fie-care cuvîntŭ românescŭ ce ne vine de acolo aduce inimeĭ nóstre o îndoită mulţumire.

St. G. Carpen, Unŭ sistemŭ de învĕţămîntŭ românescŭ. Bucurescĭ 1888.— Raportŭ de d-lŭ V. A. Urechiă.

36 adică treĭ-ḑecĭ şi şése pagine de formatŭ in-8° aŭ fostŭ de ajunsŭ d-luĭ St. Georgescu Carpen, institutorŭ în capitală, pentru o «lucrare originală», cum însuşĭ o numesce, căreia dă titlulŭ: *«unŭ sistemŭ de învĕţămîntŭ românescŭ.»*

Modestŭ, autorulŭ recunósce că «unŭ omŭ câtŭ de capabilŭ ar fi, nu póte să nu scape **câte-va** din vedere» şi adaogă adică: *«Pentru că sciŭ că nu sunt vr'o capacitate extraordinară, facŭ apelŭ la tótă inteligenţa românéscă* **să mĕ studieze** *cu atenţiune şi să completeze golurile ce vorŭ vedé în cuprinsulŭ presenteĭ broşurĭ.»*

Decât d-lŭ Georgescu Carpen nu maĭ aştéptă ca *tótă inteligenţa românéscă să-lŭ studieze cu atenţiune şi să umple golurile broşureĭ,* ci, în termenulŭ voitŭ de regulamentulŭ nostru, a şi depusŭ cele 12 esemplare din *broşura* sa şi solicită de la Academie, pentru cele 36 de pagine in-8° premiulŭ de 5,000 leĭ, o bagatelă....

Apoĭ subsemnatulŭ însărcinatŭ de Comisiunea premiuluĭ să *studiezŭ* pe d-lŭ Carpen, adică opera sa de 36 pagine, vinŭ cu părere de rĕŭ a vĕ propune să nu încoronaţĭ acésta operă.

Nu credŭ că am nevoe de a vĕ aduce unŭ *lungŭ* raportŭ pentru *scurta* operă a d-luĭ St. Georgescu Carpen; totuşĭ fiindŭ-că la pagina 36

autorulŭ ḑice că va primi cu mulţumire părerile cetitorilorŭ sĕĭ în mâna cărorŭ vorŭ cădé «aceste ideĭ», de vorŭ găsi ceva că lipsesce saŭ ceva de prisosŭ», eŭ nu mĕ refuzŭ a înșira aci câte-va din aceste păreri ale mele.

Intâia părere a mea: Autorulŭ cere permisiunea începêndŭ, *de a face (?) óre-carĭ lămurirĭ....*

Ca lămurirĭ *ce face,* dă 6 rĕspunsurĭ la 6 cestiunĭ, carĭ rĕpunsurĭ nu rĕspundŭ aprópe nimicŭ la cestiunĭ, ci aducŭ maĭ peste totŭ definiţiunĭ eronate.

— *Ce este învĕţămîntulŭ?* se întrébă autorulŭ.

Invĕţămîntulŭ este suma de cunoscinţe pe carĭ şi le póte însuşi omulŭ pentru folosulŭ sĕŭ şi alŭ semenilorŭ sĕĭ.

Invĕţămîntulŭ nu este suma de cunoscinţe pe carĭ şi le póte însuşi omulŭ, fie cu minte, fie fără, ci *acţiunea* de a învĕţa, de a preda învĕţătura, ci metoda de învĕţare, ci acţiunea de a învĕţa pe copiĭ în genere.

In catehismele morale și sociale mergŭ frase ca acestea, că omulŭ învaţă «*pentru folosulŭ sĕŭ şi alŭ semenilorŭ sĕĭ*», orĭ-ce «*învĕţămîntŭ are de scopŭ ca să facă din fie-care omŭ unŭ cetăţénŭ luminatŭ, unŭ lucrătorŭ inteligentŭ şi onestŭ, unŭ părinte bunŭ şi unŭ soldatŭ capabilŭ d'a-şĭ apĕra ţéra în casŭ de primejdie;*» dar asemenea cinstite scopurĭ, carĭ vorŭ figura de minune și pe epitafulŭ de pe mormîntulŭ cetăţénuluĭ, nu sunt, cugetŭ, d'ajunsŭ pentru o definiţiune a învĕţătureĭ și scopuluĭ eĭ, în fruntea uneĭ filade care condemnândŭ ca rea tótă organisaţiunea actuală a scólelorŭ de tóte gradele, nu numaĭ în România, dar în tótă lumea, are pretenţiunea să impună «*unŭ nọŭ sistemŭ de învĕţămîntŭ.*»

E de prisosŭ să arĕtŭ că la a 3-a întrebare : *ce numimŭ sistemŭ de învĕţămîntŭ?* autorulŭ rĕspunde că: prin *sistemŭ* de învĕţămîntŭ înţelegŭ totalitatea cunoscinţelorŭ ce trebue să *posede omulŭ,* și că dacă *una din cunoscinţe arŭ lipsi* atuncĭ sistemulŭ nu există!...

Destulŭ că autorulŭ, întemeiatŭ pe definiţiunile de maĭ susŭ, declară că în România, putemŭ ḑice «*cu dreptŭ cuvîntŭ, că nu avemŭ unŭ sistemŭ de învĕţămîntŭ*» (pag. 6).

Odată ce *ex-cathedra* d-lŭ Stef. Carpen a proclamatŭ acéstă consta-

tare a d-sale, ne proclamă immediatŭ și principiulŭ pe care d-sa o să-și razime (orĭ *rezema,* cum scrie) ***sistemulŭ sĕŭ românescŭ de învĕţămîntŭ.***

Care este acésta?

«Legea fundamentală a statuluĭ nostru ne dă principiulŭ în cuvintele acestea: «Nu există în statŭ nicĭ o deosebire de clase. Toţĭ Româniĭ sunt egalĭ. Toţĭ dar, esclamă d-lŭ Carpen, *vomŭ avé unŭ singurŭ felŭ de şcóle.*» (pag. 6).

Maĭ că așĭ puté opri raportulŭ meŭ la acéstă proclamare de basă a sistemuluĭ preconisatŭ în școle de d-lŭ Georgescu Carpen, dar să mergemŭ ceva și maĭ înainte.

De la p. 6—14 a lucrăreĭ sale, d-lŭ Carpen face *Critica sistemuluĭ actualŭ de învĕţămîntŭ.*

De şcóla primară nu e mulţămitŭ:

a) Căcĭ copilulŭ prea începe de timpuriŭ a învĕţa, la 7 anĭ, și termină la 11 și apoĭ uită totŭ și nu maĭ rĕmâne decât cu scrisórea și cetirea, în vre-unŭ magasinŭ comercialŭ orĭ industrialŭ.

b) De şcóla rurală nu e satisfăcutŭ, căcĭ nu póte unŭ învĕţătorŭ face 5 clase, dór «pentru că la *sate aerulŭ este maĭ curatŭ ca la orașe.*»

Apoĭ nu aprobă amendarea cu banĭ a părinţilorŭ carĭ nu-șĭ trămitŭ copiiĭ la şcólă, că drumurĭ nu sunt la noĭ, și e greŭ să vină copiiĭ la şcólă.

c) Invĕţămîntulŭ secundarŭ și maĭ rĕŭ! şcólele secundare nu daŭ decât funcţionarĭ și ómenĭ dependinţĭ și carĭ nu se ocupă de literatură și de sciinţe, căcĭ la noĭ, cum a ḑisŭ unŭ celebru profesorŭ de la Universitate, *«instrucţiunea este pasivă numaĭ» (!?)* (pag. 10).

Inacţiunea acésta o pune d-lŭ Carpen pe socotéla poporuluĭ românŭ.

«De multe orĭ însă ea provine din lipsa gustuluĭ literarŭ și sciinţificŭ, causată de oboséla ce sufere copilulŭ românŭ fiindŭ introdusŭ la o etate prea fragedă în şcólă.» (p. 11).

Nicĭ Universităţile nu-ĭ placŭ d-luĭ Carpen cum sunt organisate. Ceĭ carĭ facŭ medicina nu daŭ decât doctoriile ce aŭ învĕţatŭ cu 10 anĭ înainte, că nu maĭ citescŭ cele noue. Ceĭ cu dreptulŭ «se pare că eĭ studiéză acéstă sciinţă numaĭ pentru a specula buna credinţă a poporuluĭ. Decĭ eĭ devinŭ înșelătorĭ și prin urmare nefolositorĭ societăţiĭ.» (p. 13).

Apoĭ ceĭ carĭ absolvă cursurĭ la cele-lalte Universitățĭ, nu potŭ trece prin eĭ înșișĭ... «De acea din anŭ în anŭ mergemŭ totŭ spre maĭ rĕŭ!»

După ce d-lŭ Carpen crede a fi făcutŭ critica școleĭ române esistente, veni la pag. 14 să ne aducă alŭ sĕŭ «*sistemŭ de învĕțămîntŭ*».

Românulŭ este, ḑice d-lŭ Carpen, inteligentŭ, nerăbdătorŭ, îndărătnicŭ, mândru, leneșŭ, puținŭ amabilŭ, ușurelŭ, inconstantŭ și sarcasticŭ. D-sa vrea șcólă ca să desvolte inteligența orĭ să combată asemenea defecte.

Deși a preconisatŭ de la începutŭ o singură categorie de școlă, în practică cere divisiunea învĕțătureĭ ca și pînă acum: primară, secundară și superióră orĭ specială.

Totŭ lécul ce aduce la șcóla primară este să încépă scolarulŭ a învĕța de la 10 anĭ. După sistemulŭ d-luĭ Carpen, cam pe la 30 de anĭ, va puté să iasă din Universitate unŭ tînĕrŭ. Altŭ lécŭ (dar acesta nu este din mintea d-luĭ Carpen) este introducerea de meseriĭ în școla primară.

In fine panacea universală va fi alipirea de fie-care școlă primară maĭ alesŭ rurală a câte unuĭ *internatŭ,* în care să se țină copiiĭ, căcĭ numaĭ așa se vorŭ *educa* bine; maĭ alesŭ că învĕțătorulŭ va avé și elŭ locuința și hrana la internatŭ.

6 anĭ va dura școla primară, carĭ adaoșĭ la 10 anĭ — vîrsta de admitere, — ne arétă că la 16 anĭ unŭ școlarŭ bunŭ póte merge maĭ departe la liceŭ.

Dacă școlarulŭ d-luĭ Carpen a învĕțatŭ școla primară și unulŭ din 3 meșteșugurĭ alipite la fie-ce școlă în 6 anĭ de ḑile, apoĭ la liceŭ va maĭ învĕța numaĭ 5 anĭ. Eĭ, ajunge, mĕ rogŭ, după ce limbile latină și elină aŭ numaĭ câte o óră pe sĕptĕmână și numaĭ treĭ anĭ obligatoriĭ!...

Și după ce am scăpatŭ cu asemenea sistemŭ țéra de plaga *funcționarismuluĭ,* d-lŭ Carpen îșĭ duce minunatulŭ productŭ alŭ șcólelorŭ sale de I și II gradŭ la Universitate. Aci d-luĭ cere ca «*numĕrulŭ facultățilorŭ să fie atâtŭ de mare câte sunt și specialitățile sciințifice* (p. 27) și ca «orariulŭ să fie aranjatŭ de diminéță de la 8—9 și după améḑĭ de la 5—7 p. m. Ca pe de-oparte profesoriĭ carĭ sunt deputațĭ saŭ senatorĭ să aibă timpŭ a veni și la cursurĭ, iar pe de alta, studențiĭ lipsițĭ de mijlóce, *carĭ se vorŭ ocupa cu funcțiunĭ,* să pótă veni și eĭ la cursurĭ după ce iesŭ de prin cancelariĭ la orele 4 p. m.

Cum vedeţĭ, Domnilorŭ colegĭ, opera d-luĭ institutorŭ St. Georgescu Carpen, nu este menită să scape şcóla română de peire. Era bine, ca, modestŭ cum se declară de la începutŭ, să fie priceputŭ şi aceea, că înaintea uneĭ Academiĭ nu se presintă cine-va spre a-ĭ solicita încoronarea, cu o monografie de 36 paginĭ, afară numaĭ dacă nu este semnată de unŭ nume mare, extraordinarŭ. Şi d-lŭ Georgescu Carpen a observatŭ, cum ne şi spune chiar de la începutŭ, că nu e *«vre-o capacitate extraordinară»*.

Negreşitŭ, totŭ o laudă merită orĭ-care învĕţătorŭ care se preocupă de şcólă, de nevoile eĭ, şi cugetă la îmbunătăţirea învĕţămîntuluĭ. Din acestŭ punctŭ de vedere eŭ laudŭ pe d-lŭ Carpen, dar este bine să înveţe Românulŭ a-şĭ mĕsura pretenţiunile pe mĕsura pregătirilorŭ culturale ce împrejurările ĭ-aŭ permisŭ să aibă.

Dr. I. C. Drăgescu, Igiena şi Medicina poporană. Ediţiunea II-a.—Constanţa 1888, în 12°, 240 pag.—Raportŭ de d-lŭ Dr. D. Brândză.

Cărticica d-luĭ dr. Drăgescu, cuprinde multe lucrurĭ şi sfaturĭ folositóre pentru cetitoriĭ cărora se adreséză, şi, din acestŭ punctŭ de vedere, nu potŭ ḑice, că nu este o scriere care să fie cu totulŭ lipsită de óre-care meritŭ.

Prin natura cuprinsuluĭ eĭ, igiena şi medicina poporană, este presentată Academieĭ, în vederea dobândireĭ *Mareluĭ premiŭ Năsturelŭ-Herĕscu* de 12,000 leĭ.

Faţă cu atâtea alte opere, de o valóre necontestată, ce se află presentate pentru acestŭ premiŭ, subscrisulŭ are regretulŭ de a nu puté recomanda spre premiare cartea d-luĭ dr. Drăgescu.

N. Mihăescu, Frumósa Valentină, Poemă. 1888. — Raportŭ de d-lŭ I. C. Negruzzi.

Domnilorŭ Colegĭ,

Frumósa Valentină este o lungă poemă de d-lŭ Nicol. Mihăescu. — In opunere cu alte scrierĭ poetice, acésta nu este de nicĭ unŭ genŭ hotărîtŭ, saŭ maĭ bine ḑisŭ întrunesce deosebite genurĭ, căcĭ împrumută când forma dramatică, când cea descriptivă şi lirică; aceste diverse forme variază fără transiţie după capriciulŭ autoruluĭ. Chiar şi indicaţiunile carĭ în scrierĭ dramatice se facŭ obicĭnuitŭ în prosă şi se închidŭ în parentese, autorulŭ frumóseĭ Valentine le face une-orĭ în versurĭ şi le rimézā.

Cuprinsulŭ poemeĭ e destulŭ de confusŭ; totuşĭ cetitorulŭ îşĭ dă sémă că e vorba de o femee frumósă dar fórte rea, numită Valentina, care a înşelatŭ maĭ mulţĭ bărbaţĭ ce o iubise; că trădările eĭ se descoperŭ unele după altele, până ce la sfârşitŭ Valentina se sinucide.

Poema, tipărită în 122 pagine mare 8°, nu are nicĭ unŭ felŭ de împărţire în capitole, cânturĭ saŭ altele, ci ţine într'una de la versulŭ întâiŭ până la celŭ din urmă.

Forma versurilorŭ este incorectă: greşelĭ de ritmŭ sunt regulă generală, limba este plină de neologisme neiertate, iar înălţarea poetică nu se găsesce de locŭ în totŭ cuprinsulŭ poemeĭ. Câte-va exemple luate de la întîmplare vorŭ arĕta maĭ bine valórea întregeĭ scrierĭ:

Pag. 47:

Coloman (ameninţătorŭ) Ascultă, femee, nu rĕspundŭ de mine.
Valentina Voescĭ să chemŭ óre acum în ajutorŭ?
(rîḑêndŭ) Ha! ha! ha! Elŭ fuge cuprinsŭ de unŭ fiorŭ!
(singură) Plécă, scelerate, de ómenĭ cum auḑĭ!
Tremurĭ ca o frunḑă şi fugĭ până asuḑĭ! etc.

Pag. 75:

Valentina Ce straniŭ limbagiŭ! E fórte evidentŭ
Că 'mĭ porţĭ ură, Clara! Maĭ e şi insolentŭ
Ca să-mĭ ţiĭ tu mie unŭ cursŭ de morală
S'afrontezĭ stăpâna fără de sfială.

Pag. 102:

Ce este amorulŭ! E simţulŭ generosŭ
Care schimbă 'n cugetŭ pe celŭ maĭ ticălosŭ
Şi-lŭ face să fie atâtŭ timpŭ celŭ puţinŭ,
Câtŭ ţine şedinţa, unŭ omŭ fără veninŭ, etc.

Versulŭ cu care se sfârşesce poema are pretenţiunea de a fi scrisŭ în limba latină, rimândŭ cu unŭ versŭ scrisŭ românesce:

Leonard. Scumpiĭ meĭ! Lovirea în contra eĭ s'a 'ntorsŭ
Omnes tremendorum, dunque, finis est mors!

Din aceste puţine exemple se vede îndată că «Frumósa Valentină» nu este din acele scrierĭ ce se potŭ premia de Academia română. Halucinaţie ca concepţiune, Frumósa Valentină este condemnabilă ca limbă română şi fórte slabă ca formă poetică.

Elena D. O. Sevastos, Călĕtorie în Ţéra Românéscă. — Iaşĭ 1888. — Raportŭ de d-lŭ Alex. Romanŭ.

Autórea, în 28 de scrisorĭ, pe 183 pagine, face descrierea locurilorŭ ce dînsa a vĕḑutŭ în călĕtoria sa prin România pînă în Dobrogea.

Stilulŭ acestorŭ scrisorĭ este uşorŭ şi curgĕtorŭ, dar cu tóte că autórea, făcêndŭ descrierea vre-uneĭ monastirĭ, a vr'unuĭ munte, a uneĭ peşterĭ, adaogă şi legendele ce poporulŭ le légă de acele locurĭ, stilulŭ nu se avêntă la nivelulŭ poeticŭ, calitate principală a descripţiunilorŭ şi naraţiunilorŭ, ci rĕmâne de la începutŭ până în capĕtŭ uniformŭ în simplitatea sa descriptivă şi narativă.

Autórea în aceste scrisorĭ ni se presintă ca dotată cu unŭ spiritŭ viŭ, doritorŭ de cunoscinţe şi comunicativŭ, calităţĭ, carĭ cu timpulŭ vorŭ aduce bune róde.

Câtŭ pentru valórea literară a acestorŭ «Scrisorĭ», acea fiindŭ neînsemnată şi de puţină utilitate, prin urmare, neîntrunindŭ condiţiunile concursuluĭ, nu o potŭ propune la premiare.

Th. D. Sperantia, Anecdote populare. — Bucurescĭ 1888. Raportŭ de d-lŭ V. A. Urechiă.

In seculolŭ din urmă abia se născŭ *folcloristica*. Germania este patria eĭ. Mulţĭ criticĭ o ḑicŭ fiică a necesităţeĭ simţită de Germanĭ a se emancipa de influinţa, de domnia literară francesă. Ca să înlăture acéstă influenţă, literaţiĭ germanĭ găsiră cu cale a adopta ca materialŭ propriŭ a constitui o originală literatură, cântecele, baladele, legendele, basmele, proverbele, ghicitorile, ḑicĕtorile, etc., culese din gura poporuluĭ.

Nu târḑiŭ asupra acestuĭ bogatŭ materialŭ adunatŭ de la poporŭ se născură teoriĭ diverse. Cărţile fraţilorŭ Grimm dădură unŭ mare avêntŭ uneĭ asemenea literaturĭ populare *).

In curêndŭ, după esemplulŭ Germanieĭ, şi alte ţĕrĭ începură a nu maĭ despreţui literatura nescrisă populară, şi se colectară produsele anonime ale poporuluĭ, şi asupra acelorŭ colecţiunĭ se esercita critica, fie după şcóla fraţilorŭ Grimm, fie după scriitorulŭ austriacŭ von Hahn, orĭ după celŭ inglezŭ A. Lang.

Nu am trebuinţă de a aminti aci diversele doctrine născute din esaminarea fonduluĭ literarŭ popularŭ; mĕ mărginescŭ de a aminti, ca introducere la raportulŭ meŭ, că una din ţĕrile, carĭ după esemplulŭ Germanieĭ, se interesă de literatura populară, fŭ şi Francia. La 1807 deja, ministrulŭ de interne Crétet, din ordinea luĭ Napoleon I, dă o circulară la prefecţĭ, punêndu-le strania obligaţiune de a colecta eĭ de pretutindene monumentele idiomatelorŭ populare din totŭ imperiulŭ. Acelaşĭ lucru proiectase să facă şi comitele Salvandy ministru alŭ instrucţiuneĭ publice pe la finele domnieĭ luĭ Ludovicŭ Filipŭ.

Incercarea luĭ Crétet şi a luĭ Salvandy fu repeţită în Francia în Sept.

*) Adevĕratŭ că încă la 1550—1554, Veneţianulŭ Straparola publică *Tredici piacevoli Notti*, a cărorŭ licenţă o desaprobă Wilhelm Grimm. Giambatista Basile a datŭ în 1637 în *Pentamerone* o altă culegere de poveştĭ populare napolitane şi la 1697 Perrault publică în Francia, sub numele fiuluĭ sĕŭ de 10 de anĭ, «*Les histoires ou contes du temps passé*,» iar comitesa d'Aulnoy dete în 1698: Les contes de fées.

Dar tóte acestea prime publicaţiunĭ nu daŭ încă de atuncĭ nascere uneĭ literaturĭ populare urmărite şi maĭ alesŭ doctrinelorŭ, carĭ în secolulŭ nostru abia se născură în Germania maĭ întâiŭ.

1852 de ministrulŭ instrucţiuneĭ publice H. Fortoul, după ordinea luĭ Napoleon III. Se înfiinţă o comisiune orĭ «*Comité de la langue, de l'histoire et des arts de France*», care dede instrucţiunĭ de modulŭ cum să se procédă, pentru de a se aduna produsele anonime ale geniuluĭ popularŭ francesŭ. «Monitorulŭ universalŭ» din anulŭ 1852 publică lucrările în acestŭ sensŭ ale luĭ Ampère.

Ceea ce nu isbutiră a face nicĭ *Crétet*, nicĭ *Salvandy*, nicĭ *Fortoul*, se realisă şi încă şi adĭ continuă a se realisa de o pleiadă de scriitorĭ, din tóte ţĕrile Europeĭ. Sciinţa cea nouă *Folcloristica*, numĕră astădĭ nume ilustre ca ale luĭ Max Müller, Benfey, Comparetti, Gubernatis, Khöler, Gaston Paris, Bréal, d'Ancona, Ralston, Anton de Treba, Bladé, Cosquin, etc.

La noĭ Româniĭ, *folcloristica* credŭ că se născù sub influenţa încercărilorŭ din Francia ale luĭ Salvandy şi Fortoul. Dacă cronicele nóstre vechĭ ne amintescŭ despre o sémă de scrierĭ populare, opere ale fantasieĭ, nu este maĭ puţinŭ adevĕratŭ, că numaĭ după întórcerea din Francia a d-luĭ V. Alecsandri, se începe culegerea de cântece, balade populare etc.

Antonŭ Pann, şi maĭ recentŭ Ispirescu, nu maĭ puţinŭ minunatŭ contribuescŭ la *folcloristica românéscă*. Acéstă nouă ramură culturală devine importantă la noĭ prin lucrările d-lorŭ Odobescu, Hasdeŭ, G. D. Teodorescu, Marian, Gaster. D-lorŭ aŭ studiatŭ şi studiéză producţiunile geniuluĭ popularŭ: cântece, legende, basmurĭ, proverbe, ghicitorĭ, cimiliturĭ, etc. găsindŭ, ca fraţiĭ Grimm, *tema* ce aceste aŭ comună cu producerile populare de la alte limbĭ.

«*Anecdote populare*» volumulŭ în 8° de 300 paginĭ, ce d-lŭ Th. D. Speranţiă a introdusŭ la concursŭ, este şi elŭ o lucrare de *folcloristică* românéscă.

D-lŭ Th. Speraţiă nu-şĭ face din creaţiunile geniuluĭ popularŭ unŭ obiectŭ de teoriĭ, ci numaĭ ostenesce să adune aceste creaţiunĭ şi să le fixeze în forma plăcută a versuluĭ. S'ar puté regreta de uniĭ, că d-lŭ Speranţă nu ni-a comunicatŭ ca simplu copistŭ anecdotele ce a culesŭ de la poporŭ. La acésta eŭ voiŭ rĕspunde că d-lŭ Speranţă a obviatŭ în parte la inconvenientŭ, fiindŭ în stare să dea celorŭ 75 de anecdote din volumulŭ sĕŭ

o haină cu totulŭ populară, cu desĕvêrşire românéscă. Dacă n'aĭ sci că forma esternă, că versulŭ în care a îmbrăcatŭ d-lŭ Speranţiă anecdotele aceste populare, este alŭ sĕŭ propriŭ, nu te-aĭ împotrivi de a crede că autorulŭ l'a culesŭ de la poporŭ aşa cum l'a tipăritŭ. In adevĕrŭ, şi ca limbă, şi ca frasă, versulŭ anecdotelorŭ d-luĭ Speranţiă este cu totulŭ românescŭ, popularŭ. Secretulŭ umoruluĭ, voioşieĭ, a glumeĭ, caracteristică a minţeĭ românuluĭ, este de minune cuprinsŭ de d-lŭ Speranţiă Cetirea celorŭ 75 de anecdote, graţie acestorŭ calităţĭ, este o distracţiune din cele maĭ plăcute pentru orĭ-cine. Acésta nu va împedica mâne, ca volumulŭ d-luĭ Speranţiă să presinte cercetătorilorŭ pregătiţĭ pentru studiŭ, unŭ avutŭ noŭ materialŭ de *folcloristică*.

In adevĕrŭ, *anecdotele* culese şi versificate de d-lŭ Speranţiă sunt cea maĭ fidelă icónă a stăreĭ materiale, morale şi intelectuale şi a relaţiunilorŭ dintre săténulŭ românŭ moldovénŭ, cu ţiganulŭ şi evreulŭ, după cum culegerile iarăşĭ versificate ale luĭ Antonŭ Pann, ni-aŭ păstratŭ asemenea oglinda pentru relaţiunile Românuluĭ din Muntenia cu veciniĭ sĕĭ Sêrbulŭ şi Bulgarulŭ. Anecdotele d-luĭ Speranţiă subliniază perfectŭ nota caracteristică şi constantă, diversificătóre a raselorŭ actorilorŭ din anecdote: românŭ, ţiganŭ, evreŭ.

Tot-deauna tema anecdoteĭ d-luĭ Speranţiă este de spiritŭ şi hazlie, şi dacă nu facŭ cărţeĭ d-sale unŭ meritŭ din aceea că poţĭ ceti cele 75 anecdote, fără de sfială în sînulŭ familieĭ, o laudŭ ḑĕŭ şi pentru acésta, acum că, sub înrîurirea jurnalelorŭ de stilŭ uşorŭ ca Figaro, Gil-Blas etc., tindemŭ şi noĭ a ne delecta cu literatura cea care pretinde a fi naturalistă, pentru că nu maĭ caută inspiraţiunea sa decât în mocirle şi că nu maĭ preumblă căutătura ochiuluĭ prin seninulŭ ceriuluĭ, ci prin tina cloacelorŭ sociale.

T. Frâncu şi G. Candrea, Româniĭ din munţiĭ apusenĭ (Moţiĭ). Scriere etnografică cu 10 ilustraţiunĭ în fotografie. Bucurescĭ 1888. — Raportŭ de d-lŭ A. Romanŭ.

Acéstă interesantă carte, pe 300 pagine, cuprinde în *Partea I*, după o scurtă notiţă orografică — despre configuraţiunea munţilorŭ apusenĭ aĭ

Transilvaniei dintre Transilvania și Ungaria, — prețióse notițe etnografice a Românilorŭ munteni, adică descrierea după *portulŭ* și *graiulŭ*, după *traiulŭ* și *ocupațiunile* lorŭ, împărțiți în 5 grupe și anume: Românii de la pólele munților, apoi cei cunoscuți sub numirile de *Mocani*, *Băiași* (mineri), *Crișani* și *Moți*, cari în mișcămintele naționale de la 1784 și 1848—49 aŭ avutŭ o parte atâtŭ de însemnată, în câtŭ traseră asupra-și atențiunea Europei și mai alesŭ a Guvernului austriacŭ, care trămisese mai mulți învĕțați ca să esploreze și să studieze la fața locului acele locuri devenite celebre prin acțiunea locuitorilorŭ sĕi.

In *Partea II* se tractéză despre *graiulŭ* Muntenilorŭ în generalŭ, apoi în specialŭ despre graiulŭ Abrudianilorŭ și alŭ Moților, — despre *rotacismulŭ* păstratŭ în limba lorŭ, ilustratŭ prin «*cântece populare în rotacismŭ*», și se adauge unŭ micŭ vocabulariŭ de cuvinte din graiulŭ acelorŭ munteni. Aceste cântece, cuprinse pe pag. 91—96, sunt de unŭ interesŭ specialŭ atâtŭ în privința literară câtŭ și limbistică.

In *Partea III* autorii ne daŭ esacte informațiuni despre *comuna munténă*, despre *numele de familie* și despre *Călindariulŭ* munténului, apoi într'unŭ modŭ atrăgĕtorŭ și într'unŭ stilŭ corectŭ și adese ori chiar poeticŭ, ne descriŭ *datinele* lorŭ și anume cele ce se țină la *nascere* (botezŭ), *nuntă*, *priveghiu* și *înmormîntare*. Datinele din séra de «*Sân-Vasiiu*», «*Prinderea postului Pascilorŭ*», «*Sân-Toaderŭ*», «*40 de Sânți*», «*Sân-Giorgiulŭ*», «*diua Călușarilorŭ*», «*Sânzuienele*», «*Cununa grâului*», «*Crăciunulŭ*» și altele sunt totŭ atâtea mărgăritare din poesia nóstră populară. Nu mai puțină interesante sunt și cele înșirate susŭ, precum și «*Descântecele*» la «frântură» (scrintitură), etc.

In *Partea IV* autorii aŭ culesŭ din gura poporului unŭ numĕrŭ însemnatŭ de:

1. **Colinde,** (20 bucăți), cari abundéză în arcaisme și provincialisme;

2. **Balade,** *Gruia lui Novacŭ* în 7 variante, culese de la 7 ómeni; apoi «*Petru*», «*Flórea*», »*Sócra viclénă*», și

3. **Povestile,** «*Păcală și Tândală*», «*Prunculŭ și Călugĕrulŭ*», «*Petru Cenușiariulŭ*»,» *Ileana Cosânziana*» cu varianta «*Ileana Costânteana*»,—«*Toaderŭ flămândulŭ*»,—«*Agheranŭ viteazulŭ*», (pag. 187—237), cari tóte merită a fi citite și studiate.

In *Partea V*, lucrarea se încheiă cu o scurtă notiță istorică, referitóre la revoluția luĭ Horia de la anulŭ 1784 și acțiunea luĭ Avramŭ Iancu, în mijloculŭ evenimentelorŭ de la 1848—49, precum ni-se înfățișéză în tradițiunea populară din acele locurĭ.

Spre a se puté contempla figurele și portulŭ acelorŭ muntenĭ viguroșĭ, autoriĭ n'aŭ crutatŭ spesele, intercalândŭ în carte 10 ilustrațiunĭ în fotografie.

Recensentulŭ d-vóstre, pentru ca să vĕ pună în evidență maĭ d'aprópe meritulŭ literariŭ alŭ acesteĭ cărțĭ, arŭ fi trebuitŭ póte, să-lŭ rădice prin citațiunĭ, dar n'a făcut'o întru adinsŭ, credêndŭ că d-vóstre, Domnilorŭ Colegĭ, ațĭ citit'o, iar alțĭ bărbațĭ literațĭ românĭ, se vorŭ interesa de aceĭ Moțĭ deveniți legendarĭ, și că prin urmare cărturariĭ românĭ vorŭ preferi a citi cartea însășĭ decât a asculta numaĭ unele citate, din carĭ abia s'ar puté aprecia adevĕrata valóre a acesteĭ lucrărĭ etnografice.

Decĭ sub-semnatulŭ, avêndŭ în vedere *misiunea specială* a Academieĭ nóstre, misiune, care a servitŭ chiarŭ de unŭ motivŭ puternicŭ la înființarea eĭ, înțelegŭ compunerea unuĭ *Dicționarŭ* alŭ limbeĭ române, care însă numaĭ atuncĭ va deveni completŭ, când se vorŭ fi adunatŭ provincialismele de prin tóte ținuturile locuite de Românĭ;

Avêndŭ în vedere, că acéstă lucrare, într'o parte fórte considerabilă a eĭ, și anume în Partea II, tratândŭ despre *graiulŭ muntenilorŭ* în generalŭ, și despre graiulŭ *abrudianŭ* și alŭ *moțilorŭ* în specialŭ, ne dă unŭ materialŭ copiosŭ lexicograficŭ precum și gramaticalŭ;

Avêndŭ maĭ departe în vedere, prețiósele date etnografice cuprinse în Partea II;

Și în fine, apreciândŭ după adevĕrata sa valóre materialulŭ literarŭ adunatŭ și depusŭ în acéstă lucrare, precum și ostenelele puse de autorĭ, carĭ, ca fiĭ aĭ acelorŭ ținuturĭ încântătóre și mărețe, aŭ adunatŭ în fața loculuĭ tóte datele etnografice și limbistice cuprinse în cartea lorŭ, subsemnatulŭ, care a avutŭ însușĭ ocasiunea de a vedé și a cunósce acele locurĭ și ómenĭ, putêndŭ constata cu mulțumire, că lucrarea ce s'a presentatŭ la concursŭ, este o lucrare consciinciósă, esactă în datele ce cuprinde și de o însemnată valóre literară, scurtŭ, întrunindŭ condițiunile concursuluĭ, am judecatŭ a fi demnă de premiatŭ, propunŭ dar a se

premia cartea «Românii din munţii apuseni» cu premiulŭ de 5,000 Ln. (Eliade-Rădulescu). Rugându-vĕ, Domnilorŭ Colegĭ din Comisiunea de 9, a vĕ uni cu votulŭ meŭ.

A. Philippide, Introducere în istoria limbeĭ şi literatureĭ române. Iaşĭ 1888. — Raportŭ de d-lŭ Alex. Romanŭ.

La acéstă lucrare, sub titlulŭ de introducere, autorulŭ premite o altă scurtă introducere în care, pe 18 pagine, dă óre-carĭ noţiunĭ asupra felurilorŭ de viéţă omenéscă şi de cunoscinţe.

Apoĭ despre amesteculŭ între diferitele manifestărĭ ale vieţeĭ umane şi între diferitele cunoscinţe.

In fine despre filologia, istoria literară şi istoria limbeĭ.

După aceste notiţe preliminarie urméză introducerea însăşĭ, împărţită estŭ-modŭ :

Capu I. Privire generală asupra istorieĭ limbeĭ românescĭ d'inainte de secl. XVI.

Capu II. Istoria scrieriĭ cu litere cirilice şi latine de la secl. XVI până în ḑilele nóstre.

Capu III. secl. XVI.

Capu IV. secl. XVII.

Capu V. cărţile de la an. 1700—1821.

Acéstă lucrare este unŭ registru de tóte cărţile românescĭ cunoscute, adunate la unŭ locŭ într'o serie cronologică şi provĕḑute cu note perpetue, încât cetitorulŭ are în mâna sa unŭ conspectŭ, se póte ḑice celŭ maĭ completŭ din câte aŭ apărutŭ până acum, de tóte cărţile tipărite şi manuscrisele cunoscute în limba românéscă, — unŭ manualŭ preţiosŭ; dar meritulŭ principalŭ alŭ autoruluĭ nu consistă întru acestŭ faptŭ, pentru că alţĭ autorĭ maĭ vechĭ, şi anume T. Cipariu, aŭ adunatŭ cu multă ostenélă şi aŭ publicatŭ cu multŭ maĭ nainte cărţile românescĭ, în Principiele, Analectele şi Fragmentele sale, pe carĭ d-lŭ Philippide le-a utilisatŭ în introducerea sa, ci meritulŭ autoruluĭ consistă maĭ alesŭ în *metodulŭ* clarŭ ce-lŭ

urmézâ cu multă inteligență în tractarea datelorŭ bibliografice și biografice câte se cuprindŭ pe maĭ bine de 200 pag. în acéstă carte, care e de bunŭ augurŭ pentru succesulŭ ce autorulŭ va secera când se va presenta cu istoria însășĭ a limbeĭ și literatureĭ române.

Partea însă a lucrăriĭ ce ni-se presintă, neîntrunindŭ condițiunile prevĕḍute prin concursŭ, subsemnatulŭ nu o potŭ recomanda pentru premiare.

I. P. Florantin, Recreațiunĭ frobeliane, Iașĭ 1888.
» » Metodă nouă de a învĕța aritmetica, ed. II, Iașĭ 1887.
» » Metodă nouă de a învĕța desemnulŭ, ed. II, Iașĭ 1887.
» » Aritmetica elementară. Partea IV, Iașĭ 1888.

Raportŭ de d-lŭ P. Poni.

Domnilorŭ Colegĭ,

Cărțile d-luĭ I. P. Florantin, cu cercetarea cărora ațĭ binevoitŭ a mĕ însărcina, sunt tóte micĭ manuale destinate pentru școlele începĕtóre.

In una dintr'însele, intitulată «*Recreațiunĭ fröbeliane*», autorulŭ descrie, în vre-o douĕ-ḍecĭ de pagine, esercițiile corporale și jocurile copilărescĭ dintr'o scólă fröbeliană.

Metoda nouă de a învĕța aritmetica este unŭ micŭ manualŭ pentru clasa I primară. Elŭ cuprinde: numerarea, adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea și scrierea numerilorŭ până la 1000.

Metoda nouă de a învĕța desemnulŭ, este destinată pentru clasele I și II primară. Prin numeróse esemple, ajutate de figurĭ intercalate în textŭ, autorulŭ deprinde copiiĭ treptatŭ cu cunoscința figurilorŭ geometrice cele maĭ simple.

In sfîrșitŭ *Aritmetica elementară* conține materiele cerute de programe pentru clasa a IV primară.

După cum vedețĭ, Domnilorŭ Colegĭ, aceste micĭ manuale, prin conținutulŭ lorŭ, ar puté se între în concursŭ pentru unulŭ din premiele didactice ale Academieĭ; ele însă nu potŭ fi clasate nicĭ între «cele maĭ

însemnate opere literare saŭ sciinţifice» publicate în cei din urmă patru anĭ pentru a puté aspira la Marele Premiŭ Năsturelŭ, nicĭ între cele maĭ «bune opere literare» publicate în anulŭ trecutŭ, pentru ca să pótă intra în luptă la premiulŭ Eliade.

I. P. Florantin, Horea. Romanŭ originalŭ, Iaşĭ 1885.
» » Metodă nouă de abecedarŭ, Iaşĭ 1888.
» » Grădina de copiĭ, ed. II, Iaşĭ 1887.
» » Estetica. Partea II, Iaşĭ 1887.

Raportŭ de P. S. S. Melchisedec.

Domnilorŭ Colegĭ,

Mi-aţĭ făcutŭ onóre de a mĕ însărcina cu studiarea a patru broşurĭ ale profesoruluĭ de la liceulŭ Statuluĭ din Iaşĭ I. P. Florantin, şi a mĕ pronunţa, dacă ele merită saŭ nu de a fi premiate de Academie. Iată acele broşurĭ şi opiniunea mea despre dînsele:

1. *Horea. Romanŭ. de I. P. Florantinŭ, profesorŭ de filosofie la liceulŭ Statuluĭ din Iaşĭ.* O broşură în-8⁰ de 109 pagine, 1885. Iaşĭ.

Cărticica acésta este destinată pentru poporulŭ românŭ din Ungaria. Are de basă evenimentele istorice din revoluţia românéscă din Transilvania, condusă de Horea şi Cloşca. Revoluţia acésta este representată în formă de romanŭ popularŭ, şi tinde a nutri ura Românilorŭ contra Ungurilorŭ, şi a deştepta simţulŭ rĕsbunăreĭ contra împilătorilorŭ. Credŭ că este destulŭ atâta, spre a nu maĭ întinde vorba despre meritulŭ saŭ demeritulŭ acesteĭ broşurele.

2. *Metodă nouă de abecedariŭ* de acelaşĭ profesorŭ Florantin, in-8⁰, 119 pagine, Iaşĭ 1888. Cartea este aprobată de Ministeriulŭ Instrucţiuneĭ publice ca carte didactică pentru clasa întâia primară. Metoda este intuitivă. Maĭ pe fie-care pagină are câte o figură saŭ douĕ de obiecte luate din viaţa practică, d. e. oĭ, boĭ, copacĭ, plugŭ, carŭ, iazŭ, casă, pescĭ, racĭ, fusŭ, jugŭ, etc. etc. Numirile acelorŭ obiecte desemnate pe paginele

respective se învață copiii a le ceti și scrie. La urmă totŭ ca semne de cetire se adaogŭ figurĭ și părțĭ de figurĭ matematice, numere și alte semne aritmetice, adunarea într'unŭ modŭ intuitivŭ, săltare micĭ cu banĭ pușĭ în ele.

Credŭ, că pentru unŭ abecedarŭ, orĭ câtŭ de bunŭ, este destulă premiare autorisația Ministeriuluĭ de a fi predatŭ în școlele respective.

3. *Grădina de copiĭ.* A doua ediție, 1887. Iașĭ. Broșură in-8°, 75 pagine; de acelașĭ I. P. Florantin.

Autorulŭ are de scopŭ a face cunoscutŭ folosulŭ ce va produce pentru instrucțiune înființarea școlelorŭ de copiĭ micĭ, numite froebeliane, carĭ sunt ca o punte între familie și scólă. Arată metodulŭ cu carele se servescŭ aceste școle spre a esercita și desvolta puterile fisice și intelectuale ale copiilorŭ. Anume: diferite jocurĭ cu brațele, tăiatulŭ lemnelorŭ, ceasorniculŭ, esercițiele mânilorŭ și a degetelorŭ, cuĭbulŭ de păsĕrĭ, copilulŭ pe copacŭ, móra, plugarulŭ, danțurĭ, cântare: — tóte imitațiĭ de pe natură, esercițiĭ la lucrărĭ compatibile cu vêrsta copiilorŭ, p. e. ziditulŭ, împletitulŭ, cusutulŭ, desemnulŭ, etc.

La urmă are unŭ memoriŭ cu detaliĭ despre personalulŭ și cele trebuincióse uneĭ bune școle froebeliane.

Acéstă broșură avêndŭ meritulŭ sĕŭ pentru școlele froebeliane, nu póte fi recomandată la premiele Academieĭ, care trebue să aibă în vederea sa opere de o maĭ mare valóre sciințifică, literară, istorică, artistică, etc.

4. *Estetica. Sciința filosofică despre frumosŭ și arte; partea II-a. Artele.* Broșură în-8° 123 pagine, 1887 Iașĭ. Autorulŭ spune, că a predatŭ acestŭ sistemŭ alŭ sĕŭ la facultatea de filosofie de la Universitatea din Iașĭ și la școla de bele-arte, în anulŭ 1873.

Acéstă cărticică este unŭ conspectŭ de ideile ce trebue a se comunica studenților despre frumósele arte, carĭ tóte se reducŭ, ḍice autorulŭ, la patru jocurĭ estetice ale sufletuluĭ: 1) joculŭ auḍuluĭ, 2) joculŭ simțireĭ despre mișcarea corpuluĭ, 3) joculŭ vedereĭ, 4) joculŭ emoțiunilorŭ psichice saŭ poetice. Din acestea se formézā 15 speciĭ de opurĭ de artă. Fiecare din ele póte să varieze în 27 categoriĭ de forme estetice. De aceea avemŭ 405 diferite categoriĭ de opurĭ de artă,—de la cele maĭ urîte pînă la cele maĭ sublime. Dă noțiunĭ de musică, de poesie cu ramurile eĭ: lirică, epică, dramatică; — de architectură, de pictură, sculptură.

Inchee cu noţiuni istorice despre arte la Egipteni, Greci, Romani, renascerea şi arta modernă.

Şi acéstă broşură n'are nimicŭ de deosebitŭ, care să pótă îndemna a recomanda la vre-unulŭ din premiele academice.

Rĕmâne acum la definitiva hotărîre a onorabileĭ Comisiunĭ.

D. Iancovici, Reforma agrară, Brăila 1888.—Raportŭ de d-lŭ P. S. Aurelianŭ.

Domnule Preşedinte,

Comisia pentru premiĭ a binevoitŭ a mĕ însărcina să-ĭ raportezŭ despre lucrarea *Reforma agrară* de d-lŭ Dimitrie Iancovicĭ, doctorŭ în dreptŭ, presintată Academieĭ pentru premiare.

Ca cestiune de actualitate lucrarea d-luĭ Iancovicĭ este interesantă; însă, după părerea mea, nu însuşesce calităţile cerute pentru a fi premiată. Academia nu şi-ar puté lua rĕspunderea asupra ideilorŭ şi soluţiunilorŭ cuprinse în acéstă carte. Negreşitŭ că o lucrare asupra reformeĭ agrare făcută cu maĭ multă îngrijire, îmbrăţişândŭ cestiunea în tóte părţile sale, ar merita o încurajare din partea Academieĭ, şi eŭ credŭ că d-lŭ Iancovicĭ se va folosi de cunoscinţele ce posedă pentru a înzestra literatura nóstră economică cu o asemenea lucrare.

G. Sion, Suvenire contimpurane, Bucurescĭ 1888. — Raportŭ de d-lŭ N. Quintescu.

Domnĭ Colegĭ,

Scrierea «*Suvenire contimpurane*» (unŭ vol. în octavŭ de 513 pag.) a bĕtrânuluĭ nostru respectatŭ colegŭ, d-lŭ *George Sion*, cuprinde amintirĭ din viéţa autoruluĭ («*Din Copilărie, Din Tinereţe*»), relatărĭ despre evenimentele anuluĭ 1848, cu ocasiunea cărora şi dênsulŭ a avutŭ partea

sa de acţiune şi suferinţe (*«Din anulŭ 1848»*), descrierea întêmplărilorŭ carĭ aŭ provocatŭ şi grăbitŭ desrobirea Ţiganilorŭ (*«Emanciparea Ţiganilorŭ»*), istoria tragică a familieĭ *Cuciucŭ*, condemnată la paricidiŭ în timpŭ de maĭ multe generaţiunĭ (*«Fraţiĭ Cuciucŭ»*) şi, în fine, pe lângă unŭ *«Epilogŭ,»* cercetările făcute în archivele din *Chişineŭ* relativŭ la evenimentele anilorŭ 1806 — 1812 în timpulŭ ocupaţiuneĭ rusescĭ: tóte acestea sub forma uneĭ «chronicĭ-literarŭ-istorice», dupe cum fórte bine a caracterisat'o ilustrulŭ nostrŭ colegŭ, d-lŭ V. Alecsandri, într'o scrisóre adresată autoruluĭ nostru. Astŭ-felŭ *Suvenirele contimpurane* constituescŭ totŭ-de-odată în cea maĭ mare parte — chiarŭ şi în afară de capitulele *«Din Copilărie»* şi *«Din Tinereţe»* — unŭ felŭ de autobiografie, dar nu expusă sistematicŭ şi într'unŭ modŭ completŭ, ci dupe cum a convenitŭ autoruluĭ a spicuí din faptele maĭ însemnate ale celorŭ din urmă decenie, cu carĭ a statŭ în legătură în cursulŭ vieţeĭ sale.

Dintre capitulele, carĭ compunŭ cartea d-luĭ *Sion*, celŭ care se refere la anulŭ 1848 este celŭ maĭ pe largŭ tractatŭ (216 pag.) şi care prin natura sa deşteptă maĭ multŭ interesŭ.

Altora, voimŭ a ḑice bărbaţilorŭ, carĭ aŭ luatŭ parte activă la acele evenimente saŭ celŭ puţinŭ indirectă, ca petrecute în timpulŭ lorŭ, acelora le revine apreţiarea, întru câtŭ, istoricesce vorbindŭ, faptele anuluĭ 1848, consemnate de autorulŭ *«Suvenirelorŭ contimpurane»*, sunt reproduse în tótă exactitatea lorŭ, şi întru câtŭ lipsa de aducere aminte credinciósă a adúsŭ póte pe autorŭ să confunde unele întêmplărĭ ale anuluĭ 1848 cu acelea ale anuluĭ următorŭ 1849.

Noĭ ne mărginimŭ dar a relevá, că este peste putinţă orĭ şi cuĭ a scrie mare parte din memorie, iar nu răzimatŭ pe consemnărĭ ḑilnice ale faptelorŭ şi — pasŭ cu pasŭ — pe acte de ale timpuluĭ, îĭ este cu neputinţă în aceste condiţiunĭ a scrie istoria cu totulŭ fidelă a evenimentelorŭ chiarŭ din timpulŭ vieţeĭ sale. Dar şi fără de acésta, impresiunea întêmplărilorŭ din trecutŭ nu remâne în noĭ cu totulŭ aceeaşĭ, lucrurile petrecute nu le vedemŭ totŭ prin prisma de maĭ nainte, pentru-că nicĭ noĭ nu rĕmânemŭ aceiaşĭ neschimbaţĭ. De aci vine că reamintirea faptelorŭ trecute nu se póte face cu exactitate fotografică; ast-felŭ se întêmplă că chiarŭ unŭ faptŭ isolatŭ, vĕḑutŭ cu propriiĭ lorŭ ochĭ, să-lŭ reproducă — după scu-

gerea de puţinĭ anĭ numaĭ — uniĭ într'unŭ felŭ şi alţiĭ într'altŭ felŭ. Cu câtŭ maĭ multŭ acésta, când joculŭ imaginaţiuneĭ cuĭ-va este maĭ viŭ, voimŭ a ḑice când scriitorulŭ este poetŭ!

De aceea marele *Goethe* n'a intitulatŭ memoriele vieţeĭ sale «*Wahrheit aus meinem Leben (Istoria veridică a vieţeĭ mele)*», ci «*Wahrheit und Dichtung (Adevĕrŭ şi Poesie)*».

Dacă însă facemŭ abstracţiune de óre-carĭ inexactităţĭ de fapte, ce, din causele arĕtate, aŭ pututŭ scăpa autoruluĭ, şi pe de altă parte de *încadrarea literară*, în care ni se înfăţişéză întêmplările descrise de autorŭ, *Suvenirele contimpurane* facŭ şi trebue să facă în generalitatea lorŭ impresiunea adevĕruluĭ istoricŭ.

Ar fi fostŭ numaĭ de doritŭ ca autorulŭ lorŭ să lase neatinsŭ amorulŭ sĕŭ din copilărie (!) cu *Anca* ţiganca, «*care s'a aruncatŭ cu o pasiune fiorósă asupra inocenţeĭ sale virginale* (p. 430)», căcĭ asemenĭ destăinuirĭ intime şi de natură fórte delicată nu intereséză pe contimpuranĭ, şi cu atâtŭ maĭ puţinŭ pe urmaşiĭ noştri.

Asemenea când, cu prilejulŭ evenimentelorŭ din anulŭ 1848, autorulŭ este adusŭ a vorbí de o femee prostituată (Olimpia), n'ar fi stricatŭ a se cruţá cititorulŭ (la p. 205) cu precisarea unorŭ lucrurĭ, carĭ se subînţelegŭ în viéţa uneĭ fiinţe căḑute.

Stilulŭ scrieriĭ d-luĭ *Sion* este curgĕtorŭ, limpede şi nu lipsitŭ de órecare avêntŭ poeticŭ. Ca probă ne mărginimŭ a pune în vedere următorulŭ locŭ de la pag. 272—273: «In curênd se tăcŭ ḑiuă. Sórele era atâtŭ de frumosŭ, cerulŭ atâtŭ de seninŭ, în câtŭ părea că natura întrégă serbá ḑiua de Pascĭ, sĕrbătórea comemorativă a omuluĭ-Dumneḑeŭ, a Revoluţionaruluĭ celuĭ mare, pe care noĭ pĕcătoşiĭ căutămŭ a-lŭ imitá. Iarba şi frunḑele tremuraŭ desmerdate de zefirĭ; florile deschideaŭ boboceiĭ lorŭ; paserile îşĭ spărgeaŭ guşele în cântărĭ; totulŭ păreá a respirá viéţă şi fericire.»

Acestŭ stilŭ însă nu e feritŭ de incorecteţe de forme. Astŭ-felŭ citimŭ la p. 175: «Aceste relaţiunĭ mi le *daseră* amiciĭ ce întâlnisemŭ pe strade,» şi la p. 257: «Şi puteá óre să fie altŭ-felŭ o nepótă a fraţilorŭ Golescĭ, cărora cu dreptŭ cuvêntŭ li se *dase* numele de Grachiĭ *Românieĭ?*» Asemenea la p. 220: «Alŭ doilea subiectŭ care-mĭ strângeá

inima, era posițiunea *acei* nenorocite ființe....» Academiei îi revine în întâiulŭ locŭ sarcina de a păstră neatinse formele limbei nóstre. Cum dar chiarŭ unŭ membru alŭ eĭ nu s'a feritŭ de *daseră, dase* și *acei*, spre a dice *dedeseră, dedese* și *acelei?*

Maĭ dese sunt construcțiunile incorecte. Intre acestea intră, la p. 60: «care n'aŭ avutŭ *(paremi-se vede)* mare dificultate de a o posede, în locŭ de... «*pare-mi-se*», orĭ «*se vede*»; la p 66: «și să se dea *pe* egumeniĭ grecĭ peste hotarŭ,» unde preposițiunea *pe* înainte de *egumenĭ*, ca subiectŭ, n'are ce căutá; la p. 192: «într'o uliță strâmtă câtŭ *pe ce* eramŭ să daŭ peste o patrulă,» voindŭ a dice: «... câtŭ *pe aci* eramŭ...;» la p. 132: «sciĭ că nu-mĭ place să audŭ pe unŭ fiŭ vorbindŭ astŭ-felŭ, *pentru* tatălŭ sĕŭ». Dar a vorbí *pentru* cine-va însemnéză a vorbi *în favórea cuĭ-va,* pe când autorulŭ a luatŭ cuvîntulŭ *astŭ-felŭ* în înțelesŭ de *în desfavóre, în contra,* în care casŭ trebuiá să fiă urmatŭ de preposițiunea *de:* «... vorbindŭ ast-felŭ *de (despre)* tatălŭ sĕŭ»; la p. 210 «renunță, Olimpio, *de la* acésta», pe când trebuiá să se dică: «renunță *la* acésta»; la p. 12: «vĕ maĭ aducețĭ aminte, o vechiĭ meĭ amicĭ? saŭ *că* aniĭ, strecurațĭ pe sub periĭ voștri albițĭ, ca și aĭ meĭ, v'aŭ ștersŭ din memorie acele minute deliciόse..», în locŭ de a dice — fără adausulŭ luĭ *că* : «.. saŭ aniĭ strecurațĭ..», și altele asemenea.

Totŭ cu privire la stilŭ voimŭ a relevá o antitesă, pe care autorulŭ ar fi fostŭ bine să o înlăture, ca una ce-ĭ face unŭ rĕŭ serviciŭ.

«Unŭ copilŭ curiosŭ», citimŭ la p. 9 («*Emanciparea Țiganilorŭ*»), mĕ întrébă: ce felŭ de *ómenĭ* sunt aceștia? creștinĭ saŭ păgânĭ? ómenĭ saŭ *fiare?*

In fine, dacă stilulŭ opereĭ autoruluĭ nostru are calitățile puse maĭ susŭ în vedere, elŭ este pe de altă parte cam prolixŭ, sufere de lipsa concisiuneĭ, care se impune de sine. De aci vine că autorulŭ îngrămădesce icĭ și colo cuvinte cu totulŭ de prisosŭ, ca la p. 48: «se uită împrejurulŭ eĭ la figurile necunoscute ce aveá sub ochĭ, întrebândŭ, în limba eĭ, unde *se află?* unde *se găsesce?* [1]) saŭ la p. 134: «cu tótă decisiunea ce o

[1]) Dacă la p. 132 citimŭ: «mĕ pomenescŭ cu amêndoĭ frațiĭ *strângêndu-mĕ în brațe* și *îmbrățișându-mĕ,*» acéstă tautologie pe romanesce ĭ-a scăpatŭ autoruluĭ din causa însemnăriĭ francese (embrasser) dată cuvêntuluĭ *îmbrățișare.*

luasemŭ *în interiorulŭ meŭ,»* unde nestrăjuirea gureĭ constitue chiarŭ unŭ pleonasmŭ viţiosŭ, de óră-ce numaĭ *în interiorulŭ,* iar nu şi în *exteriorulŭ nostru,* ne putemŭ hotărî.

Să dămŭ aprobarea nóstră deplină limbeĭ, expresiunilorŭ de carĭ se servesce autorulŭ în scrierea sa?

Ne-ar veni cu greŭ. De ce d-lŭ *Sion* nu a păstratŭ limba cea frumósă şi în adevĕrŭ românéscă a scriitorilorŭ maĭ vechĭ, a contimpuranilorŭ luĭ *Costache Negruzzi,* de carĭ se ţine şi dênsulŭ? Pentru ce nu s'a mărginitŭ la termeniĭ noĭ indispensabilĭ şi ceruţĭ de trebuinţele timpuluĭ nostru? Domnieĭ sale îĭ veniá acésta maĭ uşorŭ decât unuia din generaţiunea tînĕră, de óră-ce n'a fostŭ purtatŭ încă din tinereţe de apele curentuluĭ noŭ limbisticŭ, care — ca orĭ-care curentŭ — duce prea departe, împinge la exageraţiune.

In specialŭ, domnia-sa, care promite în *Epilogŭ* (p. 503) *o prosă câtŭ se póte de simplă,* de ce n'a aplicatŭ acésta şi la cuvintele de carĭ face întrebuinţare? Pentru ce nu se exprime naturalŭ şi nesilitŭ? La p. 8— între altele — nu puteá ḑice: «Buzoeniĭ *'şĭ aducŭ aminte* (orĭ *amintescŭ)* cu veneraţiune de epoca prefecturelorŭ unorŭ moldovenĭ», în locŭ de: «*comemoréză...»;* la p. 130 în locŭ de: «a fostŭ unŭ adevĕratŭ *evenimentŭ alŭ fatalităţiĭ»,* nu se oferiá de sine: «a fostŭ *o întêmplare fatală»,* căcĭ aşa vorbesce şi domnia-sa şi noĭ toţĭ, şi este câtŭ se póte de frumosŭ românesce chiarŭ pe limba cea maĭ la modă? Este în fine — ca să trecemŭ cu vederea altele multe de acestea — este óre: «bisericĭ *abandonate* de orĭ-ce *solicitudine»* (p. 508), şi «a simţi udéla pînă la *epidermă»* într'o limbă simplă românéscă (p. 280)?

Acéstă tendinţă a autoruluĭ de a alergá la neologisme şi iarăşĭ la neologisme îlŭ aduce une-orĭ să ḑică: «bĕtrâniĭ.. ocupaţĭ.... cu *inhalaţiunea* aeruluĭ profumatŭ alŭ braḑilorŭ (p. 9)»; saŭ: «băiatŭ cu minte şi *aplicativŭ* (p. 37)»; orĭ: «ocupaţiunea luĭ nu era prea *copiósă* (p. 41)»; la p. 175: «adunarea proclamă unŭ comitetŭ carele să *moduleze* dorinţele eĭ»; la p. 182: «puteá să *prorumpă* o turburare peste nópte», ceea-ce aduce aminte de:

«Multe viteze inimĭ d'eroĭ promână în iadŭ»

din traducţiunea luĭ Omerŭ (Iliada, c. I.) de reposatulŭ C. Aristia; la p.

181: «Cantacuzinescii eraŭ chiarŭ rude *intime* (adică *rude de aprópe)* cu consululŭ Rusieĭ»; la p. 221: «splendida lumină a dileĭ *se manifestă* cu o măreție dumnedeéscă»; la p. 223: «se scóseră merindele de mâncare..., pentru ca să ne *restaurămŭ fómea»*; la p. 185: «Soldații ce eraŭ în frunte credură că ceĭ din urmă *aŭ venitŭ în riscŭ* cu poporulŭ»; orĭ «*a consulta*» întrebuințatŭ de maĭ multe orĭ cu înțelesulŭ de *a sfătuí, a da consiliŭ,* precum la p. 191, 199, 222, 271, și altele.

Ce să dicemŭ de franțuzismele, cu carĭ autorulŭ îșĭ împestrițéză limba? Nu vorbimŭ de acelea pe carĭ usulŭ — marele tiranŭ — le-a făcutŭ în câtŭ-va suferibile, de și potŭ și acestea fi înlocuite prin cuvinte proprie românescĭ, ca «*avisŭ*, (p. 43); *dresatŭ* (p. 123); *confiență* (confidență, încredere) la p. 177. 226; *echipagiŭ* (p. 238); *debutŭ* (224); *alarmantŭ* (220, 230); *acompaniare* (242, 256, 257); *asasinatŭ* (126, 142); *imposantŭ* (281)», pentru care avemŭ pe *impunĕtorŭ* alŭ nostru și altele: nu pe acestea anume voimŭ a le relevá, ci franțuzisme de calibrulŭ următorŭ, ca «*delabratŭ* (p. 170); *harangă* (179); *abandonare* (p. 169, 203, 205, 295, 508); *devergondatŭ* (205, 507); *debandare* (198, 262); *savurare* (136), etc., de carĭ bărbațĭ ca autorulŭ nostru ar trebuí și ar puté — căcĭ aŭ putința pentru acésta — să se ferésca, dacă nu voescŭ să fiă întrecuțĭ de generațiunea tînĕră — prin natura eĭ setósă de inovațiunĭ și astŭ-felŭ limba nóstră să ajungă unŭ *mixtum-compositum* diformŭ și nesuferitŭ ca tóte lucrurile ibride.

Trebue cu tóte acestea să recunóscemŭ, că imperfecțiunile constatate nu le întêmpinămŭ în aceeașĭ mĕsură în tóte părțile, carĭ compunŭ cartea autoruluĭ nostru. Astŭ-felŭ: «*Pe Baraganŭ, In archivele Chișineuluĭ* și *Frațiĭ Cuciucŭ*» ni s'aŭ părutŭ maĭ ferite de defectuositățile puse în vedere, precum în generalŭ maĭ bine scrise ca composițiune, limbă și stilŭ.

Orĭ-cum însă *Suvenirele contimpurane* rĕmânŭ, maĭ vîrtosŭ prin materialulŭ ce cuprindŭ, o scriere prețiósă pentru timpulŭ nostru și pentru ceĭ carĭ vorŭ urmá după noĭ.

In urma acestor aprețierĭ a uneĭ opere, care vĕ este pe deplinŭ cunoscută, vé lasŭ, Domnĭ Colegĭ, pe D-vóstră înșivĕ să judecațĭ întru câtŭ «*Suvenirele contimpurane*» se prestéză a fi preferite altorŭ scrierĭ la premiulŭ *Eliade-Rădulescu.*

A. D. Xenopol, Istoria Româniloră din Dacia Traiană. Vol. I. Iașĭ 1888.— Raportŭ de d-lŭ G. Barițŭ.

Domniloră Colegĭ,

Dintre scrierile intrate pentru sesiunea academică din anulŭ acesta la concursŭ mie mi s'a datŭ spre studiare și opinare asupra luĭ:

«*Istoria Româniloră din Dacia-Traiană* de *A. D. Xenopol*, profesorŭ la Universitatea din Iașĭ.

Vol. I. *Istoria veche.* Din vremile cele maĭ vechĭ până la întemeiarea țĕriloră române. Cu patru chărțĭ, Iașĭ 1888. Formatŭ 8° mare de 623 paginĭ.

Opulŭ acesta întregŭ, pe lângă o precuvîntare și o introducțiune puse în fruntea luĭ, se compune din patru capete; fie-care din acelea se subîmparte în secțiunĭ și §§-ĭ.

In capulŭ I. *Timpurile ante-romane,* autorulŭ urmărindŭ încercările făcute de alțĭ autorĭ anteriorĭ se încércă să reverse lumină prin întunecimea vécuriloră, întru care țĕrile cunoscute maĭ târḑiŭ sub nume de Dacia voră fi fostŭ locuite de Schițĭ, Agartirșĭ, apoĭ Gețĭ și Dacĭ, după care aŭ urmatŭ luptele Daciloră cu Romaniĭ înainte și după începerea ereĭ christiane.

In capulŭ II se cercetéză *starea Dacieĭ sub Romanĭ,* elementele strĕine, poporațiunea autochtonă, saŭ băștinașă, cum îĭ ḑice autorulŭ, apoĭ elementulŭ romanŭ. De aci înainte se cercetéză organisarea Dacieĭ prin Romanĭ, generală, municipală, colegiile, economia, edificiĭ, viața morală și intelectuală, de la Traianŭ până la Aurelianŭ.

In capulŭ III autorulŭ ajunge la vécurile în carĭ Dacia suferise sub Goțĭ, Hunĭ, Gepiḑĭ, Avarĭ, Slavĭ, Bulgarĭ, în carĭ vécurĭ se presupune că poporulŭ românŭ îșĭ conservase viața sa numaĭ în munțĭ. Totŭ aicĭ are unŭ tractatŭ și despre creștinarea Daco-Romaniloră, primitivă, latină, bulgăréscă.

In capulŭ IV este discutată venirea Unguriloră, Pecenegiĭ, Cumaniĭ, Tătariĭ, starea Munténieĭ și Moldoveĭ înaintea descălicăriloră din Carpațĭ de vale, și treĭ tractate despre imperiulŭ romano-bulgarŭ.

Maĭ în scurtŭ, autorulŭ în acestŭ volumŭ I face o escursiune pe vre-o

500 de anĭ înainte de era christiană și aprópe 1300 de anĭ de la Christosŭ încóce.

Pentru ca să fimŭ drepțĭ și scutițĭ de orĭ-ce preocupațiune întru apreciarea acestuĭ studiŭ fórte greŭ, supusŭ în câte-va părțĭ ale sale la tentațiunĭ de a luneca la conjecturĭ, înainte de tóte să reflectămŭ la ceea ce ne promite autorulŭ în precuvîntarea sa, pentru ca să nu pretindemŭ nicĭ noĭ maĭ multŭ decât atâta cât a promisŭ dînsulŭ lectorilorŭ sĕĭ.

Autorulŭ adică presupune, că se vorŭ afla patrioțĭ carĭ credŭ, că întreprinderea de a scrie istoria poporuluĭ romanŭ ar fi prea îndrăsnéță în starea de astădĭ a sciințeĭ istorice, căcĭ «rodulŭ ar fi încă necoptŭ pe arborele istorieĭ nóstre.» Autorulŭ însă susține că «istoria unuĭ timpŭ se clădesce în totŭ-deauna cu materialulŭ adunatŭ până atuncĭ»; căcĭ «dacă ar fi să așteptămŭ ca totŭ materialulŭ istoricŭ alŭ unuĭ poporŭ să fie descoperitŭ, nu amŭ maĭ ajunge nicĭ odată să expunemŭ cursulŭ vieții sale.»

Eŭ, din partea mea, aflu că acestŭ adevĕrŭ enunțatŭ de cătră profesorulŭ de la Universitatea din Iașĭ se póte proba și ilustra cu exemple nenumĕrate de la alte popóre europene multŭ maĭ înaintate în cultivarea istorieĭ lorŭ naționale decât este până acum poporulŭ românescŭ. Totŭ ce avemŭ noĭ să dorimŭ și chiar să pretindemŭ de la viitoriĭ istoriografĭ aĭ noștri este, ca să nu cadă și eĭ în tentațiunile în carĭ aŭ cădutŭ mulțĭ istoriografĭ de aĭ altorŭ popóră și adică nicĭ să scrie cu tendințe politice clandestine, nicĭ să dea la fabule góle timbrulŭ istoricŭ, și în fine numaĭ în casurĭ cu totulŭ escepționale să cerce a se ajuta cu espresiunĭ precum sunt «se pare», «se póte», «este verosimilŭ,» «séměna că așa va fi fostŭ,» și altele ca acestea, care degradă istoria maĭ josŭ și decât fabula, și silescŭ pe lectorulŭ însetatŭ de adevĕrŭ ca să o arunce la o parte. Profesorulŭ de la Iașĭ s'a feritŭ, după putință, în acestŭ studiŭ alŭ sĕŭ, de tóte acelea stâncĭ periculóse în care se póte lovi unŭ istoricŭ. S'a și pututŭ feri, căcĭ după ce eruditulŭ profesorŭ premite, că «cu tótă pornirea uneĭ grabnice și pripite lucrărĭ, precum este întréga nóstră desvoltare, isvórele de căpetenie ale istorieĭ nóstre sunt cunoscute saŭ celŭ puținŭ adunate;» apoĭ pe acelea le-a și sciutŭ căuta și folosi în partea cea maĭ mare a lorŭ așa în cât nu ĭ-a fostŭ greŭ a susține (pag. 9), că «lucrarea ce o înfățișéză

națiunei sale este unŭ sistemŭ întregŭ, care caută să-şĭ deă sómă de succesiunea tuturorŭ împrejurărilorŭ prin care dînsa a trecutŭ.»

Acestea premise, autorulŭ cere, «că ceĭ ce se vorŭ ocupa de lucrarea sa, să o considere în întregulŭ eĭ şi să nu se opréscă la o periódă óre-care»; căcĭ adaoge autorulŭ «bine înțelesŭ, într'o întreprindere atâtŭ de vastă era peste putință a nu slăbi câte odată» Aicĭ însă autorulŭ observă ḑicêndŭ: «Atâta potŭ spune, că am scrisŭ acestea *şase volumurĭ* cu o egală iubire pentru tóte timpurile ce se desfăşurau înaintea mințeĭ mele, atâtŭ acele de glorie şi măreție, pe cât şi acele de durere şi restrişte» etc.

Aşa dar autorulŭ anunță aci şase volume de istoria Romanilorŭ din Dacia-Traiană, noĭ însă avemŭ astă-dată sub ochiĭ noştri numaĭ volumulŭ I, a căruĭ valóre suntemŭ ținuțĭ a o cerceta, iar nu lucrarea întrégă, a căreĭ sĕvêrşire eŭ unulŭ o dorescŭ cu atâtŭ maĭ vîrtosŭ, cu cât, după modesta mea opiniune, autorulŭ, începêndŭ maĭ alesŭ de la capu IV înainte, a apucatŭ să arunce unŭ bunŭ fundamentŭ la scrierea istorieĭ poporuluĭ românŭ, atâtŭ pre câtŭ a fostŭ elŭ în stare să formeze staturĭ naționale române, câtŭ şi precât o parte considerabilă a luĭ despărțită prin configurațiunĭ geografice, apucase a exista şi viețui totŭ ca națiune română în societate cu alte popóre, sub instituțiunĭ feudale, carĭ aŭ diferitŭ fórte multŭ de ale staturilorŭ înființate sub influința cesarismuluĭ, ca să ḑicŭ aşa, din imperiulŭ bizantinŭ.

Unulŭ din meritele principale ale acestuĭ scriitorŭ românŭ este. că elŭ demustră şi revindecă maĭ alesŭ în partea din urmă a studielorŭ séle, *continuitatea locuințeĭ poporuluĭ romanŭ în Dacia Traiană* până la evidență, în contra tuturorŭ încercărilorŭ tendențióse ale unorŭ scriitorĭ modernĭ, carĭ conduşĭ de scopurĭ politice de subjugare, ca şi de trufia lorŭ națională, dacă nu maĭ potŭ nega romanitatea limbeĭ nóstre, se încércă în deşertŭ a-ĭ întuneca continuitatea esistențeĭ sale pe vastulŭ teritoriŭ, carele fusese împoporatŭ cu coloniĭ aduse aicĭ de la 105 înainte. In acelaşĭ periodŭ dintre aniĭ 1185, în care Macedo-Româniĭ din munțiĭ Tracieĭ şi aĭ Tesalieĭ se scólă asupra imperiuluĭ bizantinŭ, apoĭ şi asupra domnieĭ latine, până la 1257, adecă până la domnia luĭ *Constantinŭ Asanŭ,* Româniĭ uniți cu Bulgariĭ susținŭ imperiulŭ româno-bulgarŭ, se adeveresce maĭ pre susŭ de orĭ-ce îndoială, cu bulle pontificale, cu decrete regale numeróse

precum și din scriitorii bizantinĭ și din cronicarii apusenĭ, existența simultană a poporuluĭ românŭ și în Dacia Traiană întru o mulțime atâtŭ de mare, încât elŭ, care în vécurile de invasiunĭ barbare a sciutŭ a se conserva în regiunile cele muntóse ale Dacieĭ, după ce a dispărutŭ succesive partea cea maĭ mare a órdelorŭ barbare, a fostŭ în stare de a împopora și părțile plane ale Dacieĭ și a le cultiva cu brațele sale.

Incât pentru stilŭ, însușĭ autorulŭ observă că «adevěruluĭ istoricŭ nu-ĭ va sta nicĭ odată rěŭ, când va fi învelitŭ într'o haină frumósă.» In părțile din urmă ale scrierii sale acea haină ar puté fi la maĭ multe locurĭ ceva maĭ netedă, cea ce se póte întîmpla ușorŭ în a doua edițiune.

Strîmtoratŭ prin scurtimea timpuluĭ de care dispunemŭ în sesiunea anuală, m'am mărginitŭ la acéstă analisă multŭ maĭ scurtă decât arŭ fi meritatŭ acestŭ studiŭ pre câtŭ de greŭ pe atâta și de importantŭ din maĭ multe puncte de vedere; din cuprinsulŭ luĭ însă m'am convinsŭ, că autorulŭ a trebuitŭ să muncéscă la elŭ o serie de anĭ, să consulte mulțime de scriitorĭ și documente, să le supuie la critica obiectivă, să le confrunte, și așa să scótă, după putință, adevěrulŭ dintr'însele.

După tóte acestea, considerândŭ că din vastulŭ planŭ ce șĭ-a trasŭ autorulŭ, acestŭ volumŭ I este în sineșĭ unŭ opŭ întregŭ și rotundŭ, așa în câtŭ înțelegerea și folosirea luĭ nu depinde întru nimicŭ de la mersulŭ istorieĭ care va urma de la véculŭ 13-lea înainte;

Considerândŭ maĭ departe că înainte de aparițiunea acestuĭ opŭ, autorulŭ a maĭ înavuțitŭ literatura nóstră națională încă și cu alte vre-o 9 scrierĭ ale sale, cunoscute publiculuĭ cititorŭ;

Eŭ propunŭ că acéstă comisiune să binevoiască a recomanda corpuluĭ academicŭ opulŭ d-luĭ profesorŭ Xenopol: *Istoria Românilorŭ din Dacia Traiană*, spre a i se vota și acorda premiulŭ de 5,000 l. n.

A. I. Odobescu, Scrierĭ literare și istorice. Vol. I—III. Bucurescĭ 1887. —Raportŭ de d-lŭ V. A. Urechiă.

Domnilorŭ membri aĭ Comisiuneĭ de nouě,

Nu treĭ volume de lucrărĭ ci o muncă literară, istorică și archeologică de 38 de anĭ este adusă înaintea nóstră de d-lŭ Alex. Odobescu. Vețĭ înțelege, Domnilorŭ Colegĭ, greutatea sarcineĭ ce ațĭ pusŭ pe slabiĭ meĭ umerĭ și vețĭ scusa necontestabilele scăderĭ ale lucrăreĭ mele improvisată după pripirea cu care nevoia nóstră regulamentară mi-a cerut'o.

Cele treĭ volume: «*Scrierĭ literare și istorice*» ale d-luĭ Al. Odobescu sunt o rememorare repede a însășĭ viața sa de muncă spornică pentru cultura națională.

Intre prima lucrare cu care începe primulŭ volumŭ: «*Muncitorulŭ românŭ*», publicatŭ maĭ întâiŭ în Maiŭ 1851 în jurnalulŭ «*Junimea Română*», diarŭ alŭ studențilorŭ românĭ din Paris, și marele opŭ asupra *tesauruluĭ de la Petrósa,* ultima lucrare apărută în 1888, se desfășură o serie de lucrărĭ, carĭ oglindescŭ nu numaĭ evoluțiunile talentuluĭ d-luĭ Odobescu, daı și însușĭ mersulŭ națıuneĭ române pe calea culturală, literară, istorică, ba chiar și socială, economică.

La intrarea d-luĭ Odobescu în arena literară în țéra Muntenéscă eraŭ amuțite cu totulŭ graiurile mângăióse literare, căcĭ maĭ toțĭ scriitoriĭ noștri eraŭ departe de țéra lorŭ, împrăștiațĭ prin evenimentele politice de la 1848. In Bucurescĭ nu se maĭ tipăriaŭ decât traducerĭ și acele totŭ atât de rěŭ alese cât și rěŭ făcute, de rómane francese, în carĭ, bună-óră, *le plateau de Waterloo* se dice pe românesce: talerulŭ de la *Vaterlo,* și unde *Frederic Soulier* devenia *Frederic Papuc.*

In Moldova, Alecsandri la 1851 grupă în jurulŭ sěŭ pe cățĭ-va bărbațĭ părtașĭ mișcăreĭ de la 1848. Eĭ țineaŭ în degetele lorŭ amorțite de nelucrare, unŭ condeiŭ uscatŭ de arșița dilelorŭ politice din acelŭ timpŭ. Alecsandri chiemă la «*Romănia Literară*» și pre alțĭ tinerĭ, din nouele generațiunĭ, carĭ fluturĭ inconsciențĭ de primejdie se aruncară și-șĭ arseră aripele nedestoinice în vălvórea luminósă din jurulŭ mareluĭ poetŭ.

Grupulŭ de redactorĭ de la *«România Literară»* aŭ unŭ meritŭ deosebitŭ, de care istoria nóstră literară cată să ţină o deosebită sémă. *«România Literară»* a datŭ semnalulŭ uneĭ marĭ campaniĭ în contra stricăreĭ limbeĭ române sub pretestŭ d'a o asemĕna din ce în ce maĭ multŭ limbeĭ latine. Am arĕtatŭ altă dată, în altŭ memoriŭ, nascerea acesteĭ şcolĭ literare limbistice în Ardélŭ, şi am şi demonstratŭ cât eraŭ de legitime năzuinţele literaţilorŭ de peste munţĭ din acéstă direcţiune, atuncĭ când unŭ Nesselrode scrisese că *«originele Românilorŭ se perdŭ în nóptea timpilorŭ»*, dar după 1850 situaţiunea nu maĭ era aceiaşĭ şi a se întârḑia stăvilarea curentuluĭ latinisantŭ în limbă, era a compromite cu limba eĭ însăşĭ *unitatea naţională*, atâtŭ de strînsŭ legată acésta, de unitatea idiomuluĭ vorbitŭ de o naţiune.

Direcţiunea dată de *«România Literară»* a născutŭ óre-carĭ scrierĭ iterare manifestate prin şeḑĕtorile la ţéră a luĭ *Ales. Russo*, prin *«Şetrariulŭ Gurluescovicĭ»* ce eŭ însumĭ publicamŭ prin Calendarulŭ Buciumuluĭ Românŭ, prin *«Autodafè»* a luĭ ȣ, întocmitŭ de rĕposatulŭ tipografŭ Berman, etc.

D-lŭ Al. Odobescu, de şi nu reintrase în ţéră, de la Paris, la momentulŭ apariţiuneĭ *«Românieĭ Literare»* colaboréză la ea, încă fiindŭ în Francia.

De la primulŭ articolŭ alŭ d-luĭ Odobescu, din «Junimea română», de la Maĭ 1851, se putù vedé că junele scriitorŭ a intratŭ în mişcarea literară de la Iaşĭ, câtŭ privesce amorulŭ limbeĭ poporuluĭ românŭ şi ura neîmpăcată în contra alterăreĭ eĭ prin indigesta introducere în ea a netrebnicĭ termenĭ şi forme latine sub pretextŭ de a i-se da o fisionomie necontestatŭ romană.

In o diminéţă din luna luĭ Maiŭ, anulŭ 1855 intramŭ sfiosŭ şi admirătorŭ, în biuroulŭ luĭ Alécsandri, (din casele carĭ maĭ apoĭ aparţinură d-ruluĭ Ruso, lângă Sf. Neculaĭ celŭ săracŭ.

— Evrica, îmĭ ḑice poetulŭ, ţinêndŭ în mânĭ unŭ manuscriptŭ..... Étă scriitorulŭ care va duce la biruinţă stégulŭ sub care te-aĭ înrolatŭ şi d-ta, d-le Urechiă......

Poetulŭ ţinea a mână nisce versurĭ semnate de Al. Odobescu.—Minunată limbă! adaose Alecsandri. Şi întorcêndu-se spre Alex. Ruso: «Aĭ pă-

ţiţ'o verişcane... In şedětorile tale se simte că alergĭ cu limba scósă după cuvinte vechĭ şi când le puĭ la rêndŭ, mirόse câtŭ colo a mucegaiŭ... Luĭ Odobescu îĭ vinŭ cuvintele populare sub condeiŭ fără să le caute şi ean vedĭ, ce «*înşirăte mărgărite*», ese limba românéscă sub condeiulŭ luĭ tîněrŭ!... Vorbele cele maĭ vechĭ îşĭ perdŭ nu sciŭ cum *patina*, mucegaiulŭ, şi strălucescŭ la ochiĭ cititoruluĭ, prevězii ca gândulŭ limpede, ca pârăulŭ în fundulŭ căruia poţĭ numěra nu numaĭ petrele colorate ci şi bóbele de nisipŭ.»

Din acea diminéţă n'am maĭ perdutŭ din vedere pe Al. Odobescu. Am cititŭ în 1855, în România literară articolulŭ luĭ despre *satira romană*. Cu acéstă scriere începe d-lŭ Odobescu a lucra în marele câmpŭ alŭ vechimeĭ, din care în 35 de anĭ de stăruitóre muncă, va îmbogăţi cu frumóse descoperirĭ şi lucrărĭ, archeologia română. Până la d-lŭ Odobescu aŭ esistatŭ în ţéră colectorĭ de antiquităţĭ, maĭ multŭ orĭ maĭ puţinŭ norocoşĭ în recoltele lorŭ, dar archeologia română născù numaĭ cu lucrările coleguluĭ nostru.

Intre aniĭ 1857 şi 1860, d-lŭ Odobescu manifestă minunatulŭ sěŭ talentŭ de scriitorŭ, într'o nouă direcţiune literară. Gustulŭ de citire a romanelorŭ francese, orĭ-cum traduse, era mare în publicŭ. Librarulŭ editorŭ *Ioanidŭ*, aţiţa asemenea gustŭ bolnăviciosŭ prin editarea de felurimĭ de romane maĭ alesŭ de *cap et d'épées*. — Atuncĭ furămŭ îndemnaţĭ şi noĭ câţĭ-va din scriitoriĭ tinerĭ să sacrificămŭ viţeluluĭ de aurŭ, gustuluĭ cetitorilorŭ, dându-le încercărĭ de nuvele originale. Eŭ însumĭ—mĭ-aducŭ aminte că am tipăritŭ—în *România literară*, o nuvelă istorică «*Baptiste Veleli*» în 1855.

D-lŭ Odobescu în 1857 dete încă în «Românulŭ» pe Mihnea Vodă celŭ rěŭ, care produse o mare emoţiune. Apoĭ când în 1860 în «*Revista Carpaţilorŭ*» a d-luĭ G. Sion, publică pe «*Dómna Kiajna*» fù unŭ strigătŭ unanimŭ de admirare.

Acolea, în adevěrŭ, apărea deplinŭ totŭ ce era şi totŭ ce avea să fie şi la maturitate, talentulŭ d-luĭ Odobescu. Limbă admirabilŭ românéscă ca lanime, fantasie bogată de poetŭ, desfăşurare de icóne viŭ colorate şi unŭ fondŭ istoricŭ superiorŭ la totŭ ce se scrisese ca istorie română de contimporaniĭ d-séle.

Atâtŭ era de ademenitorŭ legată partea istorică de acea a fantasieĭ poetuluĭ în nuvelele aceste, că maĭ deunădĭ, unŭ june candidatŭ la licenţă luă dreptŭ călĕuză istorică chiar una din aceste nuvele ale d-luĭ Al. Odobescu. Orĭ cât a avutŭ obligaţiunea ca profesorŭ esaminatorŭ alŭ aceluĭ candidatŭ, să-lŭ deştepte asupra deosebireĭ dintre o nuvelă şi unŭ tratatŭ de istorie, eŭ aşa credŭ, că în fundulŭ inimeĭ sale, a trebuitŭ d-lŭ Odobescu, să simţă o reală plăcere, ca pictorulŭ grecŭ care zugrăvise strugurĭ cu atâta perfecţiune de veneaŭ pasĕrile ceruluĭ să-ĭ ciupéscă.

În urma «*Dómneĭ Kiajna*» d-lŭ Odobescu simţì că lumea română era a luĭ, şi deci provócă fundarea uneĭ reviste literare şi sciinţifice. Cu «*Revista română*» colegulŭ nostru renasce în Bucurescĭ, literatura şi sciinţa rómână, cu desĕvêrşire amuţite după 1848. D-lŭ Odobescu devine fuştelulŭ solidŭ şi conducĕtorŭ de arie în jurulŭ căruia o nouă generaţiune de scriitorĭ şi învĕţaţĭ bătătoresce snopiĭ noueĭ recolte ca să le desghióce grăunţele hrănitóre.

In «*Revista Română*» se împământenesce prin d-lŭ Al. Odobescu *Folcloristica naţională* prin studiile séle asupra poesieĭ populare, mereŭ noue şi originale chiar şi după ce C. A. Rosetti scrisese despre acéstaşĭ materie; şi prin studiulŭ sĕŭ asupra «*Datinelorŭ*» (Tom. I. p. 193.) care vorŭ da apoĭ d-luĭ G. D. Teodorescu, ocasiune a ne da o bună lucrare.

In «*Revista Română*» d-lŭ Odobescu deprinde naţiunea română să cunóscă şi să iubéscă pe bărbaţiĭ carĭ în trecutŭ aŭ lucratŭ pentru cultura eĭ. Cârlova, Poeţiĭ Văcărescĭ, Coresi — aŭ în d-lŭ Odobescu pe celŭ maĭ ilustru biografŭ şi criticŭ.

Şi d-luĭ Odobescu îĭ datorescŭ nu numaĭ cunóscerea bărbaţilorŭ carĭ de la secolulŭ alŭ XVIII la alŭ XIX, aŭ trecutŭ unulŭ după altulŭ *suveica plină de mătase şi de firŭ*, prin iţele pânzeĭ nóstre culturale, ci şi cunóscerea, apreciuirea şi iubirea a totŭ ce trecutulŭ ne-a lăsatŭ ca odóre şi monumente.

In acéstă fasă a II-a a activităţiĭ sale, d-lŭ A. Odobescu intră deja în «*Revista Română*» în care publică darea sa de sémă despre odórele de la Bistriţa (1861) şi câte-va ore la Snagovŭ (1862). Negreşitŭ că culminanţa lucrărilorŭ din acéstă direcţiune o vomŭ afla în aniĭ subsequenţĭ, dar

ḑiua se cunoscù de diminéţă. Acum nu maĭ dă târcóle prin vechile ruine *colectorulŭ* nepregătitŭ de antichităţĭ, ci adevĕtratulŭ *archeologŭ*.

Şi când mintea o are pironită la trecutulŭ gloriosŭ, d-lŭ Odobescu nu se abstrage—de la cele ce se petrecŭ sub ochiĭ sĕĭ. Decât în locŭ de a mişui şi elŭ ca alţiĭ, în furnicarulŭ politiceĭ ḑileĭ, elŭ vede maĭ departe, şi unde vede cu ochiulŭ inimeĭ, acolo merge însuşĭ. Intre Ardealŭ şi Românime, Odobescu devine trăsătura de unire la aniĭ 1861—62. Elŭ ne dete prima dare de sémă *de visu* despre Asociaţiunea Transilvană pentru literatura română şi cultura poporuluĭ românŭ, ţinute în Iuliŭ 1862 la Braşovŭ. Acolo, ascultândŭ cuvîntările bărbaţilorŭ fruntaşĭ aĭ Ardealuluĭ, d-lŭ Odobescu pricepù ceea ce nu putea să ḑică rostulŭ lorŭ înţeleptŭ... Acolo învĕţă a iubi pe Cipariŭ, pe Munteanu, pe Popazu, pe George Bariţiŭ şi pe atâţia apostolĭ aĭ naţiuneĭ, din carĭ vaĭ! câţĭ aŭ maĭ rĕmasŭ astăḑĭ între noĭ!... In tomulŭ I alŭ Scrierilorŭ sale, d-lŭ Odobescu republică acea frumósă dare de sémă despre activitatea literară a Ardéluluĭ, dare de sémă de la care potŭ ḑice, că datéză relaţiunile séle de scriitorŭ şi istoricŭ cu fruntaşiĭ noştri de peste Carpaţĭ.

In 1860—61 înfiinţasemŭ, noĭ dăscălimea din Iaşĭ, societatea *Ateneuluĭ Românŭ*, care maĭ apoĭ, la 1864, avea a fi transferată în Bucurescĭ. Din nenorocire politica distrăgea de la lucrările societăţiĭ pe uniĭ din membrí, ca d-niĭ Kogălniceanu, N. Ionescu, etc. Posedŭ eŭ o scrisóre a d-luĭ Odobescu către unulŭ din noiĭ membri aĭ Ateneuluĭ, în care, cu o energie ce ar trebui să o pótă reafla şi astăḑĭ spre a ne întórce pe mulţĭ de la politica absorbantă, ne îndemna să ne dămŭ josŭ din «*scrânciobulŭ politiceĭ*», şi să ne ţinemŭ de condeiŭ...

Până la urmă curentulŭ politicŭ pe cât iute pe atâta, ce-ĭ dreptulŭ—legitimatŭ de împrejurările de atuncĭ şi de sărăcia de ómenĭ de statŭ,—acelŭ curentŭ din care d-lŭ Odobescu cercase a ne răpi pe noĭ, îlŭ fură şi pe d-luĭ. Volumulŭ II-a alŭ scrierilorŭ séle ne-a păstratŭ celŭ puţinŭ câte-va lucrărĭ politice, în care omulŭ de statŭ profită celŭ puţinŭ de zestrea frumósă a omuluĭ de sciinţă şi a istoriculuĭ. Aşa sunt lucrările d-luĭ Odobescu relative la mănăstirile închinate din România din 1863.

Realŭ serviciŭ aduse la deslegarea acesteĭ cestiunĭ prin țară, studiile frumóse și basate pe documente ale d-luĭ Odobescu.

La Iuliŭ 1864 avuĭ onórea să fiŭ chematŭ directorŭ alŭ Ministeriuluĭ Cultelorŭ și Instrucțiuneĭ Publice din Bucurescĭ, de către ilustrulŭ meŭ colegŭ D-lŭ N. Kretzulescu. Pomenescŭ de acestŭ faptŭ personalŭ, pentru că elŭ mĭ-a datŭ ocasiunea d'a cunósce de aprópe pe d-lŭ Odobescu și de a-lŭ urmări *de visu* în frumósa sa carieră literară și istorică.

La 1865 d-lŭ Odobescu, ca membru în primulŭ consiliŭ generalŭ alŭ șcólelorŭ, luândŭ de temă programulŭ ce avusemŭ onóre a propune Ministruluĭ meŭ de atuncĭ, pentru organisarea de școlĭ reale combătêndŭ direcțiunea greșită de atuncĭ a învĕțămîntuluĭ, ne dede înțeleptulŭ și completulŭ sĕŭ studiŭ asupra învĕțămîntuluĭ realŭ, ce este republicatŭ în vol. II din Scrierile sale la pag. 55.

Doĭ anĭ apoĭ d-lŭ Odobescu organisă la Paris acea frumósă esposițiune, care pentru prima óră arĕtă lumeĭ culte, nu atât ce este România, dar ce póte fi când va deveni liberă și independentă. Prețióse sunt lucrările tipărite de d-lŭ Odobescu cu referință la esposițiunea acésta.

De aci începe d-lŭ Odobescu a-șĭ manifesta maĭ puternicŭ ca orĭ cândŭ talentele sale de scriitorŭ stăpânŭ deplinŭ pe limba românéscă și de ântâetate în archeologia atâtŭ generală câtŭ și a patrieĭ.

Eram presinte și m'am mândritŭ la Copenhaga în 1869, la congresulŭ preistoricŭ, vĕḑêndŭ loculŭ ce colegulŭ nostru ținù în acelŭ congresŭ, locŭ atâtŭ de frumosŭ prin memoriulŭ ce comunică despre perióda preistorică dacică.

Din acéstă fasă de activitate sciințifică, publică în vol. II alŭ Scrierilorŭ sale, d-lŭ Odobescu: a) Artele din România în periodulŭ preistoricŭ, conferință multŭ aplaudată la Ateneŭ în 1872, și tipărită ântâiŭ în «Columna luĭ Traianŭ» pe 1874; b) «Fumurĭ archeologice scóse din lulele preistorice», articolŭ plinŭ de umorŭ totŭ atât, câtŭ și de o necontestată sciință archeologică. (Columna luĭ Traian, 1873.)

Sinchronisticŭ cu activitatea sa archeologică, d-lŭ Odobescu care de la 1869 este în sînulŭ Academieĭ române, începe aci, alăturea cu uniĭ din noĭ,

dar cu superioritatea ce-ĭ dădea scrierile sale purŭ literare — o campanie binefăcĕtóre pe câtŭ şi anevoiósă, în favórea atâtŭ a scopurilorŭ înfiinţăreĭ societăţiĭ Academieĭ, câtŭ şi maĭ cu sémă a adevĕrateĭ limbĭ românescĭ. Vie cată să fie în memoria fie-căruia dintre noĭ frumósele raporturĭ, dândŭ directivă traducerilorŭ de scriitoriĭ latinĭ şi grecĭ din fondulŭ Cuza, câtŭ şi memoriulŭ bogatŭ asupra mişcăreĭ literare române din secolulŭ XVIII, carĭ se cuprindŭ acum în t. II alŭ Scrierilorŭ d-luĭ Odobescu. Dar cine a uĭtatŭ impresiunea adâncă ce am simţitŭ cu toţiĭ la ascultarea măestrituluĭ raportŭ, asupra activităţiĭ literare a luĭ Alecsandri, raportŭ care atât de bine spuse publiculuĭ ceea ce cu toţiĭ simţiamŭ, acordândŭ cu unanimitate autoruluĭ Pastelurilorŭ, marele premiŭ Năsturelŭ-Herĕscu!...

Volumulŭ alŭ 3-lea alŭ *Scrierilorŭ* d-luĭ Odobescu, ne reda pe veselulŭ pe cât şi eruditŭ Pseudo-Kynegeticos din 1874. Aci recitimŭ cu vie plăcere cele «Dece basme mitologicescĭ», apoĭ «Rescóla luĭ Horia», bogatele nóte la «Istoria luĭ Michaĭ Vitézulŭ» a luĭ Bălcescu, a căruia *biografie* d-lŭ Odobescu ne-o dete totŭ în acestŭ alŭ 3-lea volumŭ. Lasŭ de a pomeni numeróse articole din literatura populară scrise între 1874 şi 1879 şi de altele şi maĭ numeróse incadrate sub titlu de *«Istoria contimpurană din 1876—1887.* Aceste, prin tangentă atingŭ póte şi sfera politiceĭ ḑileĭ, dar când, peste câţĭ-va anĭ,—asperităţile personale vorŭ fi neteḑite de greulŭ sulŭ sub care timpulŭ feţuesce, când nu'şĭ nimicesce ómenĭ şi lucrurĭ. cine nu va fi recunoscĕtorŭ d-luĭ Odobescu că a adunatŭ mănunchiŭ tóte acele articole, foĭ resleţe ale proprieĭ sale vieţĭ?

Mănunchiŭ sunt în adevĕrŭ legate tóte aceste lucrărĭ resleţe, şi legătura ce le împedică a se reşchira este simţirea vie a Românismuluĭ şi a patriotismuluĭ, aceste servite de o logică strînsă, care are la disposiţiunea eĭ o limbă minunată românéscă.

Sunt, Domnilorŭ colegĭ, vr'o patru-cincĭ bărbaţĭ pe carĭ eŭ cu tótă Românimea îĭ iubescŭ şi-ĭ admirŭ, dar despre care numaĭ din poruncă ce n'aşĭ puté să nu ascultŭ, m'aşĭ încumeta să scriŭ. Unŭ *Michailŭ Kogălniceanu,* primulŭ nostru istoricŭ, unŭ Bariţŭ, părintele *jurnalismuluĭ românŭ,* unŭ Alecsandri, neîntrecutulŭ scriitorŭ în versurĭ, unŭ Odobescu

adevěratulŭ restauratorŭ alŭ limbeĭ și proseĭ românescĭ, facŭ cu talia lorŭ măréță umbră mințeĭ slabe și întunecă condeiulŭ semețŭ ce va să-ĭ descrie. Da, a isbutitŭ d-lŭ Odobescu să ne amintéscă, deunădĭ cine e poetulŭ Alecsandri. Dar nu cerețĭ de la mine să isbutescŭ asemenea a vě grăi despre Scrierile luĭ Odobescu.

Din norocire, nu cele ce vě potŭ spune eŭ în bine, cum nicĭ ce spunŭ alțiĭ în rěŭ, despre activitatea literară și istorică a d-luĭ Odobescu, aŭ să influențeze votulŭ D-vóstre, «*In templa serena*» în care și vêrsta molcomitóre de pasiunĭ și studiulŭ obiectivŭ cu care sunteţĭ deprinșĭ, aŭ ridicatŭ judecata D-vóstrě; nu se póte să nu vi se suggere, ca și mie, maĭ presusŭ de tóte, amintirea că dacă adĭ avemŭ de mândrie a arěta primulŭ volumŭ din Dicționarulŭ limbeĭ române, care va înnemuri numele luĭ Hasdeŭ, este grație luptelorŭ stăruitóre de maĭ mulțĭ anĭ de la 1871, 1872—1877 a d-luĭ Odobescu. D-luĭ a luptatŭ în contra curentuluĭ greșitŭ care ne-a datŭ primulŭ proiectŭ de dicționarŭ și glosarŭ. Unŭ recunoscutŭ și de autoritate criticŭ alŭ evoluțiuneĭ nóstre culturale scrie că: «ceea ce Alecsandri a făcutŭ pentru versulŭ românŭ, a făcutŭ Odobescu pentru prosa română.» (Maiorescu.)

Academia a încoronatŭ pe unulŭ. Eŭ propunŭ încoronarea celuĭ alŭ doilea. Premiulŭ Năsturelŭ-Herěscu, și prin periodicitatea luĭ și prin importanța cifreĭ, nu este destinatŭ a rěsplătĭ meritulŭ uneĭ singure opere, ci de a încorona o întrégă activitate literară și sciințifică. Așa celŭ puținŭ mi se pare că a înțelesŭ și Academia când l'a acordatŭ prima dată și prin faptulŭ că de atuncĭ nu l'a maĭ acordatŭ, deși cărțĭ de valóre deosebită aŭ maĭ apărutŭ de la 1881 încóce.

Anexă la pag. 92.

RECENSIUNE ASUPRA UNUÏ STUDIU

DESPRE

EPIGRAFIA CERAMICĂ DIN DACIA ŞI PANONIA

DE

D-LŬ G. BARIŢIŬ

MEMBRU ALŬ ACADEMIEÏ ROMÂNE

Materiă sécă, încă şi prosaică este aceea, asupra căreia vě cerŭ astădată binevoitórea d-vóstre atenţiune pe câte-va minute. Am premisŭ că ceramica şi epigrafia pe care o presentă ea, este sécă şi prosaică, însă numaĭ în ochiĭ ómenilorŭ carĭ nu sciŭ saŭ nu vorŭ să caute şi să afle legătura între presentŭ şi trecutulŭ celŭ maĭ depărtatŭ de viaţa generaţiunilorŭ din timpulŭ nostru. Cu totulŭ altŭ ceva este pentru ómeniĭ sciinţeĭ, carĭ alăturea cu cele-lalte ramurĭ ale archeologieĭ cultivă şi *Ceramica* cu care se ajută, ca şi cu cele-l-alte, în studiile lorŭ istorice şi etnografice, în descoperirea graduluĭ cultureĭ şi alŭ civilisaţiuneĭ, cum şi alŭ origineĭ saŭ alŭ descendenţeĭ lorŭ nu numaĭ după sute şi după miĭ de anĭ, până unde potŭ străbate înapoĭ cunoscinţele istorice.

Studiulŭ pe care dorescŭ eŭ să-lŭ facŭ cunoscutŭ şi amicilorŭ istorieĭ din acéstă ţéră a eşitŭ sub péna măiastră a d-luĭ Carol Torma, erudítulŭ profesorŭ de archeologie la universitatea din Buda-Pesta, autorŭ alŭ maĭ

multorŭ scrierĭ archeologice de mare valóre, esploratorulŭ fruntarieĭ cunoscute istoricilorŭ cu numele de *Limes dacicus*, desgropătorulŭ ruinelorŭ de edificiĭ monumentale din cetatea Aquincum, membru alŭ Academieĭ Unguresci, şi membru onorarŭ alŭ Academieĭ Române de la 1882 încóce.

Titlulŭ tractatuluĭ sciinţificŭ pe care avemŭ să-lŭ cercetămŭ acilea pe scurtŭ este: *Mărcĭ şi semnăturĭ de pe vasele romane de lutŭ* *); doĭ fasciclii publicaţĭ la Buda-Pesta în anulŭ 1883 şi 84 atât în fóia archeologică cât şi ediţiune separată.

Scopulŭ pe care îlŭ avuse autorulŭ cu publicarea acestuĭ studiŭ atâtŭ de greŭ nu a fostŭ ca să scrie istoria industrieĭ ceramice, saŭ să folosimŭ unŭ termenŭ înţelesŭ de orĭ şi cine, istoria industrieĭ olărituluĭ, ci uniculŭ sĕŭ scopŭ fu *epigrafia* care se aflâ pe vase şi pe o mulţime de alte obiecte antice romane fabricate din lutŭ, cu inscripţiunĭ de nume propriĭ, de fabrice, marce saŭ sigile, semne, liniaturĭ, şi figurĭ diverse, carĭ cerŭ descifrare şi esplicare în interesulŭ istorieĭ. Autorulŭ ne maĭ spune, că atuncĭ când s'a decisŭ a studia din ḑisulŭ punctŭ de vedere *Ceramica Dacieĭ, a Panonieĭ superióre şi inferióre*, era tot-o-dată condusŭ de dorinţa de a înavuţi, după putinţă, marele opŭ *Daciae corpus inscriptionum*.

Istoriciĭ din aceste ţĕrĭ limitrofe sciŭ bine ce aŭ să aştepte de la o colecţiune de inscripţiunĭ aşa cum şi-o cugeta d-lŭ Torma şi orĭ-care altŭ cultivatorŭ alŭ istorieĭ teritoriilorŭ vaste numite maĭ în sus.

Autorulŭ, ca şi cum ar auḑi pe ómeniĭ laicĭ în acéstă materie cum iaŭ în rîsŭ pe aceĭ cărturarĭ carĭ adună óle, ciobarĭ saŭ hîrbe, cărămiḑĭ, olane, ţevĭ, ţigle şi alte obiecte de lutŭ arsŭ, premite în prima parte a studiuluĭ sĕŭ unele reflexiunĭ istorice, carĭ mie mi se părură multŭ maĭ instructive decât ca să le potŭ trece la loculŭ acesta cu vederea.

Unŭ Germanŭ eruditŭ a ḑisŭ nu aşa de multŭ, că Roma orĭ în ce ţéră îşĭ înfigea hasta în pămîntŭ, acolo introducea şi dreptulŭ romanŭ, după care domina, guverna şi administra. Totŭ aşa eruditulŭ C. Torma constată că Romaniĭ orĭ unde aŭ ajunsŭ şi aŭ înfiptŭ piciorulŭ şi aŭ fostŭ în stare de a introduce cultura patrieĭ sale, a Italieĭ, acolo pe lângă aşezeminte

*) In limba originală: *Romai cserépedény bélyegek és karczolatok*. Összeallitotta *Torma Károly*. Buda-Pest, fasc.: I din 1883; II 1884.

de altă natură importante și mărețe aŭ înființatŭ și industria de manufacturĭ. Coloniile Romeĭ, în noua lorŭ patrie, formaŭ consorțiurĭ saŭ colegiĭ de industriarĭ pentru manufacturĭ diverse, precum și fabrice din carĭ îșĭ cumpĕraŭ și acoperiaŭ tóte trebuințele familiilorŭ și ale economieĭ lorŭ. Fără vase de lutŭ pentru nenumĕratele trebuințe de ale familieĭ în case, în bucătăriĭ, în celariĭ, chiar și în temple și la morminte, nu putea să esiste nicĭ-o familie; îndată apoĭ ce se decidea a înălța ḑeilorŭ temple; familiilorŭ în locŭ de bordee, colibe saŭ corturĭ de ale popórelorŭ barbare, a le zidi locuințe de materialŭ solidŭ, spre apĕrare și securitatea lorŭ fortificațiunĭ; pentru procurarea de apă bună aquaeducte, atuncĭ se și înființară fabrice de cărămidă și olane, țevĭ conducĕtóre și altele. Luturĭ de tótă calitatea Romaniĭ sciaŭ să caute și să afle în aceste țĕrĭ în distanțe maĭ marĭ și maĭ micĭ pretutindenĭ, și d-lŭ Torma ne asigură, că în regiunile in carĭ aŭ viețuitŭ coloniĭ de ale Romeĭ, cercetândŭ cu luare aminte, poțĭ să aflĭ mulțime imense de resturĭ din obiecte de lutŭ lucrate în coloniĭ, într'o varietate nespusŭ de mare atâtŭ din punctulŭ de vedere alŭ formeĭ câtŭ și alŭ techniceĭ. In Roma eraŭ cele maĭ căutate vasele de lutŭ din insula Samos, *Vasa Samia,* și cele din Etruria de la Arretium (astăḑĭ Arezzo) carĭ se vindeaŭ sub firma de *Vasa Arretina* saŭ cu nume comunŭ *Terra sigillata* din causă că eraŭ semnate cu marcele fabricelorŭ în carĭ se făceaŭ. Cu acelea două calităţĭ carĭ s'ar puté asemĕna cu vasele moderne de porcelanŭ, se întreceaŭ fabricele (figlinae) de vase și olane din *Mutina, Pisaurum, Capua, Saguntum, Surrentum, Regium, Cales* ș. a. Cu vase din acele fabrice se purta comerciŭ mare în tóte provinciile imperiuluĭ prin clasa comercianțilorŭ cunoscuțĭ în lumea veche cu numele de *Negotiatores artis cretariae.* După ce însă Roma în timpŭ de peste douĕ sute de anĭ colonisase bărbătesce în Ispania, Galia, Germania în o parte mare, în Britania, în Panonia, după aceea și în Dacia, olăriĭ și fabricele de olăriĭ s'aŭ îmmulțitŭ în tóte acele țĕrĭ și aŭ imitatŭ după putință chiar și pe fabricanțiĭ de la Samos și pre ceĭ din Arretium, în cât maĭ târḑiŭ începură să facă concurență și celorŭ din Italia, unde îșĭ trimeteaŭ fabricatele lorŭ, încă și în capitala Roma, spre vînḑare. De aceea archeologiĭ nu se prea miraŭ, dacă de ex. archeologulŭ *Wilhelm Froener* din atâta mulțime de resturĭ și cioburĭ de olărie până în an. 1858 adu-

nase 2,222 bucăţĭ cu inscripţiunĭ, iar colecţiunea luĭ Schuerman ajunsese la 6,000 până în an. 1867.

In ḑilele nóstre ómeniĭ aŭ începutŭ să strîmbe din nasŭ când audŭ vorbindu-se despre olarĭ şi óle de lutŭ. Nu aşa era odinióră, pe când sticlăria (glăjăria) era cunoscută numaĭ ca fabricatŭ de luxŭ, şi vasele moderne de tuciŭ saŭ ferŭ turnatŭ eraŭ cu totulŭ necunoscute; totŭ aşa vasele de lemnŭ se puteaŭ vedé numaĭ în ţĕrile cu pădurĭ marĭ. Maĭ de multŭ sub numire de *opus doliare* nu se înţelegea numaĭ cărămidăria şi olanele, ci şi vasele cele marĭ de lutŭ, în carĭ se ţinea vinŭ, oleŭ, cereale şi legume păstăióse, cărnărie sarată; se făceaŭ ulcióre de apă, cane marĭ pentru lăptăriĭ, vase pentru sacrificiĭ, urne de conservatŭ cenuşa morţilorŭ, cuptóre, olóie marĭ de bucătăriĭ pe la familiĭ bogate şi potente. La tóte acestea să ne cugetămŭ nenumĕrate alte vase necesare familiilorŭ, precum cane de bĕutŭ, olişóre şi ulcele, ibrice, blide saŭ castróne, farfuriĭ saŭ talere, felinare, lampe pentru luminatŭ, căţuĭ pentru jarŭ de afumatŭ cu tămâie saŭ cu alte plante şi miresme etc. etc. Miliónele de familiĭ, de la cele maĭ bogate până la cele maĭ lipsite, nu puteaŭ fi fără vase de lutŭ; fie-care după puterile lorŭ se provedeaŭ cu vase de calitate fină, de mijlocŭ saŭ şi cu totulŭ ordinară. De aicĭ a urmatŭ, că anume în vécurile în carĭ imperiulŭ Romeĭ a fostŭ dominatŭ de imperatorĭ, chiar şi uniĭ din aceştia, saŭ împĕrătesele, mulţĭ senatorĭ şi capitaliştĭ, fundaŭ fabrice de cărămidărie şi de olărie (figlinae, officinae, fabricae), din carĭ, dându-le cam de regulă în arendă, trăgeaŭ veniturĭ bune. Pe lîngă fabricele marĭ existaŭ şi meseriaşĭ particularĭ de óle şi cărămidărie, bună-óră ca şi în ḑilele nóstre, cu acea diferenţă fórte mare, că astăḑĭ bieţiĭ olarĭ aŭ să lupte neasemĕnatŭ maĭ greŭ în concurenţă triplă, cu fabricele de sticlărie, cu cele de porcelanŭ şi cu cele de ferŭ turnatŭ saŭ tuciŭ.

Nu tóte productele fabricanţilorŭ eraŭ însemnate cu marca orĭ cu numele proprietaruluĭ saŭ alŭ arendatoruluĭ, orĭ cu alŭ meseriaşuluĭ olariŭ; anume pe vasele de forma convexă, bulbucată, saŭ să ḑicemŭ forma de ólă, fórte rarŭ se află vre-unŭ nume saŭ vre-o marcă, sigiliŭ, semnŭ, din causa, cum se pare, că orĭ-ce vasŭ de lutŭ trebuia să fie însemnatŭ înainte de a intra în focŭ, adică în stare móle, când prin apăsare cu tiparıulŭ putea să se spargă multŭ maĭ uşorŭ decât vasele lătăreţe. La multe se

apasă tipariulŭ pe fundŭ pe dinlăuntru saŭ dinafară, de multe orĭ și pe gardina de la gura óleĭ.

După tóte acestea d-lŭ Torma în alŭ doilea studiŭ alŭ sĕŭ nu lipsesce a observa, că chiar de nu arŭ maĭ fi și alte cause de a se ocupa cine-va și pe la noĭ cu căutarea și adunarea de inscripţiunĭ ceramice, arŭ fi de ajunsŭ exemplulŭ datŭ de către străinĭ, carĭ venindŭ în aceste ţĕrĭ, pe lângă alte explorărĭ ce facŭ, adună și de aceste așa ḑicêndŭ de înaintea ochilorŭ noștri; se și pricepŭ a le da valórea cuvenită, în acelașĭ timpŭ se și uită peste umerĭ la cărturariĭ din patriile nóstre.

Pe cât am aflatŭ eŭ de la d-lŭ Torma înainte cu $2^1/_2$ anĭ la Budapesta, d-sa a înaintatŭ fórte multŭ în compunerea opuluĭ sĕŭ *Corpus inscriptionum Daciae latinarum*, care promite a fi o lucrare epocală în acéstă parte a archeologieĭ. Se înţelege de sine că în acelŭ opŭ colosalŭ va avé locŭ și epigrafia ceramică; iar până atuncĭ d-sa în primulŭ sĕŭ studiŭ ce ne stă dinainte a presintatŭ lectorilorŭ competenţĭ în materie ca specimene: 74 marce saŭ sigile cu litere descifrate și descrise, cum de ex. Aemiliani, Aeterni, Belsus f(ecit), Burdo f(ecit) etc.; alte 9 le descoperise pe lampe; alte 14 sunt figurĭ diverse, urme de litere saŭ simple linieturĭ și sgârieturĭ ca totŭ atâtea semne ale respectivilorŭ fabricanţĭ și olarĭ; alte vre-o 5 le aflase pe câte o cărămidă saŭ pe vre-unŭ părete din ruinele de la Aquincum.

In studiulŭ sĕŭ alŭ doilea numĕrulŭ inscripţiunilorŭ și marcelorŭ de forme fórte variate este multŭ maĭ mare decât în celŭ dintâiŭ. Așa, de pe vase micĭ se vĕḑŭ decopiate și descifrate 117 marce esprimate în litere, precum de ex. Amandus f(ecit), Aventini m(anu), Cerialis ma(nu), Cracuna f ecit.), Damini m(anu), Iulianus fe(cit), Paterati of(ficina), Paterni etc. Vase marĭ de lutŭ, carĭ vinŭ sub nume colectivŭ de opus doliare (dolium, amphora, diota, moxtarium, catinus etc.) s'aŭ aflatŭ până acum fórte puţine, și autorulŭ produce aicĭ numaĭ patru marce de acelea cu litere. In ruinele de la Aquincum s'aŭ descoperitŭ urmele numaĭ de la una fabrică locală de olărie, a unuĭ Resatus. Este de miratŭ, că după vre-o 1600 de anĭ s'a maĭ aflatŭ și atâta. Alte vase însemnate cu litere fórte neregulate, cu unele cifre scrise rĕŭ saŭ cu figurĭ din carĭ abia poţĭ sci ce să înţelegĭ, se maĭ află vr'o 27. Marcele fórte încurcate de pe vr'o ḑece

feluri de cărămiḍi aŭ datŭ de lucru archeologilorŭ la descifrarea lorŭ.

Alte 411 inscripţiunĭ şi marce se află pe lampe diverse eşite în partea lorŭ cea maĭ mare din fabrice de ale Panonieĭ, multe din Italia, câte-va din Dacia de la Apulum şi Drobetae.

Maĭ chemămŭ aci atenţiunea încă numaĭ la două tave saŭ tase marĭ de coptŭ plăcinte, ale cărorŭ forme, ịar maĭ vîrtosŭ figurele şi inscripţiunile de pe fundulŭ lorŭ potŭ să intereseze nu numaĭ pe archeologŭ şi pe istoricŭ, ci şi pe orĭ-care fiŭ alŭ patrieĭ, care se intereséză de productele industrieĭ antice şi-ĭ place să le compare cu ale industrieĭ moderne ce pórtă capulŭ prea susŭ, ca şi cum ea nu ar fi împrumutatŭ nimic de la ceea ce a existatŭ înainte cu două, încă şi cu treĭ miĭ de anĭ.

D-lŭ C. Torma are şi o soră maĭ mare d-şóra Sofia Torma, care alăturea cu fratele sĕŭ a moştenitŭ de la părintele sĕŭ talentulŭ şi aplicarea nobilă de a se ocupa cu cercetărĭ archeologice, la care în Transilvania se daŭ maĭ în tóte ţinuturile ocasiunĭ nenumĕrate. Specialitatea d-sale este *Ceramica,* şi colecţiunea sa de obiecte ceramice e visitată de mulţĭ archeologĭ pămîntenĭ şi străinĭ. Ceĭ ce cunoscŭ maĭ de aprópe resultatele săpăturilorŭ renumituluĭ Schliemann de la Troia şi de aiurea, vorŭ să afle în o mulţime de bucăţĭ ceramice adunate în Dacia o asemĕnare frapantă cu cele desgropate din ruinele Troieĭ. Şi fiindŭ-că colecţiunea întrégă a Sofieĭ Torma este adunată numaĭ din regiunile locuite de poporŭ românescŭ, anume în partea ţĕreĭ situată între Apulum şi Sarmisagetusa, pe Mureşŭ de vale şi pe Streiŭ în susŭ, uniĭ aŭ pusŭ în discuţiune cutezata hipotesă, că poporulŭ romanŭ din Dacia traiană ar fi multŭ maĭ vechiŭ şi decât coloniile aduse de Traianŭ şi de alţĭ succesorĭ aĭ sĕĭ.

Pe când hipotesele asupra origineĭ Romanilorŭ cereaŭ să aducă în comunicaţiune de rasă pe poporulŭ nostru chiar şi cu poporulŭ autochtonŭ dominatŭ de regele Priam, pe atuncĭ diletanţilorŭ le place să caute asemĕnare între formele fórte variate ale vaselorŭ de lutŭ întrebuinţate în economia de casă a poporuluĭ romanŭ maĭ vîrtosŭ în acele regiunĭ, în carĭ afară de olăria de tótă trebuinţa, în casele de locuitŭ se vĕdŭ *cuiere* şi *culmi,* aşa că în cuiere sunt aşezate de-alungulŭ păreteluĭ blide, farfuriĭ, cane şi ibrice de forme variate şi plne de figurĭ, carĭ ne provócă óreşicum ca să le alăturămŭ la cele scóse din săpăturile ruinelorŭ vechĭ, iar

pe culmĭ de-alungulŭ altuĭ părete staŭ întinse ţesăturĭ iarăşĭ fórte variate în formă şi în desemnŭ.

Voindŭ să aflămŭ şi maĭ multe despre resultatele cercetărilorŭ archeologice ale d-luĭ C. Torma, nu avemŭ decât să recurgemŭ la numerósele sale publicaţiunĭ.

PREMIILE ACADEMIEI ROMANE

INSCIINŢARE

După decisiunile luate de Academia Română în sesiunile de până la anulŭ 1889, concursurile propuse de Academie sunt cele următóre:

I. *Premiulŭ Năsturelŭ-Herescu* din seria B, de 4,000 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anulŭ 1890, uneĭ cărţĭ scrise în limba română cu conţinutŭ de orĭ-ce natură, care se va judeca maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie până la 31 Decembre 1889.

II. *Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ*, de 5,000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1890 uneĭ cărţĭ scrise în limba română, cu conţinutŭ sciinţificŭ, care se va judeca maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decembre 1889, saŭ celeĭ maĭ importante invenţiunĭ sciinţifice făcute de la 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decembre 1889.

NB. Concurenţiĭ la aceste premiĭ vor binevoi a trimite la cancelaria Academieĭ Române, în Bucurescĭ, operele lorŭ, carĭ vorŭ fi în condiţiunile de timpŭ aci însemnate, în câte 12 exemplare, până la 31 Decembre 1889.

III. *Marele Premiŭ Năsturelŭ-Herescu*, din seria B, în sumă de 12,000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1893, uneĭ cărţĭ scrise în limba română, cu conţinutŭ de orĭ-ce natură, care se va judeca maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1889 până la 31 Decembre 1892.

NB. In privinţa premiilorŭ «*Năsturelŭ-Herescu*» se punŭ în cunoscinţa publiculuĭ următórele disposiţiunĭ din codicilulŭ reposatuluĭ întru fericire C. Năsturelŭ-Herescu:

«*B. Premiĭ pentru opere publicate.*

«In totŭ anulŭ Societatea Academică Română va avé a premia, din veni-«turile fonduluĭ *Năsturelŭ,* o carte tipărită, originală, în limba română, care «se va socoti de către Societate ca cea maĭ bună publicaţiune apărută în «cursulŭ anuluĭ.

«Insă aceste premiĭ vorŭ fi de douĕ speciĭ:

«1. In treĭ anĭ consecutivĭ, d'a rândulŭ, se va decerne câte unŭ premiŭ de «patru miĭ leĭ, No. 4,000 L. n. *minimum*, la cea maĭ bună carte apărută în «cursulŭ anuluĭ espiratŭ.

«2. Iară în alŭ patrulea anŭ se va decerne unŭ premiŭ fixŭ de leĭ 12,000 «carele se va numi «*Marele Premiŭ Năsturelŭ*», opereĭ care va fi judecată «ca publicaţiunea de căpetenie ce va fi apărutŭ în cursulŭ celorŭ patru anĭ «precedenţĭ. Acestŭ premiŭ nu se va putea decerne uneĭ lucrărĭ, care va fi «obţinutŭ deja unulŭ dintre premiele anuale, decât defalcândŭ dintr'însulŭ va-«lórea premiuluĭ precedentŭ.

«Operele ce se vorŭ recompensa cu acéstă a doua serie de premie vorŭ tracta «cu preferinţă despre materiile următóre:

«*a)* Scrierĭ seriόse de istorie şi sciinţele accesoriĭ ale istorieĭ, preferindu-se «cele atingĕtóre de istoria ţĕrilorŭ române;

«*b)* Scrierĭ din religiunea ortodoxă, de morală practică şi de filosofie;

«*c)* Scrierĭ de sciinţe politice şi de economia socială;

«*d)* Tractate originale despre sciinţele esacte;

«*e)* Scrierĭ enciclopedice, precum dicţionare de istorie şi geografie, în carĭ «să intre şi istoria şi geografia Românieĭ; dicţionare generale saŭ parţiale de «sciinţe esacte, de arţĭ şi meseriĭ, de administraţiune şi jurisprudenţă, şi alte «asemenĭ lucrărĭ utile şi bine întocmite;

«*f)* Cărţĭ didactice de o valóre însemnată ca metodŭ şi ca cuprinsŭ;

«*g* Dicţionare limbistice în limba românéscă, maĭ alesŭ pentru limbele an-«tice şi orientale, adică limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, «slavonă veche şi altele;

«*h)* Publicaţiunĭ şi lucrărĭ artistice de o valóre seriósă, adică relative la ar-«ţile plastice, architectură, sculptură, pictură, gravură şi chiar opere musicale «seriόse, pe carĭ aceste tóte Societatea Academică Română le va puté apreţia «atuncĭ când îşĭ va întinde activitatea eĭ şi asupra tuturorŭ materiilorŭ de bele-arţĭ.

«*i)* Scrierĭ de pură literatură română, în prosă şi în versurĭ, precum poeme, «drame şi comediĭ seriόse, — maĭ alesŭ subiecte naţionale, — şi orĭ-ce alte «opere de înaltă literatură. Acestora maĭ cu sémă aşŭ dori să se acorde *Ma-«rele Premiŭ Năsturelŭ*, când vorŭ fi judecate ca avêndŭ unŭ meritŭ cu totulŭ

«superiorŭ, spre a se da astŭ-felŭ o încurajare maĭ puternică desvoltăriĭ lite-«ratureĭ naţionale.»

La acestea se maĭ adaogă următórele disposiţiunĭ luate de Societatea Academică.

1. La concursurile acestorŭ premiĭ se potŭ presenta şi opurĭ preînnoite în nouĕ ediţiunĭ, carĭ se vorŭ fi retipăritŭ în cursulŭ anuluĭ de autorĭ în viaţă.

2. După cuprinderea chiar a testamentuluĭ, traducţiunile din limbĭ străine sunt escluse de la concursŭ; se va face însă escepţiune pentru acele traducţiunĭ de pe opurĭ străine clasice, carĭ:

a) saŭ prin dificultăţile învinse ale uneĭ perfecte reproducerĭ în versurĭ românescĭ, vorŭ constitui adevĕrate opurĭ literare ale limbeĭ române;

b) saŭ prin anexarea de elucidărĭ şi de note sciinţifice, cu totulŭ proprie traducĕtoruluĭ, îşĭ vorŭ fi însuşitŭ meritele unorŭ lucrărĭ originale în limba română.

3. Cărţile premiate de Academia Română din alte fondurĭ ale sale saŭ cele tipărite din iniţiativa şi cu spesele eĭ nu potŭ intra la concursŭ pentru Premiile Năsturelŭ din seria B.

4. Premiile Năsturelŭ din seria B se potŭ acorda nu numaĭ unorŭ opurĭ complete, ci şi părţiĭ unuĭ opŭ tipăritŭ în cursulŭ anuluĭ, cu condiţiune însă ca acéstă parte să fie de valórea şi de întinderea unuĭ volumŭ şi nu de ale uneĭ simple fāscióre, (minimum 400 pag. formatŭ în 8° garmond).

5. Premiarea uneĭ părţĭ a unuĭ opŭ la unŭ concursŭ anualŭ nu împedică premiarea uneĭ alte părţĭ a aceluiaşĭ opŭ la unŭ concursŭ posteriorŭ.

6. Opurile anonime şi pseudonime vorŭ puté fi admise la concursulŭ cărţilorŭ tipărite. iar autoriĭ lorŭ, spre a primi premiile acordate, vorŭ trebui să justifice proprietatea lorŭ.

IV. *Premiulŭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu,* de 5,000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1890, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise in limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Istoria scólelorŭ în ţĕrile române în prima jumĕtate a seculuĭ XIX până la anulŭ 1864.*»

Terminulŭ presentăriĭ manuscriselorŭ la concursŭ va fi 31 Decembre 1889.

V. *Premiulŭ Asociaţiuniĭ Craiovene pentru desvoltarea învĕţămîntuluĭ publicŭ,* în sumă de leĭ 1,500, se va decerne, în sesiunea generală din anulŭ 1890, celeĭ maĭ bune cărţĭ didactice în limba română din câte se vorŭ fi tipăritŭ de la 1 Ianuarie 1887 până la 31 Decembre 1889. Acéstă dată este şi terminulŭ extremŭ alŭ depuneriĭ la cancelaria Academieĭ, în 12 exemplare, a cărţilorŭ propuse pentru concursŭ.

VI. *Premiulŭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu*, de 5,000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1891 uneĭ cărţĭ scrise in limba română, cu conţinutŭ literarŭ, care se va judeca maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1889 până la 31 Decembre 1890.

VII. *Premiulŭ Alexandru Ioanŭ Cuza*, de 10,000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1891 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Istoria Românilorŭ de la Aurelianŭ până la fundarea Principatelorŭ.*»

Terminulŭ presentăriĭ manuscriselorŭ va fi 30 Novembre 1890.

VIII. *Premiulŭ G. San-Marinŭ*, în sumă de 1500 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1891 celeĭ maĭ bune lucrărĭ asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Consideraţiunĭ asupra comerciuluĭ Românieĭ cu ţĕrile străine atâtŭ la Orientŭ câtŭ şi la Occidentŭ, începêndŭ cu secolulŭ alŭ XVI-lea până la anulŭ 1860.*»

Terminulŭ presentăriĭ manuscriselorŭ la concursŭ va fi 31 Decembre 1890.

IX. *Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ*, de 5,000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1891 celeĭ maĭ bune lucrărĭ în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Igiena ţĕranuluĭ românŭ. Locuinţa, încălţămintea şi îmbrăcămintea. Alimentaţiunea în diferite regiunĭ ale ţĕreĭ şi în diferite timpurĭ ale anuluĭ.*»

Terminulŭ presentăriĭ manuscriselor la concursŭ va fi până la 31 Decembre 1890.

X. *Premiulŭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu*, de 5,000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1892, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Nascerea şi înmormîntarea la Romanĭ. Datine şi credinţe.*»

Terminulŭ presentăriĭ manuscriselorŭ la concursŭ va fi până la 31 Decembre 1891.

XI. *Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ*, de 5,000 leĭ, se va decerne în se-

siunea generală din anulŭ 1893 celeĭ maĭ bune lucrărĭ în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«Studiulŭ vinurilorŭ din România din punctulŭ de vedere economicŭ şi alŭ composiţiuniĭ lorŭ chimice.»

Manuscrisulŭ va trebui să cuprindă materie pentru circa 300 pagine de tiparŭ în 8° *garmond.*

Terminulŭ presentăriĭ manuscriselorŭ la concursŭ va fi până la 31 Decembre 1892.

XII. *Premiulŭ D. Hagi Vasile*, de 5,000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1894, uneĭ cărţĭ scrise în limba română şi publicată în timpulŭ de la 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decembre 1893, alŭ căreĭ cuprinsŭ va fi:

Istoria comerciuluĭ la Românĭ, saŭ starea actuală a comerciuluĭ în România, saŭ studiĭ asupra legislaţiuneĭ comerciale în Statulŭ românŭ, saŭ orĭ-ce alte subiecte privitóre la comerciulŭ românŭ.

Terminulŭ presentăriĭ la concursŭ este până la 31 Decembre 1893.

XIII. *Premiulŭ Statuluĭ Eliade Rădulescu*, de 5,000 leĭ se va decerne în sesiunea generală din 1894 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

Studiŭ asupra basmelorŭ române în comparaţiune cu legendele antice clasice şi în legătură cu ale popórelorŭ învecinate şi ale tuturorŭ popórelorŭ romanice.

Terminulŭ presentăriĭ manuscriselorŭ la concursŭ va fi 31 Decembre 1893.

NB. Manuscrisele lucrărilorŭ puse la concursurile premiilorŭ de sub N-riĭ IV, VII, VIII, IX, X, XI, şi XIII se vorŭ presenta anonime, purtândŭ o devisă, care va fi reprodusă pe unŭ plicŭ sigilatŭ conţinênd numele concurentuluĭ.

Academia îşĭ reservă dreptulŭ de a tipări în publicaţiunile sale lucrările ce se vorŭ premia.

Premiile se vorŭ da autorilorŭ numaĭ după tipărirea lucrărilorŭ premiate.

PERSONALULŬ
ACADEMIEI ROMANE
ÎN ANULŬ 1889.

MEMBRIĬ ACADEMIEĬ

I. Secțiunea Literară

1.	D. **Romanŭ** *Alexandru*,	numitŭ	la	1866.
2.	» **Caragiani** *Ioanŭ*,	»	»	»
3.	» **Sbiera** *Ioanŭ*,	»	»	»
4.	» **Alecsandri** *Vasile*,	»	»	»
5.	» **Maiorescu** *Titu*,	»	»	1867.
6.	» **Sion** *Gheorghe*,	alesŭ	la	1868.
7.	» **Hasdeŭ** *Bogdanŭ P.*,	»	»	1877.
8.	» **Quintescu** *Nicolae*,	»	»	»
9.	» **Chițu** *Gheorghe*,	»	»	1879.
10.	» **Negruzzi** *Iacobŭ C.*,	»	»	1881.
11.	— (Locŭ vacantŭ).			
12.	— (Locŭ vacantŭ).			

II Secțiunea Istorică

1.	D. **Barițŭ** *Gheorghe*.	numitŭ	la	1866.
2.	» **Babeșŭ** *Vincențiŭ*,	»	»	»
3.	» **Urechiă** *Vasile A.*,	»	»	»
4.	» **Ionescu** *Nicolae*,	»	»	1867.
5.	» **Kogălniceanu** *Mihailŭ*,	alesŭ	la	1869.
6.	» **Melchisedec** *P. S. S. Ep.*,	»	»	1870.
7.	» **Odobescu** *Alexandru*,	»	»	»
8.	» **Sturdza** *Dimitrie A.*,	»	»	1871.
9.	» **Maniŭ** *Vasile*,	»	»	1876.

10.	D.	**Papadopol-Calimachŭ** *A.*,	alesŭ	la	1876.
11.	»	**Marianŭ** *Simeonŭ Fl.*,	»	»	1881.
12.	»	**Marienescu** *At. M.*,	»	»	»

III. SECȚIUNEA SCIINȚIFICĂ

1.	D.	**Kretzulescu** *Nicolae*,	alesŭ	la	1871.
2.	»	**Aurelianŭ** *Petre S.*,	»	»	»
3.	»	**Ghica** *Ion*,	»	»	1874.
4.	»	**Ștefănescu** *Grigorie*,	»	»	1876.
5.	»	**Fălcoianu** *Ștefanŭ*,	»	»	»
6.	»	**Bacaloglu** *Emanoilŭ*,	»	»	1879.
7.	»	**Brândză** *Dimitrie*,	»	»	»
8.	»	**Poni** *Petre*,	»	»	»
9.	»	**Felix** *Dr. Iacobŭ*,	»	»	»
10.	»	**Teclu** *Nicolae*,	»	»	»
11.	»	**Porcius** *Florianŭ*,	»	»	1882.
12.	»	**Cobălcescu** *Grigorie*,	»	»	1886.

MEMBRI ONORARĬ

M. S. CAROL I, *Regele României*
Protectorŭ alŭ Academieĭ Române
Preşedinte onorarŭ

M. S. ELISABETA, *Regina României* (Carmen Sylva).

3. D. **Adrianŭ,** *Generalŭ Gheorghe* (Bucurescĭ).
4. » **Grădişteanu,** *Grigorie* (Bucurescĭ).
5. » **Popea,** *Archimandritŭ Nicolae* (Sibiŭ).
6. » **Puşcariu,** *Cav. Ioanŭ* (Budapesta)
7. » **Silaşi,** *Dr. Grigorie* (Clujŭ).
8. » **Gonata,** *Ştefanŭ* (Basarabia).
9. » **Câmpeanu,** *Petre* (Iaşĭ).
10. » **Capellini,** *Cav. Giov.* (Bolonia).
11. » **Ascoli,** *Graz. Isaia* (Milanŭ).
12. » **Frœhner,** *Wilhelm* (Paris).
13. » **Bataillard,** *Paul* (Paris.
14. » **Avril,** *Bar. Adolphe* (Paris).
15. » **Stanley of Alderley,** *Lord Henry* (Londra).
16. » **Müller** *Max* (Oxford).
17. » **Steenstrup,** *I. S.* (Copenhaga).
18. » **Tobler,** *Adolf* (Berlin).
19. » **Schuhardt,** *Hugo* (Graz).
20. » **Book,** *Dr. Franz* (Aquisgrano).
21. » **Picot,** *Emile* (Paris.
22. » **Mommsen,** *Teodorŭ* (Berlin).
23. » **Miklosich,** *Franz* (Viena).
24. » **Torma,** *Carolŭ* (Budapesta).
25. » **Grădişteanu,** *Petre* (Bucurescĭ)

26. D. **Haynald,** *Cardinalŭ L.* (Kalocsa).
27. » **Hurmuzaki,** *Nicu* (Cernăuţĭ).
28. » **Ionescu,** *Ioanŭ* (Bradŭ).
29. » **Withe,** *Sir William A.* (Constantinopole).
30. » **Brătianu,** *Ioanŭ C.* (Bucurescĭ).
31. » **Baillon,** *H.* (Paris).
32. » **Suruceanu,** *Ioanŭ Cassianŭ* (Chişinăŭ).
33. » **Iosifŭ Naniescu,** *I. P. S. S. Mitrop. Mold.* (Iaşĭ).

MEMBRIĬ CORESPONDENŢĬ

I. *Pentru Secţiunea Literară:*

1. D. **Laurianŭ,** *D. A.* (Bucurescĭ).
2. » **Boiu,** *Zaharia* (Sibiiŭ).
3. » **Popescu,** *Ioanŭ* (Sibiiŭ).
4. » **Densuşianu,** *Aronŭ* (Iaşĭ).
5. » **Vulcanu,** *Iosifŭ* (Oradea-Mare).
6. » **Rosny,** *Léon Prunol de* (Paris).
7. » **Iarnik,** *Ioanŭ Urban* (Praga .
8. » **Gane,** *N.* (Iaşĭ).
9. » **Bengescu,** *Gheorghe* (Paris).
10. » **Esarcu,** *Constantinŭ* (Bucurescĭ.
11. » **Bianu,** *Ioanŭ* (Bucurescĭ).
12. » **Vîrgolicĭ,** *St.* (Iaşĭ).
13. » **Burada,** *Teodorŭ* (Iaşĭ).
14. » **Lecomte du Nouy,** *A.* (Bucurescĭ.
15. » **Naum,** *A.* (Iaşĭ).
16. » **Ionnescu-Gion,** *G. I.* (Bucurescĭ).
17. » **Mărgărit,** *Apostolŭ* (Bitolia).

II. *Pentru Secţiunea Istorică:*

18. » **Tocilescu,** *Grigorie G.* (Bucurescĭ).
19. » **Densuşianu,** *Nicolae* (Bucurescĭ).
20. » **Moldovanu,** *Ioanŭ M.* (Blajŭ).
21. » **Legrand,** *Emile* (Paris).
22. » **Jung,** *Dr. Julius* (Praga).
23. » **Slavicĭ,** *Ioanŭ* (Sibiŭ).
24. » **Vizanti,** *Andreiŭ* (Iaşĭ).
25. » **Goldişŭ,** *Ioanŭ* (Arad).
26. » **Suţu,** *Michailŭ* (Bucurescĭ).
27. » **Schuyler,** *Eugen* (Molino di Sopra. Alcsio. Italia).
28. » **Codrescu,** *Teodorŭ* (Iaşĭ).
29. » **Kalenderu,** *Ioanŭ* Bucurescĭ).
30. » **Onciul,** *Dr. D.* (Cernăuţĭ).
31. » **Xenopol,** *A. D.* (Iaşĭ).
32. » **Broşteanu,** *P.* (Reşiţa).

III. *Pentru Secțiunea Sciințifică:*

33. D. **Robescu,** *C. F.* (Bucurescĭ).
34. » **Haretu,** *Spiru* (Bucurescĭ).
35. » **Hepites,** *Ștefanŭ C.* (Bucurescĭ).
36. » **Janka,** *Victorŭ* (Budapesta).
37. » **Kanitz,** *Augustŭ* (Clujŭ).
38. » **Petrescu,** *Dr. Zaharia* (Bucurescĭ).
39. » **Suțu,** *Dr. Alexandru* (Bucurescĭ)
40. » **Istrati,** *Dr. C.* (Bucurescĭ).
41. » **Babeș,** *Dr. Victorŭ* (Bucurescĭ).
42. » **Culianu,** *N.* (Iașĭ).
43. » **Gogu,** *Constantinŭ* (Bucurescĭ).

OFICIILE ACADEMIEÏ ROMÂNE ÎN ANULU 1889—1890.

A. PERSONALULŬ DELEGAŢIUNIÏ.

Preşedinte alŭ Academieĭ Române . . . . D-lŭ **Kogălniceanu** *M.*
Asesorĭ (Vice-Preşedinţĭ) din *Secţiunea Literară* . » **Hasdeu** *B. P.*
din *Secţiunea Istorică* . . » **Ionescu** *N.*
din *Secţiunea Sciinţifică* . » **Aurelianu** *P. S.*
Secretarŭ Generalŭ (pe 7 anĭ, 1884—1891) . . . » **Sturdza** *D. A.*

B. PERSONALULŬ SECŢIUNILORŬ.

I. SECŢIUNEA LITERARĂ.

Preşedinte . . . . D-lŭ **Maiorescu** *T.* (Bucurescĭ).
Vice-Preşedinte . . . . » **Negruzzi** *I.* (Bucurescĭ).
Secretarŭ (pe 7 anĭ, 1883—1890) . » **Sion** *G.* (Bucurescĭ).

Membri: D-niĭ **Alecsandri** *Vasile* (Paris), **Caragiani** *Ioanŭ* (Iaşĭ), **Chiţu** *Gheoghe* Bucurescĭ), **Hasdeu** *B. P.* (Bucurescĭ), **Quintescu** *N.* (Bucurescĭ), **Romanŭ** *Alex.* (Budapesta, **Sbiera** *Ioanŭ* (Cernăuţĭ), (2 locurĭ vacante).

II. SECŢIUNEA ISTORICĂ.

Preşedinte . . . . D-lŭ **Urechiă** *V. A.* (Bucurescĭ).
Vice-Preşedinte . . . . » **Papadopol-Calimachŭ** *A.* (Tecucĭ
Secretarŭ (pe 7 anĭ, 1886—1893) . » **Maniu** *Vasile* (Bucurescĭ).

Membri: D-niĭ **Babeşŭ** *Vincenţiŭ* (Budapesta, **Bariţŭ** *Gheorghe* (Sibiŭ), **Ionescu** *Nicolae* (Iaşĭ), **Kogălniceanu** *M.* (Bucurescĭ), **Marianŭ** *S. Fl.* (Suceava), **Marienescu** *A. M.* (Budapesta, **Melchisedec** *P. S. S. Ep.* (Romanŭ), **Odobescu** *A.* Bucurescĭ), **Sturdza** *D. A.* (Bucurescĭ).

III. SECŢIUNEA SCIINŢIFICĂ.

Preşedinte . . . . D-lŭ **Kretzulescu** *N.* (Bucurescĭ).
Vice-Preşedinte . . . . » **Falcoianu** *St.* (Bucurescĭ).
Secretarŭ (pe 7 anĭ, 1886—1893) . » **Stefănescu** *Gr.* (Bucurescĭ).

Membri: D-niĭ **Aurelianu** *P. S.* (Bucurescĭ), **Bacaloglu** *Em.* (Bucurescĭ), **Cobălcescu** *Gr.* (Iaşĭ), **Felix** *Dr. I.* (Bucurescĭ), **Ghica** *Ion* (Londra), **Poni** *Petre* (Iaşĭ, **Porcius** *Florianŭ* (Rodna), **Teclu** *Nicolae* (Viena.

C. PERSONALULŬ COMISIUNILORŬ.

I. Comisiunea permanentă a Bibliotecei.

Membri: D-lŭ **Sion** *G.*, Secretarŭ alŭ Secţiunii Literare.
» **Maniu** *V.*, Secretarŭ alŭ Secţiunii Istorice.
» **Stefănescu** *Gr.*, Secretarŭ al Secţiunii Sciinţifice.

II. Membru conservatorŭ alŭ Colecţiunii Numismatice: D-lŭ **Sturdza** *D. A.*

III. Comisiunea pentru cercetarea cărţilorŭ tipărite intrate la concursŭ pentru:

Premiulŭ Năsturelŭ-Herescu din seria B, de 4,000 lei, destinatŭ celei mai bune cărţi în limba română cu conţinutŭ de ori-ce natură, tipărită de la 1 Ianuarie până la 31 Decembre 1889; şi

Premiulŭ Statului Lazărŭ, de 5,000 lei, destinatŭ unei carţi scrise în limba română, cu conţinutŭ sciinţificŭ, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decembrie 1889, saŭ celei mai importante invenţiuni sciinţifice făcute de la 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decembre 1889.

Membri:

din Secţiunea Literară: D-nii **Hasdeŭ** *B. P.*, **Maiorescu** *T.*, **Quintescu** *N.*
din Secţiunea Istorică: D-nii **Bariţŭ** *G.*, **Ionescu** *N.*, **Papadopol-Calimachŭ** *A.*
din Secţiunea Sciinţifică: D-nii **Bacaloglu** *Em.*, **Kretzulescu** *N.*, **Stefanescu** *Gr.*

IV. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilorŭ presentate la concursulŭ Premiului Statului Eliade-Rădulescu de 5,000 lei, pe anulŭ 1890:

„Istoria şcólelorŭ în ţĕrile române în prima jumĕtate a seculului XIX până la anulŭ 1864“ :

Ionescu *N.*, **Sturdza** *D.*, **Urechiă** *V. A.*

V. Comisiunea pentru cercetarea cărţilorŭ didactice cari se vorŭ presenta la concursulŭ Premiului Asociaţiunei Craiovene pentru desvoltarea învĕţămîntului publicŭ, de 1,500 lei, pe anulŭ 1890:

Caragiani *I.*, **Odobescu** *A.*, **Poni** *P.*

VI. Comisiunea pentru cărţile didactice din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu:

Aurelianŭ *P. S.*, **Stefănescu** *Gr.*, **Sturdza** *D.*

VII. Comisiunea pentru revisuirea Regulamentului generalŭ:

Brândză *Dr. D.*, **Maiorescu** *T.*, **Sturdza** *D.*

VIII. Comisiunea pentru explorările dela Cucuteni:

Cobălcescu *Gr.*, **Papadopol-Calimachŭ** *A.*, **Stefănescu** *Gr.*, **Urechiă** *V. A.*

CUPRINSULŬ
TOMULUI XI, SECȚIUNEA I, A ANALELORŬ ACADEMIEI ROMÂNE.

PARTEA I. — ȘEDINȚEL ORDINARE DIN ANULŬ 1888—89 Pag.

PARTEA II. — SESIUNEA GENERALĂ DIN ANULŬ 1889.

VI. Secțiunea sciințifică.

VII. Comisiunea Bibliotecei.

VIII. Comisiunea premiuluĭ Lazărŭ pe 1889.

«Studiulŭ vinurilorŭ în România»

IX. Comisiunea premielorŭ anuale pe 1889.

Marele premiu Năsturelŭ și premiulŭ Eliade-Rădulescu.

X. Anexe.